

Lei 6,25

I. Mocanu • SFÎRȘITUL REȚELEI „IASON”

1978

I. MOCANU

SFÎRȘITUL REȚELEI „IASON”

Editura Dacia

Coperta de Ioan Horvat-Bugnariu

ILIE
MOCANU

SFÎRŞITUL REŢELEI „IASON"

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1978

74-63

Capitolul 1

Apărute tiptil pe filele calendarelor, primele zile de septembrie nu reușiseră, în anul acela, să potolească dogorile verii; plajele continuau să fie tixite de mulțimea pestriță a turiștilor dornici de apă și de soare. Seara, în restaurantele de pe litoral, cucerirea unei mese era o ispravă aflată doar la îndemîna celor înzestrați cu imaginație și spirit de aventură iar bunăvoința ospătarilor, un dar al zeilor.

Aglomerația din local și accentele stridente ale trompetei care atacase cu aplomb șlagărul „Hallo Dolly" îl hotărîseră pe colonelul Vasile Chivu să-și ia paharul și sticla de „Murfatlar" și să se refugieze pe terasa hotelului. Omul voia pur și simplu să se bucure de briza sărată, aducătoare de răcoare, a mării și să-și savureze în liniște vinul preferat. Cu atît mai mult cu cît colonelul, șef al unei unități de securitate, nu mai gusta de multă vreme, dacă gustase vreodată, stridențele sincopate ale muzicii de jazz. Însurat de peste douăzeci și cinci de ani și tată a doi băieți mari, Chivu venise în anul acela la mare trecînd peste interdicția medicilor și peste obiecțiile întemeiate ale soției care susținea că soarele arzător al litoralului ar putea avea efecte cu totul nedorite asupra sănătății lui. Căci, în pofida înfățișării ro-

buste și a aerului tineresc, contrazis cu timiditate doar de firele argintii de păr, anii îndelungați de serviciu începuseră să-și vădească efectele asupra sănătății colonelului. La examenele medicale, unde se dusese numai după ce primise un ordin ultimativ de la șef, Chivu aflase surprins că ficatul său dă semne de oboseală și că tensiunea arterială este mai mare decît ar fi trebuit să fie. De aici, tot felul de restricții și sfaturi între care cel de a evita atmosfera toridă și uscată a Dobrogei deținea un loc de frunte... Și totuși, Chivu se hotărîse să plece la Constanța, orașul său natal, iar săvîrșirea acestei pozne îi umpluse sufletul de o bucurie copilărească. De fapt, îl apucase un dor chinuitor de marea pe care o iubea cu patimă și pe care medicii nu voiau să-l lase s-o revadă. „Climatul marin dăunează celulei hepatice“ — decretaseră ei fără drept de apel; ca și vinul de Murfatlar încărcat de arome și dulceață; ca și tutunul, tovarăș statornic al atîtor zile și nopți de veghe, de încordare. „Prostii“ — hotărî Chivu punînd pe masă paharul aburit și aprinzîndu-și o țigară „Carpați“ fără filtru.

Colonelul refuzase propunerea colegilor săi constănțeni de a-i rezerva un loc într-o stațiune și ceruse o cameră la vechiul și elegantul hotel „Palas“ construit pe faleza ce domină portul Tomis, ceva mai la o parte de mulțimea gălăgioasă a sezoniștilor și de plajele pe care, oricum, nu le mai putea frecventa. Aici, la „Palas“ se simțea acasă, aproape de străzile înguste ale orașului vechi; pe una din aceste străzi stăruia încă, povîrnită, casa în care locuise cu părinții săi și a cărei revedere îi aducea din nou în nări mirosul bun de pește prăjit, vinete și ardei copți pregătiți de mama sa în

bucătăria din fundul curții. De cînd venise, Chivu trecuse adesea prin fața casei, fără a îndrăzni să ceară locatarilor actuali permisiunea de a o vizita, și hoinărise după pofta inimii prin tot cartierul. Seara, părăsea adesea restaurantul luxos al hotelului și se ducea să-și întîlnească prietenii în fosta bodegă a lui Tase Ciungu, devenită bufet de stat. Aici, în fața unui platou mare cu aterină prăjită și a paharelor de vin se repovesteau întîmplări vechi de pe mare și aventuri dintr-o adolescență trăită de mult, dar niciodată uitată. Multe din povestiri îl aveau drept erou principal pe Vasile Chivu, plecat dintre prietenii săi de atîta amar de vreme...

Vestea acestor întîlniri de seară ajunsese repede și la urechile lui Gheorghe Baciu, șeful Inspectoratului județean al Ministerului de Interne care, într-o convorbire cu Chivu, exprimase, jumătate în glumă, jumătate în serios, adevărate sentimente de invidie:

— Măi Vasile, de cînd ai venit eu n-am apucat să schimb prea multe vorbe cu tine. Cum vine seara, o și ștergi cu băieții la aterină. Ia, să faci bine și să-mi rezervi și mie o după-amiază, două. Am putea ieși cîteva ore în larg cu un pescador. Să vedem ce mai știi din meserie...

— Păi, tu ești mai mare aici și numai tu știi cînd poți să te rupi de la birou pentru cîteva ore. Eu n-am nici șalupă, nici scule...

Partida de pescuit fusese hotărîtă pentru a doua zi după-amiază și Chivu se bucura de pe acum de această ieșire în larg.

Fusese desigur o greșeală, reflectă colonelul să se lase convins să rămînă în București la terminarea școlii de securitate. În ciuda succeselor și a consi-

derației pe care i-o arătau colegii, nu putuse să se elibereze niciodată de sentimentul de înstrăinare pe care i-l transmitea marele oraș. Aici, acasă, fusese fericit, respirase întotdeauna mai ușor, iar oamenii îi erau cu toții prieteni. Acolo, la București . . .

Chivu fu întrerupt din gînduri de un ospătar tînăr care venise după el, pe terasă:

— Sînteți chemat la telefon, tovarășe colonel.

Omul se ridică și-l urmă, oftînd resemnat. La ora aceea, un apel telefonic nu-i putea aduce decît o veste neplăcută: amînarea ieșirii la pescuit sau o discuție cu Bucureștiul care i-ar putea cere întreruperea concediului. Pregătit pentru orice, ridică receptorul în care rosti un *alo* interogativ. Dar, de la celălalt capăt al firului ajunse la el, ca o adiere, doar o voce de femeie:

— Bună seara, Sile . . .

Vocea și mai ales numele de Sile, pe care nu i-l mai dăduse nimeni de la moartea mamei sale, trecură prin Chivu asemenea unui șoc, răscolind amintiri vechi.

— Sile, sînt eu, Ketty, reluă femeia.

— Știu, răspunse el scurt, străduindu-se să rămînă calm.

— Am nevoie de tine. Ai putea să vii chiar acum la noi acasă?

— Soțul tău e și el acolo?

— Nu.

— Ascultă, Ketty! În cazul acesta cred că ar fi mai bine să nu vin.

— E foarte urgent, Sile! Nu ți-aș fi cerut să vii dacă n-ar fi urgent și grav.

— Bine! În cazul acesta am să încerc. Stai tot la adresa veche?

— Desigur. Numai că acum se numește strada Siretului.

— Sper să ajung într-un sfert de oră, douăzeci de minute, încheie Chivu, apoi așeză receptorul în furcă și ieși în hol, aruncînd o privire la ceasul de pe perete; arăta ora zece și zece minute.

— Cheamă, te rog, un taxi și comunică-i ospătarului să ducă la mine în cameră sticla de vin și paharul pe care le-am lăsat pe terasă, îi spuse funcționarei de la recepție.

Așteptînd taxiul și apoi pe drum, Chivu se lăsă pradă amintirilor. Demult, în anii lor tineri, Ketty n-ar fi avut nevoie să-l cheme, căci era mereu acolo unde era și ea. Fusese timpul lor cel mai frumos iar seara, cînd treceau înlănțuiți pe sub salcîmii de pe strada ei sau pe faleza înaltă, trecătorii se opreau în loc să-i privească. El era înalt și bine clădit, veșnic bronzat de vîntul și soarele mării pe care o cutreiera zilnic împreună cu colegii de la școala de pescari-vînători. Ketty, șatenă, cu ochii verzi, frumusețe tulburătoare de icoană bizantină, părea măruntă pe lîngă el. Se iubeau sau, poate doar mîndri unul de altul, așteptînd cu nerăbdare terminarea școlii pentru a se căsători. Era în anii de lipsuri ce urmaseră războiului îndelungat și secetei abia biruite. Tinerii vremii aceleia credeau cu tărie într-o lume mai bună, mai dreaptă, mai frumoasă și, în numele acestui crez, mulți îmbrăcau salopeta albastră de brigadier, plecînd pe șantierele îndepărtate ale căror nume le răscoleau imaginația: Bumbești-Livezeni, Salva-Telciu-Vișeu, Lunca Prutului. Cei rămași acasă ieșeau cîntînd, duminică de duminică, cu lopeți, cazmale și tîrnăcoape pentru a înlătura urmele distrugerilor războiului și gangrena gropilor

de pe malul Lacului Tăbăcăriei. Seara, dansau în ritmul banjourilor, al chitarelor și al acordeoanelor în sala mare a comitetului de sector sau în vreo grădină de pe malul mării. Vasile Chivu și Ecaterina Bratosin, elevă în ultimul an la liceul „Ana Ipătescu“, erau nelipsiți de la muncă dar și de la serile de dans. Cei din jurul lor se întreceau să le prorocească un viitor fericit, dar totul se sfîrșise repede ca într-o banală romanță. După examenul de absolvire, Chivu fusese încorporat și trimis la o școală de ofițeri; doi ani mai tîrziu, avansat la gradul de locotenent, fu transferat în cadrele active ale securității statului unde urmase, pentru început, un curs de calificare de trei luni. Apoi, fusese repartizat la unitatea din București, pe care o comanda acum. Pentru Ketty, absența se dovedise mult prea îndelungată. Și, în lipsa lui Chivu, se găsise un altul care îi înțelesese dorințele și aspirațiile: Anton Oancea, absolvent al școlii medii tehnice de administrație economică, scutit de stagiul militar pentru platfus, sfîrși prin a o cuceri cu firea sa veselă, cu talentul recunoscut de cîntăreț la banjo și cu spiritul său viu, descurcăreț. Încolo, Tony nu prea strălucise printre băieții de seama lui; caracterul său ușuratic și năravul de a imita, mai bine zis de a-i maimuțări pe alții, îi atrăsese porecla de *Fițarul*. Cei doi se căsătoriseră chiar în perioada avansării lui Chivu la gradul de locotenent; aflat acasă într-o scurtă permisie și invitat de cei doi miri, tînărul ofițer participase la ceremonia căsătoriei și la petrecerea ce urmase, fără scene și reproșuri de prisos, apoi plecase într-ale lui. Doi ani mai tîrziu se căsători și el cu Ileana Vasilache, o fată din vecini, cuminte și harnică, pe care mama lui și-o dorise dintotdeauna ca noră și care,

pe lîngă multele ei calități, vădise una absolut necesară unei soții de ofițer: știa să aștepte zile și nopți, uneori săptămîni, întoarcerea tovarășului ei de viață din misiuni și locuri ce-i rămîneau necunoscute, fără să-l sîcîie cu întrebări. Vasile Chivu își iubea soția cu dragostea profundă a omului trecut prin multe și avusese fericirea să-și vadă căsnicia binecuvîntată cu doi copii: un băiat, aflat la data aceea în anul doi al facultății de mecanică și încă unul, în penultima clasă de liceu. Tony Oancea care se dovedise, în pofida înclinațiilor din tinerețe, un soț bun și un funcționar conștiincios, ajunsese șef de serviciu la Centrala de turism a litoralului; soția sa lucra la filiala din port a unei întreprinderi de comerț exterior.

După întîmplările de demult, relațiile dintre soții Oancea și Vasile Chivu se întrerupseseră cu totul, iar chemarea din seara aceea era cu totul neașteptată pentru colonel. „De ce m-o fi chemat?“ — se tot întreba el în taxiul care străbătea rapid străzile orașului, goale la ora aceea. Dacă ar fi avut necazuri în căsnicie, Ketty cea mîndră nu i-ar fi telefonat nici în ruptul capului. Putea fi, mai degrabă, vreo încurcătură în care intrase fie femeia fie soțul ei, iar această încurcătură era, probabil, de resortul organelor Ministerului de Interne. Cîte nu se pot întîmpla în port sau în aglomerația turiștilor veniți la mare? Într-o asemenea eventualitate, situația putea fi chiar deosebit de gravă; ținînd seama de trecut, Ketty nu i-ar fi cerut ajutorul decît ajunsă într-o poziție disperată, fără ieșire.

Cufundat în gînduri, colonelul tresări atunci cînd taxiul frînă brusc în fața casei locuite de soții Oancea. Era o construcție în stil maur, ridicată de pă-

rinții lui Ketty prin anul 1936, cînd bătrînul cîștigase la loterie un sfert din lozul cel mare. Om cuminte și slujbaș model la primăria orașului, Mitică Bratosin nu se avîntase în afaceri sau speculații riscante; își ridicase o casă, care, deși mică, stîrnea, prin armonia liniilor, invidia multora mai bogați decît el. După moartea lui și a soției, survenite scurt timp una după alta, casa îi rămăsese lui Ketty, unicul lor copil. Chivu zîmbi cu melancolie la gîndul că, într-o vreme, avusese și el cheia portiței din spate. „Naiba știe dacă am făcut bine revenind aici" — își zise privind în urma taxiului care se întorcea în oraș. „Oricum, e prea tîrziu să mai dau înapoi" — hotărî el îndreptîndu-se hotărît spre poartă.

Ketty îl aștepta cu ușa deschisă a intrării principale aproape tot atît de frumoasă cum o știa. Ea aprinse lumina lăsînd pe Chivu să-i studieze în voie chipul; ochii femeii erau dilatați iar buzele întredeschise lăsau impresia că respira cu dificultate.

— Sile! șopti ea cu o voce răgușită, de nerecunoscut.

Colonelul evită să răspundă în vreun fel chemării și nici nu-și scoase mîinile din buzunare. Se temea că, atingînd-o ar fi putut rupe zăgazurile ridicate cu migală de-a lungul anilor. Se mulțumi deci s-o urmeze în camera de zi pe care o cunoștea atît de bine și care nu se schimbase prea mult de cînd fusese aici ultima oară: un televizor cu ecranul mare într-un colț; cîteva suveniruri de un gust îndoielnic culese probabil de Oancea în timpul călătoriilor sale... Pe măsuța din fața canapelei, Ketty așezase o cutie cu țigări, un vas de cristal plin cu gheață, un sifon și o sticlă cu whisky „Johnnie Walker" din cel scump, cu etichetă neagră, și un singur pahar pre-

gătit, evident, pentru el; gazda nu avea de gînd să bea.

Chivu rămase în picioare, sprijinindu-se de soba albastră de teracotă și privind undeva, în gol, pe lîngă femeia din fața lui. Ketty luă o țigaretă „Camel" din cutia de pe măsuță și o aprinse cu mîna tremurîndă:

— Va trebui să încep prin a-ți spune un lucru care te-ar putea irita, Sile — spuse ea. Căsătoria mea cu Tony a fost aproape tot ce mi-am dorit, tot ce visasem...

— De ce „aproape"?

— Fiindcă n-am avut copii.

La gîndul că fusese chemat cu atîta insistență pentru a asculta o asemenea confesiune, Chivu începu într-adevăr să se înfurie:

— Sper că nu m-ai chemat aici să te ajut să faci copii, mîrîi el.

— Sile!...

— Iartă-mă! Dar, mai bine mi-ai spune de-a dreptul despre ce este vorba. Fără introduceri de prisos!

— Tony este înnebunit de frică — spuse ea simplu.

— S-ar părea că te-a molipsit și pe tine...

— M-a molipsit, mai ales pentru că nu vrea să-mi spună nimic. Neștiind ce l-a scos din minți, nu pot face altceva decît să tremur pentru el. Am impresia că necazurile sale au o legătură cu serviciul sau cu careva de acolo.

— Lucrează tot la turism?

— Da. Este șef al serviciului de programe și are drept ajutor, de mai mult timp, pe unul Aurel Cionca. Sînt prieteni buni.

— Îmi amintesc și eu de Cionca ăsta. Mi-a fost, într-un an, coleg de școală primară. Băiatul unui negustor de pește din piața Griviței.

— Ei bine, acum vreo două săptămîni, Tony m-a rugat să-mi iau un concediu, eventual fără plată, și să plec pentru o vreme de acasă. S-a oferit să-mi găsească loc într-o stațiune de munte. Părea că se teme de mine sau, poate, pentru mine, dar nu voia să-mi spună de ce. Nu mă mai lasă să ies singură în oraș, seara. Am observat că, în ultima vreme, poartă mereu la el, un pistol, pe care nu știu cum și l-a procurat. În orice caz, nu are permis de port-armă. Joi, știindu-l plecat la Mangalia, am fost la Cionca să-l întreb dacă, eventual, știe el ceva. Mai întîi, i-am cerut cuvîntul că nu-i va spune lui Tony despre vizita mea. Cionca mi-a promis, apoi m-a asigurat că, la serviciu, toate sînt în ordine și totul merge cum nu se poate mai bine. Numai că, seara, cînd s-a întors Tony, i-a spus totul.

— Așa prieten mai zic și eu! . . .

— Poate că l-am speriat, zugrăvindu-i starea de spirit a lui Tony. De fapt, mi s-a părut că fusese cuprins de o panică încă și mai mare decît înainte. M-a somat să plec la Predeal, la Sinaia, în Bucovina sau unde vreau eu. I-am răspuns că am și eu treburile mele la întreprindere și nu pot pleca nicăieri. Am hotărît să nu plec, pînă nu voi ști ce se petrece cu el. Tony mi se pare foarte aproape de o depresiune nervoasă.

— Și, ai vrea să aflu eu despre ce este vorba?

— Eu, una, nu mă pot duce din nou la Cionca, iar în altă parte nu știu unde aș putea să mă mai duc să aflu ceva. O fostă colegă, Veronica, mi-a spus că ești în oraș de cîteva zile și că stai la „Palas". M-am gîndit atunci că tu ești singurul care m-ai putea ajuta.

— O fi vreo femeie la mijloc? — avansă prudent Chivu.

— Nici vorbă, Sile! Tony nu este genul omului capabil de crize sentimentale. Pe urmă, dacă ar fi avut o aventură cu vreo femeie aș fi știut. E adevărat că orașul s-a mărit mult, dar nu chiar atît ca noi, băștinașii, să ne putem strecura neobservați unul de altul.

— Spuneai că par a fi necazuri legate de serviciu . . .

— Da. Mai ales judecînd după felul cum a reacționat Tony aflînd că fusesem la Cionca.

— Cum este apreciat Tony de colegii săi?

— Excelent. Treburile îi merg din plin. Cel puțin aparent . . .

— Dar dincolo de aparențe?

— Nu știu, Sile. Tot ce știu sigur este faptul că, în ultimul timp, Tony s-a îmbolnăvit de frică. Nu demult a făcut un drum la Istambul și . . .

Ketty se întrerupse la mijlocul frazei. Ușa se deschisese brusc și, în cadrul ei, apăruse amenințător Anton Oancea. Cu toate că expresia de pe fața noului venit și înfățișarea sa generală nu-i mai erau de mult străine lui Chivu care văzuse mulți indivizi doborîți de disperare, el tresări, înăbușindu-și cu greu o exclamație de surpriză. Omul slăbise evident, iar hainele, altfel croite elegant, atîrnau jalnic pe el; ochii îi erau înconjurați de cearcăne groase, accentuate de lumina ce cădea din tavan, dîndu-i înfățișarea unui bolnav. Bolnav de frică, asemenea unui animal hăituit. Cu toate acestea, recunoscîndu-l pe vizitator, se proțăpi agresiv în fața lui:

— Ce dracu' cauți aici, mă? — se răsti el cu o grosolănie voită.

„Ia te uită la *Fițarul*"! se gîndi amuzat colonelul dar nu apucă să-i răspundă, căci Ketty se insinuă între ei:

— Eu l-am chemat să vină astă-seară, Tony. Eu . . .

— Eram cum nu se poate mai sigur. Bănuiai, pe semne, că mă voi întoarce mai tîrziu, hai?

— Nu face pe prostul, Tony, interveni Chivu împăciuitor și privind încurajator spre Ketty, să spună pentru ce îl chemase.

— Tu, fă bine și pleacă, spuse Oancea cu brutalitate.

— Te rog, Tony, interveni femeia. Sile ar putea să . . .

— Să plece imediat, repetă iritat soțul. Dacă nu . . . amenință el, băgînd mîna în buzunar.

Colonelul își aminti că Oancea are asupra lui un pistol și ridică din umeri. În îndelungata sa activitate i se întîmplase să dezarmeze indivizi mult mai primejdioși decît *Fițarul* dar, în seara aceea n-avea chef să se încaiere cu soțul fostei sale iubite. Ketty îi spuse, citindu-i parcă gîndurile:

— Îmi pare rău, Sile. Iartă-mă că te-am băgat în povestea asta.

— Uite că te-am scos eu, interveni Oancea pe un ton care se voia ironic. Și să faci bine să rămîi pe dinafară.

Chivu decise că nu avea altceva de făcut decît să plece. Nu putea rămîne în casa soților Oancea împotriva voinței bărbatului. A doua zi, dimineața, trebuia să aranjeze cu colegii de la inspectorat să i se confiște pistolul lui Oancea. Cu această ocazie, poate, vor reuși să discute cu el în condiții mai normale, mai liniștit. Pentru moment însă, cu toată dorința sa de a o ajuta pe Ketty, trebuia să plece. De aceea, împotriva unui gînd care-l îndemna să rămînă, Chivu se dezlipi de lîngă sobă, spuse „bună seara" și ieși pe ușă, apoi pe poartă, fără a se îndepărta însă. Se temea că Oancea, în furia sa, să nu-și brutalizeze soția. De fapt, era clar că în pofida aluziilor sale jignitoare, Anton Oancea nu crezuse nici un moment că prezența sa acolo ar fi avut drept scop reînnodarea idilei cu Ketty. Ieșirile lui grosolane nu urmăriseră altceva decît îndepărtarea lui Chivu din casă. Se părea că, într-adevăr, Tony Oancea era înfricoșat de ceva sau de cineva. Rămînea de aflat ce se petrecuse cu el, mai exact, în ce fel de încurcătură intrase. Dacă Ketty avea dreptate crezînd că faptul avea o legătură cu serviciul, atunci ar fi putut fi vorba de un delict economic: lipsuri în gestiune, contrabandă, trafic de devize . . . Dar Oancea era destul de deștept pentru a-și da seama că, într-un asemenea caz, situația sa ar fi considerabil agravată de portul ilegal al unui pistol; cei care își vîră mîinile în banii instituției sau trafică țigări nu poartă arme căci acestea nu-i pot salva de la pedeapsă cînd sînt descoperiți. Mai probabil, Oancea purta pistol pentru a se apăra de eventualii săi complici, nu de miliție. Numai că acțiunile marilor organizații internaționale ale crimei, care-și lichidează membrii deveniți incomozi, în stradă, nu sînt practicabile în România. Dacă *Fițarul* riscase să-și procure ilegal o armă, însemna că afacerea în care era amestecat era mult mai gravă, cu consecințe care implicau securitatea statului într-o măsură mai mare decît portul ilegal al unei arme. Într-o asemenea eventualitate

Chivu devenea obligat să lămurească lucrurile, care treceau dincolo de vechea lui prietenie pentru Ketty. Desigur, trebuiau sesizate și autoritățile locale și, în consecință, se impunea o discuție cu Baciu. Apoi, trebuia stabilit ce legătură exista, dacă exista, între recenta deplasare a lui Oancea la Istambul și starea sa de spirit actuală. Ar fi fost, de asemenea, interesant de știut ce rol avea în toată povestea Aurel Cionca. Ajuns aici, Chivu se întrebă dacă amintirile neplăcute ce le păstrase despre Cionca din copilărie nu-i deviau raționamentele într-o direcție defavorabilă individului. Decise că nu era cazul. De fapt, se gîndi el, nici un bărbat nu se grăbește să-i relateze altuia faptul că propria lui soție i s-a adresat pentru sfat și ajutor în legătură cu tovarășul ei de viață. Cel puțin, nu înainte de a căuta să se edifice cît de cît asupra situației, de a încerca să facă ceva. Evident, o destăinuire pripită nu putea decît să înrăutățească, așa cum se și întîmplase, starea de spirit a soțului în relațiile conjugale. Se putea deduce deci că Cionca *știa* despre ce este vorba și nu găsise necesar să facă altceva decît să-l prevină pe Oancea. Individul părea a fi deci implicat, cel puțin prin cunoașterea faptelor ce-l frămîntau pe șeful său, dacă nu prin mai mult; Cionca deținea, într-o asemenea eventualitate, unul din capetele firului ce conducea la dezlegarea enigmei. Oricum însă, trebuia început prin confiscarea pistolului lui Oancea și asta cît mai repede pentru a-l împiedica să facă vreo prostie. Această măsură nu l-ar surprinde căci era cu totul natural ca un ofițer de securitate să nu treacă cu vederea deținerea ilegală a unei arme de foc. Dimpotrivă, eventuala lipsă a oricărei reacții l-ar fi putut pune în gardă.

Adîncit în gînduri, colonelul rămase în fața porții pînă ce o pereche ce revenea din centru, probabil de la un restaurant sau de la un spectacol, îl obligă să se strîngă lîngă zid pentru a le face loc pe trotuar. Se uită la ceas, constatînd că era trecut de ora unsprezece. În casă domnise tot timpul o liniște desăvîrșită. Doar lumina din camera de zi continuase să ardă. Liniștit dinspre partea lui Ketty, Chivu își aprinse o țigară și se îndreptă agale spre bulevardul Tomis unde găsi, așa cum se aștepta, un taxi liber. Pe drum se gîndi înciudat că, în pofida anilor și a drumurilor diferite pe care apucaseră în viață, Ketty rămăsese pentru el o ființă deosebită. Ajuns în camera lui, la „Palas“, mai rămase treaz o vreme, bînd din „Murfatlarul“ ce se încălzise și privind marea prin geamul larg deschis . . .

Capitolul 2

Dimineața, Chivu se trezi dintr-un somn agitat, populat de halucinații. O visase toată noaptea pe Ketty; se făcea că femeia alerga înspăimîntată spre el, urmărită de soțul ei care o amenința cu un pistol mare. Ca în toate coșmarurile, Chivu nu reușise să intervină; era țintuit pe loc de o forță pe care n-o putuse înfrînge. Nici încercarea de a-l chema în ajutor pe Baciu, aflat undeva în preajmă, nu avusese mai mult succes căci, cu toate eforturile, nici un sunet nu ieșise din gura larg deschisă a colonelului. Pe urmă, reușise să se smulgă din coșmar, lac de sudoare, în patul a cărui lenjerie mototolită că-

zuse pe jos. Adormise din nou și visele îl năpădiseră iar, încăpățînate, așa încît dimineața se simțea epuizat ca după o noapte de chef. Privindu-și ceasul, constată că era aproape opt și jumătate. Dormise prost dar dormise mult, nepermis de mult, pierzînd din nou spectacolul grandios al răsăritului de soare din apa mării. Necăjit, ridică receptorul telefonului și ceru să i se aducă dejunul în cameră la ora nouă, apoi se repezi în baie unde făcu un duș bun și se bărbieri în viteză.

Jumătate de oră mai tîrziu, înviorat și împrospătat, atacă omleta adusă de ospătar. În timp ce mînca, recapitulă mintal visele ce-i populaseră noaptea, gîndindu-se cu melancolie că acestea erau, probabil, un semn al bătrîneții apropiate; cu douăzeci-treizeci de ani în urmă, Chivu nu visa niciodată sau, poate, somnul sănătos și adînc nu-l lăsa să-și amintească dacă și ce visase.

Terminîndu-și masa cu un pahar de apă minerală, colonelul își aprinse o țigară, pregătindu-se să coboare, dar fu întors din drum de soneria telefonului.

— Vă caută cineva, tovarășe colonel, îl anunță funcționara. Vorbiți, vă rog! se adresă ea cuiva de alături.

O voce groasă de bărbat înlocui în receptor ciripitul sopranei de la recepție:

— Să trăiți, tovarășe colonel! Sînt plutonierul Tudose Vasile. M-a trimis tovarășul colonel Baciu să vă duc cu mașina la Inspectorat.

— Cobor imediat, răspunse Chivu a cărui față se înnegură brusc.

Baciu n-ar fi trimis o mașină să-l aducă la serviciu doar pentru a discuta cu el despre pescuitul

plănuit în după-amiaza aceea; deci, după toate probabilitățile, perspectiva ieșirii în larg dispăruse. Peste noapte sau în cursul dimineții, Baciu trebuie că primise de la București dispoziții care-l priveau pe Chivu și acum se grăbea să i le comunice. Asemenea dispoziții urgente sînt rareori plăcute; cel mai adesea, ele înseamnă întreruperea concediului și amînarea lui pentru o perioadă mai puțin agitată: octombrie, noiembrie sau, mai rar, decembrie. Ajuns la Inspectorat și grăbit să afle despre ce era vorba, Chivu urcă rapid scările pînă la biroul lui Baciu, răspunse în treacăt salutului ofițerului de serviciu și intră neanunțat. Singur în cabinetul său, inspectorul șef avea sub ochi penumbre largi care trădau neodihna iar barba, nerasă încă în dimineața aceea, îi accentua culoarea arămie a feței. Încolo, Baciu iradia aceeași forță ca în tinerețe, atunci cînd era nituitor la șantierul naval. Omul moștenise trăsăturile hotărîte ale țăranilor dobrogeni al căror urmaș era, iar ochelarii fumurii pe care era obligat să-i poarte nu reușeau să atenueze asprimea acestor trăsături. Chivu era convins că numai unul ca Baciu ar fi fost capabil să reediteze performanța de a lucra timp de peste douăzeci de ani în conducerea aparatului de securitate a unei regiuni ca aceea a Constanței și admira sincer energia neistovită a prietenului său.

— Bună dimineața, George, îl salută el jovial întinzîndu-i mîna. Înțeleg că ai să-mi comunici ceva noutăți. Se vede că celor de la București li s-a făcut dor de mine . . .

Baciu se ridică greoi de la masa pe care erau împrăștiate mai multe fotografii, note și rapoarte.

— Bună dimineaţa, Vasile, răspunse el strîngînd cu putere mîna vizitatorului său. Nu, n-am nici o noutate de la Bucureşti pentru tine. Am trimis să te aducă pentru că azi-noapte, în jurul orei unu, elemente neidentificate au asasinat cu lovituri de cuţit pe soţii Anton şi Ecaterina Oancea în casa lor de pe strada Siretului. Te ştiam prieten cu Ketty şi cu bărbatul ei. Pe ea am cunoscut-o şi eu destul de bine, pe vremuri.

Vestea căzu asupra lui Chivu asemenea unui trăsnet, buimăcindu-l.

— Cum s-a putut? De ce? şopti el răguşit.

— Uite, asta mă întreb şi eu de trei ore şi mai bine, de cînd m-au anunţat: de ce? Pentru că, de putut, s-a putut; asasinii au fost cel puţin doi, iar casa, izolată din cauza grădinii ce-o înconjoară, e prea departe de vecini ca să le permită acestora să audă ceva chiar noaptea, pe linişte.

— Şi atunci, cine a descoperit crima?

— O femeie din cartierul „Viile Noi“ care le aducea soţilor Oancea lapte în fiecare dimineaţă pe la ora şase. Ştii, e încă vară şi, dacă e adus prea tîrziu, laptele riscă să se acrească. Femeia venea deci zilnic dis-de-dimineaţă şi, pentru a nu-i trezi pe cei doi, intra pe uşa din spate direct în bucătărie, lăsînd laptele în frigider. Azi-dimineaţă însă, spre surprinderea ei, femeia a constatat că uşa ce dădea în bucătărie era încuiată pe dinăuntru. Atunci, s-a apucat să dea roată casei în nădejdea că cineva din interior o va auzi şi va ieşi s-o întrebe ce vrea. Ajunsă la intrarea principală, a văzut uşa larg deschisă şi a intrat, mai întîi în vestibul şi de acolo în camera de zi. Acolo a văzut cadavrele şi, cu toate că este o femeie în toată firea, a luat-o la fugă ţi-

pînd cît o ţinea gura. Acum, o echipă de criminalişti, investigatori şi anchetatori încearcă să reconstituie faptele şi să găsească ceva urme, ceva indicii. Deocamdată umblăm să găsim un bărbat de 48—50 de ani, voinic, brunet, cu părul tuns perie, înalt de 1,78—1,80 care a fost văzut în poarta casei, aseară în jurul orei 23,00.

— Nu vă mai osteniţi să-l căutaţi, George, răspunse Chivu simţindu-se dintr-o dată foarte obosit. Individul eram eu. Am fost semnalat, probabil, de cei doi tineri cărora le-am făcut loc să treacă pe lîngă mine, pe trotuar. Numai că nu pricep cum de i-aţi găsit atît de repede. Să nu-mi spui că s-au prezentat din proprie iniţiativă pentru a da declaraţii.

— Ba uite că, de data aceasta, aproape ai ghicit. Băiatul, care este locotenent aici, la noi, a auzit în zori maşinile care i-au adus pe anchetatori, a tras pe el repede o cămaşă şi un pantalon, şi a ieşit să vadă ce se întîmplase. Locuieşte la trei case mai încolo. Cînd i-am citit raportul am bănuit că trebuie să fi fost tu. Cum îţi spuneam, am cunoscut-o pe Ketty şi ştiu toată povestea despre dragostea voastră din tinereţe. Cînd am văzut-o ciopîrţită am regretat chiar că am cunoscut-o atît de bine. Nu-i uşor să priveşti cadavrul unei femei pe care ai văzut-o tînără şi pe care ai admirat-o pentru frumuseţea ei.

— Dar de ce te ocupi chiar tu de acest caz? Sînt indicii că această crimă are ceva cu securitatea statului?

— Văd că uiţi că eu nu sînt aici numai comandantul securităţii, ci şi al miliţiei. Sînt deci dator să mă interesez în egală măsură de munca ambelor sectoare şi să urmăresc personal felul cum se rezolvă

cazurile mai importante. Or, un dublu asasinat nu-i treabă de toate zilele.

— Iartă-mă de întrebarea proastă. Știam, desigur, dar pentru mine ai fost și vei rămîne mereu ofițer de securitate. Dar, de ce spui că este așa de greu să privești cadavrul lui Ketty? A fost o crimă săvîrșită din sadism?

— Nu, dar Ketty a primit mai multe lovituri chiar în față. Asta pentru că s-a luptat cu ucigașii ca o leoaică ce-și apără puiul. Cred însă că această luptă îndîrjită i-a făcut moartea mai ușoară. Cînd te bați pe viață și pe moarte, nu ai timp să simți durerea și să nutrești speranțe deșarte.

— Au fost, deci, desfigurați de lovituri?

— Da. Și de aceea nu te sfătuiesc să te duci la morgă să-i vezi cum arată. Aici, în port, am văzut și eu multe dar, crede-mă, este greu să-ți păstrezi calmul privind cele două corpuri.

— S-au ridicat ceva urme?

— Nimic. N-am găsit nici una din armele cu care s-au săvîrșit cele două crime și nici o amprentă. Treabă de profesioniști. După crimă, toată casa a fost întoarsă cu susul în jos. Ucigașii au căutat, se pare, ceva dar în orice caz, nu bani, nu obiecte de valoare. În dulapul cu rufe, chiar deasupra, soții Oancea păstrau într-un plic un carnet C.E.C. și suma de zece mii de lei în bancnote noi de o sută. Banii sînt neatinși deși asasinii au deschis, desigur, și acest dulap.

— Este deci sigur că au fost pe puțin doi asasini? . . .

— Unul singur n-ar fi putut s-o scoată la capăt cu amîndoi soții. Anton Oancea, care s-a luptat cu unul din agresori a murit apăsînd pe trăgaciul unui

pistol; numai că arma nu avea cartușul pe țeavă. Nenorocitul nu făcuse armata. În timp ce unul din criminali se răfuia cu el, un altul se ocupa de Ketty. Singurul indiciu obținut pînă acum este cel cuprins în raportul locotenentului care te-a văzut stînd în poartă aseară. Ar fi fost prea din cale-afară ca soții Oancea să fi avut încă un cunoscut care să-ți semene într-atît. Oricum, zîmbi el pentru prima oară în dimineața aceea, raportul medicol-legal atestă că cei doi au mai trăit cel puțin două ore după plecarea ta. I-ai lăsat cumva în compania altor musafiri?

— Nu, i-am lăsat singuri. M-am dus acolo chemat de Ketty care m-a rugat s-o ajut să afle ce se petrece cu soțul ei, înfricoșat de ceva în ultima vreme. Știi, am iubit-o mult, George. Prea mult pentru a o mai putea vedea după ce s-a căsătorit cu altul.

— Îmi dau seama. Și mai știu că și ea era destul de mîndră pentru a nu te invita doar așa, dintr-un capriciu. Probabil situația care a obligat-o să te cheme era destul de gravă.

— Așa părea să fie. Ketty, cu care am putut discuta doar cîteva minute, mi-a spus că bărbatul ei era în ultima vreme înfricoșat strașnic de ceva sau de cineva. Se temea pentru el dar se temea și pentru ea și voia s-o convingă să plece pentru cîtva timp din oraș. Tony purta permanent asupra lui nenorocitul ăla de pistol. Mai multe n-am reușit să aflu căci Oancea a venit pe neașteptate și m-a dat frumușel afară din casă. Dar, mai bine să-ți povestesc totul cu amănunte, se întrerupse Chivu, apucîndu-se apoi să-i relateze lui Baciu toate cîte i se întîmplaseră în seara precedentă, începînd cu telefonul primit de la Ketty și terminînd prin plecarea sa din casa soților Oancea.

— Nu ştiu ce mi-ar mai fi spus Ketty dacă nu i-ar fi venit bărbatul dar, evident, ea nu ştia de ce natură era încurcătura în care intrase Tony. Mi-a fost însă suficient să-l văd pe individ pentru a-mi da seama că femeia avusese dreptate să spună că se îmbolnăvise de frică. Ketty bănuia că necazurile lui Tony au legătură cu serviciul...

— Desigur, vom face cercetări şi acolo; expertiza contabilă, analiza contractelor încheiate anul acesta şi toate celelalte. Sînt convins că nu vom afla mare lucru. Pînă acum n-am înitlnit şi n-am auzit despre nereguli în serviciu care să se soldeze cu un dublu asasinat, spuse Baciu. Iar dacă în această istorie este amestecat şi Cionca, aşa cum bănuieşti tu, pe temeiuri nu prea solide, atunci şansele noastre de a descoperi ceva la serviciu devin şi mai mici.

— Ketty era convinsă că necazurile lui Tony aveau o legătură cu serviciul iar eu sînt sigur că Cionca este amestecat, repetă încăpăţînat Chivu.

— Şi cum crezi tu că vom putea să verificăm aceste supoziţii, puricînd hîrtiile O.N.T.-ului?, ridică din umeri Baciu. Sînt gata să pun prinsoare cu tine că documentele din serviciul condus de Oancea şi de Cionca vor fi găsite în ordine perfectă. Dacă este ceva putred pe acolo, atunci, în mod sigur, faptul nu este consemnat în dosare.

— Treaba aceasta o vom mai discuta după ce veţi face cercetările de rigoare la Centrala turistică a litoralului. Acolo sînt şi oameni, mulţi oameni, nu numai hîrtii. Dacă vom discuta cu răbdare, unii ne-ar putea spune lucruri interesante. Desigur, nici eu nu cred că cercetările pe care le vom face la serviciu vor clarifica întru-totul lucrurile. Sper totuşi că vom obţine un indiciu, o urmă. În afară de aceasta, să vedem pe ce alte piste mai putem porni. Spuneai că ucigaşii au căutat ceva prin casă?

— Nu numai în casă, dar şi în pivniţă, în pod şi prin bucătărie. O răscoleală febrilă, fără grija de a repune lucrurile în ordine. Se vede că erau în criză de timp. Nopţile sînt încă destul de scurte.

— S-ar putea chiar să nu fi găsit ceea ce căutau. Ar trebui, deci, să reluăm noi, pe îndelete, această percheziţie.

— Just. Putem presupune, de asemenea, că, negăsind ce căutau, asasinii se vor întoarce după o vreme la locul crimei. O vor face atunci cînd vor avea certitudinea că lucrurile s-au liniştit şi noi ne-am retras din casa respectivă. De aceea, vom mai face tămbălău încă o zi-două şi apoi vom simula că am plecat. Ziua vom continua percheziţia iar noaptea vom sta la pîndă.

— Pistolul găsit la Oancea a fost examinat? Ce indicii oferă?

— Este o pocnitoare aproape inofensivă, un „Browning“ de 6,35 cu care nu poţi lovi pe nimeni dincolo de 5 metri şi nici nu poţi ucide pe cineva decît nimerindu-l din greşeală în ochi, în tîmplă sau între coaste, în dreptul inimii. Căci, dacă nimereşti în coastă, cartuşul ricoşează şi poate răni pe altul, inclusiv pe cel care a tras. Avea şase cartuşe în magazie şi, cum ţi-am spus, nici un cartuş pe ţeavă. Interesant mi se pare faptul că este relativ nou, fabricat în 1969, în Belgia. De obicei, armele de foc pe care le găsim la diverşi infractori sînt din cele rămase fără stăpîn la sfîrşitul războiului. Pistolul ăsta a fost procurat, nu demult, din străinătate şi adus în ţară. Dealtfel, nu s-a tras niciodată cu el...

— Asta trebuie să fie! exclamă Chivu surescitat. Iată de unde trebuie început!
— Ce muscă te-a înţepat, măi Vasile? — întrebă Baciu plin de mirare. Văd că pistolaşul ăsta ţi-a căzut pe cap precum mărul în peruca ilustrului Newton. El, cel puţin, ne-a lăsat, ca urmare a acestei întîmplări, legea atracţiei universale. Tu ce-ai descoperit?
— Şi totuşi este ceva, George! — îl întrerupse înfrigurat Chivu. Ketty începuse să-mi povestească, atunci cînd a întrerupt-o venirea lui Tony, despre o recentă călătorie a soţului ei la Instanbul. Ei bine, eu sînt aproape sigur că pistolul ăsta a fost procurat de Oancea acolo, poate în legătură cu unele întîmplări de atunci. Dacă vom afla ce s-a petrecut cu Tony la Instanbul vom avea, nu zic cheia problemei, dar cel puţin nişte indicii serioase. Te rog să fii de acord să mă ocup eu cu această problemă.
— Tu? De ce tu? Ai de gînd să-ţi ceri transferarea la noi, la Inspectorat?
— Nu face pe prostul, George! Ai spus singur că ştiai ce sentimente m-au legat de Ketty. În numele vechii noastre iubiri, ea m-a chemat în ajutor. Iar eu nu mi-am dat seama de iminenţa pericolului care o pîndea. Dacă aş fi bănuit ceva, l-aş fi luat pe sus pe nenorocitul ăla de *Fiţar* cu pistolul lui cu tot, aş fi luat-o şi pe Ketty de mînă şi i-aş fi cărat aici, la tine. Aşa ar fi rămas în viaţă. Dar, nebănuind şi nefăcînd nimic, sînt întrucîtva vinovat de cele ce s-au întîmplat; neparticipînd la prinderea asasinilor aş rămîne covîrşit de povara acestui sentiment. Te rog să accepţi, deci, să iau şi eu parte la cercetări măcar pînă la terminarea concediului.
— Bine, Vasile. În regulă. Experienţa ta ne va fi de folos căci, aşa cum spuneai şi tu, şi mie mi se pare că problema asta e legată pe undeva de securitatea statului. Mai mult ca sigur, dubla crimă de azi-noapte a avut drept scop aducerea la tăcere a lui Oancea şi a soţiei sale care ar fi putut să ne destăinuie unele lucruri aflate de la el.
— Împărtăşesc total această părere.
— Atunci, ai mai putea să împărtăşeşti una: dacă Tony Oancea a fost urmărit aseară, poţi fi sigur că, în afara celor doi ce te-au văzut în faţa casei, te-au mai văzut şi alţii ieşind de acolo. Eşti ultimul om care a discutat cu cei doi soţi. Dacă indivizii care i-au suprimat au ajuns la concluzia că Anton şi Ketty ţi-au făcut destăinuiri . . .
— Crezi că vor încerca să mă aducă la tăcere şi pe mine?
— N-am spus asta. Vezi, chiar dacă te-ar aduce la tăcere astăzi, ar fi tîrziu. Ca ofiţer, tu ai relatat imediat toate cîte le-ai aflat. Dar, paza bună trece primejdia rea. Se pare că avem de furcă cu indivizi care nu se dau înapoi de la nimic.
Chivu se ridică dintr-un salt de pe fotoliul pe care se aşezase, cu ochii scînteind, de ură:
— Îi aştept, George. Şi nu numai atît. Aş face orice pentru a-i determina să vină.
— Mai bine să fii prudent, Vasile. Nu mai avem douăzeci de ani. Fă-mi un bon de mînă pentru un pistol şi două încărcătoare pline. Am în magazie un „Beretta" de 7,65 uşor de purtat chiar şi acum, vara. N-aş vrea să ţi se întîmple ceva tocmai la Constanţa, la tine acasă.
— Bine, am să-l iau la plecare deşi nu sînt chiar aşa de convins că e o plăcere să cari cu tine un

pistol pe căldura asta. Acum, să vedem ce vom face mai departe.

— Păi, am cam văzut. Principial, vom trata cazul nu ca pe un simplu asasinat ci ca pe unul legat de problemele de securitate. Vom întări deci grupul de investigatori ai miliției cu maiorul Lazăr Gheorghe.

— Îl cunosc. E bun. Și adaugă-mă și pe mine!

— Te-ai adăugat singur. Deci, percheziționăm în continuare casa din strada Siretului cît mai discret, astfel încît prezența noastră acolo să rămînă neobservată. Noaptea, stăm la pîndă în nădejdea că, respectînd dictonul cunoscut, asasinii se vor reîntoarce la locul crimei. Paralel, o echipă de băieți de la miliție vor face cercetări la Centrala de turism a litoralului: control, expertize, audieri de martori și restul.

— De ce nu strecori și un ofițer de securitate în echipă?

— Pentru că, răspunse Baciu, parafrazînd-o parcă pe Ketty, pe la noi lumea a rămas mică și oamenii se cunosc unii pe alții. Și apoi, să știi că avem ofițeri de miliție al căror fler nu rămîne cu nimic dator colegilor de la securitate. Mai ales dacă vor fi instruiți corespunzător.

— Cine va fi audiat ca martor?

— Toată lumea, în cap cu vechiul tău coleg de școală, Cionca. Desigur, Cionca se va bucura de un tratament aparte; el va fi luat într-o urmărire pe cît de continuă pe atît de discretă de oamenii maiorului Lazăr. Vom face astfel ca tipul să nu simtă nimic.

— Bun! Mai departe.

— Mai departe, tu cu Istambulul. Ți-ai făcut vreun plan?

— Oarecum. Vreau să aflu, pentru început, cînd și cu cine a plecat Anton Oancea în Turcia, ultima dată. Pentru asta te rog să-i previi de vizita mea pe băieții de la „pașapoarte“.

— Uite, le dau telefon chiar acum. Iar tu fă-mi bonul pentru pistol. N-o face uitată!

Chivu se apucă să scrie bonul pe o bucată de hîrtie luată de pe biroul lui Baciu, iar inspectorul șef continuă să discute cu maiorul Viziru de la „pașapoarte“:

— Da, vine colonelul Chivu! Cum? Omul nu e acolo? . . . Cînd vine? . . . Aha! La ora 14,00. Să asiguri personal să fie, măcar la ora 14,00. Răspunzi pentru asta! . . . La revedere!

Puse receptorul jos și se adresă lui Chivu ce-i întinsese bonul peste masă:

— Plutonierul Chiriță care ține listele turiștilor ce pleacă în străinătate este într-un colectiv de control, la Medgidia. Va fi adus la serviciu pînă la ora 14,00.

— Atunci, am plecat. Pe diseară. La revedere!

— Cu bine, Vasile! Succes și . . . nu uita pistolul!

Rămas singur, Baciu privi preț de cîteva minute ușa ce se închisese în urma colonelului Chivu. Apoi frecîndu-și gînditor bărbia rămasă tot nerasă, apăsă pe butonul interfonului:

— Maiorul Lazăr să vină la mine!

Capitolul 3

Afară, briza ce adiase dinspre mare în cursul dimineţii căzuse complet, iar soarele încingea caldarîmul străzilor şi acoperişurile cu olane ale caselor din oraşul vechi. Ziua caniculară îi îndemnase pe oameni să ocupe încă din zori fiecare palmă de nisip de pe ţărmul mării, astfel încît nu numai marea plajă „Muncitorul" dar şi micile refugii aurii botezate cu nume pitoreşti ca „Trei papuci" sau „Tataia" arătau, privite de sus, ca un adevărat furnicar.

Era abia unsprezece. Pînă la întîlnirea cu cei de la „paşapoarte" îi mai rămîneau trei ore bune, iar Chivu simţi nevoia unui loc retras unde să-şi poată aduna gîndurile. Pînă la urmă, intră în Muzeul marinei, instalat nu demult pe strada Traian, în fostul local al Şcolii navale; era o clădire veche, cu zidurile groase, prin care arşiţa de afară încerca zadarnic să pătrundă; alături, dintr-o grădină liniştită, plină de umbră, se vedea întreaga panoramă a portului. După cum se aşteptase, colonelul găsi la muzeu doar cîţiva pionieri ascultînd atenţi explicaţiile unui ofiţer de marină; se strecură neobservat pe lîngă ei şi ieşi în grădină, aşezîndu-se pe o bancă mai izolată, lîngă un copac. Era prea amărît ca să se bucure de priveliştea portului ce începea chiar de sub faleza pe care se afla, prelungindu-se departe, în larg; lumina şi pacea zilei de vară îl înconjurau fără să-l atingă. Pentru el, ora era întunecată, bîntuită de amintiri şi de remuşcări. O revedea pe Ketty, plină de viaţă, cu ochii strălucitori de voioşie, aşa cum era demult, cînd se plimbau împreună pe malul

mării; Ketty, cu părul răvăşit de vînt şi cu faţa udată de picăturile de apă sărată împroşcate de valurile ce se spărgeau în digul de larg; apoi pe Ketty înfricoşată de moarte, cerîndu-i ajutorul pe care el nu ştiuse să i-l dea. Acest gînd îi întuneca privirile ca un val roşu şi Chivu se trezi agitîndu-şi pumnul strîns în direcţia mării. Nu o dată se aflase în faţa unor situaţii care cereau răzbunare, dar victime erau oameni pe care nu-i cunoscuse iar faptele, atentate împotriva legilor pe care era chemat să le apere. În astfel de cazuri, acţionase întotdeauna cu sînge rece, păstrînd controlul măsurilor luate cu competenţa omului care îşi cunoaşte bine meseria. De data aceasta însă, crima care trebuia pedepsită îl privea direct; răul i se făcuse lui, chiar dacă victimele fuseseră Ketty şi Tony . . .

Se pomeni scăldat în sudoare, deşi stătuse tot timpul la umbră; era epuizat şi-şi dădu seama într-un tîrziu că frămîntările tardive nu-i aduceau nici un folos. Revenind la realitatea pe care trebuia s-o înfrunte, Chivu se gîndi din nou că o investigaţie atentă întreprinsă asupra ultimei călătorii făcute de Oancea în străinătate îi va aduce negreşit ceva indicii. Pe de altă parte, regretă că nu se putea ocupa în acelaşi timp şi de Cionca; continua să fie încredinţat că individul avea un anumit rol în afacere şi că urmărirea lui ar fi putut deveni sursa unor informaţii importante. Îşi spuse oftînd că, în definitiv, George Baciu şi maiorul Lazăr erau cel puţin tot atît de capabili să-l verifice pe Cionca, mai ales în condiţiile specifice ale Constanţei de azi, pe care o cunoşteau mult mai bine decît fostul lor concetăţean ce locuia de mai bine de un sfert de secol la Bucureşti.

Pe la douăsprezece şi jumătate, Chivu se liniştise suficient pentru a se gîndi să cîştige ceva timp, folosind răgazul ce-i mai rămînea ca să prînzească la restaurantul „Cazino". Ajunse acolo deshidratat şi se opri drept la bar unde bău pe nerăsuflate o sticlă de bere. Apoi, ocupă o masă pe terasa umbrită cu tente uriaşe de pînză şi se apucă să consulte lista adusă de ospătar.

— Văd că aveţi calcan astăzi, se adresă Chivu amfitrionului său. Pe căldura asta, o porţie bună de calcan prăjit şi o salată de sezon ar fi tot ce mi-aş dori. Cu o băutură rece alături, bineînţeles...

— Vă recomand lîngă peşte un pahar din vinul alb, sec, de Nazarcea, rezervat clienţilor noştri, sugeră politicos ospătarul.

— N-ar fi rău dar, vezi, am început cu bere. Voi veni altă dată, poate într-o seară, să gust din vinul cel bun de la Nazarcea.

— Se poate şi bere...

Atunci, să hotărîm şi asupra desertului, căci sînt cam grăbit şi mă tem că, peste douăzeci-treizeci de minute, cînd vor năvăli clienţii nu-mi vei mai putea acorda prea multă atenţie.

— Noi acordăm atenţie tuturor clienţilor noştri, răspunse oarecum înţepat tînărul ospătar. Ca desert, vă propun clătite cu dulceaţă.

— Să le lăsăm pentru la iarnă. Acum, poate faci rost de nişte fructe. Ceva piersici de Mangalia, struguri de Ostrov, o felie de pepene.

— N-avem decît clătite flambate, răspunse ospătarul.

— Ce să-i faci, nu poţi să le ai pe toate, comentă resemnat Chivu. La urmă, adu-mi, te rog, măcar o cafea turcească.

Colonelul mîncă pe îndelete şi apoi îşi aprinse ţigara, sorbind rar din turcească şi lăsîndu-şi privirile să rătăcească slobode pe întinsul mării. Valurile, inexistente în cursul dimineţii, începeau să prindă formă şi să spargă creste albe de spumă în pietrele falezei. Dogoarea revărsată de pămîntul încins îşi făcea drum spre ape, iscînd o briză abia simţită. Chivu se gîndi cu o oarecare nostalgie că, într-o vreme nu prea îndepărtată, pe aceste meleaguri stăruia obiceiul siestei prelungite pînă la chindie, cînd muezinul îşi chema credincioşii la rugăciune din înaltul minaretului; îi era aproape ciudă că ritmul zilelor noastre nu mai permitea un asemenea răsfăţ. Venit în oraşul natal pentru a regăsi ceva din atmosfera copilăriei, colonelul fusese confruntat în mod brutal cu viaţa intensă a unui mare port european, neamintind prin nimic aproape, danele joase unde se aliniau caicele levantine şi cabotierele vechi, îmbîcsite de praful cărbunelui ce le purta pe ape. Oraşul cu case mici, acoperite cu olane, al cărui pitoresc a rămas imortalizat doar pe pînzele pictorilor îndrăgostiţi de culoarea şi lumina locurilor, se izolase în cîteva enclave mici ce rezistau tot mai greu ofensivei giganţilor verticali ai habitatului modern. Străinii ce năvăleau vară de vară pe litoral întregeau atmosfera de Babilon contemporan a marii aglomeraţii de la ţărmul mării, iar Chivu trebui să recunoască pentru sine că reuniunile celor cîţiva prieteni în jurul platoului cu aterină, la fosta cîrciumă a lui Tase Ciungul, erau, de fapt, nişte încercări de a se înşela pe ei înşişi. Supusă legilor dezvoltării, la fel ca toate celelalte regiuni şi oraşe ale ţării, deschisă larg contactelor cu lumea, Constanţa devenise o metropolă maritimă complexă în care nu reuşeai să

identifici decît cu greu, ici și colo, vestigii ale vechii „porți a Orientului". Asasinarea soților Oancea stătea mărturie că se schimbaseră, de asemenea, țelurile și metodele folosite de indivizii ce operau în afara legii; ieri: contrabandă și trafic de valută; astăzi: un dublu asasinat ale cărui mobiluri, nelămurite încă, păreau a fi legate de o acțiune mai largă.

Ospătarul se apropie pentru a-l anunța că sosise taxiul pe care-l solicitase și Chivu se instală resemnat sub carcasa de tablă încinsă a acestuia, indicîndu-i șoferului să-l ducă la miliția județeană. Aici, ofițerul de serviciu de la intrare îi raportă că plutonierul major Chiriță a venit și îl așteaptă în camera numărul 21 de la parter. Ajuns acolo, colonelul constată că atît biroul cît și ocupantul său respirau o atmosferă de ordine care îl impresionă plăcut. Dulapurile și fișierele de metal aliniate de-a lungul pereților erau numerotate și indexate aidoma rafturilor bibliotecii unui institut de cercetări; praful, atît de familiar depozitelor de arhivă, lipsea cu desăvîrșire, iar în spatele biroului său plutonierul major, un tînăr uscățiv și înalt ce părea că nu dă doi bani pe zăpușeala înconjurătoare, aștepta, într-o poziție ireproșabilă ordinele superiorului său.

— Înainte de a ne apuca de treabă, doresc să te previn că s-ar putea să întîrziem peste ora de program, spuse Chivu. Eu am mîncat înainte de a veni aici și cred că n-ar fi rău să dai și dumneata o raită pe la cantină. Te rog, numai, să-mi dai, înainte de a pleca, dosarul lui Oancea Anton, șef de serviciu la Centrala de turism a litoralului.

Chiriță zîmbi vesel, arătîndu-și dinții a căror albeață contrasta plăcut cu tenul său măsliniu:

— Cînd am primit ordin să mă întorc imediat la Constanța am bănuit că s-ar putea să rămîn la serviciu pînă seara tîrziu. Pe noi, cei care lucrăm la evidențe, ne omoară situațiile statistice; ni se cere cel puțin una pe săptămînă și, bineînțeles, cît mai repede. Așa că, m-am abătut pe acasă unde am luat și eu o gustare. După ce vă dau dosarul, rămîn la dispoziția dumneavoastră, încheie subofițerul examinîndu-și fișele.

Chivu încuviință cu o mișcare a capului propunerea lui Chiriță care îi întinse, cîteva minute mai tîrziu, o mapă albă purtînd un număr scris îngrijit pe copertă cu cerneală albastră.

— Poftiți! Oancea Anton, născut la 5 decembrie 1926 în comuna Ovidiu, județul Constanța, fiul lui Pavel și al Floricăi.

Cu toate că ceruse dosarul numai pentru a afla cînd și împreună cu cine călătorise Oancea ultima oară la Instanbul, Chivu se apucă să studieze cu creionul în mînă, conform unui vechi obicei, întregul material începînd cu prima filă . . .

. . . Nevoit să-și vîndă pămîntul în anii crizei economice de la sfîrșitul celui de-al treilea deceniu, Pavel Oancea, tatăl lui Tony, venise la Constanța cu soția și copilul în anul 1930, angajîndu-se în port cu căruța și cu caii, salvați cu greutate din mîinile cămătarilor.

Micul Oancea urmase patru clase la școala primară numărul cinci în apropierea căreia locuia cu ai săi, ocupînd două cămăruțe igrasioase a căror chirie înghițea aproape jumătate din cîștigul tatălui. Apoi Pavel, obsedat de ambiția ca fiul său să nu ajungă să muncească asemenea lui, cu brațele și cu spinarea, îl înscrisese în prima clasă a gimnaziului

comercial. „Peste patru ani, ai în mînă pîinea și cuțitul, băiete“ își asigura el odrasla. „Am și vorbit la birou cu domnul Hristopoulos. Te va angaja ca funcționar comercial. Auzi? Funcționar comercial, repeta el cu o nuanță de respect în glas. N-ai să te frîngi de șale sub povara sacilor și nici n-ai să stai la coada cailor, să le miroși balega. Vezi, ține-te de carte!“ încheia el invariabil.

Tatăl n-apucase să-și vadă băiatul funcționar comercial. În anul 1939, într-o zi rece și cețoasă de martie, după ce băuse două drojdii tari pentru a-și amăgi junghiurile cîinoase din șale, Pavel Oancea fusese surprins pe linia ferată de un mărfar care cobora în viteză panta dinspre Palas. Frîna pusă de mecanic nu putuse opri șirul lung de vagoane și căruțașul cu caii și căruța sa fură tocați sub roțile de oțel. După înmormîntarea tatălui său, Tony se prezentă plin de cuviință în fața bătrînului Hristopoulos care, declarîndu-se mîhnit de tragedia căruia îi căzuse victimă unul din căruțașii buni ai firmei, consimți să-l angajeze ca funcționar comercial deși nu terminase gimnaziul și nu avea nici cei paisprezece ani ceruți de lege. Acest ultim neajuns fusese înlăturat printr-un dar făcut secretarului Camerei de muncă; valoarea cadoului fusese acoperită ulterior prin rate lunare reținute timp de doi ani din salariul lui Tony.

Sediul firmei „Spiru Hristopoulos“ se afla pe strada Cuza Vodă, într-o clădire întunecoasă cu pereți de cărămidă netencuită, înnegriți de vreme. În față, pe trotuar, adăstau bătute de soare butoaie cu măsline de Volos și Kalamata sau putini cu miere cumpărate ieftin de prin satele din marginea pădurii Babadagului. În zori, vecinii se trezeau în huruitul

asurzitor al căruțelor ce veneau din port să încarce sau să descarce marfă. Iar prin acest vacarm pigmentat cu înjurături adresate imparțial oamenilor, cailor și lui Dumnezeu-tatăl, se strecura speriat parcă „funcționarul comercial“ în vîrstă de treisprezece ani care însemna într-un caiet jerpelit mărfurile intrate și ieșite. Alergat de toți în toate părțile și plătit atît cît să nu moară de foame, Tony se refugia uneori pentru a-și trage sufletul la fabrica de biscuiți din subsolul clădirii, unde trudeau vreo cincisprezece fete de vîrsta lui, îmbrăcate direct pe piele cu halate peticite, sufocate de căldură și de pulberea fină a făinii care îmbîcsea aerul ce pătrundea anevoie prin cîteva ferestre minuscule, lucrătoarele își întîmpinau vizitatorul cu zîmbete prietenoase, îmbiindu-l să mănînce pe săturate din biscuiții calzi, scoși chiar atunci din cuptor.

Cu toate acestea mai tîrziu, Tony își amintea cu plăcere primii săi ani de muncă la Hristopoulos. Atunci și acolo, băiatul născut la țară și crescut în marginea orașului, luase contact cu lumea fascinantă a portului, unde vapoarele sosite de departe descărcau roșcove, smochine sau portocale și unde marinarii îi dăruiau generoși îmbrăcăminte și pachete de țigări cu arome ciudate. De cîte ori îl vedeau venind, docherii, prieteni ai tatălui său, spărgeau, trîntind de sus pe pietrele cheiului, o ladă-două de fructe din care Tony mînca pe săturate, umplîndu-și ghiozdanul de fost elev, devenit servietă pentru purtatul actelor. Cît despre țigări, pînă a nu deprinde el însuși năravul fumatului, le vindea cu preț bun patronului cafenelei „Royal“, în separeurile căreia Costache Raia, patronul celei mai luxoase case de toleranță din oraș, juca poker toată noaptea cu di-

rectorul uneia din băncile locale, cu comisarul portului și cu marele exportator de cherestea Hurmuzis.

În postul Paștilor, spiritul practic al tînărului funcționar comercial se manifesta prin vămuirea sistematică a butoaielor din depozitul lui Hristopoulos. Tony extrăgea măslinele bucată cu bucată, introducînd prin gaura cepului un ac fixat cu o sîrmă la capătul unei nuiele subțiri, și le vindea în cartier cu cîțiva lei mai ieftin decît băcanul din colț.

Ocuparea țării de către nemți și apoi războiul puseseră brusc capăt acestei epoci prospere pentru lumea la ale cărei periferii se învîrtea Anton Oancea. Blocat de mine și pîndit de submarine, portul devenise încă înainte de intrarea țării în război zonă de operații, închisă cu garduri înalte de sîrmă ghimpată, iar portocalele și măslinele rămăseseră doar niște amintiri frumoase.

Spiru Hristopoulos își concediase majoritatea angajaților, închisese fabrica de biscuiți și ascunsese în tainițe știute numai de el sacii cu făină și butoaiele cu măsline pe care nu apucase să le vîndă. Negustor cu experiență, el știa că războiul, sursă de cîștiguri importante îl obliga să facă alte afaceri, diferite de cele pe care le făcuse în timp de pace. Comerțul „la negru“ cu mărfuri raționalizate sau de negăsit în magazine, sustragerea și plasarea pe piață a furniturilor și proviziilor aflate în depozitele armatei, contrabanda și traficul de valută cu țările neutre, în speță cu Turcia, ofereau căi sigure de îmbogățire chiar unora mai puțin experimentați decît Hristopoulos.

Tony Oancea devenise, poate datorită tinereții sale, unul din oamenii de încredere ai patronului, însărcinat să plaseze proprietarilor marilor restaurante și magazine bidoane de untdelemn grecesc, măsline ambalate îngrijit în hîrtie pergament și făină de patiserie din cea folosită altă dată la fabricarea biscuiților superiori. Mai erau și alții care, la indicația și sub ochiul atent al lui Hristopoulos, își formaseră adevărate relee de legătură cu Turcia de unde soseau mirodenii, cafea, cacao, stafide și ceai veritabil, valorificate în București la prețuri echivalente cu greutatea lor în bancnote. Cîștigul, după cum aflase Tony, era transformat imediat în monede strălucitoare, de aur: „cai“ englezești de o liră sterlină și „cocoșei“ franțuzești de douăzeci de franci emiși sub al doilea imperiu. Dar unde dispăreau fișicurile cu monede procurate de domnul Drakatos, șef de serviciu la Banca românească, în schimbul unor sume astronomice în lei și mărci germane, de ocupație, nu mai știa nimeni.

În februarie 1945, Tony Oancea se prezentase în fața comisiei de recrutare unde medicul constatase că are platfus, declarîndu-l apt limitat pentru serviciul auxiliar în timp de război“, dar ostilitățile se sfîrșiseră la timp pentru a-l scuti de o eventuală încorporare. Cam tot atunci fusese chemat sus, la birou, de Spiru Hristopoulos care îl pofti alături de el pe canapeaua de piele, îi oferi o țigară „Papastratos“ și îi spuse:

— Tony, *agori mu*, te-am ținut pe lîngă casa mea în toți acești ani nenorociți. Sper că Dumnezeu, care ne judecă pe toți, îmi va pune la socoteală această faptă bună. Acum ești om în toată firea iar aici se așază rînduieli noi, în care foarte curînd eu și cei asemenea mie nu vom mai avea loc. De cum voi putea, mă voi întoarce la mine la *patrida*, în Grecia. Am adunat destulă avere ca să pot încropi o nouă

afacere în Pireu, poate o agenţie de vapoare. Tu va trebui să-ţi găseşti locul aici, în rînduiala asta nouă. Să nu te iei după idioţii care aşteaptă să vină americanii ca să le dea iar ţara pe mînă. Americanii au alte treburi. Nu te băga în politică şi, mai ales, nu te duce la liberali sau la ţărănişti. Ăştia n-au zile multe. Angajează-te undeva, la şantierul naval de exemplu. Nu la ateliere, ci pe la serviciul de aprovizionare, dacă se poate. Aici, la mine, ai învăţat să te descurci şi băieţi ca tine vor avea întotdeauna căutare. De ciupit să ciupeşti cu măsură şi numai în caz de absolută nevoie. La noi trebuia să-ţi păstrezi capitalul, la ăştia trebuie să-ţi păstrezi cinstea. Dacă ţi-ai pierdut-o, te-ai ars pentru multă vreme. Eu îţi doresc noroc, încheie Hristopoulos, oferindu-i, odată cu o strîngere de mînă, un rulou de douăzeci de monezi de aur.

Spiru Hristopoulos nu apucase să-şi vadă *patrida* căci, coborînd într-o noapte în pivniţă să-şi numere aurul, aflǎ goală tainiţa în care-l ascunsese. Ai săi îl găsiră a doua zi dimineaţa pe prima treaptă a scării ce urca la parter, secerat de un infarct miocardic. Furtul nu fusese reclamat poliţiei, iar în anul 1947 Eleni şi Yannis Hristopoulos, soţia şi fiul răposatului, plecaseră la Atena cu un paşaport eliberat de Divizia specială a Legaţiei Elveţiei din Bucureşti, însărcinată, printre altele, cu girarea afacerilor greceşti în România.

Tony, care nutrise mult respect pentru înţelepciunea patronului său, îi urmase sfaturile întocmai, angajîndu-se pentru început ca funcţionar cu aprovizionarea la economatul organizat de sindicatul „Dezrobirea" al docherilor, apoi la magazinul „Plugul", prima unitate a comerţului de stat înfiinţată la Constanţa în anul 1948. Politică nu făcuse, dar activa intens în organizaţia sindicală şi, înţelegînd încotro bătea vîntul, urmase cu eforturi destul de mari cursul seral al liceului comercial, devenit în anul 1948 şcoală tehnică de administraţie economică. Terminase ultima clasă la învăţămîntul de zi, în anul 1949, iar statutul de absolvent îi atrăsese promovarea la secţia comercială a Sfatului popular orăşenesc. Pentru a fi mai aproape de noua slujbă, se mutase împreună cu mama sa într-o cameră de pe strada Tomis, nu departe de casa în care locuia familia Chivu. Băieţii din cartier îl acceptaseră repede, căci învăţase să cînte la banjo în formaţia de muzică uşoară a sindicatului „Dezrobirea" şi răspundea întotdeauna afirmativ rugăminţilor de a anima ceaiurile dansante şi petrecerile organizate de prieteni. Aşa cum îl învăţase bătrînul Spiru, îşi păstrase intact capitalul de cinste, refuzînd tentaţia de a folosi unele împrejurări favorabile create de slujbele ce le avusese pentru a face afaceri ilicite. O vreme, portul continuase să-l atragă asemenea unui magnet şi, în nădejdea reluării activităţii acestuia, Tony se chinuise să înveţe, în afară de greaca deprinsă după ureche în casa lui Hristopoulos, ceva franceză, engleză şi rusă. Dealtfel, prin dorinţa fierbinte de a se îmbarca, Tony se asemăna cu oricare dintre prietenii săi; nu exista constănţean care să nu dorească să plece pe mare...

Reamintindu-şi principalele etape ale tinereţii lui Tony, colonelul Chivu găsi normal ca, prin trecutul său, acesta să fie predispus să se lase amestecat într-o afacere dubioasă. Activitatea de speculă şi contrabandă dusă în timpul războiului la firma lui Hristopoulos îl pusese, desigur, în contact cu tot fe-

lul de indivizi, unul mai deocheat decît altul și multă vreme Tony nu-și dorise altceva decît să fie asemenea lor. Chiar „reconvertirea“ lui de după război se datorase nu unui proces înnoitor de conștiință ci sfaturilor prudente ale bătrînului rechin. N-ar fi fost deci de mirare ca una din fantomele acestui trecut să fi revenit, emițînd unele pretenții față de acolitul de ieri, astăzi pocăit. Dar, de aici pînă la crima din noaptea trecută mai rămînea cale lungă și Chivu își puse pentru a suta oară în ziua aceea întrebarea care ajunsese să-l obsedeze: De ce?

De fapt, judecîndu-l atît de aspru pe Tony Oancea, colonelul păcătuia prin subiectivism. El ignora, cu sau fără voie, influența covîrșitoare exercitată de Ketty asupra soțului ei. Venind dintr-o lume cu totul diferită, animată de idealuri care o aduseseră de timpuriu în organizația tineretului comunist, femeia îl făcuse să înțeleagă, poate pentru prima oară, faptul că fericirea nu ține de avere și că noua societate românească îi oferea lui Tony toate condițiile necesare pentru a dobîndi prețuire și stimă folosind marea sa putere de muncă, inteligența și chiar spiritul practic format în anii îndelungați ai uceniciei, la stăpîn. Mai presus de toate păcatele sale, Anton Oancea își iubea nemărginit soția a cărei cultură și mod de gîndire voia să și le însușească pentru a fi asemenei ei. Și pentru ca nici una din faptele trecutului să nu-i umbrească fericirea, el predase Băncii de stat monezile de aur primite în dar, cu ani în urmă, de Spiru Hristopoulos. Ketty îl orientase către noi aspirații, mai înalte decît aceea de a pleca pe mare cu scopul nemărturisit de a se îmbogăți. Așa ajunsese Tony șef de serviciu la Centrala de turism a litoralului și student în anul III al secției fără frec-

vență a facultății de comerț din Academia de Studii Economice. Dar nimic din toate acestea nu era înregistrat de dosar . . .

Din dosar lipsea, de asemenea, situația vizelor acordate lui Oancea și evidența datelor cînd acesta călătorise în străinătate. Nedumerit, colonelul îl chemă în ajutor pe Chiriță care îi puse sub ochi o fișă galbenă de carton ce includea toate aceste date. Din formular rezulta că Anton Oancea se deplasese la Istambul cu autocarul în perioada 10—18 august însoțind un grup de turiști belgieni ce-și petrecuseră vacanța la Eforie-Nord. Aceasta fusese și ultima sa călătorie peste graniță.

— Acum e ceva mai clar. M-ar interesa însă să știu pe unde a ieșit și a intrat în țară autocarul și dacă în afară de Oancea se mai găseau în el și alți cetățeni români. Din fișă nu reiese . . .

— Reiese în schimb din această listă a grupului; în autocarul cu numărul 31-B-7428 care a făcut deplasarea se mai afla un singur român: șoferul Marin Dinică, salariat al O.N.T. care a primit la București viza pe un an, valabilă pentru mai mutle călătorii în Turcia, Grecia și Bulgaria. Lista a fost comunicată punctului de frontieră Vama Veche prin care s-au făcut atît ieșirea cît și intrarea în țară. Dacă faceți rost de o mașină, puteți să dați o fugă pînă acolo în seara aceasta, pentru a discuta cu ofițerul de grăniceri și cu vameșul care erau de serviciu cînd a trecut autocarul. Poate au observat ceva . . .

— Îți mulțumesc pentru ajutor, tovarășe Chiriță, spuse colonelul privindu-și ceasul de la mînă. Văd că este abia cinci, așa că voi încerca să dau o raită pe la Vama Veche. Dumneata, în schimb, ai ocazia

să ajungi devreme acasă. Din partea mea, ești liber. La revedere!

— Să trăiți, tovarășe colonel! răspunse Chiriță scuturînd energic mîna pe care i-o întinsese superiorul.

Trecînd pe la ofițerul de serviciu pentru a-i cere o mașină și aflînd că Baciu revenise la birou cu cîteva minute mai înainte, Chivu se grăbi să intre la inspectorul șef pentru a-l pune la curent cu cele aflate precum și cu planurile lui de viitor. Printre altele, era necesar să plece la București pentru a raporta superiorilor împrejurările în care fusese implicat în cercetările referitoare la asasinarea soților Oancea și pentru a cere aprobarea să participe în continuare la aceste cercetări.

— În regulă, Vasile, spuse Baciu după ce îl ascultă. Întrucît nu sînt semne că această după-amiază ar avea de gînd să ne aducă necazuri, am să merg cu tine la Vama Veche pentru a te prezenta băieților de acolo. În timp ce tu vei sta la sfat cu vameșii și cu grănicerii, eu mă voi abate pe la cooperativa agricolă din comuna 2 Mai, de care răspund ca membru al Biroului județean de partid. Chiar alaltăieri m-au criticat că dau rar pe acolo. La București vei pleca mîine în zori cu avionul nostru care, oricum, trebuie să-și realizeze norma lunară de zbor. Decolarea la șapte de pe aerodromul de la Tuzla. Într-o oră ești la București.

O jumătate de oră mai tîrziu, Chivu avu prilejul să constate că registrele de evidență ale punctului de frontieră confirmau faptul că grupul de turiști belgieni, condus de Oancea Anton, ieșise din țară la 10 august și că se întorsese opt zile mai tîrziu. Nici vameșii, nici grănicerii ce făcuseră revizia autocarului nu reținuseră amănunte de natură să-l intereseze pe colonel. Cel mai bine cunoscut la punctul de control era șoferul care ieșise și intrase adesea pe acolo. Interlocutorii lui Chivu fură unanimi în aprecierea să Marin Dinică era un individ închis, greu abordabil, uns cu toate alifiile. Dar în pofida acetei caracterizări nu prea măgulitoare, atît grănicerii cît și vameșii trebuiră să recunoască faptul că omul nu fusese prins niciodată „în defect“, adică săvîrșind o contravenție sau o activitate de contrabandă. Autocarul său era atît de bine întreținut încît, după cinci ani de rulaj intens, arăta ca nou.

Rezultatele anemice ale verificării de la Vama Veche nu-l dezamăgiră prea mult pe Chivu, care-și făcuse de la început socoteala că, în măsura în care ar fi sesizat ceva suspect, cei de acolo nu l-ar fi așteptat pe el ci ar fi acționat imediat. Deocamdată, colonelul era mulțumit că reușise să-și confirme informația conform căreia Oancea călătorise recent la Istanbul și că singurul român care-l însoțise în această călătorie era șoferul Marin Dinică. Intuiția îi spunea că acest Marin Dinică era în măsură să-i dezvăluie lucruri interesante. „Deci, cu toată viteza după meșterul Dinică“ își spuse Chivu, zîmbind pentru prima oară în ziua aceea.

Capitolul 4

Prins de treburi, Baciu nu se mai întoarse acasă în noaptea aceea, iar Chivu profitase de ocazie pentru a se odihni împărătește, dscîntat de murmurul valurilor, pe prispa casei de oaspeți a comunei

2 Mai. Şoferul se repezise la Constanţa pentru a elibera camera de la hotelul „Palas“ şi pentru a-i transporta bagajul la căminul Inspectoratului, aducîndu-i numai obiectele de toaletă strict necesare.

În zori, colonelul se trezise odihnit, se ospătase cu o omletă şi băuse o cană mare cu lapte bătut, iar la ora şapte, decolase de pe aerodromul ascuns între lanurile de porumb şi floarea soarelui de lîngă Tuzla. Zburînd la cîteva zeci de metri înălţime micul avion „Aero 45“ îi lăsă posibilitatea să vadă ca în palmă toate detaliile de pe sol: Dunărea săracă în ape a sfîrşitului de vară, linia argintie a căii ferate, satele Bărăganului îngrămădite sub umbra puţină a salcîmilor... La Lehliu-gară, o aglomeraţie de oameni şi de căruţe îl făcu să privească întrebător spre pilot.

— Tîrg, spuse laconic acesta, atent la emisiunea turnului de control a aeroportului Băneasa.

Somnul odihnitor şi zborul de peste Bărăgan îl făcuseră pe Chivu să-şi recapete aproape în întregime calmul atît de afectat de întîmplările din ajun. În taxiul care-l ducea spre casă, colonelul se simţea din nou în stare să biruiască orice obstacol pentru a-i găsi şi pune la dispoziţia justiţiei pe asasinii soţilor Oancea. Dar, înainte de a-i înfrunta pe asasini, mai avea multe de făcut, chiar în dimineaţa aceea trebuia să treacă prin două momente deosebit de delicate: discuţia cu Ileana şi raportul la şeful său, generalul-maior Panciu.

Asemenea tuturor băieţilor şi fetelor de vîrsta ei din cartierul Pescăriei vechi, Ileana cunoscuse bine istoria dragostei soţului ei pentru Ecaterina Bratosin. După căsătorie Chivu nu-i dăduse niciodată prilejul să creadă că dragostea pe care i-o purta ar fi

fost umbrită sau micşorată de amintirea iubirii lui din trecut; veniţi în căsnicie la scurtă vreme, copiii făcuseră să dispară cu totul stînjeneala amintirilor. Şi totuşi...

Nu o dată Chivu observase că soţiei lui nu-i plăceau pur şi simplu discuţiile în care unele cunoştinţe comune, lipsite de tact, aduceau vorba despre Ketty. Cu mulţi ani în urmă cînd în concediu se întîlniseră întîmplător pe stradă cu soţii Oancea, Ileana manifestase toată seara o evidentă proastă dispoziţie. Gîndindu-se la toate acestea, Chivu se temea că soţia lui nu va înţelege şi nu va accepta motivele pentru care el răspunsese chemării lui Ketty. Exista, desigur, posibilitatea comodă de a nu-i spune nimic. Ileana nu fusese niciodată curioasă să ştie ce se petrece în activitatea lui profesională, iar faptul că-şi întrerupea concediul la jumătate nu constituia nici el o noutate surprinzătoare. Dar, Chivu era prea cinstit cu el însuşi şi îşi respecta prea mult tovarăşa de viaţă pentru a se refugia în spatele unei asemenea soluţii.

De aceea, ajungînd acasă unde soţia sa trebăluia singură prin bucătărie, colonelul se aşeză pe un scaun şi îi povesti cu o voce egală, străduindu-se să rămînă strict în domeniul faptelor, cele întîmplate la Constanţa.

Ileana îl ascultase cu atenţie, lăsînd să-i scape cînd şi cînd, o exclamaţie de milă, pe măsură ce afla amănuntele sfîrşitului tragic al soţilor Oancea.

— Vezi tu, Ileano, încheie abătut colonelul, într-un fel mă simt şi eu vinovat de faptul că au fost omorîţi în noaptea aceea. M-am dus acolo ca pentru o vizită la nişte cunoştinţe vechi; nu mi-am dat seama de gravitatea situaţiei, de necesitatea de a în-

treprinde ceva pe loc, fără întîrziere. Aş fi putut, de pildă, să-l reţin chiar atunci pe Tony Oancea pentru port ilegal de armă şi să-l predau lui Baciu pentru cercetări. Faptul că Oancea ar fi ajuns în atenţia Securităţii, i-ar fi reţinut, poate, pe criminali. Dar m-am lăsat condus de sentimente şi susceptibilităţi personale ce nu-şi aveau nici locul, nici rostul...

— Ce să facem, Vasile, oftă gînditoare Ileana. Oamenii rămîn oameni, chiar devenind ofiţeri cu vechime în Securitate. Cu slăbiciunile, cu complexele şi cu sentimentele lor... La urma urmei, e mai bine aşa, chiar dacă uneori mai dai greş. Dacă v-aţi transforma în simple maşini de executat ordinele, ar trebui, probabil, să vă înlăture după o vreme din muncă. Nu spun asta pentru a încerca să te justific sau să-ţi uşurez conştiinţa în legătură cu cele ce s-au petrecut la Constanţa, adăugă ea repede, văzînd că soţul încerca să protesteze. Te cunosc prea bine pentru a încerca s-o fac. Ştiu că în problema asta ai şi hotărît singur ce ai de făcut. Eu te-aş întreba numai ce anume ai hotărît?

— Decisesem încă de la Constanţa să-mi întrerup concediul şi să mă alătur celor ce fac cercetările. Venirea mea la Bucureşti este şi ea legată de aceste cercetări. Bineînţeles, va trebui să cer aprobarea generalului.

— Aveai nevoie de concediul ăsta! Multă nevoie! De aceea te-am lăsat să întreprinzi singur această călătorie sentimentală la obîrşie, spre anii de aur ai copilăriei. Dar... se vede că a avut dreptate cel care a spus că iadul este pavat cu intenţii bune. Aşa cum te cunosc, ştiu bine că nu ţi-ai regăsi niciodată liniştea dacă n-ai face totul pentru a-ţi repara cît de cît greşeala. Tot ce-mi pot dori, ca una care va trebui să veghez asupra sănătăţii şi bătrîneţelor tale este să rezolvi repede şi bine cazul ăsta nenorocit. Să te împaci cu tine...

— Îţi mulţumesc, Ileano! spuse Chivu mişcat, sărutîndu-şi soţia. Te rog să-mi mai pui o cămaşă curată în servietă şi s-o laşi aşa, gata de drum. Nu ştiu încă unde voi pleca de aici. Dealtfel, e timpul să încerc să aflu acest amănunt cît se poate de repede, spuse el, trecînd în dormitor la telefon.

Cîteva secunde mai tîrziu, Ileana îl auzi:

— Alo! Bună dimineaţa! Chivu la telefon!..., Nu, din Bucureşti... Daţi-mi-l pe maiorul Mirea... Bună, Mirea şi bine te-am găsit... Nu... N-am de gînd să mă duc la cură la Olăneşti. Am, deocamdată, de rezolvat ceva treburi aici, în Bucureşti. Numai după aceea îţi pot spune precis dacă şi unde plec... Te rog să-mi dai o mînă de ajutor... Să meargă mai repede... Notează: Interesează-te unde se va afla diseară şoferul Marin Dinică... Da! Dinică, precum actorul din „Explozia". Numai că, ăsta pe care îl caut eu este şofer la O.N.T. şi conduce autocarul numărul 31-B-7428, aparţinînd bazei centrale... Cea din strada Luterană... Te rog să-mi laşi răspunsul într-un plic închis la cabinetul tovarăşului general-maior Panciu unde mă duc acum la raport. Apropo: „bătrînul" e la serviciu sau e plecat pe undeva?... În şedinţă de la ora şapte?... Perfect!... Am timp să ajung liniştit acolo... Revenind la şofer: te rog să-mi pui în plic şi biletul de tren, de avion sau de naiba ştie ce alt mijloc de locomoţie capabil să-mi permită să ajung să vorbesc diseară cu el... Nu! Nu cred că este un tip deocheat. Are pa-

şaport şi viză valabilă un an pentru un număr nelimitat de călătorii în străinătate. Asemenea vize nu se dau borfaşilor şi nici contrabandiştilor. Interesează-te, în orice caz! Ce facem dacă e în străinătate? . . . Mda! E şi asta o întrebare . . . N-ar fi nici o bucurie . . . Stabilim punctul de frontieră prin care se va reîntoarce, ne înarmăm cu tutun şi aşteptăm . . . Încă ceva: biletul acela de tren, de avion sau de ce o fi, îl cumperi din banii mei şi nu din banii statului. Vezi că am un plic alb în casa de fier. Ia de acolo cît trebuie! . . . Te mai rog să anunţi Inspectoratul judeţean pe raza căruia voi ajunge diseară. Cu rugămintea să mă sprijine şi să mă acopere la nevoie. Ce s-a întîmplat? Îţi spun eu cînd ne-om întîlni . . . Şi aşa, am vorbit o mulţime. Nu! N-am nevoie de maşină! Mulţumesc, la revedere!

Colonelul ieşi în staţia de troleibuze din dreptul Facultăţii de medicină şi îşi privi mulţumit ceasul: de la decolarea de pe aeroportul Tuzla trecuseră abia trei ore şi el avea toate şansele să-l prindă pe generalul în cele cîteva minute de repaus pe care şi le permitea după şedinţele săptămînale cu şefii de unităţi, niciodată mai lungi de patru ore. Şi parcă pentru a-i face pe voie, troleibuzul nr. 92, botezat „taxiul" de locuitorii cartierului, opri gol în faţa lui; la această oră „92" îşi merita din plin porecla măgulitoare, ceea ce nu se putea spune despre el în timpul curselor de dimineaţă sau a celor dintre orele 15,00—16,00.

Tînărul plutonier care îndeplinea atribuţiile de secretar al generalului Panciu îl salută pe Chivu cu o simpatie nedisimulată. Faima colonelului îl făcea pe orice tînăr din Securitate să viseze la eventualitatea fericită de a lucra sub ordinele sale.

— Bună ziua, tovarăşe Ardeleanu! răspunse Chivu salutului. Ce se aude cu şedinţa? Dar cu programul de după aceea?

— Vă raportez că şedinţa e pe terminate iar în programul zilei nu sînt prevăzute lucruri deosebite. Dacă aşteptaţi în camera de alături să vă aducă o cafea de la bufet, cred că veţi apuca să o şi beţi înainte de a vă veni rîndul să fiţi chemat.

Pronosticul secretarului nu se adeveri însă şi colonelul rămase cu cafeaua nebăută. Şedinţa se terminase după numai cîteva minute şi, aflînd că Chivu aşteaptă să fie primit, generalul Panciu ordonă ca acesta să fie introdus imediat.

Cu toate că-şi cunoştea şeful de mulţi ani şi cu toate că acesta îmbrăcase, în mod excepţional în dimineaţa aceea, un costum cenuşiu, bine croit, ce-i dădea mai degrabă un aer de profesor sau inginer, Chivu nu-şi putu înfrînge, ca întotdeauna cînd se prezenta la Panciu, un sentiment de timiditate.

Încorporat în anul 1938, „bătrînul" fusese dus pe frontul antisovietic, pînă în Cuban, unde căzuse prinzonier, în 1943. În acelaşi an se înrolase în divizia „Tudor Vladimirescu" pentru a continua războiul împotriva celor pe care îi urîse mereu cu toate fibrele fiinţei sale: fasciştii. Se luptase cu ei şi după ce majoritatea tovarăşilor săi ce supravieţuiseră războiului se reîntorseseră la îndeletnicirile paşnice ale vieţii civile. În lupta corp la corp cu o bandă legionară aciuată prin anii 1946—1947 în sălbăticia munţilor, maiorul Panciu se avîntase primul la atac. Era un om aspru, dar drept. Un soldat trecut prin zeci şi zeci de încercări care nu cerea niciodată altora mai mult decît îşi impunea lui.

— Tovarăşe general-maior, începu colonelul, ră-

mas în poziție de drepți, m-am prezentat la dumneavoastră pentru a vă informa despre împrejurările care m-au implicat în cazul dublei crime săvîrșită de autori necunoscuți încă, la Constanța . . .

Generalul Panciu îi reteză vorba scurt, cu un gest al mîinii:

— Sînt la curent. Mi-a raportat inspectorul-șef, telefonic și în scris. Și, te rog să iei loc! Te invit pentru a doua oară s-o faci. Așa! Acum spune-mi ce vrei de la mine.

— Vă cer aprobarea să particip la cercetările pentru descoperirea asasinilor în zilele de concediu care mi-au mai rămas și, la nevoie, să-mi acordați, în plus, o permisie de cîteva zile.

— Uite că n-aș putea, sau mai bine zis n-aș vrea să-ți dau o asemenea aprobare. Fișa dumitale medicală prevede o perioadă obligatorie de odihnă. Și nu la Constanța, ci undeva, într-o stațiune de cură din zona subcarpatică. Mă întreb chiar, ce ai căutat la mare? Faptul că ești originar de acolo nu justifică ignorarea recomandării medicilor. Văzute și aprobate la nivelul conducerii, aceste recomandări devin obligatorii pînă și pentru coloneii de securitate. Și pe urmă, cum de te-ai putut gîndi că ți-aș putea aproba să participi la cercetarea cazului chiar și după terminarea concediului? Ce, ne jucăm? Uiți ce răspunderi ai aici, în această instituție? Unde am ajunge dacă fiecare ofițer, hai să limităm, fiecare ofițer superior, s-ar apuca să solicite măcar o dată în activitatea lui o asemenea încălcare a regulilor de muncă? A mai rămas să-mi ceri ca pentru „vendetta“ dumitale să-ți subordonez Inspectoratul județean. Cine știe ce am mai auzi despre dumneata, ținînd cont că ai putut să ignori atribuțiile organelor

locale lăsînd astfel să se comită o crimă sub nasul dumitale. Nu văd nimic rău în faptul că te-ai dus să vezi despre ce era vorba atunci cînd te-a chemat prietena aceea din tinerețe; dar, deși ți-ai dat seama că te afli în prezența unei infracțiuni, ai plecat, iartă-mi expresia, cu degetul în gură. În fine, nu vreau să calific acum faptele. Mă întreb doar unde ne-o fi fost nouă capul cînd te-am promovat într-o muncă de răspundere.

Sub avalanșa reproșurilor la care se așteptase, dar a căror asprime îl uluise, Chivu rămase împietrit pe scaunul său. Își dădu seama mai mult instinctiv că trebuia să reacționeze cu aceeași duritate, altfel generalul ar fi rămas la hotărîrea sa inițială. De aceea, după ce tăcu preț de cîteva secunde, încercînd să-și adune gîndurile, spuse răspicat:

— Nu era nevoie să mă umiliți punînd sub semnul întrebării întreaga mea activitate în Securitate, pentru a-mi da seama că am greșit grav și de neiertat. Veți aprecia, desigur, împreună cu ceilalți tovarăși în drept să mă judece, dacă și în ce măsură promovarea mea a fost o greșeală și dacă mă pot bucura în continuare de încrederea de a îndeplini funcția ce o dețin. Știu că, indiferent de consecințe, hotărîrea ce o veți lua va fi justă și, ca militar și membru de partid, mă voi duce să muncesc acolo unde veți decide. Aș vrea să vă spun doar că, înainte de a veni aici, am avut o discuție cu soția mea care este, poate, cea mai în drept să-mi ceară socoteală pentru faptul de a fi răspuns chemării unei femei pe care am iubit-o cîndva. Soția mea este un om simplu dar, cu toată admirația și respectul pe care vi le port și vi le voi purta în continuare, trebuie să vă spun că m-a înțeles mai bine decît

dumneavoastră. Ea ne-a recunoscut și nouă, celor din securitate, dreptul de a avea sentimente, de a greși datorită lor. Și-a dat seama că, nerăscumpărîndu-mi vina, măcar față de conștiința mea, nu mi-aș regăsi niciodată liniștea. De fapt, venisem să vă cer să înțelegeți ceea ce soția mea a intuit fără să aibă experiența dumneavoastră în materie de oameni. Acum cunosc răspunsul dumneavoastră. Pot pleca, tovarășe general-maior?

Cu un gest tot atît de imperios ca cel prin care îi oprise raportul și îi ordonase să se așeze, generalul îl țintui din nou pe scaun. În timp ce-l ascultase pe Chivu, figura lui, de obicei calmă și impenetrabilă, se înroșise și se încruntase cu mult peste limitele pe care le cunoștea interlocutorul său.

— Raporturile dintre dumneavoastră și soția dumneavoastră nu sînt echivalente și nici măcar comparabile cu cele existente între noi, tovarășe colonel, rosti Panciu sec. Noi sîntem subordonați exigențelor regulamentului militar. De aceea, dacă tovarășa Chivu s-a arătat dispusă să vă înțeleagă și să vă ierte greșeala, eu nu pot face la fel, mai ales ținînd cont de faptul că această greșeală a fost plătită cu vieți omenești. Am înțeles însă argumentele privind necesitatea recăpătării echilibrului și liniștii dumneavoastră sufletești, deși eu aș numi aceasta recăpătarea încrederii în propria capacitate profesională. Acesta este într-adevăr un element deosebit de important în activitatea noastră. Trebuie să avem — cum se spunea adesea — inima caldă, sîngele rece și mîinile curate. Să facem deci, o excepție în beneficiul sîngelui rece și să-ți aprobăm ca, în perioada concediului, să-i cauți pe asasini. După aceea, vom mai vedea dacă și în ce măsură va fi necesar să te

ocupi în continuare de acest caz. Dar, nu uita: răspunzător pentru conducerea acțiunii rămîne inspectorul-șef de la Constanța. El și nu dumneata va aproba planurile de acțiune și măsurile ce vor fi luate. Asta e tot. Puteți pleca, tovarășe colonel.

— Vă mulțumesc, tovarășe general, răspunse, nu prea regulamentar Chivu. Și vă rog să mă iertați... bîlbîi el, emoționat brusc de rezultatul final al discuției pe care nu-l mai spera pozitiv și oarecum rușinat de felul cum îi vorbise comandantului său.

— N-ai pentru ce-mi mulțumi, tovarășe colonel. Iar iertare ar trebui să-i ceri soției dumitale, în spatele căreia te-ai ascuns într-un mod atît de puțin militar.

Chivu ieși din cabinetul șefului lac de sudoare, iar tremurul genunchilor îi dădu de veste că scurta convorbire de numai zece minute îl epuizase mai mult decît o zi întreagă de efort. Cu toate acestea, colonelul era foarte satisfăcut. Așteptase cu teamă atît convorbirea cu soția sa cît și raportul la comandant, iar ultimul se dovedise extrem de dur și dificil. Important era că, pînă la urmă, fusese înțeles și că în viitor va putea să acționeze nu numai pe baza acordului tacit al lui Baciu. Îngăduința pe care i-o arătase Ileana și aprobarea obținută de la Panciu în condiții de care Chivu nu era prea mîndru, îi dădu un dublu suport moral, a cărui lipsă o simțise mereu după ce aflase despre asasinatul de pe strada Siretului. Furat de aceste gînduri colonelul deschise ușa ce dădea în coridor cu intenția de a pleca cît mai repede, dar plutonierul Ardeleanu îl opri rugîndu-l să treacă prin biroul unde-și lăsase cafeaua. În birou, pe masa acoperită cu cristal, se găseau acum două cești cu cafea: a lui, care nu apu-

case încă să se răcească şi o alta, proaspătă, în faţa căreia trona ca un adevărat zeu al bunei dispoziţii locţiitorul său, maiorul Mirea.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel şi bine aţi venit acasă, îl salută acesta cu un zîmbet larg.

— Bine te-am găsit, Mirea. De fapt, nu mă aşteptam să te văd atît de repede. Nu e nici o oră de cînd am vorbit la telefon. De aceea, nu l-am mai întrebat pe Ardeleanu dacă are vreun plic pentru mine. Gîndeam să-l găsesc la noi, în unitate...

— Păi, n-a fost chiar atît de complicat să facem ce ne-aţi cerut. Cînd mi-aţi telefonat, îl aveam tocmai lîngă mine pe diavolul acela de Cazimir. Ăsta a prins din zbor problema, a sărit în vechitura lui de automobil şi s-a dus întins pe strada Luterană, la autobaza O.N.T. Şi-a parcat hodoroaga la vedere şi s-a dat în vorbă cu portarul, întrebîndu-l dacă unul Marin Dinică lucrează acolo şi dacă e, din întîmplare, astăzi la serviciu. I s-a răspuns că Dinică e plecat în cursă, iar Cazimir al nostru s-a pornit pe un văicărit de li se rupea sufletul oamenilor de milă lui. Le-a zis că l-a îndrumat spre Dinică un prieten care l-a asigurat că va găsi la acesta un set de bujii pentru „Opelul“ său antebelic, mai bine-zis antediluvian. Le-a mai spus că el pleacă la drum încă la sfîrşitul săptămînii acesteia şi că trebuie să-l întîlnească neapărat pe Dinică chiar dacă pentru aceasta se va deplasa acolo unde este dus. Bucuroşi să scape de gura lui, oamenii l-au lăsat să consulte graficul de deplasare a autocarului de unde rezulta că tipul e plecat într-un tur al României cu un grup de americani şi că astăzi vor înnopta cu toţii la hotelul din Suceava.

De acolo, Cazimir al nostru s-a mai oprit o dată la

agenţia Tarom, că tot îi era în drum, iar eu îi dădusem la plecare banii din plicul cel alb. V-a luat bilet la o cursă specială un „Antonov 24“, ce decolează la ora 15,00 de pe Băneasa şi aterizează la Suceava în jurul orei 16,00. Aveţi deci timp berechet să ajungeţi în oraş, să daţi o raită pe la Inspectorat, să vă instalaţi chiar la hotelul unde vor fi cazaţi Dinică şi pasagerii săi şi să vă aranjaţi în linişte toate treburile. Pe Dinică l-am verificat şi se pare că aţi avut dreptate: omul e curat.

— Cu Inspectoratul ai vorbit?

— Nu încă. Socoteam să o facem de aici. Ştiţi, zîmbi Mirea inspectorul-şef va aprecia cum se cuvine faptul că e căutat de la cabinetul generalului...

— Nu ştiu cum va aprecia inspectorul şef, dar ştiu bine cum ar aprecia generalul faptul că ne folosim de numele lui. Aşa că, telefonează totuşi de la noi. Mă gîndesc chiar că ai putea să nu dai deloc telefon. N-aş vrea să-i deranjez pe tovarăşii de la Suceava pentru o treabă simplă ca aceea cu care mă duc.

— Eu voi face cum ordonaţi, dar cred că e mai bine să telefonăm. În teritoriu, oamenii sînt mult mai susceptibili ca în capitală. Şi apoi, nu e chiar atît de sigur că lucrurile vor merge chiar ca pe roate. S-ar putea să nu aveţi condiţii pentru a discuta la hotel cu şoferul; în acest caz va trebui să-l duceţi la sediu. În ce priveşte deranjul, nu vă faceţi griji. „Patronul“ de la Suceava e un tip cumsecade, întotdeauna bucuros de oaspeţi. Am făcut împreună un curs de reciclare acum doi ani.

— Bine, telefonează-i, dar repet: fără deranj!

— De fapt, nici n-are cum să fie cine ştie ce deranj. Astăzi după-amiază miliţia şi securitatea au

program normal de activitate în toată țara. Dar, nu ne-ați spus de ce v-ați întrerupt concediul. Ceva ordine de la „bătrîn“ pe care trebuie să le executați personal? se interesă Mirea lăsînd să se vadă că graba cu care acționase pentru îndeplinirea ordinelor colonelului fusese dictată mai ales de dorința de a-l întîlni, măcar pentru cîteva minute, la ieșirea din cabinetul generalului.

— Dacă n-aș fi așa cum sînt, dragă Mirea, ți-aș putea aminti că, în securitate, curiozitatea este socotită un defect, îi răspunse Chivu cu un zîmbet acru subalternului său. Fiind însă eu însumi un păcătos, după cum mi s-a arătat într-un mod critic de mai marele nostru, nu voi face pe fariseul și nu voi arunca cu piatra în tine. Iată despre ce este vorba — continuă el, povestindu-i pe scurt cele întîmplate pînă atunci, inclusiv convorbirea cu generalul Panciu.

Mirea îl ascultă cu multă atenție, reflectă o vreme, și apoi spuse:

— Eu zic să nu dramatizăm peste măsură această întîmplare, tovarășe colonel. Cred că omul acela, Oancea, a fost ucis, tîrîndu-și după el și soția nu pentru că l-ar fi împins într-acolo prezența dumneavoastră în casă la el ci, probabil, pentru că s-a băgat singur în cine știe ce combinație sau l-au atras acolo împrejurări necunoscute încă. Pe de altă parte, înainte de a fi calificate într-un fel sau altul faptele de care chipurile vă faceți vinovat ar mai trebui discutate. Oancea n-a scos nici un pistol în prezența dumneavoastră ci s-a bătut doar cu mîna peste buzunar. Lipsește deci situația specifică a flagrantului de port ilegal de armă. Pentru un simplu gest, fie el și amenințător, nu se pot aresta oameni

în toiul nopții, mai ales la ei acasă. Cred că nici colonelul Baciu n-ar fi patronat o asemenea inițiativă care avea toate șansele să fie calificată a doua zi drept un abuz. Și dacă ați fi săvîrșit un abuz, aș fi vrut eu să-l aud pe „bătrîn“, ce părere ar fi avut despre o asemenea treabă? Așa că, regretînd moartea celor doi soți, securitatea și miliția trebuie să-și facă datoria de a-i prinde pe făptași și de a afla cauzele pentru care s-a comis crima. Procesele de conștiință provocate de pretențiile unora că „noi răspundem pentru tot“ nu ne sînt acum de nici un folos. De aceea, respectînd motivele care vă determină să participați personal la cercetări, vă mărturisesc că nu le aprob dar, fiindu-vă cel mai apropiat colaborator, vă doresc succes deplin și vă rog să apelați la noi ori de cîte ori veți crede că vă putem sta în ajutor. Vom fi, ca întotdeauna alături de dumneavoastră.

Cei doi bărbați își strînseră cu putere mîinile iar Chivu, după ce se abătu pe acasă să-și ia servieta, plecă direct la aeroport. În bar, așteptînd decolarea avionului și apoi în timpul zborului, colonelul se gîndi îndelung la cele trei convorbiri pe care le avusese în cursul dimineții și se întrebă de mai multe ori care din interlocutori avusese dreptate. Printr-o năstrușnică asociație de idei, îi veni în minte povestea bătrînului cadiu dobrogean care, cucerit de retorica și argumentele a doi împricinați, sfîrșise prin a le da amîndoura dreptate. Iar atunci cînd un învățăcel intervenise pentru a-i aminti că doi oameni cu interese și puncte de vedere diferite asupra aceleiași probleme nu pot avea în egală măsură dreptate, bătrînul cadiu exclamase:

— Pe Allah! Și tu ai dreptate, fiule.

Într-un tîrziu lumina de deasupra ușii pilotului se aprinse avertizîndu-i pe pasageri să se pregătească de aterizare, iar Chivu conchise că, probabil, și cadiul avusese dreptate. Mai ales că, de bună seamă, împricinații și învățăcelul aparțineau unor generații diferite. Ca și interlocutorii săi de dimineață.

Capitolul 5

După cum știa Mirea, cursa Tarom ateriză pe aeroportul Suceava la ora 16,20, iar Chivu fu întîmpinat la scara avionului de maiorul Strujan, locțiitorul inspectorului-șef. Acesta își scuză comandantul care, convocat la o ședință a Comitetului executiv al Consiliului popular județean nu putuse veni în persoană la aeroport, și raportă că a primit ordinul de a rămîne la dispoziția colonelului bucureștean. Avînd din primul moment sprijinul colegilor săi suceveni, Chivu își rezervase un loc la avionul ce pleca a doua zi dimineață la București și obținuse o cameră la hotelul unde grupul turiștilor transportați de Dinică era așteptat abia în jurul orei 20,00. La sugestia maiorului Strujan, apucase chiar să dea o fugă pînă pe dealul de unde bătrîna cetate de scaun a marelui Ștefan continua să vegheze mîndră asupra orașului. Nu putuse, desigur, să admire pe îndelete rezultatele muncii pasionate ale restauratorilor cetății căci, de teamă să nu rateze sosirea lui Dinică, la ora 19,30 venise să se instaleze la o masă pe terasa hotelului cu o sticlă de bere în față. Așteptarea se prelungi peste prevederi iar Chivu, nu prea amator de bere, își comandă o cafea mare și

un coniac mic, spunîndu-și că, oricum, în noaptea aceea se va culca tîrziu. Era aproape de ora 21,00 cînd autocarul 31-B-7428 frînă, în sfîrșit, în fața hotelului iar americanii precedați de ghidul lor — o fată tînără, probabil studentă în practică, gîndi Chivu — coborîră gălăgioși invadînd holul hotelului unde recepționerul de serviciu, cu un tabel în față, înmîna fiecăruia cheia camerei ce-i era rezervată.

Rămas singur, Dinică se apucă să descarce din port-bagajul mașinii geamantanele călătorilor, iar Chivu putu să-l studieze în voie. Înalt și voinic, fără nici un gram de grăsime de prisos, șoferul avea tenul măsliniu și părul bogat de un negru intens pe care năvala firelor albe, aflate în plină ofensivă, nu reușea să-l estompeze. Dinică era, în ciuda vîrstei sale, poate cu doi-trei ani mai mare ca a colonelului, ceea ce se cheamă un bărbat frumos. Acest lucru se vădea chiar dacă barba îi crescuse peste zi atît de mare și deasă încît, pentru a face față unei eventuale obligații protocolare, omul ar fi trebuit să se radă pentru a doua oară în seara aceea. Înfățișarea sa de grec sau de latin mediteranean era contrazisă de un aer posac și morocănos care putea fi observat în răspunsurile monosilabice ce le dădea salariaților hotelului veniți să preia bagajele turiștilor de la autocar. Asocierea dintre trăsăturile meridionale ale lui Dinică și caracterul său închis, duceau cu gîndul la andaluzii mîndri din inima Peninsulei Iberice. Concluziile acestui sumar studiu nu erau deloc încurajatoare pentru Chivu. „Ăsta își ține sufletul sub o carapace de broască țestoasă“, se gîndi colonelul. Pînă la urmă apărură însă și indicii permițînd aprecieri mai optimiste. Astfel, într-un moment, colonelul surprinse privirea mai mult decît admira-

tivă a lui Dinică ațintită spre o femeie frumoasă ce traversa terasa și îl bănui de oarecari slăbiciuni în fața unor asemenea ispite. Apoi, după ce turiștii se urcară în camere pentru a se pregăti de masă, însoțitoarea grupului se întoarse la autocar și îi spuse șoferului că este invitatul ei la cină. Se vede că Dinică găsise gluma bună căci, pentru prima dată de cînd sosise, zîmbi larg și nesilit, arătîndu-și dinții albi și regulați care ar fi putut ilustra panoul publicitar al oricărei ape de gură. Acest zîmbet ce nu avea nimic profesional, lumină pentru o clipă fața lui Dinică, făcîndu-l aproape de nerecunoscut. „E totuși un ins de treabă“ — conchise Chivu. „Numai că va trebui să-l abordez cu mult tact și să discut cu el cît mai deschis, prietenește“.

Și în timp ce Dinică cina, așezat la o masă retrasă împreună cu ghidul, Chivu se strecură neobservat la bar unde ceru două pahare și comandă o sticlă de vin alb, rece, pe care barmanul i-o desfăcu la cerere, ducînd apoi totul în camera sa. Reîntors în restaurant, își reluă locul de observare și, cînd cei doi salariați ai O.N.T.-ului sfîrșiră de mîncat, făcu un semn discret cuiva de pe trotuarul opus. Un minut mai tîrziu, la recepția hotelului se prezentă un locotenent de miliție în civil care rugă să fie chemat ghidul cu pașapoartele turiștilor americani sosiți în seara aceea pentru a completa împreună fișele de evidență. Recepționerul o aduse imediat pe fata ce terminase masa și, pentru a le asigura condițiile necesare, puse la dispoziția celor doi biroul directorului, neocupat la ora aceea. Șoferul rămase singur pentru a-și termina în tihnă țigara, dar nu avu parte de această tihnă. Pe scaunul ghidului se așezase, după ce salutase politicos și

ceruse permisiunea, un bărbat voinic, de vreo cincizeci de ani, cu părul cărunt tuns perie.

Odată instalat la masa lui Dinică, colonelul Chivu își aprinse la rîndul său o țigară privindu-l atent pe omul din fața sa. Acesta lăsa să i se citească pe chip profunda nemulțumire ce i-o provocase venirea intrusului așezat la masa lui; ochii îi aruncau fulgere, iar fața măslinie i se întunecase ca un fund de ceaun. Pentru a nu prelungi starea de tensiune, Chivu, i se adresă zîmbindu-i prietenos:

— Nu pari deloc încîntat că m-am așezat la masa dumitale, tovarășe Dinică.

— Nici nu sînt, răspunse șoferul fără a-și manifesta în nici un fel surpriza de a se auzi interpelat pe nume. E drept că terasa este aproape plină, dar, cu puțin efort, ai fi putut obține o masă liberă, scutindu-mă de *tovărășia* dumitale.

— Numai că eu am nevoie de dumneata, *tovarășe* Dinică, ripostă Chivu apăsînd, la rîndul său, pe cuvîntul tovarăș. Și pentru a nu ne mai învîrti ca doi cocoși, unul în jurul celuilalt, voi începe prin a mă prezenta; așa cum te poți convinge examinînd această legitimație, sînt colonelul Vasile Chivu din securitate și am venit anume aici, la Suceava pentru a sta de vorbă cu dumneata.

— Asta-i altceva, mormăi Dinică. Nu înțeleg însă de ce v-ați pierdut timpul învîrtindu-vă atîta în jurul meu și nu m-ați convocat la dumneavoastră sau la miliție...

— N-am vrut să știe prea multă lume despre convorbirea noastră. Cînd vei afla despre ce este vorba, vei înțelege de ce. Acum, ia această cheie, treci pe la recepție și lasă vorbă ghidului că ai plecat undeva, în oraș, de pildă în vizită la o cunoș-

tință veche cu care te-ai întîlnit întîmplător și care locuiește aici, în Suceava. Pe urmă, urcă la etajul trei, camera 301; e la capătul din dreapta al culoarului. Deschizi ușa cu cheia, intri și aștepți. Vin și eu, în cîteva minute.

— Bine, dar ar trebui să-mi asigur autocarul...

— Lasă-l acolo unde este, spuse Chivu, temîndu-se de o întoarcere neașteptată a ghidului. Cred că O.N.T.-ul ar fi foarte mulțumit să-și știe toate autocarele la fel de bine păzite cum va fi al dumitale în noaptea aceasta.

Dinică mai dădu să spună ceva, dar colonelul dispăruse de lîngă el. Ridicînd din umeri și bombănind cîteva cuvinte neinteligibile, șoferul plecă și el să îndeplinească indicațiile primite și, zece minute mai tîrziu, cei doi se reîntîlniră în camera numărul 301.

— Tovarășe Dinică, începu colonelul, din puținele lucruri pe care le știm despre dumneata, ne-am format convingerea că ești un om cinstit, bine apreciat, nu numai de șefi, dar și de colegii dumitale. Faptul că ți s-a acordat viză pentru un număr nelimitat de călătorii în străinătate arată că ești considerat ca un bun cetățean, care ne reprezintă cu cinste peste hotare. Am mai aflat, de asemenea, că ești un soț și un părinte model, meseriaș îndrăgostit de profesie...

— Îmi fac în orice împrejurare datoria, tovarășe colonel, întrerupse Dinică șuvoiul de laude ce-l revărsa interlocutorul asupra sa. Nu mi-a plăcut niciodată să umblu de colo pînă colo, cu traista-n băț, după pîine nemuncită. Tata m-a învățat cînd am plecat din sat, să muncesc și pe mult și pe puțin, dar să muncesc cu rîvnă. Să nu stau, adică, să aștept pomana cuiva, sau să rîvnesc la bunul obținut

ușor. Asta-i! încheie Dinică speriat parcă de lungimea cuvîntării sale.

— Tatăl dumitale a fost un om înțelept, așa cum sînt îndeosebi țăranii noștri, iar sfaturile și îndemnurile lui au căzut pe un teren bun, reluă Chivu. Ești, așa cum spuneam, un om muncitor și serios. Noi, cei din Ministerul de Interne avem datoria să apărăm liniștea și munca celor asemenea dumitale. Reușim s-o facem în măsura în care avem sprijinul și încrederea lor. Venisem la dumneata tocmai pentru a-ți solicita un asemenea sprijin. Ne-ar interesa, anume, să ne povestești despre călătoria pe care ai făcut-o în luna august la Istanbul, cu un grup de turiști belgieni. Ai fost însoțit de Anton Oancea, șeful serviciului „programe“ din Centrala de turism a litoralului.

Chipul lui Dinică, abia destins după schimbul de cuvinte din restaurant, se întunecă din nou.

— Păi, răspunse el cîntărindu-și cu grijă cuvintele, nu văd în ce măsură v-ar putea interesa pe dumneavoastră această excursie. Participanții, după cum văd că știți, erau străini, belgieni, iar tovarășul Oancea un ghid vechi, cu multă experiență. Am trecut fără probleme deosebite, atît la ducere cît și la întoarcere, granița noastră și granița bulgaro-turcă. Partenerul turc, agenția „Abdulakim tours“ și-a îndeplinit în bune condițiuni toate obligațiile din contract. Belgienii au fost încîntați de felul cum au fost tratați, atît pe litoralul nostru cît și la Istanbul Așa că...

Dinică își întrerupse brusc expunerea, temîndu-se parcă să nu se lase furat de cuvinte. Băgase de seamă că, stimulat de colonelul de securitate, vorbea, în general mult, prea mult față de gustul lui.

La rîndul său, Chivu, care-l studiase atent, căpă-tă certitudinea că şoferul ştia ceva dar, din pricini care-i rămîneau neclare, nu voia să spună ce ştie. „O fi fost şi el implicat în încurcăturile lui Oancea“, gîndi colonelul, apoi spuse tare:

— Bineînţeles, noi n-avem nimic cu turiştii aceia belgieni, tovarăşe Dinică. Ca să fiu sincer, pe noi ne interesează ce a făcut în timpul şederii la Istanbul Anton Oancea, singurul român, în afară de dumneata, care a participat la voiaj. Ne-ai ajuta mult vorbindu-ne despre oamenii pe care i-a întîlnit, despre deplasările pe care le-a făcut, eventual în afara oraşului, despre necazurile pe care le-ar fi putut avea cu autorităţile sau cu localnicii . . .

— Mi-e greu să vă spun ce a făcut tovarăşul Oancea pe tot timpul celor şase zile. Eu, ca şofer al autocarului, umblam toată ziua prin oraş cu turiştii şi cu ghidul firmei „Abdulakim tours“. Tovarăşul Oancea venise, nu numai ca ghid, ci şi ca şef al serviciului „programe“ pentru a discuta cu partenerul despre contractul pe anul viitor. Desigur, la aceste discuţii eu n-am participat. Ne vedeam, de obicei seara, la restaurantul hotelului „Plaza“ unde eram cazaţi. Nu l-am întrebat niciodată pe tovarăşul Oancea ce făcuse peste zi. Nici el nu prea mi-a spus . . .

— Aţi fost pe litoral după ce v-aţi reîntors din excursie? L-aţi văzut, în ultima vreme pe Anton Oancea?

— Nu. N-am mai fost pe litoral şi nici n-am avut prilejul să-l văd pe tovarăşul Oancea. Am fost transferat la excursiile astea prin toată ţara unde participă mai ales turişti din S.U.A. Eu mai rup cîteva cuvinte englezeşti. Programul este destul de greu

pentru unul de vîrsta mea, dar slujba-i slujbă. Nu prea am timp să-mi văd nici familia, darămite pe tovarăşul Oancea . . .

Devenea tot mai evident că Dinică încerca să se sustragă discuţiei sau măcar s-o schimbe spre subiecte nelegate de Oancea şi de excursia făcută la Istambul. Ori de cîte ori i se părea că e pe punctul să reuşească, devenea mai volubil, mai comunicativ. În consecinţă, Chivu se hotărî să-i provoace un şoc. El se ridică de pe scaunul său, intră în baie şi se întoarse de acolo ţinînd în mînă sticla cu vin din care turnă atent, temîndu-se parcă să nu-i risipească conţinutul, în paharele aflate pe masă. Apoi, oferi unul din pahare lui Dinică şi ciocni cu el urîndu-i noroc şi sănătate. După ce sorbi o înghiţitură, se aşeză din nou pe scaun şi-i spuse cu un aer necăjit interlocutorului său:

— Am crezut că, aflînd despre condiţiile în care am venit să te caut, vei înţelege caracterul deosebit de grav al cazului care ne preocupă. Se vede că m-am înşelat şi că va trebui să-ţi spun de-a dreptul în ce constă acest caz. Ei bine, află că în noaptea de două spre trei septembrie, acum două zile, Anton Oancea şi soţia lui au fost omorîţi cu lovituri de cuţit în casa lor de la Constanţa. Ne străduim să-i găsim pe criminali, iar pentru aceasta reconstituim şi activitatea din ultima perioadă a victimelor, îndeosebi a lui Oancea.

Nici tenul oacheş şi nici lumina slabă din cameră nu reuşiră să estompeze paloarea ce cuprinse faţa lui Dinică la auzul veştii ce i-o dăduse colonelul. Recăpătîndu-şi cu greu vocea, şoferul reuşi, în sfîrşit, să exclame, protestînd parcă:

— Nu se poate! Nu e cu putinţă!

— Ba s-a putut, tovarăşe Dinică, răspunse Chivu, remarcînd în gînd similaritatea reacţiei interlocutorului său cu aceea avută de el la auzul ştirii ce i-o dăduse Baciu. Avem unele motive să credem că între suprimarea violentă a lui Oancea şi călătoria sa recentă în Turcia există o anumită legătură. Eu mă cunoşteam cu cei doi soţi încă din tinereţe. Alarmată de comportarea ciudată din ultimul timp a soţului ei, Ecaterina Oancea, aflînd că sînt la Constanţa, m-a chemat să se sfătuiască cu mine, chiar în seara zilei de 2 septembrie. Deşi Anton Oancea, venit acasă pe neaşteptate, nu ne-am permis să discutăm prea mult, femeia a apucat să-mi spună că, tocmai după călătoria la Istanbul începuseră comportările neobişnuite, mai bine zis manifestările de teamă ale soţului ei. Dacă vrei să vezi cum au fost ucişi, am aici, în portofel, cîteva din fotografiile cadavrelor depuse la morgă. Îmi pari un om tare, un adevărat bărbat, dar te asigur că n-ai putea să priveşti fără să te cutremuri aceste fotografii. Nici eu nu pot. De aceea, dacă nu ţii cu tot dinadinsul, nu ţi le voi arăta. Vreau să te previn însă că, ascunzînd lucruri pe care sînt convins că le cunoşti şi care ar putea ajuta la identificarea şi prinderea asasinilor, îi ajuţi în fapt pe aceştia să scape de pedeapsă şi laşi nerăzbunată moartea a doi oameni la care se vede că ţineai.

— Vă rog din suflet să mă iertaţi, tovarăşe colonel. Aveţi dreptate şi nu voi fi eu acela care să ajute unor criminali să rămînă în libertate pentru a comite, eventual, alte omoruri. Este adevărat că, aşa cum bănuiaţi sau eraţi poate informat, Oancea a avut necazuri mari la Istanbul. Dar şi le-a creat singur, încălcînd regulile comportării în străinătate atunci cînd ne deplasăm acolo în interes de serviciu şi chiar particular. Le-am cunoscut în parte şi eu căci, fiind singurul român din preajma lui, a venit să-mi ceară sfatul după ce făcuse boroboaţa. Măcar de l-ar fi urmat, fie şi atunci, în ceasul al doisprezecelea... Cînd am ajuns în ţară şi a crezut că a scăpat cu bine din capcană, m-a pus să jur pe capul copiilor mei că n-am să spun nimănui ce ştiu despre el. Acum, dacă spuneţi că-l cunoaşteţi de mult, ştiţi desigur că era un om cumsecade, îngăduitor şi prietenos cu cei mai mici ca el. De aceea, fără să jur pe capul copiilor mei — i-am amintit că el nu ştie ce înseamnă să ai copii — am promis să-mi ţin gura. Se vede acum că am făcut rău, foarte rău. Vă voi spune tot... Dealtfel moartea lui mă dezleagă de cuvîntul pe care i l-am dat. Aş fi tare mulţumit să vă pot ajuta să-i prindeţi pe criminali.

— Văd că, de data aceasta, m-ai înţeles şi mă bucur că eşti hotărît să ne ajuţi. Şi fiindcă sîntem aici, te rog să-mi povesteşti fără grabă toate cele ce s-au întîmplat în excursia aceea, începînd cu plecarea şi terminînd cu reîntoarcerea în ţară.

...În dimineaţa zilei de 10 august Marin Dinică îşi parcase autocarul în faţa hotelului „Europa" din Eforie-Nord. Verificată şi alimentată cu benzină şi ulei de calitatea cea mai bună, maşina era gata să străbată pînă seara întreaga distanţă ce separa litoralul românesc de Istanbul. Deşi era abia ora şapte şi soarele nu dogorea încă, şoferul dăduse drumul instalaţiei de aer condiţionat care menţinea în interior ceva din răcoarea nopţii trecute. Călător experimentat, Dinică ştia că mai tîrziu, cînd pasagerii vor fi transpirat din abundenţă, răcirea bruscă a aerului din autocar îi putea îmbolnăvi pe unii. A-

cum, după ce-și pregătise cu meticulozitate mașina, omul asculta mulțumit torsul uniform — „rotund", zicea el — al motorului pornit în ralanti și, odată cu el, primul radiojurnal al zilei; meteorologii pronosticau din nou un timp frumos și călduros. De undeva, dinspre restaurantul „Perla", apăru Anton Oancea îmbrăcat într-un costum albastru de mohair. Dinică aflase că va pleca în excursie cu el și se bucura, știindu-l un om de treabă care nu obișnuia să facă „mizerie" subalternilor.

— Bună dimineața, Marine! Gata de plecare? îl interpelă voios noul venit.

— Bună dimineața, tovarășe Oancea. Gata de mult, răspunse prietenos Dinică.

— Nu vrei să iei o gustare sau să bei o cafea?

— Să știți că eu sînt dintre ăia care nu ies pe ușă pînă nu mănîncă țeapăn, răspunse șoferul rîzînd. Așa că am mîncat și mi-am băut cafeaua încă de acum o oră.

— Ei, om harnic! Eu m-am sculat tîrziu și a trebuit să mă grăbesc să prind mașina care m-a adus încoace. Pînă la opt jumătate cînd plecăm, iau și eu o porție de cașcaval la capac și o cafea aici, în braserie.

Oancea intră în hotel și, peste un sfert de oră, ieși însoțit de reprezentantul firmei belgiene „Globetours" și de cîțiva din cei patruzeci de turiști înscriși pentru excursie. Aflați la sfîrșitul a două săptămîni de vacanță, aceștia erau bronzați, bine dispuși și, dacă n-ar fi intervenit o scurtă neînțelegere asupra limbii pe care urma s-o folosească ghidul, totul părea să se desfășoare perfect. Dealtfel Oancea aplană cu tact conflictul, promițînd că va vorbi atît franțuzește pentru valoni cît și englezește pentru flamanzi; apoi,

după ce constată că bagajele fuseseră încărcate și că toată lumea își ocupase locurile, dădu semnalul de plecare.

Ajuns la Vama Veche, autocarul trecu fără greutăți frontiera în Bulgaria, continuîndu-și drumul cu dese popasuri pentru a da turiștilor posibilitatea să admire locurile pitorești ale litoralului țării vecine: Balcic, capul Caliacra, Promontoriul celor patruzeci de fecioare și altele. La prînz, grupul luă masa la un restaurant de la Nisipurile de Aur, iar către orele trei după-amiază, autocarul își reluă cursa spre Istanbul. Ajunseră seara și, pilotați de un ghid al firmei „Abdulakim tours" care-i întîmpinase la frontiera bulgară, trecură pe podul aruncat peste Cornul de Aur, spre cartierul Taxim unde se găsea hotelul „Plaza", ce urma să le fie locuință în perioada șederii la Istanbul. Cu toate că voiajul se desfășurase în condiții excelente, turiștii erau prea obosiți pentru a accepta propunerea de a face un tur de noapte pe malurile Bosforului. Mai obosit decît ei, Dinică îi felicită în gînd pentru hotărîrea cuminte de a rămîne la hotel, mîncă o porție de pălămidă marinată stropită cu un pahar din vinul alb, ușor, cultivat pe dealurile din jurul Istanbulului și apoi urcă în cameră unde dormi buștean pînă la ora șase dimineața. Se trezi, se spălă și se bărbieri repede și, după o jumătate de oră, era lîngă autocar cu grija celui care trebuia să-l controleze și să-l examineze pentru drumurile din ziua aceea: la Sfînta Sofia, la Moscheea Albastră și la Muzeul arheologic unde se păstrează, printre alte piese de valoare, monumentalul sarcofag de marmumă despre care se crede că a conținut rămășițele pămîntești ale lui Alexandru cel Mare. Dar Dinică nu mai apucase să ridice capota

motorului, căci îl văzuse venind spre hotel, cu pași șovăitori, cu îmbrăcămintea în dezordine și cu figura descompusă, pe șeful său, Anton Oancea. Bănuind că se întîmplase ceva rău, că Oancea avusese un accident sau o criză de inimă, Dinică se repezise înaintea lui, întrebînd îngrijorat:

— Ce ți s-a întîmplat, tovarășe Oancea? Ești cumva bolnav?

— Sst! Liniște, Marine! bolborosi șeful serviciului „programe" care — constată uluit șoferul — mirosea a alcool de te trăsnea. Ajută-mă să urc la mine în cameră. Trebuie să fac repede un duș și să mă schimb, să arăt cît de cît omenește; la opt trebuie să plecăm cu turiștii. Ne rămîne timp să ne și sfătuim puțin, să vedem ce dracu' mi-a mai rămas de făcut în afara unui salt în Bosfor cu o piatră legată de gît. M-am nenorocit, măi Marine, m-am nenorocit!

Sus, în cameră, Dinică aștepta ca pe jar ieșirea din baie a lui Oancea. După ce se înviora puțin sub dușul rece și se bărbieri ca vai de lume, acesta reveni în cameră și, apucîndu-se să îmbrace alt costum, îi povesti că în seara precedentă venise să-l caute la recepție un anume Ali Necet, directorul firmei de turism „Bogaz". Această firmă lucrase într-o vreme cu O.N.T.-ul, dar partea română nu-i mai reînnoise contractul ca urmare a numeroaselor reclamații făcute de turiști, privind calitatea serviciilor prestate de „Bogaz". Cu toate relațiile proaste dintre firme, Ali Necet era numai miere. Aflase, spunea el, despre sosirea lui Oancea la Istanbul și se gîndise să-l întîlnească chiar în seara venirii, înainte de a fi acaparat de concurență. Voia să-l pună la curent cu noile posibilități ale firmei sale, consolidată recent printr-un împrumut la o mare bancă americană. N-ar vrea domnul Oancea să-i facă cinstea de a fi invitatul său în seara aceea? Oricum, contînd pe un răspuns pozitiv, el, Necent, reținuse o masă la cabaretul „Kervansaray" foarte solicitat în această perioadă datorită spectacolului extraordinar pe care-l prezintă acolo o trupă de dansatoare orientale, venită recent de la Beyrut.

Oancea nu avea mandat să trateze și cu alte firme în afara firmei „Abdulakim tours" și i-o spuse din capul locului lui Necet. Acesta zîmbi subțire, spunînd că știe destul de bine cum se lucrează cu românii; în consecință nu și-a propus să obțină chiar atunci un nou contract cu O.N.T.-ul. Crede însă că o reluare a legăturilor și avansarea unor propuneri avantajoase din partea firmei „Bogaz" ar putea deschide perspective noi de colaborare și, prin urmare, repetă invitația făcută domnului Oancea.

Amator de escapade plătite de alții, Tony trecuse peste oboseala ce-l dobora, uitînd și de programul încărcat al zilei următoare. O seară la cabaret l-ar fi introdus în atmosfera specifică a marilor porturi cosmopolite la care visase cu atîta ardoare în tinerețe; i-ar fi dat sentimentul că este aidoma unui marinar bătrîn tăbăcit de valuri și furtuni care a acostat, după o călătorie lungă, la un chei primitor. Acceptă deci și, jumătate de oră mai tîrziu, era instalat împreună cu Necet la o masă în „Kervansaray". De aici, amintirile lui Oancea se încîlciră; se încîlci și povestea lui. Mîncaseră homari și băuseră șampanie franțuzească, iar una din artiste dansase aproape goală pe masa lor, printre sticle, tacîmuri, farfurii și pahare. Apoi, venise un individ care acompaniindu-se la dairea, le cîntase un cîntec tărăgănat,

oriental. O femeie cu sînii goi se așezase pe genunchii lui Oancea... În local, fumul devenea tot mai gros, tot mai înăbușitor... Pe urmă, peste gîndurile lui Oancea, peste memoria lui, căzuse un întuneric dens și nu mai știuse nimic...

Dimineața, îl treziseră chelnerii, stropindu-l cu sifoane reci. Cu tot acest tratament de șoc, indivizii se purtară politicos și-l instalară într-un taxi cu mai mulți pasageri, din cele numite *dolmuș*, care-l depuse la cîteva sute de metri de hotel, în piața Taxim. Rămas pe trotuar, privise o vreme în urma taxiului și apoi se controlă, pentru prima oară de cînd se trezise, în buzunarul interior al hainei unde ținea pașaportul și portofelul. Pașaportul dispăruse, iar portofelul, deși la locul lui, era gol ca o traistă spartă; lipsea întreaga sumă în valută luată din țară pentru achitarea serviciilor firmei „Abdulakim", plata hotelului și alimentarea autocarului. Fuseseră vreo opt sute de dolari, iar pentru Oancea o asemenea sumă era tot atît de inaccesibilă ca diamantele coroanei britanice.

Ascultîndu-i povestea, șoferul spuse că, după părerea lui, nu exista decît o singură soluție: informarea imediată a Consulatului general român și depunerea, prin acesta, a unei reclamații la poliție. Consulul general avea, desigur, bune relații cu conducătorii *villaetului* Istanbul, iar poliția turcă, pusă în mișcare de la acest nivel, va ști ce să facă pentru a-i găsi repede pe autorii furtului.

— Ție ți-e ușor să spui toate acestea, Marine, dar eu voi fi pierdut chiar din momentul în care vestea despre întîmplarea mea va ajunge în țară. Adică, după ce am muncit pe brînci peste treizeci de ani va

trebui să spun adio postului de șef de serviciu la O.N.T. și călătoriilor în străinătate. Ce-mi rămîne de făcut? Să mă întorc de unde am început, la aprovizionarea cantinei unei întreprinderi? Acum, în pragul vîrstei de cincizeci de ani? Ce vor gîndi și ce vor spune despre mine oamenii care mă cunosc și care își scoteau pînă ieri pălăria în fața mea? Și nevastă-mea?...

Lui Dinică îi stătu pe limbă să-i spună lui Oancea că toate aceste întrebări și-ar fi avut rostul *înainte* de a se lăsa ademenit de Necet. Nevoind să toarne gaz peste focul omului, se mulțumi să mormăie după obiceiul lui:

— De cînd lumea, greșeala mărturisită e pe jumătate iertată iar la noi se mai întîmplă chiar să se ierte de tot. Afară din țară nu vă poate da nimeni. Chiar dacă nu veți mai avea postul pe care-l ocupați și nu veți mai călători în străinătate, încă nu va fi nici o nenorocire. Milioane de oameni muncesc în locuri care n-au nici în clin nici în mînecă, nici cu Istanbulul nici cu Atena și sînt tot atît de mulțumiți și apreciați ca și noi. Ba încă și mai bine. Eu susțin să mergem la tovarășii de la Consulat. E aici, aproape, pe Siraselviler Caddesi.

— Mă gîndeam să-l caut mai întîi pe Necet. Poate că, văzînd că m-am îmbătat, mi-a luat pașaportul și banii ca să-i păstreze la el.

— Ce, sînteți copil? Nu vă dați nici acum seama că ticălosul acela v-a tras anume la băutură și la femei pentru ca să vă compromită? A vrut, probabil, să se răzbune pentru piciorul în spate ce i-a fost aplicat de O.N.T. acum trei ani. Mai bine să-l caute poliția! Se vor înțelege de minune pe limba lor.

— Ba, eu am să-i dau un telefon chiar acum, insistă încăpățînat Oancea, cerînd centralistei legătura cu firma „Bogaz“.

Spre surprinderea șoferului care se așteptase ca Necet să fie de negăsit, cel puțin în dimineața aceea, individul răspunse în persoană apelului telefonic:

— *A cher ami*, ai ajuns cu bine la hotel? Iată o veste bună. Am făcut-o lată azi-noapte. În ce mă privește, îmi simt capul ca pe un dovleac mare deși sînt la a treia cafea. M-am trezit acasă, în hol. Nu știu cine m-a adus și nici cînd a făcut această faptă bună. În schimb tu te-a dovedit mai ambițios, mai rezistent la băutură, *cher ami*. Oricum, ești mai tînăr. Ultimul lucru pe care mi l-am întipărit în memorie înainte de a-mi da duhul este acela că tu încercai să cuprinzi sînul Fatmei în cupa de șampanie. Asta era, cred pe la două, două și ceva. Altfel, tipii de la „Kervansaray“ s-au dovedit drăguți și îndatoritori. Mi-au trimis chiar acum un sfert de oră aici, la birou, nota de plată: 2500 de lire. Eh! să ne fie de bine. Vin eu altădată, într-o seară, ca să-ți explic propunerea pe care vrem s-o facem O.N.T.-ului căci aseară n-am avut timp, ha, ha ha!

Rîsul strident al lui Necet, lovi ca un ciocan timpanul lui Oancea care ascultase într-o adevărată stare de prostrație potopul de vorbe ce-l îneca de la capătul celălalt al firului. La sfîrșit, abia dacă avu puterea să bolborosească cîteva cuvinte care aduceau a mulțumire sau a salut. Telefonul tăcuse brusc.

— Auzi, se întoarse el către Dinică, nici Necet nu știe ce a fost pînă la urmă la „Kervansaray“. A adormit înainte să se termine petrecerea. Are de plătit 2500 de lire pentru consumație. Nu l-am mai întrebat

nimic. Ce să-l mai întreb? Poate cînd o veni să mai discutăm . . .

— Omule, vino-ți în fire, strigă exasperat șoferul, lăsînd la o parte formulele de politețe cu care se adresa de obicei lui Oancea. Canalia aceea n-o să mai vină, te asigur. Te-a lăsat aici într-o țară străină, fără pașaport și fără nici un ban. Peste cinci zile va trebui să achităm hotelul, iar peste șapte să onorăm nota pe care ne-o va prezenta Abdulakim. Iar pînă atunci, eu am nevoie de benzină, de multă benzină. De unde să luăm bani? Să așteptăm să ne ducă la tribunal sau la poliție ca pe niște răi platnici? Hai la Consulat!

Oancea îl privi cu ochii injectați în care se oglindea o disperare vecină cu nebunia:

— Nu . . . începu el, dar fu întrerupt de soneria stridentă a telefonului de pe noptieră.

— *Monsieur* Oancea? întrebă funcționarul de la recepție. *Bonjour monsieur*. Vă așteaptă jos, în hol, *monsieur* Hristopoulos de la Atena. Coborîți imediat? Prea bine, *monsieur*.

Vestea primită de la poarta hotelului făcu să apară în ochii tulburi ai lui Oancea un licăr de speranță:

— Yannis, a venit Yannis, băiatul patronului. Sînt salvat, Marine, sînt salvat! strigă el repezindu-se pe ușă, afară.

Dinică ridică nedumerit din umeri și porni în urma lui. Se făcuse ora șapte și jumătate, iar la opt turiștii coborau să ia micul dejun. Abia dacă mai avea timp să încălzească puțin motorul. De alimentat, nu putea să alimenteze căci n-avea bani. Pentru prima oară de cînd plecase de la el din sat, Marin Dinică, ateu convins, se trezi rugîndu-se proniei cerești o implora să facă o minune, să-i ajungă carbu-

rantul. Pînă la plecarea în cursă, nu mai reuși să vorbească cu Oancea pe care îl vedea așezat la o masă din restaurant; discuta cu un individ în jurul vîrstei de patruzeci de ani, brunet, bine îmbrăcat, făcînd tot timpul gesturi energice, autoritare. La prînz, cînd se întoarse cu turiștii pentru masă, Oancea nu era la hotel. Absența lui de peste zi provocase protestele reprezentantului firmei belgiene; ghidul firmei „Abdulakim tours" vorbea numai franceza, astfel încît explicațiile în engleză fuseseră date de cel de la „Globetours". După-amiază, turiștii nu aveau prevăzut program colectiv, ci plecară în grupuri mici, la bazar și în alte puncte ale orașului, pentru a-și face cumpărături. Dinică rămase în barul hotelului cu o cafea în față, mîncînd chibrituri pînă la ora șase cînd Oancea intră, în sfîrșit, pe ușă.

— Unde umbli, domnule? îl interpelă el furios. Eu ard în foc și dumnealui face turism pe cont propriu la Istanbul. Ce mă fac de benzină? De-abia am ajuns la hotel cu ultimele picături din rezervor. Și acum îmi clipește în fața ochilor lumina roșie a avertizorului. Dacă aveam program și după-amiază, nu mai puteam să plec.

— Nu-i nimic, Marine, răspunse liniștit Oancea, punîndu-i în față o bancnotă de cincizeci de dolari. Ia banii ăștia pentru carburanți și pentru ce mai ai nevoie. Cînd îi termini, îmi prezinți decontul și-ți dau alții. Yannis Hristopoulos mi-a împrumutat din buzunarul lui cei opt sute de dolari, continuă el zîmbind la vederea figurii nedumerite a lui Dinică. Tot el mi-a promis că va interveni, prin legăturile influente pe care le are la poliția locală, să mi se găsească pașaportul și, eventual, banii ce mi-au fost furați. Dacă acești bani se vor dovedi imposibil de

recuperat ne vom folosi în continuare de banii împrumutați de la Yannis. În schimb, eu voi plăti contravaloarea lor în lei unor rude de-ale sale rămase în țară. O să mă coste, dar ce să faci? O învățătură ca asta se plătește uneori și mai scump. Acum, că lucrurile sînt pe cale să se aranjeze, nu mai este cazul să spunem nimănui despre întîmplarea de azi-noapte. Îți dai seama de răul imens pe care mi l-ar face aflarea unei asemenea povești în țară.

— Mă rog, e treaba dumneavoastră. Mie, să spun drept, domnul Yannis ăsta nu mi se pare mai breaz ca domnul Necet. De unde atîția bani și atîta filantropie pe el? Așa cum îi cunosc eu pe negustorii ăștia din Levant, sînt convins că nu împrumută nici opt dolari fără profit. Darămite opt sute? Pentru asta le trebuie garanții, înscrisuri, martori . . .

— E adevărat că Yannis are o firmă de import-export în Pireu dar, pentru mine nu e un simplu negustor levantin, măi Marine. E băiatul patronului meu, primul meu patron, la care a muncit și tata. Am trăit pe lîngă casa lor în tot timpul războiului și pot spune cu mîna pe inimă că bătrînul Hristopoulos m-a făcut om. Iar de Yannis am avut grijă ca de un frate mai mic. Îl duceam dimineața la școală, îl ajutam să-și facă lecțiile la matematică . . .

— Eu zic că tot mai bine era să mergem la Consulat, mormăi Dinică ceva mai puțin convins decît în trecut.

A doua zi, șoferul plecă cu turiștii la Topkapî și Dolmabahce, renumitele palate ale sultanilor. Pînă seara nu mai avu nici o ocazie să dea pe la „Plaza" căci grupul prînzise la un local cu specific pescăresc de pe șoseaua ce leagă cartierul Beșiktaș de stațiunea balneară Tarabya. Cînd ajunse, în fine, la hotel, găsi

un bilet de la Oancea care îl informa că, în seara aceea, se duce să cineze cu Hristopoulos la un restaurant de pe insula Büyük-Ada, cea mai mare din insulele Prinkipos. Liber pentru prima oară de cînd sosise, Dinică dădu o raită pe cheiurile Cornului de Aur și ale Bosforului. Cu toată noaptea splendidă care-l înconjura, se gîndi că, spre deosebire de alte orașe, Istanbulul, atît de frumos ca panoramă, e mult mai puțin atrăgător privit de aproape; falnicele vestigii ale Bizanțului sînt înecate într-o puzderie de case, multe insalubre. Apoi șoferul nu se putea împăca cu faptul că, de aici, din Istanbul se abătuse peste români un jug care durase cinci sute de ani. La Edikule stăruia tragică umbra Brâncoveanului și a coconilor săi, iar sub vitrina de sticlă de la Topkapî stătea închisă, zăvorîtă și astăzi sabia lui Ștefan cel Mare. Și cîte încă . . .

. . . Dar, în seara aceea Dinică, de obicei aprig pînă la intoleranță, fu înclinat să accepte că acestea sînt amărăciuni ale trecutului și că turcii sînt astăzi niște oameni foarte cumsecade. În consecință, se opri la dugheana unui negustor de artizanat, se tocmi o toană după obiceiul oriental și sfîrși prin a cumpăra, cu douăzeci de lire, o pereche de papuci turcești pentru soția lui. Zăbovi apoi într-o plăcintărie unde iaurtul de oi era nemaipomenit de bun, iar baclavalele, demne de renumele orașului lor de baștină, se topeau în gură. În sfîrșit, pe la ora zece seara ajunse la hotel unde Oancea nu se întorsese încă.

Dimineața se întîlniră în braserie, la micul dejun; Oancea avea figura unuia care nu dormise bine sau, poate nu dormise deloc. El răspunse parcă în silă salutului șoferului și apoi își lăsă nasul jos, în farfurie, cu intenția vădită de a evita orice discuție. Dar,

nici Dinică nu era omul care să-și abandoneze intențiile cu una, cu două. Așteaptă deci calm ca șeful său să-și termbine masa și apoi îl interpelă imperativ:

— Ei?

— Adică ce? făcu pe prostul Oancea.

— Ai fost aseară cu Yannis ăla! Îți promisese că va face demersuri să ți se găsească pașaportul și banii. A făcut ceva? Nu de alta dar timpul trece și ca mîine vine vremea să plecăm acasă. Ori, fără pașaport . . .

— A! Da, pașaportul. Mi l-au găsit răspunse scurt Oancea, arătîndu-i-l. A fost trimis prin poștă la Direcția poliției străinilor. Din păcate, nu și cei opt sute de dolari care rămîn buni, pierduți. Oricum, totul s-a terminat cu bine și nu mai este cazul să vorbim despre asta.

— Mda! Totul e bine cînd se termină cu bine, acceptă nu prea convins șoferul. Dar nu prea ai aerul că te bucuri . . .

— De ce m-aș bucura! Pentru cei 24.000 lei pe care trebuie să-i plătesc în țară? îl întrebă arțăgos Oancea, sculîndu-se de la masă și retezînd în felul acesta convorbirea.

Neplăcut surprins de atitudinea șefului, Dinică nu mai încercă nici el să reînnoade discuția. Nici Yannis Hristopoulos nu mai apăru pe la hotel deși, evident, Oancea continua să-l vadă zilnic. În ajunul plecării, șoferul avu confirmarea acestui fapt căci Anton Oancea veni la el și îi spuse:

— Știi, Yannis m-a rugat să-i duc un pachețel la rudele acelea din țară. Ceva de mărimea unui bidon de ulei de un litru. Îți dai seama că n-am putut să-l refuz . . . Pe de altă parte, n-aș vrea să fiu găsit cu acest pachet la revizia de la Vama Veche. Mi-ar fi

confiscat şi n-aş mai putea îndeplini comisionul omului. Aş putea să ţi-l încredinţez ţie?

— Bine, dă-l ncoace. Am să-l aranjez la noapte în tapiţeria canapelei din spate. Am eu acolo un fel de ascunzătoare pe care o ţin, de obicei, plină cu ţigări „Mărăşeşti". Nu pot schimba tutunul la fiecare voiaj.

A doua zi, autocarul plecă spre Bulgaria şi după o noapte petrecută în pitorescul Tîrnovo, ajunse din nou la Vama Veche, în ţară. Seara, tîrziu, Dinică îi dădu pachetul lui Oancea în faţa hotelului „Europa" din Eforie-Nord, acolo unde se întîlniseră cu opt zile înainte. Tony Oancea avea lacrimi în ochi cînd îl strînse în braţe pe şofer, şi-i spuse:

— Îţi mulţumesc pentru toate, Marine, şi te rog să mă ierţi dacă te-am necăjit uneori. Am fost şi eu destul de amărît şi mai sînt încă. Nu voi uita niciodată ajutorul pe care mi l-ai dat în momentele acelea grele, cele mai grele din viaţa mea. Pentru a face binele pînă la capăt, îţi cer să juri că nu vei pomeni niciodată, nimănui, nimic din cele ce mi s-au întîmplat la Istanbul.

— Îţi promit, tovarăşe Oancea.

— Nu aşa. Jură-mi pe capul copiilor dumitale.

— Asta niciodată. Nu ştii ce înseamnă să ai copii. Dar dacă ţi-am promis, poţi fi sigur că voi face întocmai cum am promis. Nu există pe lume un om care să mă poată arăta cu degetul pentru că nu mi-am ţinut cuvîntul. Cu bine, tovarăşe Oancea!

— Cu bine, tovarăşe Dinică! . . .

— . . . Iată asta-i povestea excursiei făcută de mine şi de Oancea la Istanbul cu toate cîte le ştiu eu că s-au întîmplat acolo, tovarăşe colonel, încheie simplu Dinică.

— Deci ai avut impresia că Yannis Hristopoulos nu fusese în ţară niciodată după emigrare şi nu avusese ocazia să ia, pînă atunci, legătura cu rudele rămase la Constanţa.

— Sigur, tovarăşe colonel. Oancea mi-a spus-o clar într-o seară.

— Pe pachetul ascuns de dumneata scria ceva? Vreun indiciu care să ducă la identificarea destinatarului?

— Nici un indiciu. Hîrtia care acoperea pachetul era curată.

— Îţi mulţumesc, tovarăşe Dinică. Cred că datele furnizate de dumneata vor avea o mare importanţă în cercetările noastre. La nevoie, te vom mai căuta. Noapte bună!

— Noapte bună, tovarăşe colonel!

Ceasul din holul hotelului sucevean arăta ora două şi, renunţînd la somn, Chivu ieşi să se plimbe pînă spre dimineaţă pe străzile liniştite ale Sucevei. După discuţia cu Dinică îl muncea fără răgaz o întrebare: Care vor fi fost motivele ce-l aduseseră pe Oancea în atenţia spionajului străin? Căci, cu toate lacunele lor, declaraţiile şoferului nu lăsau nici o îndoială asupra faptului că acţiunea de la Istanbul, căruia îi căzuse victimă Tony, fusese pregătită şi executată de profesionişti ai muncii informative după un plan care nici măcar nu strălucea prin originalitate. Atragerea victimei într-un local de noapte, îmbătarea ei pînă la pierderea cunoştinţei, jefuirea de bani şi hîrtii de valoare şi apoi apariţia „salvatorului" erau elementele unei înscenări vechi de cînd lumea care continua totuşi să se bucure de succes atunci cînd era aplicată unor naivi în materie. Dar, de ce Oancea?

Capitolul 6

Faptul că maiorul Lazăr nu era dobrogean fusese demult uitat chiar și de colegii mai vechi ce-l primiseră în fosta Direcție regională a securității statului Constanța prin 1962. Acest lapsus nu se datora decît în parte trăsăturilor maiorului care te duceau cu gîndul la turcii și libanezii de pe coastele Asiei Mici; de fapt, Lazăr se identificase atît de bine cu orașul și problemele lui încît îi întrecea de departe pe mulți constănțeni getbeget.

În ciuda aparențelor, maiorul Gheorghe Lazăr se născuse într-un orășel de munte, iar în 1961 era strungar fruntaș pe ramură, mîndria uzinei metalurgice ridicate în urbea natală în anii primului cincinal. Pe atunci s-au găsit unii care au crezut că tînărul strungar ar putea deveni, doar în virtutea dragostei sale de muncă, un bun cadru al aparatului teritorial de securitate. Acești optimiști luară măsura de a-l mobiliza în cadrele active ale armatei cu gradul de sublocotenent și-i încredințară, fără nici o pregătire prealabilă conducerea unui grup de ofițeri, tineri ca și el. Lăsat să se descurce fără să-l fi învățat cum, proaspătul comandant înregistră de la început cîteva eșecuri, iar cei ce crezuseră că au rezolvat toate problemele doar prin încadrarea lui se grăbiră să se dezică de el. Lazăr fusese retrogradat în funcție și mutat la Constanța. Fusese de fapt marea lui șansă, căci la noul loc de muncă încăpu pe mîinile lui Baciu, unul din șefii cei mai talentați din țară. Deprimat de sancțiunea primită și mai ales de mutarea pe meleagurile ce-i erau străine, tînărul ofițer se gîndise să părăsească profesia în care debutase în-

tr-un mod atît de nefericit și să se întoarcă la uzină unde, îi declarase el cu mîndrie lui Baciu — fusese „cineva". Departe de a-l impresiona, afirmațiile lui Lazăr îl făcuseră pe Baciu să se uite urît la nou său subaltern și să-i spună răspicat: „De ăștia care *au fost* cineva e plină lumea. Dacă ai plecat de acasă și ai mîncat bătaie, nu-ți șade bine să te întorci plîngînd la ai tăi. Mă îndoiesc că tovarășii din uzină te vor primi cu flori. Arată deci aici și acum cine ești și ce poți".

Lazăr înghițise greu vorbele șefului dar nu ripostă și nici nu mai pomeni vreodată despre întoarcerea la uzină, ci se așternu pe treabă cu perseverența pe care o dovedise și în anii petrecuți la strung. Învățase tainele meseriei și odată cu promovarea lui Baciu la conducerea Inspectoratului județean, preluase comanda colectivului în care lucra. Înregistrase și cîteva succese de anvergură care-l făcuseră binecunoscut în București, la minister. Colonelul Chivu îi propusese de cîteva ori un post mai important în capitală, dar maiorul refuzase mereu sub diferite pretexte. În realitate, se atașase de colectivul în care se formase ca ofițer și de atmosfera specifică a marelui port. Nici Baciu nu s-ar fi despărțit prea ușor de el, deși în toate ocaziile susținea principiul potrivit căruia nu există oameni de neînlocuit, bătuți în cuie pe un anumit scaun. Inspectorul șef prețuia însă la subalternul său răbdarea și tenacitatea cu care urmărea rezolvarea problemelor. „Pentru a prinde un singur pește, ăsta e în stare să scoată toată apa din mare cu lingurița", îi spuse Baciu lui Chivu, jumătate în glumă, jumătate în serios. Iar în acel septembrie însorit și bogat în roade, peștele pe care umbla să-l prindă Lazăr, se numea Aurel Cionca.

Studiindu-i trecutul, maiorul reuşise să afle despre Cionca amănunte care-l suprinseseră şi pe Chivu care credea că-şi cunoaşte bine colegul de şcoală. Cionca nu reuşise să termine împreună cu seria lui cursurile liceului „Mircea cel Bătrîn“, fiind eliminat în penultimul an din toate şcolile statului pentru imoralitate şi beţii repetate în compania altora de teapa lui, printre care Yannis Hristopoulos, Ştefan Dulcescu, odrasla unică a comisarului de port George Dulcescu, scos din slujbă în 1946, Jerôme Papazoglu, fiu al proprietarului unei fabrici de bomboane şi alţi cîţiva din acelaşi aluat. Toţi jucau nopţi întregi poker în camerele din spate ale cafenelei „Royal“, iar costul băuturilor de contrabandă ce le consumau la Eforie, la taverna „Bomba atomică“ sau la cabaretul „Maxim“, unde erau clienţi statornici, depăşea cu mult, în perioada aceea de inflaţie galopantă, cîştigul pe o lună al unui muncitor cu braţele. Aceste petreceri făceau să pălească de invidie pe toţi ceilalţi feciori de bani gata ai negustorimii dobrogene. Întrebat o dată cum de-şi putea permite asemenea cheltuieli nebuneşti, Yannis răspunsese în doi peri că găsise o comoară în ruinele castelului „Şuţu“. Nu lipsiseră însă nici comentariile cum că faimoasa comoară era, de fapt, aurul bătrînului Hristopoulos despre a cărui dispariţie începuse să se cam vorbească, mai ales după moartea lui Spiru.

Cionca făcea o figură oarecum aparte printre membrii grupului căci, nedispunînd de bani suficienţi, acceptase rolul de scutier, mai degrabă de valet al lui Yannis Hristopoulos, şeful de fapt al bandei. Plecarea acestuia în străinătate, survenită la scurt timp după eliminarea sa din liceu, îl lăsase practic fără nici un rost pe fiul negustorului de peşte din piaţa

Griviţei. Viaţa lui ar fi luat, desigur, alt curs dacă persoana sa, caracterizată de o pronunţată tendinţă spre servilism şi supunere necondiţionată faţă de cei mai avuţi sau mai puternici decît el, n-ar fi fost remarcată de ochiul de uliu al domnului Alecu Garon, patronul speluncii „Bomba atomică“.

* * *

Domnul Garon avea aproape tot ce-i trebuia ca să fie fericit: o prăvălie rentabilă, bani cu nemiluita, o soţie supusă, un fiu care promitea să-l întreacă în materie de combinaţii dubioase şi o fiică crescută de mică la pensionul de maici „Nôtre Dame de Sion“. Or, se întîmplase ca tocmai fiica iubită a domnului Garon, răsfăţata Elvira, să umbrească fericirea senină a tatălui. În vacanţe, fata fusese văzută mereu pe plajă cu un tînăr locotenent de cavalerie, frumos şi parşiv ca toţi purtătorii de pinteni. Pe toamnă, locotenentul dispăruse fără urmă, lăsînd-o pe domnişoara Garon cu inima zdrobită de durere dar şi într-o stare care nu-i mai permitea să frecventeze în continuare cursurile distinsului pension de maici; gravidă în luna a treia, Elvira întrunea aproape toate condiţiile pentru a deveni mamă, afară de una: absenţa de lîngă ea a tatălui copilului. Domnul Garon hotărîse că ruşinea ar fi fost prea mare, şi alesese chiar el în mare grabă, un ginere care să-l scoată din impas şi care nu era altul decît Aurel Cionca, servul supus al lui Hristopoulos, rămas de o vreme fără stăpîn. Fericitul ales căzu repede şi prosteşte în capcana ce i-o întinsese Alecu Garon şi o lună mai tîrziu avu loc căsătoria sa cu Elvira, oficiată cu pompă la catedrala „Petru şi Pavel“. Invitaţii o găsiră pe mireasă

palidă și trasă la față, dar atribuiră această stare fie lipsei de aer din biserică fie emoției. După nuntă, socrul își convocă ginerele în camera din spatele tejghelei și-i puse în vedere fără prea multe fasoane că un adus de vînt ca el trebuie muncească din greu pentru a merita cinstea de a fi fost admis în clanul Garon. Dezvoltîndu-și ideea, jupînul Alecu aprecie că mutra nu prea inteligentă a lui Cionca îl indica drept persoana cea mai potrivită să se ocupe de aprovizionarea cu carne a „Bombei atomice". Unul ca el îi putea contacta mai ușor pe cei ce se ocupau cu tăierea clandestină a animalelor și putea trece mai puțin băgat în seamă prin barierele Controlului economic care-i urmărea pe atunci, printre mulți alți contrabandiști, și pe cei ce se ocupau cu comerțul ilicit de carne. Numai că cei de la Controlul economic nu erau nici ei niște naivi care-i prindeau pe infractori după aparențe, așa că după nici un an, ulciorul trimis atît de des la apă se sparse. Cionca fu prins transportînd un vițel proaspăt tăiat și obligat să-și recunoască vina. El făcu în schimb totul pentru a-și acoperi socrul, adevăratul beneficiar al afacerii și fiind la prima infracțiune fu condamnat doar la o amendă serioasă apoi eliberat imediat ce soția sa depuse suma ce acoperea cheltuielile de judecată și candamnarea. Desființarea Controlului economic, intervenită imediat după aceea, și transferarea arhivelor lui la alte instituții, contribuise la ștergerea acestei pete de pe trecutul lui Cionca. Dar pentru relațiile de familie, eșecul său avu consecințele prevăzute: nemaifiind de nici un folos clanului Garon, fu expulzat pur și simplu din rîndurile lui printr-o acțiune de divorț intentată de iubita lui soție. Ajuns din nou în derivă, Aurel Cionca avu norocul s-o întîlnească, în 1955 pe actuala lui soție, Georgeta, vînzătoare la magazinul „Constanța". Femeie modestă și muncitoare, cea de-a doua nevastă a lui Cionca îl convinse să-și termine liceul și să se angajeze casier contabil, mai întîi la o unitate a cooperației și apoi în alte cîteva locuri, înainte de a deveni, 1959, funcționar la Agenția județeană de turism. Soții Cionca aveau doi copii, ambii elevi la liceul nr. 1 din Constanța, constituind cu toții o familie aparent fericită, mulțumită de viața pe care o ducea; vecinii aveau numai cuvinte de laudă pentru comportarea lor în cartier.

*

* *

— Interesante datele cu privire la prima căsătorie a lui Cionca, comentă Chivu care, întors din călătoria făcută la Suceava, îl informase pe Baciu și Lazăr despre declarațiile șoferului Dinică, și se apucase să studieze materialele adunate de maior. Și mai importante mi se par amănuntele care definesc raporturile pe care le-a avut cu Hristopoulos. Din păcate toate acestea nu ne apropie prea mult de răspunsul la întrebare: este sau nu Cionca unul din asasinii soților Oancea?

— Acest răspuns nu va fi prea ușor de dat, tovarășe colonel, spuse Lazăr îngîndurat. Individul este șiret ca o fiară; se vede că bobîrnacele pe care i le-a tras viața l-au învățat multe. Bineînțeles, cercetările făcute de miliție la centrala O.N.T. în legătură cu moartea lui Oancea n-au dat nici un rezultat. Așa cum bănuia tovarășul inspector-șef, toate hîrtiile și evidențele erau într-o ordine exemplară și toată lumea, în cap cu Cionca își manifesta profundul re-

gret de a-și fi pierdut șeful, atît de iubit pentru modestia și omenia lui. Cu toate acestea, părerea mea este că Cionca a participat la asasinarea lui Oancea, deși pentru a dovedi acest lucru mai avem de muncit.

— Ascultă, Lazăr, interveni colonelul Baciu care așezat la biroul său citea dintr-un maldăr de hîrtii ascultîndu-și totodată tovarășii cu o jumătate de ureche, nu mai vorbi în parabole și raportează-i tovarășului colonel pe ce se bazează totuși părerea asta a ta. Nu de alta, dar dînsul are o părere similară, bazată doar pe elemente subiective. Să nu cumva să vă amăgiți reciproc. Deci, ai obținut ceva date în procesul urmăririi lui Cionca?

— Niște indicii, tovarășe colonel, numai niște indicii. În primul rînd faptul că în noaptea crimei individul n-a fost acasă. S-a întors abia dimineața pe la 6,30, cînd s-a întîlnit la intrarea în bloc cu vecinul său, Ion Geancu, macaragiu pe șantier, care pleca la serviciu. Cionca, îmi spunea Geancu, avea o figură de-a dreptul jalnică, fapt pe care vecinul l-a atribuit oboselii. Deși omul nu l-a întrebat nimic ci i-a dat doar bună dimineața, Cionca s-a grăbit să-i explice că a trebuit să se ducă în noaptea aceea la Mamaia pentru a organiza cazarea unui grup de turiști veniți peste plan.

— Și?

— Verificările pe care le-am făcut la Mamaia au dat un rezultat negativ. Cionca n-a dat pe acolo în noaptea din 2 spre 3 septembrie.

— Interesant dar insuficient. Faptul că individul n-a fost la Mamaia nu dovedește neapărat că a fost la locul crimei. Altceva?

— Secretara serviciului programe este Cornelia Popa, fiica unui fost ofițer de-al nostru, pensionat recent pe motive de boală...

— Îl cunosc pe Costică Popa. Nu știam că are o fată așa de mare...

— Mare și deșteaptă. Am intrat în legătură prin tatăl ei. Mi-a spus că inițial cel care fusese programat să meargă la Istanbul era Cionca și nu Oancea Cu vreo două săptămîni înainte de plecare, individul s-a prezentat la director cerînd să fie înlocuit. Drept motiv a invocat starea sănătății socrului său, Gheorghe Rogobete, din comuna Dor-Mărunt, județul Ialomița. Cionca susținea că bătrînul e pe moarte și că această situație reclamă prezența lui în țară. Atunci s-a luat hotărîrea să fie trimis Oancea.

— Socrul lui Cionca a murit cumva între timp?

— Da de unde... Am primit azi raportul postului de miliție din comună. Moșul este într-adevăr bolnav de vreo trei ani de o paralizie a piciorului drept, dar în situația sa n-a intervenit nici o înrăutățire, iar medicul apreciază că poate s-o mai ducă pe puțin cinci ani. Și încă ceva: Cornelia Popa mi-a spus că relațiile dintre Oancea și Cionca se stricaseră serios după întoarcerea șefului de la Istanbul. Ambii căutau să acopere acest lucru față de ceilalți, dar fata era prea proape de ei.

— Supravegherea a dat ceva?

— Tocmai la asta voiam să mă refer, atunci cînd vă spuneam că individul e șiret ca o fiară. De cînd ne ținem după el, Cionca n-a luat legătură cu nimeni în afara serviciului și a familiei. Are însă aerul unui om aflat permanent în alertă, gata oricînd să ne joace o festă.

— E firesc să se poarte așa, numai că noi începem să fim în criză de timp. Nu ne putem permite

luxul să-l urmărim la infinit sperînd că va face o greșeală. Ce crezi că ar trebui întreprins?

— Înainte de a vă prezenta propuneri, aș dori să stau de vorbă cu Remus Garon, fostul cumnat al lui Cionca, participant și el la chefurile organizate de Hristopoulos. Sînt convins că nu cunoaștem încă totul despre relațiile dintre Cionca și Yannis.

— Ce face acum Remus Garon?

— Execută o nouă condamnare pentru delapidare la Poarta Albă. Astăzi după-amiază mi-am propus să mă duc să stau de vorbă cu el.

— Aș veni și eu, dar vreau să fac unele verificări privitoare la Yannis Hristopoulos. Să lămuresc dacă mai are rude în țară, așa cum i-a spus Oancea lui Dinică, și dacă după emigrare a mai fost vreodată la Constanța. Vezi, poate știe și Garon ceva. Oricum, te aștept diseară aici cu noutăți. Dar spune-mi, percheziția și postul nostru de pîndă din strada Siretului au dat vreun rezultat? se întoarse Chivu către Baciu.

— Nimic, răspunse acesta. Mai avem de răscolit magazia de lemne unde sînt o grămadă de vechituri. A mers destul de greu pentru că ne-am străduit să lucrăm în timpul zilei, pe lumină, și totodată să rămînem neobservați. Barem de am ști ce căutăm...

— Acum știm. Pachetul sau cutia de mărimea unei cărți despre care mi-a vorbit Dinică, spuse Chivu. Ei, acum plec și eu să răscolesc puțin arhivele controlului străinilor. Te rog să-mi aprobi să-l folosesc tot pe Chiriță. Nu sînt superstițios, dar am impresia că băiatul îmi poartă noroc, zîmbi Chivu.

— Lasă că știu eu norocul pe care ți-l poartă, răspunse Baciu rîzînd. Cu un șoarece de arhivă ca ăsta poți găsi pînă și permisul de călătorie pe aceste me-

leaguri al renumitului turc Evivla Celebi. Bine, ia-l cu tine; voi vorbi cu șeful lui să ți-l pună la dispoziție.

*

* *

Era trecut de ora cinci după-amiază cînd maiorul Lazăr trecu, la volanul mașinii, pe sub bariera de la intrarea penitenciarului Poarta Albă. Prevăzător, îi comunicase din timp comandantului ora și scopul venirii sale; Garon fu adus aproape imediat în camera ce-i fusese pusă la dispoziție. Lazăr îl invită cu un gest să ia loc pe scaun, în spatele unei mese cu ustensile pentru scris, și se apucă să-l examineze fără grabă. În pofida ținutei neîngrijite și a unei bărbi lăsate să crească în voie pe tot obrazul, se vedea cu ușurință că Remus Garon era un individ chipeș. Înalt, bine proporționat, cu trăsături regulate și inteligente, deținutul ar fi fost chiar simpatic dacă n-ar fi avut în privire un licăr de impertinență, de răutate.

Profitînd de răgazul oferit de ofițer, Garon își studia și el interlocutorul cu un interes nedisimulat. În această pîndă reciprocă se ghicea începutul duelului dintre anchetator și anchetat, variantă a luptei între inteligențe în care primul folosește avantajul inițiativei, iar celălalt monopolul cunoașterii unor fapte care-l interesează în cel mai înalt grad pe anchetator. De aceea, departe de a considera atitudinea lui Garon impertinentă, Lazăr îl lăsă să-și facă socotelile în voie, și atunci cînd socoti că preliminariile duraseră destul spuse tărăgănat:

— Bag de seamă, domnule Garon, că de cînd ai intrat aici mă privești cu multă atenție. Aș putea să știu și eu ce-ai constatat?

Luat întrucîtva prin surprindere de începutul neașteptat al discuției, deținutul se gîndi puțin și apoi răspunse fără ezitare:

— Multe, domnule șef. Mai întîi, că umblați în civil și că m-ați așezat la o masă anume pregătită, departe de biroul dv. Asta înseamnă că nu sînteți anchetator al miliției, căci aceia umblă de regulă în uniformă și nu prea se ostenesc să ne creeze condiții speciale pentru scris. Sînteți deci dintre cei care poartă din cînd în cînd uniformă kaki, iar după întrebarea pe care mi-ați pus-o aș putea paria că nu sînteți nici anchetator penal de securitate. Aveți, se pare alte însărcinări, iar ancheta pe care ați venit s-o faceți nu are o legătură directă cu păcatele care m-au adus aici. Într-un fel asta mă liniștește, căci de cînd mă știu m-am ferit ca dracul de tămîie din calea dumneavoastră. Vă interesează probabil careva din cunoscuții mei care s-au dat cu reacțiunea. Vă promit să vă spun tot ce știu, căci n-am nici un interes să-i acopăr. Și asta cu atît mai mult cu cît am băgat de seamă că sînteți un șef mare; directorul însuși s-a îngrijit să fiu oprit în după-amiaza aceasta de la muncă și ținut la dispoziția dv. Principiul meu, de cînd sînt la închisoare, este să nu-mi fac relații proaste cu șefii. Am băgat de seamă că atunci cînd sînt mulțumiți, șefii pot să fie generoși. Mai capeți un pachet de țigări, mai obții un vorbitor sau o îmbunătățire de regim . . . Asta-i, încheie Garon.

Individul nu era prost, iar Lazăr se hotărî să mizeze pe intenția lui declarată de cooperare. Desigur, se va feri să pomenească primul numele lui Cionca, lăsîndu-l pe Garon s-o facă în procesul normal al discuției. În consecință, îi spuse prietenos individului:

— Sinceritate pentru sinceritate, domnule Garon. Ești băiat deștept și sînt convins că ne vom înțelege. În semn de bune intenții, ia acest pachet de țigări. Într-o vreme îți plăceau țigările Snagov . . .

— Sînteți mare, șefule! Dacă o știți pe asta înseamnă că știți și altele. Vă promit să vă răspund la întrebări ca la spovedanie, spuse Garon trăgînd cu nesaț din țigară.

— Ca să nu pierdem timpul, spune-mi dacă l-ai cunoscut pe unul, Yannis Hristopoulos, începu Lazăr.

— Cine, pușlamaua aia bețivă și desfrînată? Sigur că l-am cunoscut, domnule. Răposatul tata a făcut avere de pe urma lui. Organiza niște chefuri la noi, la „Bomba atomică“ de li se ducea buhul. Erau și alții acolo, nu zic, dar grosul cheltuielilor îl suporta mai totdeauna el.

— Care alții?

— Unul eram chiar eu, pus anume de tata să întrețin atmosfera. Atunci cînd petrecerea începea să lîncezească, oferearn și eu un rînd din partea firmei. Dar, prin alte catacombe pe unde mergea banda eu nu mă deplasam. Pe urmă, era Fane Dulcescu, băiatul comisarului de port, fostul meu cumnat Aurel Cionca, și mai rar Jerôme Papazoglu, cel cu fabrica de dulciuri. Mai erau și alții care participau doar cînd și cînd, dar nimeni nu putea rivaliza cu Yannis în materie de bani. A plecat în Grecia prin 1947. Acum doi ani, înainte de a fi fost arestat, am auzit că venise în țară ca turist, dar eu unul nu l-am întîlnit.

— Ce-au devenit prietenii lui Hristopoulos și unde sînt ei acum?

— Pe Dulcescu l-am pierdut din vedere, deşi se învîrteşte tot pe aici prin judeţ. Se înscrisese prin 1951 la un institut din Braşov, mi se pare la silvicultură. După un an s-a lăsat, sau mai degrabă l-au dat afară. Jerôme Papazoglu a fost condamnat în 1949 pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei. La eliberarea din închisoare s-a stabilit la Cluj unde a urmat medicina. Acum lucrează la Oradea, la spitalul judeţean, aşa-mi spunea soră-sa, singura care a rămas pe aici, măritată cu un inginer. Papazoglu cel puţin era băiat deştept. Un altul care s-a pocăit şi a ajuns un fel de fruntaş în muncă e Cionca. Lucrează la organizaţia de turism de aici din Constanţa.

— Spuneai că Hristopoulos avea bani mulţi. Erau chiar aşa de bogaţi?

— Dracu ştie! Bătrînul Hristopoulos, mort de inimă rea după război, a fost unul din cei mai hrăpăreţi speculanţi din oraş. După moartea lui, Yannis achita adesea notele de plată cu monezi de aur. Era pe vremea cînd leii se devalorizau de la o zi la alta.

— Mi-a spus cineva că descoperise comoara prinţului Şuţu, interveni candid Lazăr

— Ce comoară, domnule! Astea sînt poveşti, se încălzi Garon. Ştiu eu bine de la Cionca despre ce fel de comoară era vorba. Yannis, împreună cu porcul ăsta de cumnată-meu, l-au jefuit într-o noapte pe moş Hristopoulos de tot aurul pe care-l adunase. Cionca s-a lăudat o dată la un pahar de vin faţă de mine şi de tata că erau peste zece mii de monezi, „cai", „cocoşei" şi „medalii". Jumătate din ei au fost ascunşi de Cionca sub podelele fostei pescării a tatălui său, astăzi magazin de stat în piaţa Griviţei. Asta a fost comoara. Acum, nu vreau să vă fac să

credeţi că tata era un sfînt, dar cînd a auzit de ce fusese capabil ginere-său, a hotărît să-l despartă urgent de soră-mea, Elvira, care-l luase de nevoie. Pretextul pentru divorţ a fost arestarea lui Cionca pentru comerţ clandestin de carne; de fapt, tata mi-a spus: „Remus, dacă ticălosul ăsta cu mutră de tîmpit l-a jefuit pe unul ca Hristopoulos, este foarte posibil să ne jefuiască mîine şi pe noi. Trebuie să-i dăm papucii". Şi i-a dat.

— Cionca ăsta trebuie că era un fel de geniu rău al lui Yannis Hristopoulos. Probabil că el îl împingea la viaţă destrăbălată şi tot el îl învăţa cum să-şi procure banii . . .

— Dacă aţi înţeles aceasta din spusele mele, înseamnă că n-am reuşit să vă explic lucrurile aşa cum stăteau. Cionca n-avea forţa necesară să-l conducă pe Yannis pe o cale sau alta; posibilităţile lui materiale erau atît de modeste, încît n-ar fi putut plăti singur nici o sticlă de şampanie. Şeful asociaţiei era Hristopoulos, iar Cionca, lipsit de mijloace şi de imaginaţie, se complăcea în rolul unui fel de servitor. Yannis avea o influenţă covîrşitoare asupra lui Cionca, trăitor de pe urma lui, şi a ştiut să şi-o sporească atrăgîndu-l la jefuirea propriului său tată şi încredinţîndu-i o parte din aurul furat. Fostul meu cumnat era mereu terorizat de gîndul că nu ştiuse să pună în siguranţă deplină acest aur care a intrat în trezoreria statului, găsit de zidarii care renovau hala Griviţa.

— Iată un epilog binevenit care l-a vindecat desigur de frică pe cumnatul dumitale.

— Epilogul o fi fost el binevenit, dar cumnatul meu nu s-a vindecat de frică. Dimpotrivă, teama i-a

crescut şi mai tare la gîndul că Hristopoulos se va întoarce într-o zi să-şi reclame aurul. Se temea chiar că ar putea fi ucis.

— N-aş crede, domnule Garon. Dacă Yannis ar încerca să facă o asemenea prostie, Cionca n-ar avea decît să-l denunţe. Oricum, faptul s-a petrecut demult, iar legea l-a prescris, mai ales că aurul a intrat în stăpînirea proprietarului său legal.

— Oricît ar părea de curios, aceste argumente nu prea aveau efect asupra cumnatului meu. Am constatat-o nu mai departe decît acum doi ani. Auzind că Yannis ar fi revenit în vizită la Constanţa, i-am servit noutatea lui Cionca, pe care-l întîlnisem din întîmplare pe faleză. S-a făcut alb ca hîrtia şi m-a pus să-i promit că în cazul că-l întîlnesc să nu-i pomenesc lui Hristopoulos despre el. Cred că sînt legaţi şi prin alte porcării, cunoscute numai de ei.

— Poate unele fapte subversive... Noi avem oarecari indicii că petrecerile organizate de grup erau doar o acoperire a unor reuniuni contrarevoluţionare...

Garon izbucni într-un rîs zgomotos, făcînd să vibreze geamurile camerei.

— Pierdeţi timpul, domnule şef! Ăştia erau tot atît de departe de politică precum sînt eu de alchimie. Nişte feciori de bani gata intraţi pe panta desfrîului... Eu, cel puţin, mă amestecam cu ei în interes de afaceri, dacă pot să mă exprim astfel. Cionca era un linge-blide care se aţinea să prindă fărîmiturile ce cădeau din barba lui Hristopoulos. Cît despre Yannis, habar n-avea de ce se petrece în ţară. Anticomunişti în sensul propriu al cuvîntului puteau fi socotiţi doar Papazoglu şi Dulcescu. Ei doi, da, vă urau de moarte şi aveau şi de ce. Dar asta a fost

mai tîrziu, după naţionalizare. Pe vremea lui Hristopoulos erau şi ei simpli membri ai unui grup de beţivi.

— Eşti sigur că Hristopoulos nu a iniţiat şi nici n-a participat la acţiuni contrarevoluţionare aici în România?

— Tot atît de sigur pe cît sînt că discut acum cu dumneavoastră.

— Bine, scrie o declaraţie amănunţită din care să rezulte toate cîte mi le-ai spus despre Hristopoulos şi prietenii săi, zise Lazăr lăsîndu-l în paza subofiţerului. O oră mai tîrziu, la plecare, îi dădu lui Garon încă un pachet de „Snagov" şi lăsă dispoziţii ca să i se acorde pînă la sfîrşitul anului unele stimulente permise de regulamentul de detenţie. Garon îi mulţumi cu recunoştinţă apoi frămîntat de o întrebare pe care şi-o tot pusese în timp ce scria declaraţia, spuse:

— Vă rog să-mi iertaţi obrăznicia, domnule şef, dar de ce vă interesează atît de mult un individ plecat din ţară acum aproape treizeci de ani?

Lazăr îl privi cîteva clipe cu aerul omului care se întreabă dacă e cazul să-i răspundă, apoi îi răspunse serios:

— Ni s-au cerut de la Bucureşti referinţe despre el. Se pare că tipul a ajuns mare comerciant la Atena şi ar dori să i se încredinţeze reprezentanţa unor firme româneşti. Concurenţii lui au trimis în ţară o scrisoare în care susţin că ar fi fost membru în organizaţia de tineret a P.N.Ţ. Nimeni din cei cu care am discutat nu a confirmat însă aceasta. Oricum, avînd în vedere antecedentele sale, voi scrie că nu prezintă, din punct de vedere moral, garanţiile necesare pentru a reprezenta interesele eco-

nomice ale ţării noastre în străinătate. Noapte bună, domnule Garon . . .

— Să trăiţi, domnule şef . . .

*
* *

Abia pe seară, cînd Lazăr se pregătea să plece înapoi spre oraş, Chiriţă reuşi să găsească între maldărele de dosare îngălbenite de vreme o mapă subţire pe care scria: „Eleni şi Yannis Hristopoulos". Ca şi Chivu, plutonierul major era plin de praf şi ar fi dat mult să poată fuma o ţigară, dar se îndîrjiseră împreună la treabă, renunţînd să mai iasă din camera plină de hîrţoage. Colonelul citi cu viteză fişa completată de fosta chestură a poliţiei şi spuse satisfăcut:

— O singură rudă: Maria Trandafilidis, născută Ghizdavu, soţia vărului decedat al lui Spiru Hristopoulos. Dacă mai trăieşte, are optzeci şi doi de ani şi locuieşte pe strada Călăraşi nr. 42. Erau proprietari acolo. Am să încerc s-o văd chiar în seara asta.

— Aici am terminat, tovarăşe colonel. Din fişele de evidenţă ale străinilor veniţi anul acesta pe litoral, ştim că Yannis Hristopoulos ne-a vizitat de două ori. În noaptea de 2 spre 3 septembrie se găsea la Mamaia.

— Este un amănunt extrem de important. Eu îţi mulţumesc încă o dată pentru sprijin, tovarăşe Chiriţă, şi mă duc. Alerg pe strada Călăraşi . . .

Maria Trandafilidis se plimba prin curte, respirînd aerul curat al serii. La optzeci şi doi de ani cîţi avea era o femeie vioaie, măruntă, cu părul alb strîns la ceafă într-un coc bogat.

— Bună seara. Sînteţi, poate, Maria Trandafilidis? întrebă Chivu.

— Da. Ce doriţi de la mine?

— Am primit dispoziţia să clarific pînă mîine situaţia juridică a cîtorva imobile printre care şi al dumneavoastră. Termenul scurt mă obligă să vă deranjez la această oră. Îmi cer scuze şi, cu permisiunea dumneavoastră, vă voi pune cîteva întrebări. Soţul dumneavoastră a fost, se pare, supus elen?

— Este adevărat. Poate că bietul Cociu ar fi cerut cetăţenia română dacă, aflaţi la putere, cuziştii şi apoi legionarii n-ar fi încercat să-l oblige s-o facă. Atunci Cociu s-a încăpăţînat şi şi-a păstrat paşaportul pînă în 1943 cînd a murit.

— Deci această casă a fost proprietatea unui cetăţean străin?

— Niciodată. Casa a fost cumpărată pe numele meu şi mi-a aparţinut de la început. A fost dorinţa soţului meu, iar eu m-am născut şi am rămas româncă.

— Înţeleg. Soţul dumneavoastră a avut poate rude care ar fi putut ataca pe cale juridică această hotărîre luată de el. S-ar putea ivi eventuali pretendenţi la titlul de proprietar, fie români fie străini.

— Cociu a avut un singur văr. Se numea Spiru Hristopoulos şi era putred de bogat. N-am prea fost în relaţii bune, deoarece soţul meu a fost un simplu muzicant, cîntăreţ la chitară, iar eu lucrătoare la casa de mode a lui Sandu Istudor. Nu eram bine priviţi de neamurile acestea avute. Spiru a murit şi el prin 1946, iar soţia şi băiatul lui au plecat curînd după aceea în Grecia.

— Acum, după ce timpul a mai nivelat diferenţele dintre dumneavoastră, vă scrieţi desigur, din cînd în cînd?

— Numai cît a trăit biata Lenuţa. Era şi ea româncă şi se îmbolnăvise de dor pe acolo printre străini. Poate e mai bine că a luat-o Dumnezeu.

— Şi băiatul?

— Un derbedeu. A tocat în doi-trei ani toată averea lui taică-său.

— El nu vă scrie niciodată? Ar putea să vă trimită cînd şi cînd un pacheţel cu delicatese greceşti. Acum vin de acolo o mulţime de turişti . . .

— Păi a venit şi el, cam în fiecare an, dar nu s-a gîndit să mă vadă; cu atît mai puţin să-mi scrie şi să-mi trimită delicatese. De fapt, nici n-am nevoie. Stafide găsesc şi la Alimentara.

— Se pare deci că nu există motive să ne temem că nepotul acesta al dumneavoastră ar putea ridica pretenţii asupra casei.

— Absolut nici un motiv. După moartea mea, casa va fi moştenită de fiica surorii mele, croitoreasă ca şi mine, care mă îngrijeşte de vreo zece ani.

— Vă urez ca aceasta să se întîmple cît mai tîrziu. Vă mulţumesc pentru concursul pe care mi l-aţi dat şi vă doresc noapte bună.

*
* *

O jumătate de oră mai tîrziu, cei trei ofiţeri se sfătuiau iar în biroul lui Baciu. Acesta spuse în concluzie:

— Acum ştim precis că Oancea l-a minţit pe Dinică spunîndu-i că trebuia să dea pachetul rudelor lui Hristopoulos. Am stabilit, de asemenea, că acesta venea regulat în ţară şi că se găsea aici în noaptea

crimei. Revelator mi se pare faptul că a venit pentru a doua oară în cursul unui an. Mai ştim că Cionca este cel care a provocat deplasarea şefului său în Turcia şi că, element important, relaţiile dintre cei doi s-au deteriorat considerabil după întoarcerea în oraş a lui Tony. Interesante sînt şi datele despre natura relaţiilor dintre Cionca şi Hristopoulos, precum şi amănuntul că primul a lipsit de acasă în noaptea crimei. În plus, l-am prins cu minciuna de două ori: o dată cînd a spus că socrul său e pe moarte şi a doua oară cînd i-a povestit vecinului, fără să fi fost întrebat, că şi-a petrecut noaptea de 2—3 septembrie muncind la Mamaia. La o adică, am putea să-i cerem individului unele explicaţii.

— Să nu ne grăbim, George, spuse Chivu gînditor. Pentru unul ca el nu mi se pare suficient. Să mai lucrăm puţin înainte de a hotărî cum şi de ce ne vom agăţa de el . . .

Pînă să se agaţe de Cionca, cei trei aveau să fie confruntaţi cu o situaţie mai urgentă. În aceeaşi noapte la ora două, Chivu fu trezit din somn de soneria telefonului ce-l lega de centrala Inspectoratului. De la celălalt capăt al firului, maiorul Lazăr îi comunica în cuvinte ocolite că postul de pîndă de pe strada Siretului reţinuse un individ ce se strecurase în casă cu intenţia vădită de a o prăda. În drum spre sediu, colonelul Baciu urma să treacă să-l ia cu maşina peste aproximativ zece minute. Trezit de vestea primită ca de un duş rece, colonelul sări direct în pantofi . . .

Capitolul 7

Gică Becheru zis „Balaurul“ clipea nervos, obosit de lumina puternică a lămpilor cu neon din biroul lui Baciu. Hoţ şi tăietor de buzunare cu cazier, avusese de multe ori în viaţă încurcături cu miliţia. Ba chiar şi cu poliţia lui Carol al doilea pe vremea cînd, copil fiind, opera împreună cu „Pantera“, tatăl său, prin localurile din centrul oraşului, uşurîndu-i de bani, ceasuri şi alte obiecte pe marinarii ce se întorceau beţi la bord. De data aceasta, bogata lui experienţă îi spunea că o nimerise rău de tot. Niciodată nu i se făcuse cinstea să fie adus într-un birou ca acesta, cu pluşuri grele pe fotolii şi la ferestre şi mobilă furniruită cu nuc. Unde mai pui că pe o măsuţă din dreapta fotoliului unde stătea desigur stăpînul biroului se înşirau patru-cinci telefoane, cîteva butoane de sonerie şi nişte aparate care clipeau spre el cu lumini roşii şi verzi. Prăpăd... Iar unul din ăştia care tocmai intrau în birou, salutaţi cu onor de individul cu mutră de negustor de covoare care-l priponise nu putea fi altul decît colonelul Gheorghe Baciu, mai marele presarilor şi sticleţilor dintre Dunăre şi Marea Neagră. Va să zică, era groasă... „Ia să facem frumos la boieri“ se hotărî „Balaurul“.

— Să trăiţi dom' şef! se umili el către Baciu care-l examina încruntat, cu proasta dispoziţie a omului trezit din somn în mijlocul nopţii. Zău că nu era cazul să vă deranjeze chiar pe dumneavoastră. Ajungea să-l fi chemat pe dom' plutonier Gherghişan de la judiciar. Mă cunoaşte ca pe un cal breaz Eu cînd sînt intrat, gata, spun tot. De ce să vă amărăsc

viaţa dumneavoastră şi să mi-o complic pe-a mea? Tot acolo ajungem...

— Aduceţi-l pe Gherghişan! acceptă Baciu în mod surprinzător. Iar pînă vine, băgaţi-l pe ăsta la arest cu toate formele. Îl păstrăm la noi.

În timp ce doi dintre miliţieni plecau cu Becheru, Baciu le făcu semn maiorului Lazăr şi locotenentului de miliţie care comandase postul de pîndă din strada Siretului să rămînă în birou. Se aşezară cu toţii la masa de şedinţe, iar inspectorul-şef se adresă locotenentului:

— Raportează!

— În jurul orei unu, individul a făcut un rond pe stradă privind cu atenţie casa supravegheată de noi. După ce s-a convins că aceasta e goală şi că împrejur e linişte, a dispărut. Noi ne-am apropiat tîrîş de cele două uşi de acces şi aproape imediat a apărut şi individul la intrarea de serviciu, în spatele casei. A meşterit la broască, a deschis-o şi a pătruns înăuntru unde a aprins o lanternă. L-am aşteptat să iasă şi l-am reţinut la uşă, îmbrîncindu-l înapoi în casă unde am aprins lumina şi l-am percheziţionat. În afara unei truse complete de spărgător, avea asupra lui cei zece mii de lei din dulapul cu rufe al Ecaterinei Oancea.

— Altceva?

— Nimic.

— Ce-a spus?

— Începuse să povestească felul cum un individ i-a dat informaţia, „i-a vîndut pontul“, cum spunea el; că în această casă ai căror locatari sînt plecaţi în concediu la munte, există nişte bani prost păstraţi care aşteaptă un tip deştept ca el pentru a-i pune în siguranţă. A intrat să-i culeagă, zicea.

— Ei, nici chiar așa fără să se intereseze măcar de numele celor ce locuiesc acolo și dacă sînt sau nu plecați cu toții. Dacă ar fi făcut ceva cercetări ar fi aflat de crimă... Și-ar fi dat seama... Pe cine duce el?...

— L-am întrebat și noi de ce nu s-a interesat cine stă acolo, fără a-i pomeni de crimă, spuse locotenentul. Zicea că pe o stradă ca asta cu case mici, ai căror proprietari se cunosc bine unul pe altul, e greu de întrebat ceva fără să fii luat la ochi. Pe de altă parte, tipul care i-a vîndut informația părea a fi om serios. I-a spus că e obligatoriu să intre chiar în seara aceasta după ora unu. L-a prevenit că mîine s-ar putea să se întoarcă proprietarii...

— Lasă că mai vedem noi ce i-a spus sfătuitorul ăla al lui! Gherghișan a venit? întrebă Baciu pe ofițerul de serviciu ce apăruse în ușă, chemat de apelul soneriei.

— E aici de cinci minute, tovarășe colonel.

— Să intre imediat, ordonă Baciu nerăbdător.

— Să trăiți, tovarășe colonel, se iți plutonierul din spatele ofițerului de serviciu. Sînt...

— Lasă, Gherghișane, că știu eu cine ești! îl întrerupse inspectorul-șef. Spune mai bine dacă-l cunoști pe unul Becheru și ce fel de poamă este. Se laudă că e prieten cu tine...

Gherghișan, un moldovean uriaș și blajin, cu mustăți roșcate, lăsate pe oală, zîmbi timid:

— Apăi, cel de sus să mă ferească de prieteni dintr-ăștia căci de dușmani mă feresc singur. Îl cunosc pe Becheru încă din primul an de activitate în miliție. De trei ori l-am trimis la închisoare.

— Bine, bine, l-ai trimis tu de trei ori, dar uite, acum e amestecat într-o afacere urîtă. Un dublu

asasinat. Cînd va ieși din închisoare după a patra condamnare, dacă va mai ieși, dumneata vei fi de mult la pensie.

— A recunoscut el că a participat la vreo crimă? întrebă plutonierul neîncrezător.

— Deocamdată n-am stat de vorbă cu el, dar va recunoaște, n-avea grijă. A fost arestat chiar la locul unde, cu o săptămînă înainte, fuseseră asasinați doi cetățeni.

— Vă rog să mă iertați, tovarășe colonel, dar Becheru n-a ucis în viața lui nici un pui de găină. În colonia unde își ispășea ultima condamnare a salvat cu riscul vieții doi nătărăi care erau gata să se înece. Intraseră la apă adîncă fără să știe să înoate. Pentru isprava asta a fost eliberat înainte de termen și ne-am trezit din nou cu el pe cap.

— Bine, am înțeles. Adu-l aici pe acest adevărat monument al iubirii de oameni, hotărî Baciu.

Cîteva minute mai tîrziu, intrînd în birou, „Balaurul" îi făcu o adevărată manifestație de simpatie lui Gherghișan:

— Să trăiți don' plutonier și să vă dea Dumnezeu sănătate. Bine că ați venit. Mă topisem de frică între atîția șefi mari. Dumneavoastră, cel puțin, mă cunoașteți. Dumneavoastră...

— Deocamdată ai de vorbit tot cu noi, Becherule, îl chemă sever la ordine Baciu. Adică, mai exact, ai de răspuns la întrebări.

— Răspund, să trăiți!

— Ce căutai acolo, în casa unde ai fost arestat?

— Niște bani, don' colonel. Am luat cu mine tot ce-am găsit în numerar. Nu erau chiar așa de mulți pe cît mă așteptam...

— Lasă banii! Te-am întrebat ce-ai căutat acolo?

— Don' şef să-mi sară ochii! Să n-am ...

— Ba, ai să ai, Becherule, ai să ai cît n-ai să poţi duce. Ia spune, cine stătea în casa aia frumoasă?

— Nu ştiu, zău că nu ştiu. Nişte barosani!

— Ce vorbeşti, măi Becherule! Adică să dai tu aşa, ca chiorii fără să ştii peste cine? Dar dacă în casa aceea aş fi stat chiar eu?

— Lăsaţi don' colonel că măcar atîta ştim şi noi. Staţi pe Engels, la malul mării. Vă ocolim de departe, prin dreapta.

— Dar pe strada Siretului cine stătea?

— Nu ştiu!

— Ei bine, Becherule, ripostă Baciu accentuînd pe fiecare cuvînt, am să-ţi spun eu cine stătea acolo. Barosanii pe care tu te faci că nu ştii cum îi cheamă se numeau Anton şi Ecaterina Oancea. Se numeau pînă acum o săptămînă, cînd au fost omorîţi amîndoi. Cu cuţitul, Becherule! Înţelegi acum de ce n-ai nici o şansă de scăpare făcînd pe prostul? Vorbeşte!

Hoţul fu apucat de o adevărată criză de isterie:

— Don'şef, nu mă nenorociţi, don'şef. Nu i-am omorît eu. Dacă ştiam n-aş fi intrat în casa aia nici pentru o sută de milioane. Să-mi sară ochii! Să-mi ...

— Au să-ţi sară dacă ne minţi, păcătosule! Ce credeai tu, că ne-am adunat aici în toiul nopţii să-ţi ascultăm basmele? Stai frumos pe scaunul tău şi spune tot! Ţi-aminteşti cum spuneau la jandarmi?

— Mi-amintesc, don'colonel! Ziceau: „Spune şi laptele care l-ai supt de la maică-ta". Vă spun şi despre laptele ăla dacă trebuie, don'şef.

— Dă-i drumul!

— Ieri, pe seară, eram la cramă, la „Dobrogea". Mă luptam cu o oală de must — că a ieşit mustul

— şi cu un hartan de pastramă. Eram cum nu se există mai amărît, cu banii pe sponci şi fără nici un pont ca lumea la orizont. Ştiţi, mie nu mi-a plăcut niciodată să tai buzunare prin troleibuze cu toate că, de mare nevoie, am făcut-o şi p-asta. Mă gîndeam aşa, în silă, că trebuie s-o fac din nou. Aş fi putut să dau o gaură la vreun magazin, la vreo cooperativă, dar eu am un principiu: nu fur de la stat. Cînd intri în conflict cu statul, să lasă greu la tribunal. Mai bine, îmi ziceam, fac pe găinarul o vreme. Cînd colo, hop! un şmecher la masa mea. Înţolit, cu un ghiul măreţ pe inelar ... „Hai noroc, nea Becherule", zice.

— Stai puţin! Ce te face să crezi că era un şmecher?

— Se vedea pe mutra lui că e uns cu toate alifiile. Îi jucau ochii în cap, ceva de speriat. Twist, nu alta. Altfel, avea căutătură rea şi cîinoasă. „Chelner — zice — un coniac pentru nea Becheru şi mie o oală cu must. Fac cinste". Zic: „Las-o mai moale cu cinstea, frăţicule, că nu ţi-ai găsit milogul. Spune mai bine de unde mă ştii?" „Eh, o întoarce el, cine nu-l cunoaşte în Constanţa pe nea Gică Becheru? Mai bine cască megafoanele, să-ţi vînd un pont!"

— Vorbea chiar aşa, la oberşmecherlicărie, tipul? se interesă Baciu.

— La marele fix, să mor dacă vă mint! se încălzi „Balaurul". Eu, flămînd cum eram, mă dau în fapt şi zic: „Dă-i drumu'". Atunci, el îmi zice că pe strada Siretului la numărul cutare stau doi fraieri, bărbat şi nevastă, plecaţi la munte de vreo două săptămîni. „Ăştia — zicea samsarul — au o căruţă de bani în casă. Pe puţin cincizeci de mii. Paraua e într-un dulap cu rufe. Gîdili niţel broasca „Wert-

heim“ de la ușa din spate, intri și culegi darul.“ Atunci, eu îl întreb: „Da' matale?“ El mă întrebă: „Adică ce, eu?“ Zic: „Partea matale, de! Unde ți-o dau și cît vrei?“ „N-o fac pentru biștari, o fac așa, de boală. Tipa a fost gagica mea și nasolu' mi-a suflat-o. Vreau să mă răcoresc oleacă“. M-am uitat la el: spălățel, curățel îmbrăcat, se vedea că-i negru la suflet... „O fi“ — mi-am zis. I-am promis că într-una din nopțile astea am să dau gaura, da' el mi-a pus condiția să-i dau drumu' chiar în noaptea asta cînd — zicea el — „e cel mai bine“. Am mers pe încredere, n-aș mai fi mers...

— Stai, îl opri Chivu. Spuneai că momentul spargerii ți-a fost indicat de individ. Era numai un sfat sau o condiție obligatorie?

— Păi, așa, obligatorie. „Să te duci neapărat cînd ți-am spus, mi-a zis el. Nu vreau să cad de elefant și de data asta. Să știi că vin și eu să te văd“.

Chivu zîmbi amar și ieși rapid luîndu-l cu el pe locotenentul de miliție care-l arestase pe Becheru. Baciu și Lazăr sesizară și ei capcana în care căzuseră și începură să se foiască în fotolii ca pe ghimpi.

— Asta e tot, Becherule?

— Asta-i don' colonel.

— Să știi că dacă ne-ai mințit, ai încurcat-o cu mine. Gherghișan — se întoarse el către plutonier — ia-i o declarație amănunțită. Să dea toate semnalmentele celui care l-a îndemnat să intre în casă și să-i faceți acestui vînzător de ponturi un portret-robot cît mai reușit. Luați-l! — încheie el nerăbdător.

După ieșirea lui Becheru, inspectorul-șef îl chemă imediat pe ofițerul de serviciu:

— Să tragă mașina în față, ordonă el grăbit.

— A plecat acum cîteva minute cu tovarășul colonel Chivu și cu locotenentul Negrea, răspunse ofițerul de serviciu.

— Poftim, au plecat fără noi, se lamentă Baciu. Acum nu ne rămîne decît să-i așteptăm.

Așteptarea nu dură mult. Douăzeci de minute mai tîrziu, în curte se auzi scrîșnetul frînelor și, imediat după aceea, Chivu intră în birou respirînd greu:

— A fost deștept individul și ne-a dus din nou ca pe niște începători. Nu-i vorbă, și-a riscat capul, mizînd exclusiv pe lipsa noastră de prevedere. Pe scurt, după ce băieții l-au arestat și percheziționat cu tam-tam pe Becheru, transportîndu-l cu alai încoace, ticălosul celălalt s-a strecurat liniștit în magazia de lemne, a descoperit lucrurile pe care le căuta, ascunse pe undeva, printre boarfele de acolo și a plecat nesupărat pe unde venise. De acum putem ridica pînda. Negrea l-a chemat pe ofițerul de permanență de la laboratorul de criminalistică, să ridice ceva urme proaspete. Dacă va găsi... Ne-a scăpat printre degete!

— Poate, dar nu pentru multă vreme, ripostă Baciu, ciudat de liniștit. Avem în mîinile noastre pe unul care l-a văzut și care îl cunoaște: pe Becheru! De data asta, individul sau indivizii au riscat și au pierdut. Eu mă duc să discut în continuare cu „Balaurul“ în fața aparatului de portrete-robot. Veniți și voi?

— Desigur, răspunseră într-un glas Chivu și Lazăr.

*
* *

Era aproape ora zece dimineaţa cînd Baciu, obosit şi neras, puse în faţa lui Becheru ultima variantă a portretului-robot elaborată de aparatul electronic în conformitate cu indicaţiile borfaşului.

— Ăsta-i don' colonel! Să mă bată Dumnezeu dacă nu-i el. Vedeţi, faţa lungăreaţă şi îngustă, ca la cai, buzele subţiri şi nasul ac . . . ac . . ., cum dracu-i spune?

— Acvilin, îl ajută Gherghişan.

— Aşa, don' plutonier! Acvilin. Pe urmă, fruntea înaltă cu părul pieptănat lins pe spate, rărit în faţă de un început de chelie. Au să-l recunoască şi copiii de pe strada lui.

— Nu-i chiar aşa, Becherule! Ţie ţi-e uşor să-l recunoşti căci ai stat de vorbă cu el mai mult de o oră şi te-ai concentrat să-ţi aminteşti fiecare trăsătură. Altora le va fi ceva mai greu. De aceea, va trebui să mai adăugăm nişte semnalmente care nu prea se văd pe portret. Ia zii, cum avea tenul?

— Brunet, don' colonel!

— Aşa, ca mine?

— Da' de unde? Dumneavoastră sînteţi, să mă iertaţi de vorba proastă, ca un fund de ceaun, şi la supărare vă faceţi roşu ca para focului. Ăla e de un brun gălbejit, aproape verzui, de parcă a crăpat fierea în el.

— Ochii?

— Negri şi răi. Avea o privire de bandit, de nu-ţi tihnea mîncarea cînd se uita la tine.

— Înălţimea, corpolenţa?

— Păi, de înălţime să tot fi avut un metru şaptezeci şi patru, unu şaptezeci şi şase. Slab, ca un ţîr, da' părea destul de voinic.

— Altceva?

— Îmbrăcat frumos, cu pantaloni şi haină bleumarin. Cînd nu vorbea la fix, părea a fi un om cu carte.

— Vîrsta?

— Vreo patru'şopt, cincizeci de ani.

— Bine, Becherule. Uite, mai ia o ţigară şi pe urmă poţi să treci la odihnă, în arest. Sper, pentru binele tău, că nu ne-ai spus vreo minciună.

— Să-mi . . .

— Ţi-am mai spus că nu-i nevoie să te juri. Oricum ai s-o păţeşti dacă încerci să ne înşeli.

Intrînd în birou împreună cu Chivu şi Lazăr, Baciu găsi un căpitan de miliţie care-l aştepta.

— Ce veşti ne aduci, Stamate? întrebă inspectorul-şef.

— Ospătarul de la „Dobrogea" îşi aminteşte că l-a servit pe Becheru şi că, după un timp, la masa acestuia s-a aşezat un individ care a comandat coniac şi o oală cu must. Acestea sînt semnalmentele individului — spuse căpitanul întinzînd şefului său o hîrtie dactilografiată. Cei doi au părăsit localul pe rînd în jurul orei 10, mai întîi Becheru şi pe urmă celălalt.

— Mulţumesc, Stamate. Poţi pleca. Semnalmentele se apropie de cele indicate de Becheru, îi spuse el lui Chivu. Şi acum, scrie, Lazăre . . .

*

* *

De pe la prînz curieri speciali începuseră să ducă şefilor organelor orăşeneşti şi posturilor de miliţie comunale subordonate Inspectoratului judeţean Constanţa plicuri cu menţiunea: „Foarte urgent. Se va deschide imediat de către ofiţerul cel mai mare în

grad aflat în sediu". În interior se găseau exemplare multiplicate după portretul-robot confecționat cu ajutorul lui Becheru și un ordin semnat de Baciu cu următorul conținut: „Luați măsuri de identificare a individului al cărui portret-robot se anexează. Pentru înlesnirea identificării, vă comunicăm următoarele date suplimentare: cel căutat, în vîrstă de 45—48 de ani, este înalt de 1,74—1,76, slab, brunet, cu un început de chelie frontală, părul negru, pieptănat lins pe spate. Tenul smead cu o tentă galben-verzuie, specifică celor cu afecțiuni hepatice cronice. Ochii negri pigmentați cu galben, fața prelungă, îngustă. În seara zilei de 6 septembrie cînd a fost văzut la crama „Dobrogea" din Constanța, purta un costum bleumarin de bună calitate. Se exprimă corect dar totodată stăpînește bine și limbajul lumii interlope. Este urmărit pentru omucidere. În caz de identificare a unor indivizi asemănători cu cel pus în urmărire, veți lua, pînă la identificarea deplină, măsuri de supraveghere permanentă și discretă a celor în cauză. Veți trimite imediat prin curier special conducerii inspectoratului un raport cu datele de identificare a persoanelor respective precum și o fotografie".

După-amiază începură să sosească la inspectorat rapoarte de răspuns. Fiecare poză era preluată de Gherghișan care i-o prezenta lui Becheru, mîndru nevoie mare că „șefu'" îl instalase într-o cameră pregătită special pentru el. Timp de aproape două ore, spărgătorul examină cu scrupulozitate vreo cincisprezece fotografii, dînd în legătură cu fiecare un verdict descurajator:

— Nu-i ăsta.

Pe la ora șapte, un nou curier, plin de praful stîrnit

de seceta dobrogeană își opri motocicleta în fața inspectoratului și predă ofițerului de serviciu un plic pe care-l adusese de la postul de miliție al comunei Cumpăna. După ce i se semnă de primire, omul salută scurt și dispăru pe motocicleta lui, lăsînd în urmă doar zgomotul eșapamentului. Întors tocmai atunci de pe teren, Lazăr scoase el însuși fotografia din plic și i-o prezentă lui Becheru. Acesta aruncă o privire fugară pe cartonul cenușiu și trase un răcnet:

— Ăsta e, don' șef! Am pus mîna pe el!

Lazăr zîmbi obosit, cu satisfacția omului ieșit la liman după o încercare grea.

— Așa e, Becherule. Am pus mîna pe el... Tovarășul Gherghișan îți va cumpăra în seara aceasta din leafa mea un pachet de țigări, o friptură mare și o sticlă de bere nemțească. Îți fac cinste...

Mărinimia lui Lazăr avea o strînsă legătură cu raportul al cărui conținut îl citise cu viteză și care spunea: „La ordinul dumneavoastră transmis prin curier, raportăm că un individ asemănător portretului-robot și semnalmentelor comunicate de dumneavoastră a fost văzut astăzi la notariatul local din comuna Cumpăna unde venise să cumpere casa fostului locuitor al comunei, Gheorghe Constandache, mutat la Medgidia anul trecut. Din actul de vînzare-cumpărare încheiat astăzi și din alte documente aflate în evidența notariatului rezultă că individul se numește Dulcescu Ștefan, fiul lui George și Florence, ambii decedați, născut în Constanța la 17 mai 1927, de profesie funcționar la Administrația băilor din Mangalia, domiciliat în incinta Sanatoriului balnear din localitatea respectivă. Tranzacția de cumpărare a casei începută cu două săptămîni în urmă

s-a încheiat astăzi pentru suma de 15.000 lei plătibilă în două rate; taxele și celelalte cheltuieli aferente îl privesc în întregime pe vînzător. Casa este construită în 1956 din cărămidă și are instalație de apă proprie, cu pompă. Dulcescu Ștefan, care posedă autoturismul marca Fiat-600 cu nr. de circulație 2-Ct-239 a spus că intenționează să-și amenajeze casa cumpărată în locuință proprie pentru a nu mai fi zi și noapte la dispoziția directorului sanatorului. Sergentul-major Mirică Dumitru, care-l văzuse la notariat l-a recunoscut după portretul-robot și, împreună cu șeful de post, au luat măsuri imediate de fotografiere a individului și a autoturismului său. Operația s-a efectuat de la fereastra casei aflată peste drum de notariat, cu ajutorul unui aparat „Smena", proprietatea subsemnatului. Individul a plecat la ora 16 cu mașina în direcția Mangalia, iar postul nedispunînd de mijloace necesare, a renunțat la urmărirea lui. Așteptăm de urmare ordinul dvs. Șeful postului de miliție Cumpăna, plutonier-major Stoica Bălăuță."

La nici un sfert de oră după explozia de bucurie a lui Becheru, Baciu citea cu glas tare, să audă și Chivu, raportul de la Cumpăna. După ce termină, puse hîrtia pe masă și spuse triumfător:

— V-am spus eu că tipul a riscat și a pierdut! Îl avem la mînă!

*

* *

Urmărirea îndeaproape a activității lui Dulcescu lămuri rapid și sistemul de legătură între el și Cionca. Acesta din urmă se deplasa periodic la Mangalia și înainte de a se întoarce la Constanța, zăbovea la

cofetărie sau la vreun restaurant pe terasa căruia consuma o cafea sau o răcoritoare. La plecare, sub masa de metal vopsită în alb rămînea atașată cu un magnet puternic cutiuța cu mesajul destinat lui Ștefan Dulcescu aflat întotdeauna pe aproape, la distanță de vedere. Pentru a-și preda rapoartele, Dulcescu proceda în același fel la întîlnirea următoare ce avea loc chiar a doua zi. Ofițerii nu întîrziară să descopere că între cei doi exista un adevărat cod de semnale. De exemplu, dacă unul din ei purta pălărie, însemna că are de depus un mesaj peste rînd, și atunci, după prima ridicare de material, cel care depusese își urma complicele la un alt local unde prelua la rîndul său cutiuța cu materiale. Mîna dreaptă ținută în buzunarul hainei însemna probabil pericol, căci anula acțiunea de predare sau preluare a mesajului.

Baciu, care citea în fiecare dimineață împreună cu Chivu rapoartele cu rezultatele obținute, mormăia ca pentru el:

— Și totuși, ăștia n-o s-o țină așa la infinit, fără să simtă nevoia de a discuta. Cred că regimul ăsta de precauție a fost instaurat doar ca urmare a asasinării soților Oancea. Pe măsură ce va trece timpul și totul va apare din nou normal, vor reveni la obiceiuri mai blînde.

De opt zile însă, lucrurile continuau în același mod, și fu rîndul lui Chivu, care-și vedea concediul pe terminate, să-și piardă răbdarea:

— Poate, dacă i-am prinde în flagrant cînd schimbă mesajele și i-am lua la o cercetare rapidă, am termina și repede și bine. Nu știu ce mai vrei să obții . . .

— Vezi, ai spus și *dacă* și *poate* într-o singură propoziție. Pe la noi prin Dobrogea avem o vorbă: „Cu *dacă* și *poate* nu se face noapte“. Mesajele pe care le schimbă ăștia doi sînt desigur cifrate, iar descifrarea lor nu e o treabă de doi lei. O putem rata. Numai în cărțile și pildele bune se întîmplă ca mesajele astea să fie descifrate peste noapte de niște specialiști miraculoși. Noi, ăștia de la județ, ne chinuim încă să decomprimăm emisiunile radio. S-ar putea deci să ajungem la cheremul măgarilor ăstora, iar eu nu vreau să ajung acolo. Pe urmă, n-avem încă răspunsul la întrebarea de bază: ce-au avut cu Oancea? De ce s-au agățat de el? Va trebui ca măcar unul din ăștia doi să fie suficient de bine înghesuit pentru a ne lămuri această nedumerire.

Chivu oftă a regret, dar fu nevoit să dea dreptate prietenului său.

În cea de a zecea zi, Cionca îi predă lui Dulcescu un nou mesaj dar, de data aceasta, în prezența unui nou semnal: ziarul local „Dobrogea Nouă“, împăturit în buzunarul drept al hainei cu titlul în afară. După ce-l ridică, Dulcescu se duse drept la mașină și plecă la noul lui domiciliu din comuna Cumpăna, pe care nu numai că-l amenajase dar îl și pusese sub paza unui cîine ciobănesc, mare cît un vițel, adus de la o stînă de pe lîngă Pecineaga. Pentru a-l obișnui cu noul stăpîn și cu noua reședință, un cioban venise special cu animalul de la stînă, iar mîncarea i-o dăduse cu mîna lui numai Dulcescu. Cu două zile, înainte, socotindu-și misiunea încheiată, ciobanul plecase la Pecineaga, cu suma de cinci sute de lei la chimir . . .

* * *

La mai puțin de jumătate de oră după ce Dulcescu se închisese în casa lui, un I.M.S. depuse în ușa magaziei care adăpostea o bună parte din grîul recoltat de cooperativă în vara aceea, doi străini cu un aparat care, spuneau ei, detecta fumul premergător eventualelor incendii. Președintele, care se deplasase acolo ca să-i aștepte în urma unui telefon primit de la Constanța, le citi delegația, le-o înapoie și-i introduse într-o cameră folosită peste vară de socotitor:

— Am să vă aduc ceva de mîncare în fiecare dimineață. Acu' poate veți ierta unele întîrzieri, dar s-ar putea să mă întîlnesc pe drum cu oamenii de aici care-or încerca să mă oprească de vorbă.

— Nu vă deranjați, tovarășe președinte. Avem tot ce ne trebuie — spuse politicos cel mai în vîrstă.

— Știu eu mai bine ce aveți și ce n-aveți. Sînteți oaspeții noștri și nu vă pot lăsa să trăiți doar cu conserve. Noapte bună.

— Noapte bună, tovarășe președinte.

Dacă vreunul din săteni ar fi fost de față s-ar fi mirat de lipsa de vigilență a președintelui, altfel om foarte riguros, de a lăsa doi străini în magazia care adăpostea o parte din averea cooperativei, ba încă le dăduse și delegația înapoi. Dar prin preajmă nu se afla nimeni și nici președintele nu pomeni despre prezența în magazie a oamenilor cu aparatul.

Lăsați singuri, cei doi „delegați“ se apucară să trebăluiască cu înfrigurare pentru a recîștiga cît mai mult din avansul ce-l avea asupra lor Dulcescu. Locotenentul-major Iancu montase o priză în dulia becului din tavan și acum umbla cu firul prelungitor prin camera goală.

— Unde naiba îl punem pe „Azor“? Aici nu există nici o masă, nici un scaun...

— Uite chiar aici, sub fereastră, îi răspunse șeful său, maiorul Stănoiu, care se căznea să monteze în dreptul aceleiași ferestre o antenă parabolică îndreptată spre locuința lui Dulcescu, aflată la vreo 200 de metri spre centrul comunei.

— Asta înseamnă să supraveghem aparatul întinși pe podea, mormăi tînărul ofițer privindu-și amărît dunga fără cusur a pantalonilor.

— Zi ferească Dumnezeu de mai rău, îi răspunse filozofic maiorul.

Pus în priză, „Azor“ începu să clipească din luminițele sale de control albe și galbene, aducînd în magazia sumbră ceva din atmosfera stației de la Inspectorat. Camera deveni parcă mai prietenoasă, mai apropiată.

— Așa, reluă satisfăcut Iancu. O făcurăm și pe-asta. Mamă, ce-aș mai fuma o țigară, continuă el privindu-și tendențios șeful.

— Mută-ți gîndul, băiete. Atît ar mai trebui ca noi, specialiști în detectarea și lichidarea incendiilor, să dăm foc magaziei cu grîne pe care am venit, chipurile, s-o apărăm. Ne pune șeful pielea pe băț. Mai bine deschide aparatul nostru și dă un semnal de apel spre bază, să vedem cum ne auzim cu ei.

Între timp coborîse noaptea și, treptat, luminile de la ferestrele caselor începură să se stingă. A doua zi în zori oamenii plecau la lucru. Fereastra lui Dulcescu era, după cum constatase Stănoiu cu ajutorul unui puternic binoclu de noapte, înfundată cu o pătură groasă, care abia lăsa să se strecoare un fir de lumină pe la unul din colțuri. Un trecător mai puțin

atent n-ar fi văzut nimic în geamul ce reflecta lumina puternică a becului fluorescent din stradă. Dar, spre deosebire de lumina fluorescentă care era albă, geana ce se strecura pe lîngă pătura întinsă în geam era galbenă.

— Boierul nu s-a culcat, comentă șoptit maiorul. Probabil că transpiră ca la baia de aburi în camera aceea a lui înfundată peste tot. Sînt foarte curios dacă va transmite vreun mesaj așa cum presupunea șeful. Ar fi...

— N-ar fi ci este, îl întrerupse brusc Iancu apăsînd pe clapa magnetofonului cuplat la „Azor“. Becul roșu de control s-a aprins chiar acum. Individul a ieșit în eter. Na, c-a și terminat.

— Emisiune comprimată, constată Stănoiu. Tocmai faptul că a trebuit să pregătească o asemenea emisiune ne-a dat nouă timpul necesar să ne instalăm și să-l prindem.

După ce controlă încă o dată becul roșu al lui „Azor“ pentru a se asigura că nu s-a ars ci că s-a stins în mod normal, Stănoiu deschise aparatul portativ de emisie-recepție, chemă baza, și cînd aceasta îi confirmă că-l aude, raportă:

— Aici „Azor“. Am prins vulpea la ora 22,30 fix. Dau coordonatele...

— Nu le da, „Azor“. „Azor 1“ să iasă din vizuină și să vină cu ele la locul fixat. Se va reîntoarce pînă în zori cu instrucțiuni noi. Tu rămîi la bază.

— Du-te, fericitule, suspină Stănoiu înmînîndu-i lui Iancu o servietă conținînd banda pe care era înregistrată emisiunea și raportul cu coordonatele ei. Nu uita să mănînci o friptură și să bei o bere rece și pentru mine. Și mai ales, fumează o țigară-două.

Gîndul că te destinzi pe terasă la Cazino, în timp ce eu rămîn aici în atmosfera asta prăfuită și mirosind a șoareci îmi face o plăcere de nedescris...

* * *

— Emisiune în fonie pe banda de ultrascurte. Grupe de cinci cifre. Ehei, altă viață, Vasile, rîse cu toți dinții Baciu. Acum mi se pare și mie că arestarea lui Dulcescu a devenit posibilă și oportună. Dar nu oricum și oriunde, ci acolo la el acasă, cu emițătorul și codurile în față. Vom putea descifra astfel mesajele pe care le vom mai capta și vom discuta cu ele pe masă, iar masa va fi de data aceasta bogată. Avem declarația amicului „Balaurul" și mai avem o probă puternică despre care n-am avut timp să-ți spun. Mi-a venit de la laborator acum un ceas cînd erai în oraș. O amprentă frumoasă a degetului mare de la mîna dreaptă lăsată pe un geam prăfuit din magazie. Alde Oancea îl scosese peste vară să-l înlocuiască cu o sită împotriva țînțarilor. Se vede că geamul l-a incomodat pe meșterul Dulcescu, care l-a dat la o parte, dar a uitat să șteargă urmele. Așa e cînd te grăbești.

— Nu e rău, dar ce ne facem cu cîinele? Dacă încercăm să intrăm peste el sau dacă-l împușcăm se va isca o larmă de iarmaroc. Ăla din casă va avea tot timpul să-și dea foc la valiză.

— Spui asta fiindcă nu-l cunoști pe maiorul Riță, ciuca cîinilor și a tuturor patrupezilor aflători pe pămîntul ăsta. Ia, chemați-l pe Riță, ordonă el secretarului.

La puține minute se prezentă la cabinet un bărbat mărunțel, îmbrăcat într-un costum civil, sobru, de

bun gust. Fața-i aproape neagră și părul drept, aspru, te duceau imediat cu gîndul la un nomad din cei care cutreieră și azi drumurile Europei în căruță cu coviltir sau în automobil cu rulotă, după mijloace. Omul avea o mină serioasă, aproape posomorîtă, însăprită de două cute adînci care urcau de la colțul buzelor către rădăcina nasului.

— Să trăiți, tovarășe colonel. M-am prezentat la ordinele dumneavoastră.

— A, Riță! Șezi, măi băiete. Bei o cafea?

— Dimineața nu refuz niciodată una, tovarășe colonel.

— Bun! Atunci să ne aducă de la bufet trei cafele. Uite aici niște țigări mai tărișoare. „Lucky Strike". Mi le-a lăsat ieri comandantul Mărculescu, venit de prin Extremul Orient. Știa că-mi plac. Mărculescu a lucrat cu mine în șantier. Bun băiat! Ascută, Riță, se smulse el amintirilor, știm că tu poți îmblînzi pe loc cel mai fioros cîine de pe lumea asta. E adevărat? Cum faci?

— De adevărat, știți și dumneavoastră că e adevărat, tovarășe colonel. Vă amintiți, desigur, de legionarul acela care-și ascunsese pistolul mitralieră chiar sub cușca cîinelui. Și ce animal era cîinele acela. Rupea în bucăți pe oricine s-ar fi apropiat de el în afară de stăpînul său. Eu l-am băgat în sac. Cum fac? Drept să vă spun, nu prea știu nici eu. Mă apropii liniștit de el și animalul începe să tremure, să i se zbîrlească părul pe spinare. S-ar da la mine sau ar fugi, dar nu se poate urni. Atunci fac ce vreau cu el. Pot să-l și omor, căci n-are nici voința și nici forța necesară să se apere. E un fel de magnetism, de hipnoză, dacă vreți. Știți, eu sînt neam de țigani nomazi și am fost angajat împreună

cu alți cîțiva din neamul meu la șantier de fostul director Tudor. Ne-a momit cu lefuri bune căci n-avea cazangii capabili să ciocănească tabla ca noi, țiganii. Mai pe urmă am devenit muncitor conștient. Mi-a rămas însă darul ăsta pe care l-au avut și tata și bunicul. Se zicea despre noi că sîntem atinși cu iarba fiarelor. Superstiții.

— Și cam de cînd nu ți-ai mai verificat însușirea asta? Poate că ai pierdut-o...

— Exclus, tovarășe colonel. Asta nu se pierde, dar dacă aveți vreo acțiune în care trebuie neutralizat un cîine, o verificare prealabilă nu strică. Eu n-am mai făcut o treabă ca asta de vreo doi ani.

— Diseară mergi cu mine și cu tovarășul colonel Chivu la stînă la 2 Mai. Au ăia niște cîini, lupi nu alta. De acord?

— La ordin, tovarășe colonel, răspunse zîmbind Riță. Îmi voi lua și sacul...

Seara, sub ochii uimiți ai lui Chivu și ai cîtorva ciobani care-și asmuțeau cu larmă zăvozii împotriva grupului de ofițeri, maiorul Riță băgă cu ușurință în sac pe toți cei trei cîini ai stînii de la 2 Mai. Erau animale de dimensiuni impresionante, nici unul mai mic decît cîinele lui Dulcescu. În prezența lui Riță, cîinii nu ascultaseră îndemnurile ciobanilor și nici nu lătraseră măcar, mulțumindu-se să mîrîie arătîndu-și colții și să-și zbîrlească părul de pe spinare.

— Grozav, se entuziasmă aproape copilărește Chivu. Acum nu ne rămîne decît să așteptăm o emisiune de-a lui Dulcescu. E drept, asta ne va bloca cîteva zile, dar nu e cazul să-ți părăsești treburile tale de comandant. Sînt eu, e Lazăr, e Riță...

— Ba uite că vreau să fiu și eu, rîse Baciu în

întuneric. Și pentru a nu pierde prea mult timp îl vom face pe Dulcescu să transmită chiar mîine seară. Am și eu oarecari daruri parapsihologice, cu nimic mai prejos decît însușirile hipnoticomagnetice ale lui Riță. Veți vedea, încheie el enigmatic.

A doua zi dimineața, telefonul din biroul lui Cionca sună prelung. Din cealaltă cameră, unde ținea o ședință cu întregul efectiv din subordine, șeful ad-interim al serviciului Programe alergă și ridică personal receptorul.

— Da... îl auziră cei rămași alături. Cionca... Eram alături într-o mică ședință... Vai de mine, veniți... Vă aștept cu multă plăcere... Nu-mi încurcați programul... Nu plec nicăieri. Nu... Pe curînd.

Reîntors în ședință, Cionca o termină în viteză, trimițîndu-și toți subalternii pe teren, în stațiuni. Rămase cu el numai secretara, Cornelia Popa.

— Trebuie să vină dintr-un moment în altul căpitanul Mateescu de la miliția judiciară. Știi, cel care anchetează moartea lui Oancea. A mai fost pe la noi. Îl introduci imediat și te îngrijești de tot ce trebuie: cafele, niște țigări „Kent", ceva whisky...

— Țigări am mai avea vreo două pachete, dar whisky-ul s-a terminat demult. Au tot venit delegați străini și dumneavoastră ați vrut să-i tratați pe toți peste barem.

— Am mai fost și eu pe la ei, tovarășă Cornelia, și nici ei n-au respectat baremul. Știi, obrazul subțire... Trimite repede șoferul la restaurant la „Palas" să-i spună directorului că mă aranjez eu cu el mai tîrziu.

Cornelia Popa nu-și terminase bine pregătirile, cînd căpitanul Mateescu intră pe ușă în uniformă,

proaspăt ras și bine dispus, de credeai că vine de la o întîlnire sentimentală.

— Tovarășul Cionca mai este aici?, întrebă el văzînd că fata era singură. Mi-a promis că mă așteaptă.

— Vă așteaptă, desigur, răspunse secretara indicîndu-i cu o mișcare a capului ușa capitonată. Vă rog să intrați . . .

Văzîndu-l apărînd în cadrul ușii, Cionca se sculă în picioare, îi veni în întîmpinare și-i strînse cu efuziune mîna, poftindu-l să ia loc.

— Bun venit la O.N.T., tovarășe Mateescu. Ceva noutăți?

— Bun găsit, tovarășe Cionca. Mulțumesc de amabilitate. Pe noi, ăștia de la judiciar, nu prea ne răsfață lumea cu vorbe bune. Muncă ingrată, domnule. Uite, ca în cazul nenorociților ăștia, Oancea. De unde noutăți? Colac peste pupăză, aseară ne-a analizat și tovarășul inspector-șef care ne-a tras un perdaf numărul unu. Zicea că ne complacem în deducții à la Sherlock Holmes, în timp ce alții asudă pe tot litoralul. La urmă ne-a ordonat ca pînă la apariția unor indicii noi să suspendăm ancheta și să trecem să întărim munca colectivelor din stațiuni. Morții cu morții, viii cu viii, spunea dînsul.

— Cum așa?

— Păi, pentru noi, criminaliștii cu experiență, afacerea a fost clară de la început. Niște borfași veniți aici pe litoral, naiba știe de unde, au pus ochii pe casa aceea frumoasă în care nu era nimeni în timpul zilei și unde nu prea se vedeau mișcări în timpul nopții, cu gînd s-o jefuiască. Intrați în casă, au dat însă de soții Oancea, iar Anton a făcut prostia să-i amenințe cu pistolul. De frică ăia au scos cuțitul, și gata crima. Apoi au șters urmele și au părăsit nu numai casa dar și orașul, de frică să nu fie prinși. Și acum, prinde orbul, scoate-i ochii. Nu-i bine să stai nici într-o casă prea frumoasă, continuă bravul căpitan. Mai acum cîteva zile un alt borfaș, de data asta un client de-al nostru, a încercat și el să jefuiască casa familiei Oancea. Pe ăsta cel puțin l-am prins.

— Interesantă ipoteza dumneavoastră cu borfașii veniți din altă parte. Pare să stea în picioare. Mă iertați, continuă el repede, de fapt eu nu mă pricep. Îmi dădeam și eu așa, cu părerea. Deci ce va fi acum?

— Ce v-am spus. Ne vedem de treburile noastre. Am semnalat cazul Bucureștiului, precum și celorlalte județe și imediat ce va apare ceva, reluăm ancheta.

— Cam în cît timp?

— Depinde. Poate într-o lună, poate într-un an, poate niciodată. Nu se știe cînd, unul din criminali va intra în atenția miliției pentru alte delicte și atunci se va da probabil de gol și în legătură cu acesta. S-au mai văzut cazuri.

Cornelia Popa intră cu o tavă încărcată cu cafele, whisky și țigări, o depuse pe colțul biroului și ieși. Cionca își invită oaspetele să servească iar Mateescu, după ce sorbi cu poftă din cafeaua tare, bău o înghițitură de whisky și reluă:

— Așa că am venit să vă restitui hîrtiile ridicate din dulapul mortului în interesul cercetărilor. Nu e nimic deosebit în ele, dar poate veți avea nevoie de vreuna. Vă rog să verificați inventarul și să semnați aici. Așa. Ei, și acum vă las, spuse cu regret

Mateescu sorbîndu-şi pînă în fundul ceştii cafeaua şi aprinzîndu-şi un „Kent".

— Mai staţi să mai luaţi un whisky, îl pofti Cionca. E un „Ballantine" veritabil...

— Nu mai pot să întîrzii. Şi aşa am călcat regulamentul, consumînd alcool în timpul serviciului. Cu bine.

— Toate cele bune, tovarăşe căpitan.

După ce plecă Mateescu, Cionca ceru să nu mai fie deranjat de nimeni şi lucră timp îndelungat la birou combinînd în fel şi chip nişte cifre. Lucru ciudat, în această îndeletnicire matematică se ajuta de un dicţionar englez-român pe care îl scosese dintr-un sertar. Pe la ora unu, formă la telefon prefixul 917 şi apoi un număr de cinci cifre. Cînd i se răspunse, ceru să vorbească cu directorul sanatoriului Mangalia. Vocea posacă a lui Dulcescu îi răspunse că a format greşit numărul şi apoi închise. Fără a se enerva, Cionca formă numărul din nou, cu mai multă atenţie şi de data aceasta ajunse la persoana pe care o căuta.

— Bună ziua, tovarăşe director, salută el. Sînteţi acolo în după-amiaza aceasta?

— Ca de obicei, veni răspunsul oarecum mirat al directorului.

— Trec pe la dumneavoastră să vedem ce s-a aranjat pentru grupul acela de francezi care vine săptămîna viitoare.

— Dar e totul în regulă, răspunse din ce în ce mai mirat directorul.

— O verificare suplimentară nu strică. Să n-o păţim amîndoi. Vă reţin doar cîteva minute.

— Totdeauna bucuros de oaspeţi, încheie directorul politicos.

Cionca ceru să vină o maşină în faţă şi coborî în fugă luînd de pe birou ziarul „Dobrogea Nouă" la care era abonat. În maşină îl răsfoi distrat şi apoi după ce-l împături îngrijit, îl băgă în buzunarul drept al hainei. Rămas în afară, titlul ziarului se vedea de departe...

...Cam în acelaşi timp, profitînd de acalmia adusă de orele amiezii, pe străzile satului Cumpăna se strecurau pe furiş unul cîte unul în magazia de cereale a cooperativei agricole Chivu, Baciu, Lazăr şi Riţă. În afara comunei, într-o plantaţie de salcîmi, aşteptau adăpostite trei maşini „Volga" negre, de ultimul tip.

Capitolul 8

Toţi cei care-l cunoşteau cît de cît pe Ştefan Dulcescu erau de acord că trăsătura dominantă a caracterului său era cruzimea. Copil fiind, se străduia să prindă tot felul de insecte şi animale mici pentru a le mutila şi a le contempla apoi, cu un licăr de satisfacţie în priviri, cum se chinuiesc îndelung înainte de a muri. Manifestările cruzimii lui nu-i ocoleau nici pe oamenii aflători în preajmă; micul Ştefan aşeza obstacole ascunse în calea bunicilor pentru a-i face să cadă şi pentru a-i auzi cum se vaită după aceea. De la un timp, ai săi nu mai puteau găsi nici o fată în casă; vestea despre răutatea copilului făcuse ocolul oraşului şi candidatele se lipseau de salariul, altfel destul de bun, ce li se oferea la familia Dulcescu.

La şcoală, unde cu toate străduinţele meditato-

lor Ştefan reuşea cu greutate să se menţină în rîndul mediocrilor, profesorii şi colegii săi avură repede prilejul să se convingă de faptul că zvonurile referitoare la răutatea lui erau departe de a fi exagerate. Încă din prima zi, el îi adresă o înjurătură trivială învăţătorului care-i ceruse să stea disciplinat la locul lui; micul Ştefan descoperise recent aceste înjurături şi le folosea în relaţiile cu toţi, mai puţin cu tatăl său, singurul om de care se temea. De atunci, incidentele cu profesorii şi colegii se ţinuseră lanţ şi poate că Ştefan Dulcescu ar fi fost îndepărtat de mult din liceu, dacă educatorii săi n-ar fi ţinut cont de faptul că aveau de-a face cu fiul atotputernicului comisar de port George Dulcescu. Abia în 1946, un director tînăr şi energic luă măsura de a curăţa atmosfera din liceu, eliminînd din toate şcolile statului un grup de zurbagii printre care şi pe Ştefan Dulcescu. Pînă să ajungă aici, Dulcescu avusese de cîteva ori prilejul să-şi găsească naşul în persoana unor colegi curajoşi şi voinici care nu eziaseră să răspundă cu pumnul la provocările lui. Departe de a-l fi cuminţit, aceste incidente îi creaseră sentimente de ură împotriva „calicilor" din rîndul cărora proveneau adversarii, iar după război, cînd „calicii" ajunseseră la putere, sentimentele lui se amplificaseră, luînd un pronunţat caracter politic. La aceasta contribuise exemplul tatălui său care, îndepărtat din slujba bănoasă pe care o deţinuse peste douăzeci de ani, se angajase cu trup şi suflet în activităţile subversive organizate de gruparea judeţeană a P.N.Ţ., sfătuindu-şi băiatul să se înregimenteze şi el în organizaţia de tineret a aceluiaşi partid. Tată şi fiu se regăsiseră în grupele de şoc ale partidelor burgheze care rupeau înaintea

alegerilor din 1946 afişele electorale ale F.N.D. şi-i maltratau pe cei care le lipeau atunci cînd îi surprindeau acţionînd izolat. Recunoscut de una din victimele sale, Ştefan Dulcescu fusese pîndit într-o seară ploioasă şi bătut zdravăn la rîndul său, fapt care-l cuminţi pînă după alegeri.

Încă de cînd era în liceu, Dulcescu se asociase cu banda lui Yannis Hristopoulos, participînd cu regularitate la chefurile organizate de acesta. La început, avusese bani suficienţi pentru a-şi achita partea ce-i revenea, dar pe măsură ce trecea timpul se topeau şi rezervele din casa fostului comisar de port. Rămas mai demult fără mamă, surprinsă pe stradă, la Bucureşti, de bombardamentul din 4 aprilie 1944, Ştefan îi vîndu treptat bijuteriile, argintăria şi, la sfîrşit, lenjeria. Mai tîrziu, după ce tatăl său fusese condamnat pentru că participase la prinderea unui grup de antifascişti din port, dintre care doi fuseseră împuşcaţi, Ştefan se apucase să vîndă pe nimic costumele scumpe, din stofă englezească ale comisarului. În această privinţă, intuiţia îl ajutase căci George Dulcescu nu se mai întoarse de la închisoare; el muri în 1951 de un cancer la ficat, în spitalul închisorii Văcăreşti unde fiul său fu chemat să-l vadă în ultimele zile de viaţă şi să dispună asupra înmormîntării.

Temîndu-se că-l paşte aceeaşi soartă ca şi pe taică-său, Ştefan o rări cu băutura. Constatase că alcoolul îi făcea rău, provocîndu-i crize de ficat, iar obrazul lui smead se colorase într-un galben-verzui specific bolnavilor de ciroză. Lichidă bruma de lucruri şi casa ce-i rămăsese la Constanţa şi plecă la Braşov, la o soră mai mică a mamei, unde îşi dădu bacalaureatul şi se înscrise la Facultatea de silvicultură. Veri-

ficările făcute în anul 1952 în rîndurile studenţilor reuşiseră să stabilească însă atît faptul că desfăşurase activitate în tineretul P.N.Ţ. cît şi amănuntul, ascuns în autobiografie, că tatăl său fusese condamnat pentru săvîrşirea unor crime împotriva clasei muncitoare. Ca urmare, Dulcescu fu exmatriculat din facultate şi se întoarse la Constanţa, sătul — spunea el — de munţii care-i împiedicau privirea să rătăcească slobodă spre orizonturile largi. Găsi oraşul angajat în procesul unor schimbări structurale, dar nu-şi mai găsi foştii amici de beţie ce se răspîndiseră prin alte regiuni ale ţării. Apreciind că era mai bine să rămînă în anonimat, Ştefan Dulcescu părăsise Constanţa, angajîndu-se pe parcursul anilor funcţionar la diferite întreprinderi din centrele raionale Medgidia, Hîrşova şi Cernavoda. În 1961, sprijinit direct de Cionca, cu care reluase legăturile încă de la înapoierea din Braşov, se pripăşise ca funcţionar la administraţia sanatoriului balnear din Mangalia unde avea asigurate, pe lîngă leafă, masa, şi casa. Spirit misogin, nu se ataşase niciodată de o femeie şi nici nu se gîndise să-şi închegheze un cămin, iar faptul că refuza chiar escapadele fără urmări în compania unor femei amatoare de aventuri îi determinase pe unii să emită diferite ipoteze cu privire la potenţele şi moravurile lui sexuale. Ori de cîte ori asemenea presupuneri ajungeau pînă la el, Ştefan Dulcescu ridica neapăsător din umeri; trăia asemenea unui lup singuratic şi n-avea de gînd să dea nimănui socoteală.

Aşa îl găsise în 1969 Yannis Hristopoulos, venit pe neaşteptate la Mangalia pentru a-i vorbi. Spre deosebire de Cionca, a cărui atragere în activitatea de spionaj fusese posibilă doar prin exercitarea şan-

tajului şi a unor ameninţări destul de transparente, Dulcescu acceptă cu entuziasm propunerea făcută de Yannis, văzînd în ea un prilej de a relua lupta împotriva duşmanilor săi de totdeauna: comuniştii. În anii ce trecuseră de atunci, el se străduise să îndeplinească toate însărcinările, chiar dacă acestea îi parveneau prin Cionca pe care îl dispreţuia.

Cînd survenise incidentul cu Oancea, Dulcescu fusese de părere ca omul să fie lăsat să reflecteze o vreme asupra noii situaţii şi să nu fie forţat să lucreze imediat împreună cu ei. La stadiul în care ajunseseră lucrurile — le spusese el lui Histopoulos şi Cionca — pericolul ca noul agent să se autodenunţe şi să-i denunţe şi pe ei era destul de mic. Dar urgenţa cu care trebuiau îndeplinite ordinele şi teama ca Oancea să nu se destăinuie soţiei sale îi făcuseră pe cei doi să nu ţină seama de sfaturile lui. Cu toate acestea, atunci cînd Hristopoulos revenise în ţară speriat de posibilitatea ca Oancea să-i distrugă reţeaua şi hotărîse suprimarea acestuia, tot el, Dulcescu, pregătise cu minuţiozitate întreaga acţiune, pînă la procurarea cuţitelor pescăreşti care rămăseseră la el. El organizase şi scotocirea magaziei de lemne a lui Oancea, convins că emiţătorul şi aparatul de foto, căutate zadarnic în toată casa, nu puteau fi decît acolo. Ideea derutării miliţei prin folosirea lui Becheru îi aparţinea tot lui, ca şi execuţia, iar Dulcescu era foarte mîndru de ea. Părea că în ultimul timp norocul îşi întorsese din nou faţa către ei, iar dacă Cionca avea dreptate şi miliţia îşi suspendase într-adevăr cercetările în cazul Oancea, puteau să-şi reia liniştiţi activitatea. La ce le-o

fi trebuit Oancea ălora de la Istambul, Dulcescu nu prea pricepuse. Acum, cînd zilele de alarmă trecuseră, trebuia pusă ordine în problema schimburilor de mesaje cu Cionca şi, mai ales, a transmiterii lor prin radio care avea loc — după părerea lui Dulcescu — nepermis de des. Adevărat că emisiunile comprimate, a căror tehnică o deprinsese singur cu destulă greutate, reduceau considerabil pericolul goniometrării postului dar, orişicît... Cu cît mai puţine, cu atît mai bine. Va trebui să organizeze urgent o discuţie cu Cionca în problema aceasta...

Tot gîndindu-se la una şi la alta şi scoţînd din cînd în cînd cîte un mormăit care voia să însemne fie dezaprobare, fie satisfacţie, Dulcescu îşi pregătea emisiunea. Mai întîi, arse biletul prin care Cionca îl anunţa în cuvinte ocolite despre suspendarea urmăririi de către miliţie a cazului Oancea, iar cenuşa o aruncă în closet, trăgînd apoi apa. Apoi dădu drumul magnetofonului şi citi tare, număr cu număr, grupele textului cifrat pe care-l primise în aceeaşi zi. După aceea arse şi textul cifrat, tratînd cenuşa rămasă în acelaşi fel cum tratase cenuşa biletului, strînse banda pe bobina din stînga, conectă magnetofonul la emiţător, pe acesta din urmă la priza de curent şi la antena exterioară scoasă din casă prin horn, şi îşi aprinse cu grijă o ţigară. Mai încolo, pe masă, avea la îndemînă o sticlă cu petrol şi un chibrit; dacă dulăul din curte i-ar fi anunţat musafiri nepoftiţi, avea tot timpul să-i vadă printr-o crăpătură lăsată anume în camuflajul ferestrei şi să dea foc tuturor obiectelor ce se găseau pe masă. Bună treabă cîinele ăsta. Ciobanii s-au lăsat foarte greu convinşi să-l dea... Un dulău de nădejde e mai

eficace decît cele mai complicate sisteme electronice de alarmă. Nu-l poate corupe nimeni şi nici nu-l poate deregla. Abia îl învăţase, cu multă trudă, că el era stăpînul...

Fix la zece şi jumătate, Dulcescu apăsă pe butonul roşu din dreapta emiţătorului şi porni magnetofonul care începu să deruleze banda cu viteză. La terminare, apăsă pe un buton alb, şi ascultă mulţumit grupul de litere pe care-l transmitea, tot în fonie, un post străin: Fusese auzit şi recepţionat în condiţiuni bune! Deconectă aparatul, lăsîndu-l pe masă şi porni magnetofonul la viteza normală, înfăşurînd din nou banda pe bobina din stînga. Voia să şteargă mesajul şi să pună totul în siguranţă. Dar, uşa zbură fără veste, ca lovită de un berbece uriaş şi în prag apăru un individ brunet cu ochelari fumurii, peste umerii căruia se mai iţeau doi-trei. Individul, în care Dulcescu îl recunoscu imediat pe colonelul Baciu, întîlnit nu o dată la Mangalia, de Ziua marinei, avea în mînă un pistol cu ţeava lungă pe care-l agita spre cel din cameră spunîndu-i:

— Sus mîinile şi faţa la perete, Dulcescule! Emisiunea ta s-a sfîrşit!

*
* *

Baciu, împreună cu Chivu şi cu ceilalţi ofiţeri ascunşi în magazia de cereale a cooperativei Cumpăna aşteptaseră ca pe ghimpi emisiunea lui Dulcescu. Pînă la realizarea ei, inspectorul-şef avusese o discuţie cu Chivu:

— Lucrurile s-au simplificat considerabil, spusese el satisfăcut. Cînd flăcăul de peste drum îşi va

începe călătoria în eter, intrăm în curte cu Riţă în frunte, iar în timp ce hipnotizatorul nostru se va ocupa de cîine, noi vom pătrunde în forţă pe uşă, prinzîndu-l asupra faptului...

— Nu uita că ne aflăm în prezenţa unei emisiuni precomprimate şi că, oricît de rapizi am fi, nu vom putea să-l surprindem chiar în momentul cînd va fi în legătură cu centrul. Dealtfel, nici nu cred că avem interesul să-i alarmăm pe şefii lui, prevenindu-i că a fost prins. S-ar putea ca folosind alte mijloace, eventual o banală emisiune pe unde medii, centrul să-l prevină pe Cionca de cele întîmplate. În fond, realizarea unui asemenea flagrant ar însemna sfîrşitul acţiunii.

— Nu prea înţeleg unde vrei să ajungi, răspunse Baciu puţin iritat. N-au decît să-l prevină mult şi bine pe Cionca. Aripi să aibă şi tot nu va scăpa.

— S-ar putea sinucide, ripostă încăpăţînat Chivu.

— Nu se sinucide, mormolocul. În ce priveşte sfîrşitul acţiunii, ei bine, eu socotesc că am ajuns acolo.

— Poate că n-am ajuns încă, răspunse enigmatic Chivu. În orice caz, te rog să dai comanda de intervenţie numai *după* ce Dulcescu îşi va fi terminat emisiunea şi nu înainte. Oricum, nu vom fi destul de rapizi pentru a realiza flagrantul. Dar putem strica.

— Bine Vasile, să facem cum spui acceptase Baciu, trăgînd cu sete din ţigara neaprinsă.

Cînd „Azor" semnală sfîrşitul emisiunii, cei patru ofiţeri şi cei doi tehnicieni lăsară totul baltă şi fugiră spre casa pe care o supravegheaseră, cu toată viteza şi cu Riţă în fruntea lor. Nici unul din ei nu-şi dădu seama ce se petrecuse cu cîinele care nici măcar nu mîrîise. Umărul puternic al lui Baciu

smulse uşa din ţîţîni aruncînd-o în mijlocul camerei, iar inspectorul-şef năvălise înăuntru cu pistolul în mînă, strigînd:

— Sus mîinile şi faţa la perete, Dulcescule! Emisiunea ta s-a sfîrşit!

Orice om rezonabil l-ar fi ascultat fără să crîcnească, dar Dulcescu nu mai era un om rezonabil. El scoase din buzunar un cuţit mare, pescăresc, pe care-l aruncă asupra lui Baciu fără a reuşi să-l atingă şi apoi făcu un salt, încercînd să ajungă la sticla cu petrol şi la cutia cu chibrituri. Fu ultimul său gest de împotrivire, căci Chivu îl ajunse şi îl doborî cu o lovitură de pumn. Lazăr şi Iancu se aruncaseră asupra lui punîndu-i cătuşele, iar Stănoiu se repezi la masă pentru a lua metodic în primire cele ce se găseau pe ea. În uşă apăruse şi Riţă care ducea gîfîind un sac mare în spinare.

— Ce faci, Riţă? De ce porţi javra aia în spinare ca pe un paşă? întrebă Baciu iritat.

— Mă temeam că lăsat în curte va începe să urle, adunînd aici tot satul, răspunse maiorul ştergîndu-şi broboanele de sudoare de pe frunte. Aici, în casă, poate s-o şi facă, spuse el satisfăcut aruncînd sacul într-un colţ.

— Şi ce să facem cu cotarla asta aici, în casă? Dacă ai făcut o treabă, fă-o şi tu pînă la capăt. Dă o fugă pînă la Pecineaga şi înapoiază cîinele foştilor săi stăpîni. Totodată, transmite-le din partea mea sfatul să nu-şi mai vîndă cîinii oricui. Este prima oară cînd aflu că nişte ciobani au înstrăinat un cîine... Pînă te întorci, noi facem o percheziţie ca lumea aici, în casa domnului Dulcescu. Cheamă o maşină, tovarăşe Stănoiu! Spune-le să umble încet, cu farurile stinse. N-am nevoie de tăm-

bălău noaptea în sat. Dumneata, Lazăr, invită-l aici pe preşedintele cooperativei. Vezi că stă în casa aceea învelită cu ţiglă roşie, în dreapta bisericii. Va trebui să asiste la percheziţie şi să preia casa în custodie. Să vină şi şeful de post!

Atent la arestatul ce începuse să-şi revină după lovitura primită, Chivu nu se putu opri să admire în sinea lui precizia ordinelor inspectorului-şef care reuşeau să cuprindă toate problemele ce trebuiau rezolvate, indicînd clar fiecăruia sarcina ce-i revenea. Un sfert de oră mai tîrziu, Riţă plecase cu cîinele, iar preşedintele, trezit din primul somn, îi strîngea prieteneşte mîna lui Baciu, pe care-l cunoştea de mulţi ani.

— Bine ai venit la noi, la Cumpăna, Gheorghiţă. Văd că v-aţi cam terminat treaba pe aici.

— Terminat, Paraschive. Numai că, din cauza noastră, vei pierde cîteva ore bune de somn.

— Asta să fie toată paguba. Bine că vă pot fi de ajutor.

După acest schimb de cuvinte, preşedintele se trase la o parte să-şi aprindă o ţigară, iar Baciu, Chivu şi cei doi radişti începură o percheziţie amănunţită care se sfîrşi abia în zori. Ofiţerii sondară pereţii şi podelele, cercetară podul şi pivniţa, iar cînd se lumină de ziuă examinară metru cu metru curtea şi grădina pentru a descoperi eventualele săpături recente. Pînă la urmă se vădi că obiectele care prezentau interes erau, în primul rînd, cele aflate la vedere în camera din care emisese Dulcescu: aparatul de emisie-recepţie, magnetofonul pentru comprimarea emisiunilor cu banda ce nu apucase să fie ştearsă şi cuţitul pescăresc a cărui formă şi dimensiuni reaminteau lui Chivu şi lui Baciu de

felul în care fuseseră ucişi soţii Oancea. În plus, mai fură găsite, într-un dulap zidit în perete, un aparat foto miniaturizat şi un al doilea cuţit pescăresc întru totul asemănător celui folosit de Dulcescu.

La terminarea percheziţiei, arestatul fu eliberat din cătuşe pentru a semna procesul-verbal. Iniţial, el schiţă un gest de refuz, dar Baciu îl privi cu severitate şi îi spuse:

— Te sfătuiesc să te porţi frumos, cetăţene Dulcescu. Este singurul fel rezonabil de comportare în noua dumitale situaţie.

Arestatul îl privi cu ură apoi apucă brusc stiloul oferit de Lazăr, semnînd apăsat, cu litere groase. După el semnă şi preşedintele, ca martor; apoi ofiţerii ce-l duceau între ei pe Dulcescu plecară cu „Volgile" ce veniseră chemate de Stănoiu. Casa rămase pustie, cu sigilii de ceară roşie la uşi şi la ferestre, iar preşedintele se duse la treburile lui, punînd cu grijă în buzunar cheia ce i-o lăsase Baciu.

*
* *

Ajuns la Inspectorat, grupul de ofiţeri continuă să desfăşoare o activitate înfrigurată. În timp ce Lazăr îndeplinea formalităţile legate de depunerea la arest a lui Dulcescu, cei doi radişti urcară aparatele capturate la ei în laborator, unde se apucară să le examineze cu minuţiozitate. O atenţie particulară fu acordată benzii de magnetofon care fu ascultată de mai multe ori pe ambele părţi; imprimările neşterse încă fură transcrise pe hîrtie şi trimise imediat colectivului ce se ocupa cu decriptarea. La domiciliul

lui Dulcescu nu se găsiseră cifruri sau coduri care să fi putut servi la înțelegerea mesajelor.

Un ofițer de la laboratorul de criminalistică preluă cele două cuțite pescărești care fură comparate cu măsurătorile, fotografiile și mulajele făcute rănilor identificate pe corpurile soților Oancea. Se stabili astfel fără urmă de îndoială că acestea fuseseră armele folosite pentru comiterea crimelor. Cuțitul lui Dulcescu curmase zilele Ecaterinei iar celălalt, găsit în ascunzătoare, servise la suprimarea lui Anton. Toate rapoartele și documentele conținînd rezultatele expertizelor și examenelor de laborator erau aduse lui Baciu care, împreună cu Chivu și Lazăr, revenit din arest, schițau planul primului interogatoriu. Pe la opt și jumătate dimineața totul fu gata, iar Baciu ordonă să fie adus Dulcescu.

Ajuns în camera pregătită pentru anchetă după indicațiile inspectorului-șef, Dulcescu simți trecîndu-i prin coloana vertebrală un fior rece: atît solemnitatea momentului cît și decorul anticipau procesul. La o masă lungă acoperită cu postav luaseră loc Baciu cu Chivu în dreapta și Lazăr în stînga, iar pentru arestat se pregătise în colțul opus, un scaun și o masă patrată de brad, neacoperită, dar avînd pe ea un toc, o călimară bine fixată și hîrtie de scris. Ancheta fu începută de Lazăr care-i puse lui Dulcescu obișnuitele întrebări preliminare referitoare la datele sale personale, consemnînd răspunsurile în procesul-verbal. Apoi maiorul tăcu, iar Baciu luă conducerea discuțiilor, întrebîndu-l dacă dorește să facă declarații din proprie inițiativă. Dulcescu răspunse negativ, iar inspectorul-șef îi spuse:

— Dumneata greșești neurmîndu-mi sfatul de a

adopta o atitudine rezonabilă; am să ți-o dovedesc imediat, domnule Dulcescu. Ai fost arestat ca urmare a cercetărilor făcute pentru descoperirea asasinilor lui Anton Oancea și a soției sale. Posedăm cîteva dovezi neîndoielnice că ești unul din autorii acestor crime. Una dintre aceste dovezi este cuțitul pe care te-ai grăbit să-l arunci aseară asupra mea și care a servit la suprimarea Ecaterinei Oancea. Am aici concluziile expertizei efectuată acum o jumătate de oră. Arma îți aparține, întrucît pe ea se găsesc numai amprentele dumitale. În plus, te-ai servit de ea în încercarea de a mă suprima și pe mine în prezența unor martori. Despre asta îți cerem să ne vorbești, domnule Dulcescu: despre motivele asasinării soților Oancea, împrejurările în care a avut loc crima, numele complicilor dumitale...

Și cum arestatul continua să tacă încruntat, Chivu interveni la rîndul său:

— Haide, haide, doar nu ești atît de prost ca să iei totul asupra dumitale. O asemenea atitudine ți-ar agrava inutil situația și n-ar fi apreciată nici de complicii dumitale. Cine să ți-o aprecieze? Cionca, Hristopoulos? Îi cunoști cel puțin la fel de bine ca și noi pentru a-ți face iluzii despre recunoștința lor. Dealtfel vor ajunge și ei în boxă. Acum e timpul să te gîndești numai la dumneata.

Dulcescu privi atent la bărbatul cărunt cu trăsături hotărîte și statură atletică. Hotărît lucru, zdrahonul avea pumnul greu și știa să se folosească de el. Dar, spre deosebire de Baciu, care îi era antipatic pentru aerul său de șef sigur de sine și de Lazăr, de la care — aprecia el — te puteai aștepta la orice, căruntul avea în privire ceva liniștitor. Dulcescu exclamă cu năduf:

— Să-i ia dracu' de tîmpiţi, domnule! Aveţi dreptate. Ei s-au băgat în porcăria asta şi m-au băgat şi pe mine. La urma urmelor, n-aveau nevoie de Oancea ăsta nici cît are chelul de tichie cu mărgăritare şi nici n-ar fi fost cazul să-l ucidem cu nevastă cu tot.

— Dar de ce credeau ceilalţi că aveţi nevoie de Oancea?

— Fiindcă tot vom ajunge aici, mai bine să încep cu începutul. Acum patru ani a venit la Mangalia Yannis Hristopoulos care plecase din ţară de peste douăzeci de ani. Am stat mult de vorbă cu el; o noapte întreagă mi-a povestit peripeţiile sale din străinătate. Ajunsese la Atena fără bani şi fără să ştie să facă nimic. Singurul lucru pe care-l făcuse cu adevărat bine erau studiile la secţia reală a liceului elen din Constanţa pe care le terminase cu brio, un an înaintea plecării. Tare pe matematica ce o ştia, dăduse examen pentru gradul de ofiţer trei în marina comercială. Reuşise să se angajeze pe un cargobot ce făcea curse peste Atlantic, dar un an mai tîrziu vaporul a eşuat între două stînci submarine clar indicate pe harta de navigaţie a regiunii ceva mai sus de estuarul lui Rio de la Plata. La insistenţele reprezentantului companiei de asigurare, Tribunalul maritim îi ridică lui Hristopoulos carnetul de ofiţer trei; ancheta stabilise că, fiind de cart în timpul accidentului, băuse înainte de preluarea comenzii vaporului o cantitate serioasă de alcool. După aceea începuse declinul...

La început, lucrurile nu păruseră chiar atît de tragice. Mama lui îşi vînduse cele cîteva bijuterii aduse din ţară şi, cu banii rezultaţi, deschiseseră un restaurant cu specific românesc la Pireu. Localul

nu mergea rău; ajutată de două femei, bătrîna trudea toată ziua la bucătărie, iar fiul ei, îmbrăcat impecabil, se învîrtea printre mese, supraveghind activitatea chelnerilor şi făcînd încasările. Dar Eleni Hristopoulos muri curînd, poate de epuizare, poate de dorul pămîntului natal pe care-l părăsise. Lipsit de aportul ei hotărîtor restaurantul dădu faliment şi Yannis se trezi din nou pe drumuri.

După moartea mamei sale, Yannis făcuse cunoştinţă cu Vasili Statopol şi cu Toma Gheorghiu, negustori emigraţi din Brăila, care se cocoţaseră la conducerea uneia din asociaţiile grecilor originari din România. Aceştia îi propuseră o afacere simplă — cum spuneau ei: Yannis primea un „fond de rulment" care-i permitea să vînture seară de seară tavernele Pireului, încercînd să intre în vorbă cu marinarii români care acostau în acest port. Pe aceştia, trebuia să-i tragă de limbă în baza unui chestionar învăţat pe dinafară, iar fiecare informaţie obţinută ce răspundea exigenţelor chestionarului era plătită în plus după un tarif fix: douăzeci de dolari bucata. În subsidiar Yannis Hristopoulos trebuia să încerce să-i împingă la dezertare pe unii din cei cu care intra în vorbă. Pentru o asemenea ispravă răsplata era mai substanţială: o sută de dolari.

După cîte mi le spunea, Hristopoulos se lansase în această aventură animat de sentimente contradictorii. Desigur, escapadele repetate seară de seară prin tavernele din port ca parte a îndatoririlor sale „de serviciu" erau o treabă care îl tenta şi i se potrivea de minune. Pe de altă parte însă, nu prea era încîntat să tragă de limbă nişte oameni simpli, nişte naivi. Pînă atunci Yannis nu se gîndise niciodată că o petrecere ar putea fi şi un prilej de a-ţi spiona

tovarăşii de băutură. Dar, după cîteva luni, rîdea de trecutele lui scrupule cu cinismul spionului trecut prin ciur şi prin dîrmon. Peste încă un an, statele lui de serviciu înregistrau un palmares, incomparabil, superior celui al altor „colegi". La aceasta contribuise, probabil, aerul său de tînăr bine crescut şi povestea nenorocirilor ce-l încercaseră, pe care o debita sîrguincios tuturor interlocutorilor săi. Şefii nu întîrziară să-l remarce şi să-l trimită la un curs de specializare, ţinîndu-l cîtva timp departe de problemele româneşti pentru a-i păstra intacte posibilităţile de acţiune.

Dar, înainte ca şefii săi din Grecia să se hotărască ce ar trebui să facă cu el, Yannis Hristopoulos făcuse cunoştinţă cu un scoţian, Robert Mc. Murphy, fost agent la *Intelligence Service*, pensionar, stabilit la Istambul sub acoperirea de reprezentant al firmei „British Aluminium Ltd.". Scoţianul organizase o reţea particulară de spionaj care vindea informaţiile obţinute unor servicii occidentale şi, mai ales, Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud. Întrucît condiţiile materiale oferite de Mc. Murphy erau mult mai bune, Yannis se mutase la Istanbul de unde fusese trimis în România pentru a obţine informaţii şi a încerca să recruteze unul-doi agenţi. Ajuns la Mamaia, el făcuse totul pentru ca prezenţa sa să rămînă necunoscută foştilor colegi rămaşi în Constanţa. Contactase, în schimb, doi-trei prieteni buni, printre care şi pe mine, pentru a le cere să adune informaţii despre paza coastei româneşti şi despre alte obiective militare. Mi-a oferit bani, fie lei aici, în ţară, fie valută depusă la o bancă din străinătate. Am refuzat să iau alţi bani în afara acelora care-mi erau necesari pentru activitatea informativă. Hristopoulos îmi spusese că datele trimise de mine vor ajunge la N.A.T.O., iar pentru mine N.A.T.O. reprezenta singura posibilitate de înfrîngere a comunismului în Europa. L-am ajutat pe Yannis ca urmare a convingerilor mele politice şi nu pentru bani . . .

— Dar Cionca? Pentru ce a acceptat să-l ajute? Pentru bani sau tot aşa, ca dumneata, pe baza convingerilor?

— După cîte mi-a povestit Yannis mai tîrziu, îl avea la mînă cu ceva, nu ştiu cu ce. O ispravă de-a lor din tinereţe. Deşi timpul anulase urmările juridice ale acestei fapte, Cionca nu voia cu nici un chip ca cele petrecute atunci, pe vremuri, să devină cunoscute. Spunea că l-ar distruge ca om . . .

— Deci a acceptat şi Cionca, de voie de nevoie. Ce s-a mai întîmplat după aceea?

— Păi, am început să culegem informaţii. Cel puţin eu. Tot ce vedeam pe coastă sau în larg cu proprii mei ochi sau auzeam de la diferiţi flecari, amatori de băutură pe gratis, îi transmiteam lui Cionca. El devenise un fel de şef al meu, căci avea posibilitatea să se deplaseze periodic în străinătate, să trimită mesaje prin diferiţi străini şi, la nevoie, să-l cheme pe Yannis în ţară. Cînd nu putea folosi nici una din aceste căi, Cionca depunea mesajul într-o ascunzătoare aflată undeva pe stradela Vîntului şi făcea semn cu creta pe un stîlp de pe strada Cuza Vodă. În aceeaşi zi, mesajul era ridicat, fapt confirmat prin înscrierea semnului de pe stîlp într-un pătrat făcut tot cu creta. Uitasem să vă spun că Hristopoulos ne dăduse nişte nume de cod, sau conspirative — cum le spunea el — cu care semnam mesajele noastre radio şi scrisorile cifrate depuse în

ascunzătoare. Mie îmi spunea „Duncan“ iar lui Cionca, „Cronin“.

Toate au mers bine pînă anul acesta cînd, în iunie, ne-am trezit cu Hristopoulos la Mamaia. Venise să ne spună că şefii cei mari de la N.A.T.O. au nevoie urgentă de date, schiţe, hărţi şi planuri cu privire la litoralul şi apele teritoriale româneşti. Asemenea date şi documente nu puteau fi procurate decît printr-un ofiţer de la Direcţia hidrografică, dar noi n-aveam posibilităţi să ne lipim de unul dintr-ăştia. Am trecut totuşi prin sită cu Yannis şi cu Cionca toate relaţiile noastre actuale precum şi legăturile mai vechi. Rezultatele fură mai mult decît descurajatoare; nici unul din prietenii noştri sau din rudele acestora nu ajunseseră în armată sau într-o instituţie apropiată de ea. Majoritatea erau vînzători sau responsabili de mici unităţi comerciale, funcţionari ai cooperaţiei, învăţători de şcoală elementară . . . Unul era salariat al teatrului din localitate, mai exact maşinist. Cam toţi erau indivizi ce se adaptaseră greu şi cu întîrziere noilor rînduieli din ţară, fiind folosiţi în strictă concordanţă cu calităţile şi sentimentele lor faţă de regim. Ne dezumflasem de tot şi eram pe cale să ne lăsăm păgubaşi cînd Cionca veni cu noutatea că şeful său, Anton Oancea, are un văr în marina militară. Ofiţerul îl vizitase chiar în dimineaţa aceea, la birou, să se intereseze de costul unei vacanţe la Borşa, în Maramureş. Preţul îl cam descurajase pentru că, spunea el, trebuia să plătească trei locuri: pentru el, pentru soţie şi pentru fata lui. Oancea îi promisese că va căuta să-l servească şi că, în orice caz, îşi va petrece concediul în Maramureş. După plecarea ofiţerului, Oancea spusese mîndru celor dinprejurul lui că e vărul său

după mamă şi că e singurul din tot satul care a ajuns marinar. Cionca îl întrebase ca din întîmplare dacă vărul său era îmbarcat, iar Oancea răspunsese negativ precizînd că acesta lucrează într-o unitate de comandament, la Constanţa.

Yannis a luat foc: „Să faceţi ce ştiţi“ — ne-a zis — „şi să mi-l trimiteţi pe Oancea la Istanbul cît mai repede. Acolo îl aranjez eu. Îi cunosc şi firele de păr din cap. Ăsta a mîncat pîine din mîna tatii.“

Desigur, nici el nici noi nu eram atît de naivi încît să sperăm că-l vom recruta prea uşor pe ofiţerul în cauză. Personal, mă îndoiam chiar că-l vom putea recruta vreodată. În schimb, Oancea mi se părea o persoană mult mai abordabilă. La insistenţele repetate ale lui Hristopoulos ca Tony să fie trimis la Istambul, Cionca îl asigură că treaba este pe deplin realizabilă. În luna august, spunea el, erau programate acolo tratative cu firma „Abdulakim tours“, iar dacă el, Cionca, n-ar putea să meargă dintr-un motiv sau altul, Oancea ar fi nevoit să-l înlocuiască.

La început, se părea că acţiunea executată de Hristopoulos la Istambul reuşise. Strîns cu uşa, Oancea acceptase, aducînd chiar el în ţară aparatele găsite la mine. Dar, fanfaron ca întotdeauna, Yannis se apucase să-i destăinuie că şi Cionca lucrează şi că el va fi omul de legătură care-l va instrui şi-i va lua rapoartele. Întors în ţară, Oancea s-a dus drept la Cionca, i-a spus că n-avea de gînd să facă spionaj pentru capitalişti şi, dacă nu va fi lăsat în pace, îl va denunţa în primul rînd pe el. Totodată, a refuzat să predea aparatele pe care le introdusese în ţară, afirmînd că le va păstra drept garanţie pentru buna comportare a lui Hristopoulos şi a lui Cionca.

Or, se stabilise ca noi să începem să emitem imediat ce aparatele vor ajunge în ţară, pentru a coordona acţiunea ce intenţionam s-o începem asupra ofiţerului de marină. Cionca m-a convocat pentru a-mi cere sfatul, iar eu i-am spus că întrucît Oancea nu-l denunţase pînă atunci n-avea, desigur, de gînd să-l denunţe nici de aici încolo. I-am propus deci să-l lăsăm o vreme în pace, dar Cionca insista să-l înfricoşăm puţin pentru a obţine măcar aparatele. Pînă la urmă, am fost de acord şi, într-o seară, l-am pîndit la colţul străzii pe care locuia şi care nu e prea circulată. Deşi nu mă cunoştea, m-am deghizat puţin: o mustaţă stufoasă, două cocoloaşe de pîine în maxilare, o pălărie cu boruri largi, ochelari... Pe scurt, l-am acostat şi l-am ameninţat că dacă nu-şi bagă minţile în cap şi nu-şi ţine promisiunea făcută la Istambul, noi îl vom pedepsi aspru, suprimîndu-i mai întîi nevasta şi apoi pe el. S-a speriat grozav, dar n-a cedat şi, mai rău, a început să fie suspectat de soţia lui care observase cît era de frămîntat. Înnebunit de teama că Oancea i-ar putea povesti totul nevesti-si, Cionca l-a chemat în ţară pe Yannis. Eu am încercat din nou să liniştesc lucrurile, dar Hristopoulos i-a dat dreptate lui Cionca, afirmînd că manifestările nesăbuite ale individului ne pun în pericol şi că trebuie reduşi la tăcere şi el şi nevastă-sa, înainte de a fi prea tîrziu. Cu acelaşi prilej urma să recuperăm aparatele ascunse pe undeva prin casă. După cum ştiţi, operaţia a avut loc în noaptea de 2 spre 3 septembrie. În casă a pătruns Hristopoulos care l-a lichidat pe Oancea şi eu, care m-am ocupat de nevastă-sa. Cionca, fiind cunoscut amîndurora şi neputînd să suporte scenele de violenţă — spunea el — a rămas de pază în

grădină pînă ce l-am chemat să ne ajute la scotocirea casei. Cu toate eforturile, n-am găsit aparatele în noaptea aceea. Hristopoulos a plecat chiar a doua zi, după ce ne-a sfătuit să întrerupem o vreme legăturile directe şi să comunicăm prin mesaje ascunse. El ne-a dat cutiile magnetizate şi ne-a cerut să-i comunicăm şi lui, eventual, zilnic, noutăţile ce apar. Pentru aceasta, eu trebuia să recuperez aparatul de radio şi să creez condiţii necesare realizării emisiunilor...

— Cum cifrai şi descifrai mesajele transmise şi primite prin radio?

— Nu le cifram eu, domnule. Matematica n-a fost niciodată partea mea cea mai tare. Cionca mi le dădea gata cifrate şi tot el le descifra pe cele venite Şi asta nu numai de cînd ne servim de radio. Şi înainte, cînd puneam rapoartele în ascunzătoarea de pe stradela Vîntului. Eu a trebuit să învăţ doar manipularea aparatului după nişte instrucţiuni pe care le-am ars acum cîteva zile. M-am chinuit cu treaba asta o grămadă de timp...

— De unde ştiau destinatarii că mesajele voastre nu sînt transmise sub controlul securităţii?

— Aveam un semn al nostru. Dacă am fi fost prinşi şi obligaţi să transmitem mesaje întocmite de dumneavoastră atunci textul cifrat ar fi trebuit transmis corect, fără nici o greşeală. Mesajele reale trebuiau să conţină o greşeală, undeva, între poziţia 2 şi 5, Adică cea de-a doua cifră din grupa a doua sau cea de-a treia cifră din grupa a treia, cea de-a patra din grupa a patra trebuia transmisă mărită cu o unitate. De exemplu, în loc să spunem doi atunci cînd imprimam mesajul spuneam *trei*.

— Ce program de legături aveţi? După emisiunea de aseară cînd trebuia să apari din nou în eter?

— Sînt ascultat în fiecare seară la ora 22,30. Dacă n-am nimic, vin în cea de-a doua seară.

— Şi centrala?

— Emite după ce termin eu, dacă are ceva. Dacă nu, transmite doar semnul de bună recepţie a mesajului care este AKL.

— Tot în fonie?

— Tot.

— Dar dacă centrala avea să vă transmită ceva, iar voi n-aveaţi nimic de comunicat, cum vă anunţa să intraţi pe recepţie?

— Printr-un cîntec grecesc pe care-l difuzau la un post ce funcţionează pe baze comerciale şi pe care îl transmit în fiecare seară la nouă. Dacă se transmite cîntecul *Ta matia,* la zece şi jumătate eram pe recepţie.

— Cum se face că în noaptea crimei n-aţi putut găsi aparatele pînă în zori deşi le-aţi căutat toţi trei, iar dumneata le-ai găsit singur în mai puţin de jumătate de oră?

Dulcescu zîmbi, oarecum mîndru de isprava sa şi explică:

— În noaptea de 2 spre 3 septembrie eram cu toţii sub tensiune şi, drept să vă spun, nu numai Cionca era impresionat de prezenţa în casă a celor două cadavre ci şi noi. Morţii ne răsăreau mereu în cale, paralizîndu-ne. Cu toate acestea în zori reuşisem să căutăm amănunţit în toată casa şi căpătasem certitudinea că aparatele nu erau acolo. Rămîneau două posibilităţi: să fi fost îngropate în grădină, şi atunci le-aţi fi găsit dumneavoastră foarte repede, sau să fi fost ascunse în magazia de lemne pe care nu apucasem s-o scotocim. Am stat de vorbă cu Cionca, cerîndu-i să-mi descrie cum fuseseră ambalate obiectele pe care le căutam, iar acesta şi-a reamintit că Oancea apucase să-i spună imediat după sosire că le băgase într-o cutie de pantofi. În magazie erau o grămadă de asemenea cutii; se vede că o bună parte din salariul doamnei lua drumul magazinelor de încălţăminte. Sub ele, la baza grămezii, am găsit şi o cutie turcească. Era chiar cea pe care o căutam.

Chivu îşi privi ceasul şi constatînd că se apropia ora unsprezece, se adresă arestatului:

— Ne oprim deocamdată aici, domnule Dulcescu; fiindcă în curînd va fi prînzul, vei fi condus în celula dumitale unde ţi se va da să mănînci, şi vei putea dormi cîteva ore. Pe seară, vei fi adus din nou aici şi vei scrie o declaraţie completă şi amănunţită privind activitatea de spionaj pe care aţi desfăşurat-o şi felul cum aţi săvîrşit crima din strada Siretului. Dumnealui, arătă el cu capul spre maiorul Lazăr, va fi aici pentru a te sprijini la nevoie. Luaţi-l — ordonă el subofiţerului ce intrase chemat de Baciu.

Rămaşi singuri, cei trei ofiţeri se aruncară cu poftă asupra sandvişurilor şi a termosului cu cafea aduse de şoferul lui Baciu de acasă de la inspectorul-şef; greutatea pleoapelor şi golul din stomac le reamintiră că lăsaseră în urmă o noapte nedormită şi că săriseră atît peste cină cît şi peste micul dejun.

— Aşa, fraţilor, spuse Baciu după ce bău pe nerăsuflate un pahar de apă minerală şi-şi aprinse o ţigară din cele tari, o făcurăm şi pe asta. Unde mai pui, se adresă el lui Chivu că ţi-au mai rămas şi două-trei zile de concediu ca să te poţi reface. Acum, tovarăşe Lazăr, va trebui să ne ocupăm urgent de

întocmirea dosarelor de urmărire penală a celor doi criminali şi să-l arestăm şi pe Cionca. Mai ia un băiat, doi, pune-i la treabă în aşa fel încît să putem prezenta procurorului atît dosarul lui Dulcescu cît şi al complicelui său. Să existe la dosar procesele verbale de cercetare la locul crimei, rezultatele examenului medico-legal, expertizele laboratorului de criminalistică, procesul-verbal de surprindere în flagrant de spionaj a lui Dulcescu, cel de percheziţie şi mai ales declaraţii: o declaraţie completă a arestatului, procesul-verbal de interogare a martorului Ion Geancu, al Corneliei Popa . . . Mîine tragem cortina!

— Mi se pare cam devreme, George, interveni Chivu care ascultase atent cele spuse de prietenul său. Procedînd astfel vom scăpa din mînă vinovatul principal. Hristopoulos nu va da socoteală . . .

— Hristopoulos e la Istanbul, iar eu mă ocup cu infractorii de la mine din judeţ. Dacă domnul acesta îşi va mai arăta mutra pe aici, va plăti şi el pentru cele ce le-a făcut.

— Şi dacă nu-şi arată mutra?

— Dacă nu-şi arată . . . Hm . . . Dacă nu-şi arată mutra înseamnă că . . . Ia ascultă, izbucni el, ce mă tot fierbi aşa, fără apă? Ce vrei tu, măi Vasile?

— Dragă George, eu şi cu tine ne cunoaştem de o viaţă, reluă împăciuitor Chivu. De cînd ne ocupăm de cazul acesta, m-am subordonat ţie, ascultîndu-ţi toate ordinele, toate indicaţiile. De multe ori am avut sentimentul că tu şi băieţii tăi faceţi toată treaba, iar eu asist de pe margine . . .

— N-o lua aşa, Vasile, protestă inspectorul-şef. Ştii tot atît de bine ca şi mine că urmărirea criminalilor a fost organizată pornind de la premisele enunţate de tine: participarea probabilă a lui Cionca

şi existenţa unei anumite legături între asasinatul comis şi deplasarea lui Oancea la Istanbul. Dacă ne-am fi lansat pe alte piste, am fi bîjbîit o vreme . . . Pe urmă, ai lucrat şi tu, cot la cot cu noi, pe teren, la arhive, mă rog, peste tot unde a fost nevoie. Eu ţi-am primit sprijinul cu toată înţelegerea şi prietenia . . .

— Ştiu, George şi-ţi mulţumesc mult. Nici un comandant nu e din cale-afară de încîntat să se vadă dublat, la el în unitate, de un şef venit de la centru. Tu, care mi-ai fost dintotdeauna prieten ai acceptat pentru că m-ai înţeles. În numele acestei prietenii, îţi cer acum să înţelegi şi faptul că, nepedepsindu-l pe Hristopoulos, nu ne vom fi făcut pe deplin datoria. Iar eu n-aş răzbuna-o aşa cum am dorit pe sărmana Ketty . . . Concret, te rog să contrasemnezi, ca şef al inspectoratului, un raport al meu cu propuneri de continuarea acţiunii pe care intenţionez să-l trimit generalului Panciu. Bineînţeles, vom indica fără echivoc că propunerea îmi aparţine şi că îmi asum răspunderea atît pentru realizarea ei cît şi pentru rezultate. Dealtfel, un eventual eşec al meu nu va afecta cu nimic situaţia la care s-a ajuns pînă acum. Dulcescu şi Cionca vor rămîne la dispoziţia justiţiei.

Baciu îşi privi lung prietenul şi-i spuse:

— Tu să nu faci pe diplomatul cu mine, măi pescar ratat. Dacă e să mergem împreună, mergem şi la cîştig şi la pagubă. Hai! Dă-i drumul cu propunerea aia a ta!

*
* *

În dimineața aceea, generalul Panciu venise la birou pe jos. Căldura blîndă a dimineții de septembrie îi înmuiase durerea oaselor chinuite de reumatism fără a-i provoca, în schimb, criza anginoasă de care se temea. În plus, dormise aproape șase ore fără întrerupere. Se simțea bine, iar vestea primită ieri, pe seară, de la Constanța îl umpluse de mulțumire sufletească: fuseseră descoperiți și erau în curs de arestare autorii dublului asasinat din strada Siretului. Un caz de spionaj... Evident, nu putuse fi decît o asemenea afacere sau o crimă pasională. Șeful generalului nu era deloc mulțumit să afle că pe teritoriul țării se mai comiteau cînd și cînd asemenea crime, atît de frecvente în vechea orînduire. El cerea ca autorii asasinatelor să fie descoperiți cît mai repede cu putință și făcuți inofensivi, adică trimiși în spatele gratiilor închisorii. Era — socotea Panciu — o exigență cu totul rezonabilă, iar el se bucura încă de pe drum de faptul că va putea să-i raporteze șefului o veste bună.

La birou, Ardeleanu îi și aranjase mapa cu problemele pentru raport, plasînd la loc bun materialul sosit în cursul nopții de la Constanța. Generalul aruncă o privire distrată peste celelalte hîrtii citite încă din ajun și întrebă:

— Altceva, tovarășe Ardeleanu?

— Un nou raport sosit de la Constanța chiar acum o jumătate de oră, raportă șeful de cabinet.

— Aha! Noutăți! Dă-l încoace! ceru Panciu nerăbdător.

Peste un minut, generalul se cufundase cu totul în lectura celor trei pagini dactilografiate ale raportului de parcă ar fi vrut să le învețe pe dinafară.

— Are dreptate Chivu, mormăi el. E un ofițer

bun, iar eu am fost ultima oară cam aspru cu el. Lasă, că nu-i strică... Acum îl voi sprijini... Trebuie să încercăm. Oricum, n-avem ce pierde. Și Baciu ăsta... Curat negustor de covoare, rîse el ridicînd receptorul unuia din telefoane:

— Dă-mi legătura cu șeful Inspectoratului Constanța, ceru el centralistei. Bună dimineața, Baciule! Ce mai faceți pe acolo? S-a terminat sezonul? Nu?.. E cald și plajele sînt pline... Să nu ne pară rău de căldura asta la culesul recoltei... Da... Am primit.. Am citit... Ascultă, nu înțeleg! Tu ai înaintat doar propunerea lui Chivu sau ești de acord cu ea? Ce vorbești?... Depășește competența Inspectoratului? Asta-i nouă... Să am eu atîția bani de cîte ori ai depășit tu competența Inspectoratului, m-ar da afară din partid... Cum, pentru ce? Pentru venituri ilicite și pierderea simțului de clasă, iată pentru ce!... Pentru că aș deveni milionar... Chivu a ținut să-și asume?... Foarte bine!... Eu îl aprob!... Da! Îl aprob! Dă-l la telefon! Noroc Chivule! Vroiam numai să-ți urez succes... Ce spui?.. Baciu merge cu tine? În sfîrșit! Mai bine mai tîrziu... Aștept vești de la voi. Noi doi vom mai discuta aici, la București. Dă-mi-l din nou pe Baciu! La revedere! Baciu? Am aflat că Chivu a investit ceva bani în treaba asta... Transport, cazare și altele. Îi decontezi pînă la ultimul ban chiar dacă depășește competența ta... Te referi la ordinul meu telefonic pînă îți trimit aprobarea scrisă. Nu vrea Chivu? Cum nu vrea? E un ordin! Și încă ceva: va rămîne acolo pînă la terminarea acțiunii! Nu cred că mai e așa de mult. Aici, ne descurcăm noi și fără el. Succes!

Panciu puse receptorul jos cu un zîmbet pe chipul brăzdat de ani și de încercări. Zîmbetul mai stă-

ruia încă atunci cînd ridică un al doilea receptor întrebînd:

— A venit tovarăşul? ... Mă aşteaptă de zece minute? Cobor imediat.

Capitolul 9

Birourile Centralei de turism a litoralului se găseau în capătul bulevardului Tomis, pe lîngă poşta veche, acolo unde cu ani în urmă dăinuia prosperă cafeneaua „Royal". Cu excepţia sălii de cinematograf din colţul format de bulevard cu strada Negru Vodă, centrala de turism ocupase întreaga clădire, folosind drept spaţii de primire a publicului sala fostei cafenele şi a unui fost restaurant, iar ca birouri pentru funcţionari, camerele aflate la cele două etaje.

A doua zi după discuţia privitoare la continuarea acţiunii, la puţine ore după ce generalul Panciu îi aprobase telefonic propunerile, colonelul Vasile Chivu, bărbierit cu îngrijire şi purtînd un elegant costum cenuşiu închis, îşi făcu apariţia în sala cea mare de la parterul centralei de turism. Deşi se apropia ora închiderii, în spatele ghişeelor lucrau neobosite şi mereu cu zîmbetul pe buze fete îmbrăcate cochet, vorbind fiecare două-trei limbi străine. Pereţii erau acoperiţi aproape în întregime cu afişele multicolore ale O.N.T.-ului şi ale altor agenţii de turism şi companii aeriene ce cooperau cu firma românească. Activitatea de aici, desfăşurată încă în condiţii de plin sezon estival, te ducea cu gîndul la un stup de albine. Chivu se îndreptă agale spre ghişeul deasupra căruia scria „Informaţii" la care întrebă unde se

afla serviciul „programe" şi pînă la ce oră putea fi găsit la birou şeful serviciului. După ce remarcă faptul că era ora patru fără un sfert, funcţionara îi spuse că serviciul „programe" se află la etajul I, în capătul culoarului şi că funcţionarii de la birouri lucrează pînă la ora patru. Ea se oferi să se intereseze dacă şeful serviciului „programe" mai este la birou şi dacă mai primeşte vizite, rugîndu-l pe solicitant să-şi spună numele pentru a-l anunţa.

— Cu plăcere, spuse colonelul. Numele meu este Chivu, Vasile Chivu, şi am fost coleg de şcoală cu tovarăşul Cionca. Nu ne-am mai văzut chiar de atunci.

Funcţionara formă un număr de telefon şi după ce i se răspunse, înştiinţă persoana de la celălalt capăt al firului despre cererea lui Chivu. După un minut de aşteptare, sosi răspunsul că tovarăşul Cionca era în birou, gata să-l primească pe fostul lui coleg de şcoală. Chivu ieşi pe stradă şi reveni în clădire printr-o aripă laterală. Intrînd pe uşa de la capătul culoarului, se văzu în prezenţa unei femei tinere care bătea cu viteză la maşina de scris.

— Aş dori să vorbesc cu tovarăşul Cionca, i se adresă el femeii în care ghici pe Cornelia Popa. Numele meu este Vasile Chivu. M-am anunţat acum cîteva minute, de jos.

— Poftiţi pe aici, îi spuse femeia zîmbindu-i prietenos şi arătîndu-i o uşă capitonată.

Chivu intră şi în întîmpinarea sa veni un bărbat voinic, ale cărui trăsături trădau pe amatorul de trai bun, comod pînă la lenevie. „Un adevărat oriental", gîndi Chivu, reamintindu-şi vag de Cionca, şcolarul leneş şi grăsuliu din categoria „mormolocilor" clasei. Deosebirea dintre Cionca şcolarul şi

Cionca şeful de serviciu se rezuma, în afară de vîrstă, doar la faţa bronzată şi la zîmbetul profesional abordat în permanenţă de cel din urmă.

— Vasile Chivu! Ce mai faci, mă băiatule? Ce surpriză plăcută! exclamă el, scuturînd pe cît de tare putea mîna colonelului. Va să zică, n-ai uitat că am fost colegi la şcoala primară! Te cam ciocănea învăţătorul nostru, Dumitrescu — „suflet pestriţ", ai? Nu-i vorbă că erai şi zburdalnic. Eu, cuminte şi moale ca o mămăligă... Ce faci tu acum? Ştiam că urmaseşi şcoala medie de pescari-vînători de la Mamaia. Alţii spuneau acum cîţiva ani că ai fi în armată.

— Adevărat, sînt în armată. Mai exact la securitate. Colonel.

— Da? Ei, bravo, exclamă Cionca, pălind involuntar. Şi, ce vînt te-a adus pe la noi? Vrei, poate, să-ţi organizăm un program de cîteva zile în Deltă, o excursie la Histria, la Adamclisi? Vrei o cameră bună la un hotel anume? Deşi sîntem asaltaţi cu cereri, pentru tine se poate orice. N-am în fiecare zi prilejul să servesc un coleg de şcoală.

— Nu, Cionca, n-am venit să-ţi solicit un serviciu turistic, răspunse scurt Chivu.

— Mare zăpăcit mai sînt! În materie de excursii în Dobrogea sau de gazde pe litoral, unul ca tine n-are nevoie de O.N.T. Mai degrabă ar putea trage foloase O.N.T.-ul de pe urma ta. Ai venit, probabil doar aşa, să mă vezi... Frumos din partea ta...

Chivu îşi consultă ceasul care arăta ora patru şi zece minute şi îşi spuse că funcţionarii, inclusiv Cornelia Popa, părăsiseră de acum birourile. Conform planului pe care-l întocmiseră, la patru şi cinci, maiorul Lazăr trebuia să se instaleze în camera de alături şi să nu mai lase pe nimeni să intre sau să iasă fără permisiunea colonelului.

— Spune-mi, Cionca, începu el, nu te reţin de la ale tale? Cred că programul vostru s-a terminat. Te aşteaptă poate soţia, familia? Mai ai ceva obligaţii profesionale sau extraprofesionale?

— Vai de mine, dragă, nici o problemă, nici o obligaţie. Ai mei sînt plecaţi într-un circuit turistic prin ţară, aşa că sînt singur acasă. Aici nu mai vine nimeni după orele de program, iar controlul unităţilor de pe litoral e o treabă de fiecare zi.

— Cum se face că ţi-ai trimis familia în excursie, acum, după ce au început cursurile şcolilor?

— Nu ştii că cizmarul n-are ghete? Cerusem biletele astea la începutul anului şi le-am căpătat abia acum cîteva zile. Noroc că-l cunosc bine pe directorul liceului nr. 1. Mi-a aprobat ca băieţii să lipsească pînă la 1 octombrie avînd în vedere caracterul educativ al excursiei. Dar, spune-mi, chiar nu vrei să ieşim nicăieri? Eu am mîncat ceva la prînz, dar dacă tu n-ai făcut-o încă, pot repeta. Nu ţin regim de slăbire. Putem să mergem la o cafea...

— Poate mai tîrziu. Deocamdată, să-ţi spun de ce am venit la tine; vreau să discutăm despre moartea fostului tău şef Anton Oancea şi a soţiei lui, Ketty.

Cionca se clătină ca zdruncinat de o lovitură iar culoarea feţei, abia revenită la normal, deveni pămîntie.

— Nu mai spune, bîigui el prosteşte. L-ai cunoscut şi tu pe Oancea?

— Da, l-am cunoscut foarte bine. Am fost vecini. Dar mai bine o cunoşteam pe Ketty. În tinereţe ne-am iubit mult şi doar plecarea mea din Constanţa a împiedicat-o să-mi devină soţie. Gîndesc că de aceea

m-a chemat la ea chiar în seara crimei. Voia să-mi ceară sprijinul, să se sfătuiască cu mine în legătură cu soțul ei care se întorsese de nerecunoscut dintr-o călătorie la Istanbul. Mi-a spus o groază de lucruri interesante.

— Da? Și ce ți-a spus? întrebă Cionca cu o voce pe care nu și-o mai recunoștea.

— Cum îți spuneam, lucruri interesante. La urmă a venit și Oancea. Pînă atunci, Ketty apucase să-mi povestească și niște chestii pe care nu prea le-am înțeles. Mi-a spus că venise într-o zi la tine, tot așa, să-ți ceară sfatul și eventual ajutor în legătură cu starea de spirit a lui Tony și că tu nu numai că n-ai făcut nimic din ce te-a rugat, dar te-ai și grăbit să-i povestești totul lui Oancea, în aceeași seară. De ce ai făcut asta?

— Din colegialitate, din pură colegialitate, se grăbi să răspundă cel întrebat. Nu voiam să mă amestec în căsnicia și în certurile lor . . .

— Dar ce avea asta cu căsnicia? Femeia nu se plîngea că o bate bărbatul și nici că o înșală. Spunea numai că acestuia îi este grozav de frică de ceva. Tocmai spunîndu-i lui Oancea despre vizita ce ți-o făcuse nevastă-sa ai contribuit la înrăutățirea relațiilor dintre cei doi soți. Sînt lucruri pe care un bărbat nu le face niciodată, iar unul din ele este acela de a divulga secretele ce i le încredințează o femeie venită să-i ceară ajutor. Se vede că-ți cam lipsește experiența, băiete! Nu te-ai orientat deloc.

Cionca se agăță de ultimele cuvinte ale lui Chivu ca înecatul de un pai:

— Ai dreptate, nu m-am orientat . . .

— Vezi, asta era, nu te-ai orientat. După o viață trăită între femei, căci doar aveți aici destule, la

O.N.T., tot n-ai învățat să te porți cu ele. Dar, să lăsăm asta. Ce-o fi pățit oare bietul Oancea acolo, la Istambul? Uite, chestia asta ar trebui s-o știi, sau măcar s-o bănuiești. Doar ai aranjat în așa fel lucrurile încît să plece în locul tău.

— Da! . . . Nu! . . . Cum să plece în locul meu? Doar îmi era șef . . .

— Șef, ne-șef, în deplasarea aceea erai prevăzut să pleci tu. De ce ai cerut să fii înlocuit? Ai mirosit ceva, știai ceva?

— Stai să vezi! Socrul meu . . .

— Te rog să nu-l bagi pe moș Rogobete în combinațiile tale! Puțină decență, ce dracu'! E adevărat că omul e bolnav de multă vreme, dar asta nu te-a împiedicat să pleci în străinătate anul trecut, de exemplu. În prezent, starea lui generală e aceeași de acum un an. Am citit chiar zilele astea un raport al postului de miliție din sat de la el, la care era anexat un certificat medical. Moșul n-a căzut la pat și nici nu trage să moară . . .

— Este adevărat, dar soția mea l-a visat foarte urît și s-a temut să nu i se întîmple ceva în lipsa mea. M-a rugat să fac în așa fel ca să nu plec.

— Nu te știam superstițios și nici nu știam că doamna Cionca posedă darul rar al previziunii. De ce nu mi-ai spus-o? Mi-aș fi luat și eu îndrăzneala s-o rog să ghicească pe unde ai umblat în noaptea de două spre trei septembrie, cînd s-au săvîrșit cele două crime, căci acasă n-ai fost.

— Nu, n-am fost, am fost la Mamaia. Erau niște încurcături cu cazarea unui grup care tocmai sosise și . . .

— Care grup? La ce hotel? Ce alți funcționari ai O.N.T. mai erau acolo? Iartă-mi ploaia de întrebări,

dar e din vina ta. Te-ai apucat să-i spui minciuna asta și unui vecin de-al tău, Geancu, mi se pare, și cum colegii mei de aici sînt niște cîrcotași care nu cred pe cuvînt pe nimeni, s-au apucat să-ți verifice povestea. Ce crezi că au stabilit? Că l-ai mințit pe vecinul tău, pe omul acela cumsecade, și că n-ai fost la Mamaia. Desigur, dacă mi-ai da răspunsuri concrete la întrebările de adineauri aș putea reverifica totul. Aș face-o cu plăcere, numai așa, ca să-i dezmint pe cusurgii de la judiciar. Ascult . . .

— Dragă Chivule, recunosc că aparențele sînt împotriva mea, reluă Cionca cu energia disperării, dar nu pot spune nimănui unde am fost în noaptea aceea. Este vorba de reputația unei femei măritate, mama unor copii mari . . .

— Bravo, craiule! N-aș fi crezut! Ceea ce mi se pare curios din toată chestia este concepția ta despre onoarea femeilor. Deci, despre doamna cu care întreții relații galante nu vorbești nici cu riscul de a te vedea acuzat de o crimă, dar pe Ketty Oancea nu eziți s-o divulgi în modul cel mai meschin soțului ei, deși venise la tine, cavalerul fără pată, să-ți ceară sprijinul. Hai să terminăm odată cu miciunile astea. Ai de gînd să declari ce știi despre asasinarea soților Oancea, da sau nu?

Cionca privi la omul din fața sa cu ochii injectați de sînge ai unei fiare încolțite. Din figura la început zîmbitoare a lui Chivu nu rămăsese nici o urmă; în fața lui stătea acum anchetatorul. Ar fi voit să mai găsească un subterfugiu, să mai încerce . . . Nu reuși decît să spună șoptit:

— Chivule, eu . . . nu pot . . .

— Știu, ești un suflet delicat. Nu suporți sîngele, te cutremură scenele de violență, de aceea ai pre-

ferat să rămîi în grădină, la aer curat, în timp ce prietenii tăi făceau corvezile. Ia spune-mi, pe mine m-ați văzut în seara aceea?

— Te văzusem devreme, dar nu te-am recunoscut, mărturisi învins Cionca. Unul din noi, Dulcescu, se luase după tine să vadă unde stai și cine ești, dar ți-a pierdut urma cînd ai luat un taxi de pe bulevardul Tomis. El n-a mai găsit unul și s-a întors înapoi. Hristopoulos a spus: „Lasă-l în pace, că doar n-o să ne punem mintea și cu el". Pe urmă cei doi au intrat, dar eu n-am fost înăuntru, îți jur.

— Nu-i nevoie să juri. Dulcescu a fost arestat azinoapte după ce a transmis mesajul tău prin radio. E un dur dumnealui, sau cel puțin așa credea. Ne-a spus totul în primele minute. Acum e rîndul tău să te spovedești. Profită de faptul că ne cunoaștem de mult și fă-o cît mai repede aici, pe loc. După aceea, vei avea de-a face cu oameni mai puțin dispuși să-ți asculte motivațiile. Și mai ales, începe cu începutul, și nu cu crima, care e mai degrabă sfîrșitul. Eu am să-ți pun întrebări ori de cîte ori te vei poticni sau vei pierde șirul. Îți atrag atenția că prea multe întrebări vor fi o notă proastă pentru tine. Și acum, dă-i drumul. Cînd l-ai cunoscut pe Hristopoulos și care au fost relațiile dintre voi pînă la plecarea lui în străinătate?

— În anul 1944, casa noastră de pe strada Dacia a fost avariată de o bombă, și ne-am mutat provizoriu la una din surorile tatii, pe strada Miron Costin. Astfel am devenit vecin cu Yannis Hristopoulos care locuia după colț, pe Cuza Vodă. Fiind amîndoi cam de aceeași vîrstă, ne-am împrietenit. Yannis era elev la liceul elen, dar, avînd bani mulți, organiza încă de atunci petreceri la restaurantul „Vlaicu" de pe Ștefan

cel Mare unde patronul îi rezervase o cameră discretă, cu intrare atît direct din curte, cît și din salonul restaurantului. Lui Yannis nu-i plăcea să bea singur, dar se ferea s-o facă în compania colegilor săi de la școala grecească. Astfel, a început să mă invite și pe mine la cîte un chef. De plătit, plătea totdeauna el, căci părinții nu-mi dădeau nimic peste sumele trebuitoare pentru rechizite, pentru o carte sau pentru un cinematograf. Cu timpul, raporturile dintre mine și Yannis n-au mai fost de egalitate ci mai degrabă de subordonare. El îmi cerea să-i fac unele servicii, iar eu mă conformam pentru a rămîne alături de el, pentru a face în continuare chefuri și pentru a merge, tot pe cheltuiala lui, la bordelurile de lux. După terminarea războiului, afacerile tatei mergeau tot mai prost căci îi lipsea marfa pe care era obișnuit s-o vîndă. Marea era infestată de mine iar pescarilor li se limitase serios ieșirea în larg. Aparent, nici familia Hristopoulos n-o ducea mai bine; comerțul lîncezea, iar tatăl lui Yannis trăsese demult obloanele prăvăliei. Totuși, el a continuat să aibă bani mulți atît în 1945, cît și o bună parte din 1946. Dar în anul acela, pe vară, mi-a spus: „Aurică, am pus-o de mămăligă cu banii. Spiru — așa îi spunea el lui taică-său — nu vrea să-mi dea nici un șfanț, iar mama nu mai are nici o rezervă. Scumpul meu tată și-a pus averea la ciorap ca s-o ia cu el în Grecia. Vrei să mă ajuți să-i dăm o lecție zgîrcitului?“

Deși nu prea mă încînta ideea, nu puteam să-l refuz pe Yannis, așa că am acceptat. Trei nopți după aceea m-a introdus pe o ușă dosnică la ei în prăvălie și am coborît printr-un chepeng în pivniță. Acolo ne-am dus într-un colț îndepărtat plin cu lăzi și butoaie goale. Eu m-am ascuns după un butoi și Yannis

s-a apucat să meșterească la un fel de scoabă prinsă în perete. Din locul unde mă aflam, eu luminam cu lanterna. Amîndoi eram de nerecunoscut, căci purtam pe cap niște glugi procurate de Yannis, iar peste îmbrăcăminte trăsesem niște salopete cumpărate de la unul care le furase din atelierele societății „Concordia“. După vreo zece minute de bîjbîială, Yannis a găsit resortul care deschidea ascunzătoarea banilor și astfel, ne-am trezit în fața a peste o mie de monezi de aur aranjate în fișicuri de cîte douăzeci de bucăți. Dar, pe cînd Yannis se grăbea să înghesuie acest mic tezaur într-o servietă, am auzit cum cineva umblă să deschidă un al doilea chepeng, mult mai apropiat de noi, care dădea chiar în biroul bătrînului Hristopoulos. Am stins imediat lanterna, iar Yannis s-a aruncat pe burtă, lîngă mine, cu servieta în mînă, spunîndu-mi: „Lasă-l să coboare și cînd va ajunge aici, în firidă, sări pe el și amețește-l cu o lovitură de pumn în tîmplă. Dacă-i lăsăm timp să țipe, nu mai ieșim de aici“. Pe mine mă apucase o frică nebună dar am încercat să urmez instrucțiunile lui Yannis: cînd bătrînul a ajuns lîngă mine, am sărit pe el, trîntindu-l și astupîndu-i totodată gura cu palma. Mă gîndeam să-i cer tovarășului meu o funie să-l legăm pe Spiru și să-i punem un căluș în gură dar, deodată, l-am simțit că se zbate de cîteva ori rămînînd apoi inert, fără să mai răsufle.

— Deci, acesta a fost infarctul care i-a pus capăt zilelor.

— Pe moment, am crezut că a leșinat de frică și m-am bucurat chiar că vom putea fugi fără să fie nevoie să-l lovim sau să-l legăm. Am urcat repede în prăvălie prin chepengul pe care-l folosisem la venire, am scos glugile și salopetele pe care le-am

ascuns sub un maldăr de saci goi în care fusese făină, iar Yannis mi-a pus servieta în mînă și m-a scos pe ușa din spate spunîndu-mi: „Fugi și pune banii la adăpost. Eu trebuie să urc în camera mea și să mă bag în pat, înainte ca bătrînul să se trezească și să înceapă să urle. Voi apare astfel ca trezit din somn, odată cu toată lumea".

Cum nu ne sfătuisem dinainte unde vom adăposti banii și nici n-aveam unde să fug, m-am dus glonț la mine acasă și m-am închis în camera mea, unde m-am dezbrăcat repede și m-am băgat, la rîndul meu, în pat. Servieta am pus-o în dulapul cu haine, în spatele paltoanelor. Am tremurat toată noaptea de emoție dar și de spaimă, de cîte ori auzeam pașii unui trecător nocturn. Mi-era teamă că dintr-un moment în altul va sosi poliția și mă va înhăța cu bani cu tot, dar n-a fost nimic. A doua zi, Yannis s-a repezit la mine acasă, pentru a mă informa că bătrînul făcuse un infarct în timp ce-i astupasem gura și că toată lumea din casă crede că a murit de supărare cînd s-a văzut prădat.

— Ce ați făcut cu aurul furat?

— Pe moment, Yannis mi-a cerut să țin servieta la mine. N-ar fi fost bine — zicea el — s-o aibă la el în zilele înmormîntării. O grămadă de indivizi ce se descoperiseră neamuri cu răposatul scotoceau prin casă, iar aceasta crea pericolul ca servieta să fie găsită. Aurul a rămas astfel vreo zece zile în dulapul meu cu haine fără să-l caute sau să-l găsească nimeni, nici măcar din întîmplare. După înmormîntarea lui Spiru, am ținut sfat unde să ascundem prada, iar eu am propus să construim o tainiță în pivnița prăvăliei noastre din hala Griviței care stătea mai mult închisă din lipsă de marfă. Aveam un rînd de

chei, iar noaptea nu umbla nimeni pe acolo. Yannis a găsit ideea foarte bună și a adus de acasă chiar lespedea cu închizătoare secretă sub care își ținuse banii bătrînul Hristopoulos. Am lucrat amîndoi la ascunzătoare, noapte de noapte, cam o săptămînă. Nu ne pricepeam la lucrări de zidărie și de lăcătușerie și nu reușeam s-o facem, cu toate că Yannis o studia mereu pe cea din pivnița lor. Cînd eram pe punctul să ne dăm bătuți, am reușit, mai mult din întîmplare, să introducem lespedea în locașul ei. Am transportat acolo, chiar în noaptea aceea, toate monezile din care luam din cînd în cînd împreună. Niciodată n-am umblat singur la bani nici eu nici Yannis.

— Spui că erau cam o mie de monezi. Pe atunci umbla zvonul că ar fi fost mult mai multe, vreo zece mii. Care este adevărul?

— N-au fost decît o mie. Povestea cu cele zece mii am născocit-o noi pentru a-i face pe ceilalți să creadă că descoperisem o comoară îngropată de prințul Șuțu în zidul castelului său. Pe vremea aceea, mulți căutau această comoară.

— Asta a fost înaintea eliminării tale din liceu. De ce ai fost eliminat?

— O prostie, domnule, o tîmpenie. Era spre sfîrșitul vacanței, înaintea ultimului an de școală. La 24 august 1946, elevii care participaseră la demonstrație în ziua precedentă au organizat o mică excursie la plantația de la Valu lui Traian. Deși nu participase la demonstrație, banda noastră s-a hotărît să meargă și ea în excursie. Eram eu, Dulcescu, Papazoglu, Negip Sefket, băiatul moșierului de la Karaomer... După ce au băut două-trei sticle de vin, Dulcescu și Papazoglu au început să caute gîlceavă unora de la Tineretul

Progresist. S-au schimbat și cîțiva pumni, dar eu nu m-am băgat. La școală aveam un director nou, Ion Moșu, tînăr și colțos. Zicea că-i stricăm atmosfera din școală. Ocazia de la Valu lui Traian nu i-a scăpat, mai ales că se învîrtea și el pe acolo. Ne-a eliminat din toate școlile statului încă atunci, în vacanță. Eu am picat ca un prost, căci singura mea vină a fost aceea de a-i fi însoțit pe Dulcescu și Papazoglu.

— Nu mai face pe victima, căci nu-ți stă bine. Ion Moșu nu știa că omorîseși un om cu două luni înainte. Povestește mai bine ce isprăvi ai mai comis împreună cu Hristopoulos . . .

— N-am mai avut timp de prea multe. Am continuat să petrecem, mai vîrtos ca înainte, scoțînd cînd și cînd monezi din ascunzătoare. În toamna anului '47 Yannis a plecat cu mama lui în Grecia. La plecare ne-am promis unul altuia că vom păstra taina morții lui Spiru Hristopoulos ce ne legase pe viață, iar eu m-am angajat că-i voi păstra banii rămași pînă ce va găsi el o posibilitate să-i scoată din țară. N-am reușit să-mi țin promisiunea, căci banii au fost descoperiți de zidarii veniți în 1949 să renoveze halele, ceea ce i-a pricinuit mari neplăceri tatei care a fost suspectat ca proprietar al aurului. Norocul lui a fost că pivnița noastră comunica cu altele printr-un culoar lung ce permitea, oricui avea prăvălie în hale, accesul la ascunzătoare. Nici jurămîntul de a păstra taina morții lui Spiru nu l-am ținut în întregime, căci m-am apucat să mă laud, într-o seară, față de fostul meu socru, Alecu Garon, că am participat la jefuirea lui Spiru Hristopoulos. Bineînțeles, nu i-am spus și cum a murit bătrînul . . .

— Deci, acesta este actul I al piesei. Vrei să te odihnești puțin înainte de a continua? O cafea?

— Nu, nu vreau nimic. La capătul acestei spovedanii mă așteaptă un repaus îndelungat . . . La închisoare. De cafea trebuie, de asemenea, să mă dezobișnuiesc . . .

— Atunci, continuă, spuse Chivu aprinzîndu-și o țigară.

— Cred că evenimentele privind viața mea personală și căsătoria cu Elvira Garon nu prezintă prea mult interes pentru tine. Pot să-ți spun însă că și atmosfera din casa lui Garon era cel puțin tot atît de otrăvită ca sufletul meu și al lui Yannis. Am avut norocul să fiu expulzat repede de acolo ca unul ce era prea prost ca să le poată fi util. La puțină vreme după aceea, m-am căsătorit cu actuala mea soție care reușise să mă dezbare de apucăturile rele și să mă îndemne spre o muncă cinstită. Cei doi copii ai noștri, la care mă tem acum să mă și gîndesc, erau mîndria mea cea mai mare. Se vede însă că unul ca mine, cu atîtea păcate pe suflet, nu avea dreptul să fie fericit multă vreme. În 1969 Yannis Hristopoulos, revenit în țară ca turist, m-a convocat să ne vedem pe plajă la Mamaia, în fața hotelului „Albatros". Mai prosper și mai înfloritor ca niciodată, fostul meu tovarăș de beții: maturizat, bine îmbrăcat, frumos, și tot atît de plin de bani cum îl știusem în tinerețe. Provoca adevărate tragedii în rîndul unui grup de nemțoaice ce ședeau în același hotel cu el. Fără să piardă prea mult timp, m-a întrebat ce au devenit monezile de aur pe care mi le lăsase în păstrare și eu i-am spus cum fuseseră găsite de alții și predate Băncii Naționale cu douăzeci de ani în urmă. Cu aerul că nu crede un cuvînt, Yannis mi-a spus verde în față că am păstrat pentru mine singur banii furați de la tatăl său pe

care-l ucisesem. La protestele mele îndîrjite, a mai înmuiat-o cu reproșurile și m-a întrebat cu ce mă ocup și cum trăiesc aici, sub comuniști. I-am spus că am un serviciu bun la O.N.T. și că mi-am închegat o familie în care domnește armonia. A vrut imediat să știe dacă serviciul pe care-l am îmi dă posibilitatea să călătoresc în străinătate, iar răspunsul meu afirmativ l-a bucurat de parcă cîștigase la loterie. Mi-a spus că puteam folosi această situație pentru a avea din nou bani mulți, mai mulți decît aurul pe care-l pierdusem. Mi-a explicat că face parte dintr-o grupare, un fel de agenție particulară de informații finanțată de N.A.T.O. și că sarcina lui este să procure date secrete din România. Eu aș putea duce din cînd în cînd peste graniță materialele culese de mine și de alții, care ar fi bine plătite de beneficiari. I-am refuzat pe loc propunerea, spunîndu-i că am ieșit prea greu din mocirlă pentru a accepta să intru iar. Hristopoulos mi-a reproșat că nu-i sînt prieten și m-a prevenit că în acest caz ar putea să se poarte și el neprietenește cu mine, răzbunînd moartea tatălui său. Pe scurt, m-a amenințat că va trimite scrisori la mine la serviciu, soției și autorităților, în care mă va denunța ca deținător ilegal de aur, hoț și criminal. Această amenințare m-a determinat să accept.

— Mi-e greu să cred că ai fost atît de prost, Cionca. Faptele acelea, petrecute cu peste douăzeci de ani în urmă nu mai puteau fi urmărite de lege. Erau prescrise.

— Vezi, Chivule, voi ăștia, apărătorii legii, aveți cusurul că raportați totul la ea: cutare lucru e pedepsit de lege, cutare lucru nu. Să zicem că n-aș fi ajuns la închisoare; dar mi-aș fi putut păstra serviciul și cariera pentru care luptasem atîția ani, mi-aș fi putut păstra familia? Ar fi acceptat oare copii să-i spună în continuare tată unuia care a gîtuit un bătrîn pentru a-l jefui? Yannis m-ar fi distrus.

— Situația în care ai ajuns acum dovedește că încercarea de a ascunde o ticăloșie, recurgînd la alta, te-au dus din rău în mai rău. Trebuia să acționezi mai repede decît ticălosul ăla, să fi venit la securitate și să-l fi denunțat tu pe el ca spion. Colegii mei de aici ar fi găsit mijloace să te apere de șantajul lui.

— Mă gîndisem și eu la asta dar se gîndise și Hristopoulos. „Dacă te apuci să joci pe două tablouri, mi-a spus el, să știi că arestarea mea, dealtfel puțin probabilă, nu te va scăpa de pedeapsa noastră. Un altul va face să parvină destinatarilor scrisorile care sînt gata pregătite.“ Poate că tu ești acela care are dreptate, dar acum e prea tîrziu să mai poți schimba ceva. Am acceptat și am făcut echipă cu Dulcescu. Eu eram, ca să spun așa, șeful, deoarece aveam posibilități să comunic cu străinătatea. În ce privește activitatea de informații propriu-zisă, Hristopoulos ne-a asigurat că nu ne va cere lucruri imposibile ci doar unele date despre sistemul de apărare a litoralului românesc; ce puteam vedea cu propriii noștri ochi sau auzi de la alții. La început, găsisem cu Yannis o ascunzătoare într-un zid dărăpănat de pe stradela Vîntului. Acolo depuneam, la 1 și 15 ale fiecărei luni, rapoartele mele și pe ale lui Dulcescu. După depunere, făceam cu creta un cerculeț pe ultimul stîlp de pe strada Cuza Vodă, pe trotuarul din partea dreaptă, stînd cu fața spre mare. Cel care ridica raportul trecea și el pe acolo, înscriind cerculețul făcut de mine într-un patrat, iar

la urmă eu ştergeam întregul desen. Îţi închipui că am fost curios să-l cunosc pe individul care făcea oficiul de curier între mine şi Hristopoulos, aşa că, l-am pîndit într-o zi. Era un anume Leon Daud, reprezentantul unei firme care cumpăra de la noi cam de toate: alimente, materiale de construcţie, ceva maşini... A plecat din ţară anul trecut. De atunci, n-am mai depus materiale în ascunzătoare decît la un semnal primit printr-un post de radio comercial ce emitea pe unde scurte atît reclame cît şi programe de muzică. Dacă se cînta melodia turcească *Oglan, oglan* însemna că putem depune a treia zi. Dacă se cînta grecescul *Ta matia* trebuia să ridicăm noi material tot a treia zi. În lipsa unui agent de legătură permanent, Hristopoulos folosea drept curieri nişte marinari ce veneau periodic la noi, în port. Astfel, curînd după voiajul său la Constanţa, Yannis putuse raporta mai marilor săi că dispune de doi agenţi de încredere în România şi pretinse fondurile necesare remunerării şi organizării activităţii noastre. Se vede că o performanţă ca cea realizată de el nu era la îndemîna oricui, căci importanţa lui Yannis în organizaţia de spionaj crescu în mod apreciabil. În ce mă priveşte, eram considerat, de asemenea, ca o achiziţie de valoare, căci locul meu de muncă îmi dădea, după cum spuneam, posibilitatea să mă deplasez periodic în străinătate, scutindu-l astfel pe Yannis de riscul călătoriilor prea dese în România. În consecinţă, mi se dăduse în legătură şi Dulcescu, cel de al doilea agent recrutat de Hristopoulos, al cărui nume de cod era „Duncan". Eu îmi alesesem numele de „Cronin".

— Ceea ce e de neînţeles pentru mine, îl întrerupse Chivu, sînt tocmai aceste deplasări dese pe

care le făceai în străinătate. Originea şi trecutul tău, binecunoscute multora din acest oraş ar fi trebuit să te ţină ceva mai departe de funcţia de răspundere care ţi-a fost totuşi încredinţată şi de drumurile peste graniţă. Te-ai bucurat, poate, de oarecari protecţii oculte?

— N-aş putea spune asta. Adevărat, la început, cînd s-a pus problema trimiterii mele la tratative, în exterior, au fost destui care s-au opus, în cap cu şeful serviciului personal. Fostul director al organizaţiei regionale, venit proaspăt din capitală, m-a susţinut însă, argumentînd că vorbesc două limbi străine: franceza şi engleza şi că am, în mai mare măsură decît alţii, pregătirea necesară ducerii de tratative. Ce vrei? Şcoală înaltă de la negustoria tatei şi din taverna lui Garon, zîmbi şters Cionca. Lasă că pe vremea aceea nici nu prea aveam oameni... După ce m-am dus o dată, de două ori, făcînd mereu treabă bună, problema originii şi trecutului meu nu s-au mai pus. A intervenit rutina.

— Am înţeles. Continuă!

— De cîte ori mă deplasam în Grecia sau în Turcia, ţări de care se întîmpla să răspund pe linia programelor turistice, îl anunţam pe Yannis care venea să mă caute la hotelul unde trăgeam. Mă ducea la restaurantele şi cabaretele cele mai bune, plătindu-mi mese bogate şi cumpărîndu-mi cadouri pentru fiecare din membrii familiei. Altfel, nici eu şi nici Dulcescu nu acceptasem să fim plătiţi pentru activitatea noastră cu toate că Yannis încasa bani frumoşi de pe urma ei. După părerea mea, rezultatele pe care le obţineam nici nu prea justificau fondurile şi eforturile ce se investeau în această acţiune. Căci, evident, nici eu şi nici Dulcescu nu aveam acces la

secretele care îi interesau pe cei de la Istambul; trecutul despre care vorbeai adineauri ne ținea departe de locurile unde circulau documente secrete sau se discutau probleme într-adevăr importante. Cînd și cînd, Dulcescu mai reușea să procure de la un post de pază al unității de marină din apropierea sanatoriului, un exemplar al gazetei de armă „Flota patriei" al cărui conținut era folosit în întregime pentru confecționarea rapoartelor informative. Mai des, aceste rapoarte cuprindeau palavragelile unor indivizi aflați sub influența alcoolului. Oricum, faptul că rețeaua exista și avea posibilități de legătură cu centrul constituia pentru șefi premisa obținerii unor informații mai bune, dacă nu acum, măcar în viitor. Am înțeles aceasta dintr-o convorbire cu șeful lui Hristopoulos, Ali Necet, directorul unei firme de turism numite „Bogaz", la care fusesem dus de Yannis anume ca să-i dovedească faptul că exist, împreună cu Dulcescu, și că îi trebuie bani pentru noi. Mă instruise să-mi dau importanță și să-i vorbesc individului despre pericolele pe care le înfruntăm, iar în final să-i cer bani cît mai mulți. „Dacă ceri o mie de dolari — mi-a spus el — avem toate șansele să căpătăm cinci sute". Întîmplarea a făcut ca să-l cunosc și eu pe Ali Necet, căci avusesem cu el un contract pe care firma „Bogaz" nu reușise să-l onoreze. Am vorbit, deci, ca doi oameni de afaceri, iar acest lucru i-a făcut individului o impresie grozav de bună; mi-a dat, fără să-i cer, chiar o mie de dolari pe care, odată plecați, mi-a luat-o Yannis. Cu prilejul altei deplasări, m-a instruit asupra felului cum să folosesc un nou cifru pentru codificarea mesajelor, același cifru pe care îl folosesc și acum.

— Cel fel de cifru?

— Unul bazat pe o carte aflată atît în posesia expeditorului cît și în posesia destinatarului. Un dicționar englez-român. Uite-l aici, spuse Cionca, scoțîndu-l dintr-un sertar. Indici într-o grupă plasată la jumătatea textului pagina cu care ai lucrat și pe urmă indici coordonatele, adică numărul rîndului și al literelor introduse în mesaj. Odată, textul cifrat se supracifrează cu o tablă de logaritmi. Toate au mers bine pînă în vara aceasta cînd ne-am trezit încă din iunie cu Hristopoulos la Mamaia, foc de supărat. Ne-a convocat imediat, pe Dulcescu și pe mine, pe plaja „Muncitorul" și ne-a spus că de acum va trebui să ne ocupăm de lucruri serioase. Șefii lui aveau nevoie încă din toamna anului acesta de planuri, hărți și schițe amănunțite ale apelor teritoriale românești și ale platoului continental de sub ele, cu distanțe și viteze de curenți măsurate exact, adică cu datele aflate în studiile întocmite de Comandamentul marinei militare române. Totul suna ca o farsă de prost gust: de unde să luăm asemenea date? Din dulapurile de fier ale marinei? Și cum să ajungem acolo? „Simplu — ne-a spus Yannis — cumpărînd prin orice mijloc un ofițer ce are acces la ele". În discuție a intervenit și Dulcescu, spunîndu-i că lucrurile sînt ușor de spus, dar greu de făcut și că în ce-l privea, nu avea relații personale cu nici un asemenea ofițer. Yannis a insistat, argumentînd că la plecare, trebuia să ducă cu el date privitoare la unul sau doi oameni din această categorie, și să poată raporta că noi am creat condițiile necesare instalării unui emițător cu transmisie rapidă. „Noua fază pe care o abordăm — ne-a spus el — face inoperantă legătura pe care am ținut-o pînă acum". Ne-am pus deci pe investigat și tocmai cînd era să lăsăm

totul baltă, a venit în vizită la Oancea chiar un ofițer de marină care lucra la comandament. Am aflat că era vărul lui după mamă și că n-avea bani suficienți să-și plătească o vacanță în Maramureș lui și familiei. I l-am plasat lui Hristopoulos drept posibilă candidatură. Desigur, asta numai pentru a amîna lucrurile, căci nimeni nu putea afirma că omul era într-adevăr coruptibil. Hristopoulos, care era se vede cu cuțitul la os, s-a agățat imediat de marinarul acesta și a început să discute foarte serios despre posibilitatea de a-l recruta. Pentru a-i cînta în strună, dar și pentru a-i plasa lui acțiunea, am sugerat, drept primă etapă, recrutarea lui Oancea care, fiind rudă cu marinarul, l-ar fi putut aborda mai ușor. L-am prevenit însă pe Yannis că eu nu-l puteam recruta pe Oancea care era șeful meu și nici Dulcescu n-o putea face, fiind prea departe de Tony. Hristopoulos a fost de acord cu argumentele mele și s-a însărcinat să-l recruteze el pe Oancea cu condiția să i-l trimitem la Istambul. Știi ce am făcut în acest scop. În ce-l privea, Yannis era foarte sigur de reușită deoarece, am aflat abia atunci, Tony fusese funcționar la Spiru Hristopoulos și nutrea multă recunoștință și respect față de întreaga familie. Prima parte a recrutării, respectiv compromiterea lui Oancea, s-a desfășurat perfect. Cunoscîndu-i bine metehnele, Yannis organizase cu ușurință capcana în care nenorocitul căzuse legat de mîini și de picioare. Partea a doua, recrutarea propriu-zisă nu se mai petrecuse însă în concordanță cu așteptările lui Hristopoulos. Întreaga gamă a mijloacelor folosite, de la invocarea datoriei de recunoștință față de neamul Hristopoulos și pînă la șantajul nedisimulat al dispariției definitive a pașaportului nu reușiră să-l clintească

pe Tony din refuzul său. Exasperat Yannis își jucă ultima carte, aruncînd pe masă un teanc de fotografii deosebit de compromițătoare care-l prezentau pe șeful meu în situații picante împreună cu cîteva din dansatoarele de la „Kervansaray“. Majoritatea pozelor erau, bineînțeles, trucate, întrucît Oancea nu avusese nici timpul și nici condițiile necesare să se dezbrace în noaptea aceea de pomină. Dar, știindu-se vinovat și neputînd nega faptul că petrecuse în compania femeilor respective, el avu un adevărat șoc la gîndul că fotografiile ce-i fuseseră prezentate ar fi putut fi trimise soției și colegilor de muncă. Cu moartea în suflet, acceptă pînă la urmă să-l ajute pe Yannis în activitatea pe care acesta o desfășura împotriva României. Desigur, Hristopoulos se feri să-i pomenească despre ofițerul de marină; el îi spuse numai că intenționa să instaleze la Oancea acasă un laborator pentru fotografiat documente și un aparat de emisie-recepție. O asemenea bază de lucru, motivă el, nu putea fi organizată într-un bloc, în apartamentul unuia cu nevastă și copii, adevărate iscoade. Evident, Yannis se referise la mine, dar nu avu înțelepciunea să se oprească aici...

Tony primi deci, drept primă însărcinare, misiunea de a introduce în țară aparatul foto miniaturizat și un emițător-receptor nu mai mare decît o carte obișnuită. La ședințele de instructaj din zilele următoare, Hristopoulos îl învăță rudimentele tehnicii informative, sistemul de culegere a informațiilor prin observarea directă și prin tragerea de limbă a vorbăreților, elementele caracteristice informației de spionaj și altele. Ce îl va fi determinat să se pripească și să-i dezvăluie lui Oancea, pe care îl botezase „Oscar“, faptul că și eu lucrez pentru ei, Yannis

nu mi-a putut explica niciodată de o manieră satisfăcătoare. Evident, rolul capital în această desconspirare incalificabilă l-a avut îngîmfarea și lăudăroșenia păcătoasă a tovarășului meu de chefuri din tinerețe. Ba, i-a mai dat să introducă în țară emițătorul și aparatul de fotografiat, iar acestea i-au oferit lui Tony posibilitatea de a ne șantaja, la rîndul său. Ajuns acasă, el a ascuns aparatele aduse și m-a convocat la el în birou, adică aici, pentru a-mi spune: „Acum știu cine-mi ești, tîlharule! Voi avea eu grijă să nu mai lucrezi în turism și să nu mai pleci în străinătate. Deocamdată, comunică-i idiotului ăla de Yannis că n-am de gînd să fac spionaj de dragul lui. Dacă nu mă lăsați în pace, vă duc pe toți la securitate! . . ." Ce-a mai fost, v-a spus, desigur Dulcescu, încheie Cionca epuizat.

— E adevărat, Dulcescu ne-a spus tot ce știa dar acesta nu te va scuti să dai, la rîndul tău, declarații amănunțite privind asasinarea soților Oancea și partea de vină ce-ți revine nemijlocit ție.

— Dar nu eu i-am ucis!

— Știu. Tu ai stat de pază în grădină. Mai știu însă că atunci cînd s-a hotărît soarta lor, tu l-ai susținut pe Hristopoulos care propusese suprimarea amîndurora.

— Chivule, te rog, nu mă distruge definitiv. Dacă nu vrei să ții cont că am fost colegi de școală, gîndește-te măcar la soția și la copiii mei . . .

— Uite, asta era o treabă pe care ar fi trebuit s-o faci tu, în primul rînd. Să te fi gîndit la nevastă și la copii înainte de a te vinde, trup și suflet. Acum chiar să vreau, nu pot face prea mult pentru tine. Soarta ta va fi hotărîtă la procesul în care tu și Dulcescu veți da socoteală pentru faptele voastre. Numai justiția este acum în drept să stabilească partea ta de vinovăție și să te pedepsească după cum meriți. Nu-ți ascund că situația ta este deosebit de grea. În lipsa lui Hristopoulos, vei apare în boxă nu numai ca simplu spion, participant moral și tăinuitor al unui dublu asasinat, ci și ca acuzat principal, pentru că tu ai fost, așa cum spuneai singur, șeful rețelei, cel care ținea legătura cu centrul. Asta îți va agrava considerabil sentința. Alta ar fi situația dacă vinovatul principal, Hristopoulos, s-ar găsi și el în boxă. Tu ai trece imediat pe planul doi sau poate chiar pe al treilea . . .

— Asta nu e drept. Trebuie să-l prindeți și pe Hristopoulos. El ne-a tîrît aici. Să fie judecat și el.

— Și cum crezi că s-ar putea realiza acest lucru? Să i se trimită o citație a tribunalului la Istambul? Să-i scriem noi de la securitate o scrisoare prin care să-l convocăm la ancheta penală aflată în curs? Sau, poate, să cerem autorităților de acolo să ni-l extrădeze? Convențiile internaționale prevăd doar extrădarea hoților și a criminalilor de drept comun, nu și a celor de teapa lui Hristopoulos. Vezi, e simplu să pretinzi să fie judecat și el, dar e mult mai greu să realizezi acest lucru. În ce ne privește noi n-o putem face. Poate poți tu:

Un fulger de speranță lumină privirea pînă atunci stinsă a lui Cionca:

— Da. Da, îl voi aduce. Mă lăsați să încerc? Dacă vi-l aduc, îmi dați drumul? Spune-mi cinstit, Chivule, am vreo șansă?

— Eu nu-ți pot promite nimic, Cionca. Așa cum ți-am spus numai justiția este în drept să hotărască asupra viitorului tău. Ceea ce pot să-ți spun, din experiența unei activități de mulți ani este că jus-

tiţia ţine în general cont de schimbările intervenite în purtarea acuzatului şi mai ales de aportul său la bunul mers al cercetărilor şi la demascarea tuturor vinovaţilor. Dacă te-ai hotărî să faci ceva pentru prinderea lui Hristopoulos, eu te pot asigura doar că acţiunea ta va fi adusă la cunoştinţa tribunalului, iar aportul tău, adăugat la faptul că n-ai participat efectiv la asasinarea soţilor Oancea, îţi va aduce probabil circumstanţe atenuante. Dacă vei fi apărat de un avocat bun ... Pe urmă, mai intervin reduceri de pedeapsă şi chiar graţieri, şi uite aşa, te trezeşti liber cu mult înainte de expirarea condamnării.

— Îmi redai speranţa, Chivule. Voi face totul să-l aduc la proces pe Yannis, chiar dacă aş şti că trebuie să plătesc cu viaţa. Aş da bucuros această viaţă pentru a salva ceea ce mai poate fi salvat din viitorul copiilor. Dar cum naiba s-o fac? Desigur, tu mă vei duce de aici direct la închisoare şi de acolo ...

— Dacă eşti hotărît să faci ce ţi-ai propus, nu te voi duce la închisoare. Spuneai mai adineauri că am fost colegi de şcoală. Poţi adăuga şi faptul că sînt şi eu tatăl a doi băieţi ca şi tine. Mă voi constitui deci garant ca să fii lăsat în libertate condiţionată şi supravegheată atîta timp cît va fi nevoie. Dacă vei încerca să fugi, fii sigur că nu vei ajunge mai departe de cîteva sute de metri. O eventuală sinucidere n-ar pleda cu nimic în favoarea copiilor tăi. Desigur, şi într-un caz şi în altul, eu voi fi cel tras la răspundere. De aceea, îţi spun cinstit, nu ştiu dacă fac bine ...

— Chivule, te implor, dă-mi o şansă! Îţi jur că nu vei regreta. Ştiu că jurămîntul meu nu valorează nimic în ochii tăi, dar ...

— Bine, Cionca, de acord. Dar, lui Dulcescu nu-i

vom putea da drumul. Este, după cum ştii şi tu, un individ prea ostil nouă pentru a risca ...

— N-am nevoie de Dulcescu. Aranjez eu să se ştie la Mangalia că a fost trimis pentru vreo zece zile să recepţioneze nişte mobilă, pentru sanatoriu, la Pîncota, lîngă Arad. Dealtfel, pe ăsta nu-l caută nimeni niciodată.

— Şi dacă va trebui să ne folosim de radio? Cum asiguri transmisiunile?

— Transmit eu. Ştiu să manipulez aparatul tot atît de bine ca Dulcescu. Am învăţat la Istambul. Voi comunica că Dulcescu a fost trimis în deplasare şi că urgenţa situaţiei mă obligă să transmit eu.

— Am înţeles. Acum ascultă: începînd din acest moment, unul din oamenii mei te va însoţi permanent oriunde te vei duce, iar un altul va sta cu tine în casă tot timpul orelor de odihnă. Cum facem cu însoţitorii aceştia?

— Aranjaţi cu cel ce mă va supraveghea la serviciu să vină mîine cu o delegaţie din care să rezulte că va face practică la serviciul „programe“. Mă voi ocupa personal de el şi-l voi instala aici, la fosta mea masă de lucru. Biroul la care stau acum a fost al lui Oancea. Cu cel ce mă va păzi acasă va fi şi mai simplu de aranjat: îl instalez în apartament unde, în prezent, afară de mine nu se mai află nimeni. Te rog numai să nu-mi trimiţi constănţeni, cunoscuţi de toată lumea.

— Îţi pot trimite oameni din capitală, dar n-am cum să-i dau delegaţie celui de la serviciu. Nu există altă cale?

— Atunci, să vină direct la mine. Îl voi recomanda eu directorului, spunîndu-i că mi-a fost trimis de Direcţia personal din minister.

— Bine, voi chema în seara aceasta pe cei doi ofiţeri. Noaptea asta o vom petrece împreună; va trebui să ne gîndim la ce poţi face pentru a-l chema din nou în România pe Hristopoulos. Ar fi pentru a treia oară. Spune-mi, povestea cu ofiţerul de marină e încă în vigoare?

— Mai mult ca niciodată. Yannis ne-a dat ordin ca imediat ce se liniştesc lucrurile cu Oancea, într-o săptămînă-două, să reluăm investigaţiile. Ne-a prevenit încă o dată că de asta depinde situaţia lui şi nu numai a lui. Mă mir că nu a început să ne piseze. S-ar putea s-o facă chiar în seara asta. Va trebui să ascultăm postul acela...

— Iată deci un punct de sprijin pentru ceea ce ne gîndim să facem, spuse Chivu ca pentru el...

Capitolul 10

De cînd se întorsese din România, Yannis Hristopoulos era neliniştit. Tare neliniştit. Această stare de spirit nu se datora nicicum faptului că patronase lichidarea a doi oameni, ucigînd chiar pe unul din ei. Atît tinereţea destrăbălată cît şi viaţa de spion de mai tîrziu îi semănaseră drumul cu destule cadavre, al tatălui său, de a cărui moarte era principalul vinovat, ale celor doi marinari înecaţi în cala inundată a vaporului pe care, beat fiind îl izbise de stînci şi chiar al mamei sale, epuizată de munca de rob, nepotrivită cu vîrsta ei, prin care se străduise să-i asigure fiului traiul bun cu care era obişnuit. Nici unul din aceşti morţi nu-i apăruse în vise pentru a-i zgîlţîi conştiinţa şi Yannis era convins

că nici Oancea şi nevastă-sa nu vor face excepţie de la regulă. Neliniştea lui izvora dintr-un sentiment greu de definit; parcă presimţea că, de data aceasta se întîmplase ceva de natură să-i cauzeze un mare rău.

La sosire, discutase îndelung cu Ali Necet căruia îi povestise fără ocolişuri toate cîte se întîmplaseră; controlînd întregul sistem de legături al organizaţiei cu agenţii ei, directorul firmei „Bogaz“ cunoştea atît conţinutul mesajelor prin care „Cronin“ îi ceruse lui Yannis să revină în România, cît şi faptul că aparatul de emisie-recepţie cu care fuseseră dotaţi agenţii din Constanţa nu intrase în funcţiune. Cel puţin tot atît de interesat ca veştile rele să nu ajungă pînă la Mc. Murphy, Necet fu totuşi de părere că lichidarea lui „Oscar“, prezentat anterior ca un agent cu posibilităţi de pătrundere la Comandamentul marinei militare române, nu putea fi ascunsă patronului. Hristopoulos îi dădu dreptate şi, în consecinţă, stabiliră de comun acord o poveste care urma să-i fie servită mai marelui lor. Prudent, Necet se limită doar la organizarea întrevederii dintre Mc. Murphy şi Hristopoulos, lăsîndu-l pe acesta să-şi debiteze singur minciunile. În cazul că afacerea s-ar fi sfîrşit rău, vicleanul Ali putea să demonstreze că totul fusese montat de Hristopoulos care înşelase pe toată lumea, inclusiv pe el; dacă, dimpotrivă, Yannis va reuşi să restabilească situaţia, acelaşi Ali va putea să-i reamintească faptul că-l susţinuse în împrejurări dificile şi va putea să-i pretindă, drept recunoştinţă, să împartă cu el roadele victoriei.

Întîlnirea cu Mc. Murphy avu loc la 7 septembrie, seara, în biroul de la „Bogaz“ al lui Ali Necet.

Cunoscînd firea bănuitoare a patronului, Hristopoulos se pregătise cu minuţiozitate pentru această discuţie. Din raportul său, debitat pe un ton monocord de vechi profesionist al informaţiilor rezulta că acţiunea de pătrundere la Comandamentul marinei militare române se afla pe un făgaş bun şi că agenţii săi de la faţa locului au identificat cîteva persoane cu acces direct la documentele care-i interesau pe beneficiarii de la N.A.T.O. Pînă la sfîrşitul lunii urmau să fie adunate, despre fiecare din aceste persoane, date care vor permite alegerea celui mai potrivit dintre ei. El, Hristopoulos, îl va ţine la curent pe Mr. Mc. Murphy, fie direct, fie prin Ali Necet, iar la momentul potrivit va face propuneri pentru finalizarea acţiunii.

Mc. Murphy răspunse că va primi, ca şi pînă atunci, rapoartele şi propunerile lui Hristopoulos prin Ali Necet, şeful grupului operativ din care făceau parte el şi agenţii lui. Aceasta era o regulă pe care nu putea şi nu voia să o încalce. Întîlnirea din seara aceea — explică patronul — avea un caracter de excepţie, justificat de importanţa cazului. Coruperea unui ofiţer străin nu era o treabă de fiecare zi şi, în calitatea lui de şef al organizaţiei, Mc. Murphy dorea să analizeze personal momentele cele mai importante ale acţiunii. El îi ceru lui Yannis numele elementelor de la Comandamentul marinei militare române luate în atenţie de către agenţii din Constanţa şi Hristopoulos, care se pregătise pentru o asemenea eventualitate, indică fără să clipească trei nume: pe cel al vărului lui Anton Oancea, identificat prin „Cronin“ şi alte două, selecţionate de „Duncan“ dintr-un exemplar mai vechi al gazetei de armă „Flota patriei“ pe care îl obţinuse ca de obicei, dînd tîrcoale postului de pază vecin cu sanatoriul din Mangalia. Mc. Murphy notă codificat aceste nume într-un carneţel cu coperţi de piele neagră şi îl preveni din nou pe Hristopoulos asupra termenului-limită ce le fusese acordat pentru procurarea informaţiilor privitoare la litoralul românesc. Apoi scoţianul vru să ştie dacă aparatul de radio emisie-recepţie trimis în România ajunsese cu bine acolo şi dacă începuseră să lucreze cu el. Acesta era momentul cel mai dificil al întrevederii şi Hristopoulos îl repetase înainte de a veni, cu minuţiozitatea unui actor aflat înaintea premierei de gală. Reluîndu-şi tonul monocord răspunse negativ la întrebare şi apoi îşi informă şeful că ultimele verificări făcute asupra noului agent „Oscar“ îl determinaseră să hotărască „neutralizarea“ lui. Povesti pe scurt condiţiile în care fusese realizată „neutralizarea“ lui Oancea şi a soţiei sale, dar se feri să spună că nu reuşiseră să recupereze de la acesta aparatele de foto şi emisie-recepţie. Dacă şeful se va fi dovedit informat de faptul că aceste aparate nu lucrau încă, Yannis convenise cu Necet să motiveze că sînt ţinute în rezervă pentru etapele decisive ale acţiunii de pătrundere la Comandamentul marinei militare române.

Mc. Murphy se felicită în gînd că nu se grăbise să-i informeze pe cei de la N.A.T.O. despre recrutarea lui „Oscar“, şi-i ceru lui Yannis explicaţii asupra motivelor care impuseseră neutralizarea agentului nou recrutat.

— Am stabilit că atît „Oscar“ cît şi soţia sa lucrau de mai multă vreme pentru germani, Sir. O legătură veche de cel puţin zece ani realizată prin nevastă-sa care lucra la o întreprindere de comerţ

exterior din portul Constanța. Așa s-a făcut că, ajuns în România, individul n-a mai vrut să ne predea aparatele ce le trecuse peste graniță și i-a spus în zeflemea lui „Cronin" să mergem să căutăm aceste aparate la *Bundesnachrichtendienst* împreună cu raportul său privind felul cum le obținuse. M-am gîndit că nemții ar putea ridica problema la N.A.T.O., acuzînd pe cei de la Comandamentul Europei de Sud că folosesc organizații particulare de spionaj și că scandalul ce ar urma s-ar putea răsfrînge negativ nu numai asupra celor de la Neapole, dar mai ales asupra noastră. Pentru a preveni o asemenea situație i-am lichidat atît pe el cît și pe nevastă-sa căreia individul se apucase să-i povestească totul.

Mc. Murphy oftă și se gîndi înciudat: „Nemții ăștia! Ne-au dat atîta de lucru în timpul războiului și continuă să ne dea și acum cu toate că, oficial, sînt aliații noștri. Aliați! Francezii au dovedit de mult, pe bază de documente, că toți atașații militari vest-germani acreditați în țările occidentale culeg informații din toate domeniile. Și parcă numai atașații militari! De la asemenea aliați te poți aștepta la orice. Bine au făcut băieții că l-au curățat pe agentul acela al lor. Precis se introdusese în rețeaua noastră din însărcinarea celor de la Pullach". Zîmbi cu o nuanță de mustrare paternă către Yannis și-i spuse:

— Vezi ce înseamnă să te dai pe mîna unui om neverificat, domnule Hristopoulos? Ți-o spun pentru că nu e prima oară cînd te grăbești, mai bine zis cînd te pripești în felul acesta. Desigur, trebuie să riscăm uneori, iar dumitale ți s-a întîmplat adesea să și cîștigi riscînd. Chiar așa fiind, nu trebuie să ai

încredere în nimeni, *my boy*. Iar de nemții ăștia să te ferești ca de dracu. Sînt niște adevărați bandiți!

Yannis îl ascultă cu o mutră vinovată, plină de modestie, cu privirile lăsate în jos, iar cînd scoțianul își termină tirada se mulțumi să spună:

— Am înțeles, Sir! Aveți perfectă dreptate.

În realitate, se străduia să-și înăbușe cît putea de bine hohotul de rîs care-l încerca. Al dracului, Ali ăsta! Pe toate le știa! Pe cînd se pregătea să dea ochii cu Mc. Murphy, el îl învățase: „Inventează și tu o poveste cu nemți. Mc. Murphy vede roșu atunci cînd aude de ei. Se pare că i-au jucat un renghi urît în timpul războiului".

Cu această întrevederea se termină, și pentru un timp, păru că norocul îi surîde din nou lui Yannis; în zilele următoare, centrul de emisie-recepție al organizației, montat pe un vapor ancorat în apele internaționale, începu să primească mesaje de la stația corespondentă din România. „Cronin" și „Duncan" raportau că, după plecarea lui, lucrurile reintrau treptat în normal, iar în cea de a treisprezecea zi după începerea emisiunilor „Cronin" transmise o informație aflată direct de la sursă din care rezulta că, din lipsă de indicii, miliția suspendase temporar cercetările privind moartea lui „Oscar" și a soției sale.

A doua zi, Hristopoulos îi dădu lui Ali Necet, pentru a fi transmis în România, un mesaj mai lung în care insista asupra necesității reluării imediate a acțiunilor de pătrundere la Comandamentul marinei și a raportării regulate a rezultatelor. Două zile mai tîrziu, postul de la Constanța transmise un raport a cărui descifrare dură toată noaptea. „Cronin" informa că reușise să intre în legătură cu ofițerul de marină cunoscut; acesta venise, conform înțelegerii

cu „Oscar“, să vadă ce se făcuse cu aranjarea unei excursii mai ieftine în Maramureş. Agentul îl primise în biroul său, îl tratase cu cafea şi cu whisky şi îl informase despre moartea năprasnică a lui „Oscar“, eveniment necunoscut ofiţerului. Omul se arătase mai afectat de irosirea speranţelor sale pentru o excursie mai ieftină, decît de moartea vărului său, iar „Cronin“ îi promisese că îi va procura el biletele necesare cu jumătate de preţ. Pentru a-i preda aceste bilete, a căror diferenţă o plătise din buzunar, „Cronin“ îi fixase individului o întîlnire la restaurantul *Zorile*, în aceeaşi seară. La întîlnire, agentul îi dăduse marinarului trei bilete pentru cabana-hotel *Borşa* şi-l invitase la masă pretextînd că, fiind singur acasă, e obligat să mănînce în oraş. Cina se prelungise prin consumarea cîtorva sticle de vin care încălziseră atmosfera şi-i permiseseră lui „Cronin“ să-şi manifeste mirarea faţă de puţinătatea mijloacelor materiale ale comeseanului său care era, oricum, ofiţer superior. Rezultase că omul avea de întreţinut şi o amantă pretenţioasă care-i toca literalmente toate resursele. În glumă, „Cronin“ îi spusese că mai întîlnise asemenea situaţii, dar că bărbaţii se descurcau, în general, aranjîndu-şi venituri suplimentare. Ofiţerul răspunsese că nu vede modalitatea de a-şi procura asemenea venituri. „Sînteţi parcă hidrolog-cartograf şi aţi putea desena hărţi privitoare la litoral“ îşi dăduse „Cronin“ cu părerea, iar ofiţerul răspunsese: „Nici n-ar mai trebui să le pictez din nou ci doar să fac copii la xerox sau la heliograf după cele ce le desenez toată ziua. Dar cine are nevoie de toată maculatura asta în afara marinei?“ „Cronin“ i-a spus că ideea îi venise de la faptul că făcuse nu demult cunoştinţă cu un american ce reprezenta o

mare companie petrolieră specializată în forajul submarin. Acesta era dispus să plătească generos pentru o hartă a platoului continental românesc. Firma sa intenţiona să întocmească un studiu preliminar a rentabilităţii forajului în acest platou pentru a şti în ce măsură se poate angaja într-o cooperare cu organele de resort române. Oficial, americanul nu reuşise să-şi procure o asemenea hartă, iar în prezent încerca să facă rost de ea pe căi particulare. Dacă ofiţerul dorea, „Cronin“ i-ar fi putut face cunoştinţă cu acest american ce urma să revină în zilele următoare la Constanţa. După ce se gîndise serios, ofiţerul fusese de acord să-l cunoască pe american. El precizase că şeful său se afla în concediu şi că, pînă la întoarcerea acestuia, toate cheile depozitului de hărţi şi planuri erau în posesia lui. Dacă americanul se dovedea om serios şi mai ales discret el putea să-i procure o hartă a platoului continental românesc la scara 1 : 500 000 cu studiile aferente din care să rezulte zonele presupuse a conţine zăcăminte petrolifere, totul la preţul de un sfert de milion de lei. Bineînţeles, „Cronin“ ar primi şi el un procent din această sumă, poate cincisprezece la sută. Agentul simulase că e interesat în ofertă şi îi promisese că la revenirea americanului le va face legătura. Ofiţerul s-a plîns de faptul că nu ştie englezeşte şi deci, nu se va putea înţelege cu interlocutorul său, iar „Cronin“ l-a liniştit spunîndu-i că americanul vorbeşte franţuzeşte. Întrucît, pînă la urmă rezultase că ofiţerul nu cunoştea satisfăcător nici franceza „Cronin“ îi primisese că va participa şi el la discuţia respectivă ca translator, dar în acest caz partea lui va fi de douăzeci la sută. Ofiţerul acceptase şi-i dăduse adresa şi numărul de telefon de acasă precum şi pe acela de la

serviciu. În încheierea raportului, „Cronin" recunoștea că forțase puțin nota, dar își motiva comportarea prin caracterul urgent pe care îl avea îndeplinirea acestei sarcini. Dacă n-ar fi acționat pe loc — argumenta el — nu numai că pierdea un moment favorabil, dar dialogul s-ar fi întrerupt pînă în noiembrie, la revenirea ofițerului din concediu, cu șanse îndoielnice de a fi reluat. În încheiere, „Cronin" propunea ca „Iason", adică Hristopoulos, să revină urgent la Constanța în postură de american, înarmat cu o sumă de bani care să-i permită să trateze cu marinarul.

— Ei? îl întrebă Necet pe Hristopoulos după ce citiră împreună textul descifrat al telegramei, ce ai de gînd să faci acum? Hotărăște-te repede, căci sînt convins că patronul, care are un exemplar din telegrama lui „Cronin", ne va chema urgent la el. De fapt, nu prea ai ce hotărî! Va trebui să pleci în România pentru a treia oară în vara aceasta.

— La altul! răspunse răstit Hristopoulos. Povestea e prea frumoasă ca să fie adevărată. De ani de zile ne zbatem să punem mîna pe un militar român, indiferent de armă sau grad, fără să fi izbutit vreodată să facem cunoștință cu unul, iar „Cronin" nu numai că s-a împrietenit la toartă cu ăsta într-o singură zi, dar l-a și recrutat pe jumătate. Mie chestia asta îmi miroase a cursă și n-am de gînd să mă bag în ea.

— Frumoasă sau nu, cursă sau ba, povestea lui „Cronin" se lovește grozav cu cea pe care i-ai cîntat-o chiar tu lui Mc. Murphy. Spuneai că oamenii tăi din România acționează intens în aceste zile pentru procurarea informațiilor cerute de la Neapole și că speri să primești vești bune înainte de sfîrșitul lunii. Iată, ai primit! Și apoi n-ai raportat chiar tu numele

ofițerului despre care vorbește „Cronin" în telegramă, indicîndu-l drept candidat potențial al unei viitoare acțiuni de corupere? Ce poți să mai faci acum? Să-i mărturisești patronului că l-ai mințit ca pe un copil? Haida de! Asta ne-ar costa pe toți slujba, iar pe tine, în mod sigur, capul. Vei dispare într-o noapte în Bosfor cu o piatră legată de gît, aidoma celor loviți în trecut de mînia marilor noștri sultani, Allah să-i țină în raiul lui! În ce mă privește, sînt pregătit să spun adio firmei „Bogaz" și salariului bun pe care-l primesc. Sînt vechi în meseria asta și am trecut prin multe, așa că am avut în vedere și această eventualitate. Mi-am pus deoparte ceva bani și mi-am asigurat o slujbă, două. Dar tu, Yannis? Crezi că te poți juca nepedepsit cu focul ? Nu, băiete, va trebui să te întorci în România pentru victorie sau pentru dezastru!

— Dar, Necet efendi, asta ar putea fi foarte bine o capcană. S-ar putea să nu mă mai întorc de acolo . . .

— Yannis, te știam băiat deștept. Doar n-ai să te duci la întîlnirea cu „Cronin" ca mielul la tăiere. În prealabil, vei face cîteva verificări asupra lui. Stabilești dacă continuă să vină în mod obișnuit la serviciu, dacă doarme acasă . . . Îl vei căuta, de asemenea, pe „Duncan", fără să te grăbești să iei legătura cu el. Dacă totul ți se va părea în regulă vei putea să-l contactezi pe „Cronin" pe neașteptate, într-un loc potrivit. Iar dacă simți că ceva nu este normal, nu contactezi pe nimeni. Te întorci aici, la Istanbul și găsim noi o istorie cu nemți pe care să i-o servim scoțianului.

Ali Necet mai vorbea încă atunci cînd telefonul de pe biroul lui sună cu insistență. Era Mc. Murphy care îi poftea pe amîndoi, imediat, la el acasă și cei

doi plecară într-acolo în maşina lui Ali. Ajunşi la poarta vilei sunară să li se deschidă şi în timp ce un valet se apucase s-o facă, Necet puse mîna pe umărul colegului său mai tînăr şi-i spuse:

— Fii cuminte, Yannis! Fără prostii!

Mc. Murphy îi primi pe terasă, strîngîndu-le călduros mîinile şi poftindu-i la o masă pe care se aflau pregătite pahare şi o sticlă cu whisky. După ce se aşezară, scoţianul scoase din buzunarul hainei textul descifrat şi tradus în englezeşte al telegramei lui „Cronin".

— Mr. Hristopoulos, rosti el cu o notă de solemnitate în glas, te felicit pentru activitatea agenţilor pe care i-ai format şi pe care îi conduci. Sincer vorbind, nu mă aşteptam ca măsurile pe care le-ai luat acolo, în România, să dea roade atît de curînd. Ai în acest „Cronin" un auxiliar curajos şi inteligent pe care va trebui să-l recompensăm în mod corespunzător pentru iniţiativa sa îndrăzneaţă. În ce te priveşte, va trebui, evident, să pleci din nou în România. Ai hotărît data plecării?

— Nu, încă nu, Sir, răspunse Yannis, al cărui gît era uscat în pofida paharului mare de whisky pe care-l sorbise dintr-o înghiţitură. Mă întrebam chiar dacă nu este periculos să o fac pentru a treia oară în acest an. Aş putea deveni suspect, luat la ochi...

— Nu vei fi luat luat la ochi dacă te vei duce sub o altă identitate. Îţi vom pregăti un paşaport american şi îţi vom schimba înfăţişarea, atît cît ne permite timpul scurt pe care-l avem la dispoziţie. Dacă am avea un răgaz de o lună—două ţi-ai putea lăsa o barbă suficient de mare ca să-ţi ascundă obrazul. Va trebui să renunţăm la ea şi să ne mulţumim cu o mustaţă subţire, gen mexican, nişte ochelari, o pieptănătură schimbată. Nu ne putem permite să folosim materiale artificiale de deghizare. Perucile, favoriţii, schimbarea formei sprîncenelor sînt chestii bune pentru o oră, două, nu pentru o săptămînă. Şi, mai ales, nu poţi risca să treci graniţa cu ele. Ai mai putea folosi nişte pantofi ortopedici, special făcuţi ca să nu se cunoască diferenţa dintre ei, dar suficient de diferiţi pentru a-ţi schimba mersul. În fine, vom mai vedea şi ce va spune machiorul. Ai ceva bani româneşti în casă? îl întrebă el pe Necet.

— Nu, Sir, răspunse cu regret cel întrebat. Doar cîteva mii de lei păstrate pentru urgenţe neprevăzute.

— Să procuri imediat şaptezeci de mii de lei contra dolari. Vei cumpăra leii de la zarafii din Beyrut, nu aici. Ştii, se întoarse el către Hristopoulos, va trebui să-i explici ofiţerului aceluia că nu putem plăti un sfert de milion înainte ca experţii noştri să evalueze materialul pe care ni-l va furniza. Între noi vorbind, nici nu am dreptul să aprob mai mult de o sută de mii. Spune-i tipului că îi vom plăti chiar mai mult decît sfertul lui de milion atunci cînd ne vom convinge că marfa e bună. Acum, îi vei da ca acont suma de cincizeci de mii şi îl vei asigura că va primi restul de la „Cronin" la înapoierea sa din concediu. Lui „Cronin" îi vei da restul de douăzeci de mii ca gratificaţie specială. Cum vei trece banii peste graniţă?

— Mă gîndeam să-i ascundem în caroseria maşinii...

— Mda... Nu e o soluţie rea, dar cere ceva timp. Voi lua eu legătura cu cei de la Milano să vedem dacă au ceva pregătit. Dacă nu au, le voi cere să trimită cu avionul un specialist care să construiască ascunzătoarea într-o maşină cumpărată aici, de oca-

zie. Sper că conduci bine... Ai vreo preferință în ce privește marca mașinii?

— Păi, dacă e vorba să fac pe americanul, ar trebui să am o mașină americană. De exemplu, un „Oldsmobile“ de tip mai nou, cu aer condiționat...

— Mută-ți gîndul! O asemenea haraba va strînge permanent în jurul ei o ceată de gură-cască ce vor recunoaște în tine, oriunde te-ar întîlni, pe stăpînul automobilului frumos din fața hotelului. Astăzi, americanii practici și economi călătoresc cu mașini europene „Fiat“, „Volkswagen“ sau „Renault“ care consumă puțin și care pot fi reparate fără probleme în cel mai amărît oraș din Europa. Vom căuta deci și noi o mașinuță dintr-astea, îi vom pune numere dintr-un stat american, să zicem New-Jersey, și-i vom fabrica acte care să corespundă pașaportului dumitale. După cum vezi, vom avea destul de lucru. Ne vom grăbi pe cît vom putea astfel încît la 22, cel tîrziu la 23 septembrie să poți pleca. În împrejurări ca acestea trebuie să bați fierul cît e cald. Cred că ai putea să-i trimiți de pe acum o telegramă lui „Cronin“ ca să-ți fixeze o întîlnire cu marinarul pe 25 septembrie, seara.

— Nelăsîndu-i lui Hristopoulos timp să răspundă, Ali Necet interveni:

— Ne-am făcut și noi unele socoteli înainte de a veni aici, Sir. Am ajuns la concluzia că n-ar trebui să dăm nici o telegramă lui „Cronin“. Credem că domnul Hristopoulos ar trebui să ajungă neanunțat la Constanța și să ia unele măsuri de verificare a situației înainte de a trece la acțiune. Oricît am fi de siguri de loialitatea lui „Cronin“, nu trebuie să înlăturăm cu totul ipoteza unei capcane organizate de securitatea română.

— Judicios, dragă Necet. Ai dreptate și vom face așa cum propui. Desigur, în orice acțiune trebuie prevăzută și ipoteza prezenței adversarului. Din fericire, în cazul de față, cei de la centrul de radio sînt categorici: vocea de pe bandă îi aparține lui „Cronin“, iar semnele de securitate care ne încredințează că agentul n-a emis sub controlul românilor sînt la locul lor. Totuși, zic și eu că e mai bine ca Hristopoulos să se ducă inopinat. Ești, desigur, de acord, *my boy?* se adresă el lui Yannis.

— Yes, Sir, Așa cum vă spunea și Necet efendi, noi ne-am pus de acord în această privință înainte de a veni la dumneavoastră.

— Atunci, la treabă, exclamă scoțianul cu o energie nebănuită la unul ca el. Dumneata, Necet, faci rost de bani românești, iar Hristopoulos se va ocupa exclusiv de intrarea sa în pielea personajului a cărui identitate o va lua: biografie, înfățișare fizică și restul. Eu îi voi face rost de mașină și de acte. În ajunul plecării, ne vom întîlni la „Bogaz“ pentru a vedea cum stăm și pentru a pune la punct detaliile.

La întoarcere, Hristopoulos îi spuse cu recunoștință lui Necet:

— Îți mulțumesc, *agabey!** Ești un prieten adevărat. Dacă m-ai fi lăsat să vorbesc atunci, cînd cu telegrama, cine știe ce prostie mai dădea din mine.

— Ne sprijinim cît putem și cum putem, Yannis, răspunse Necet filozofic. Avem o meserie plină de riscuri și dacă nu ne-am ajuta între noi, ne-ar mînca cîinii. Mult mă mir de entuziasmul ăsta tineresc al scoțianului nostru; se vede că nu-l interesează altceva în afara hărților privitoare la apele teritoriale ale

* Nene (în turcește).

românilor. Faptul că asta te-ar putea costa capul, pe tine și pe alții, îl interesează mai puțin, ca să nu zic deloc. Păcat că nu poți să-l iei cu tine...

În zilele de pregătire înfrigurată care urmaseră, Yannis avu puțin timp să se gîndească la cele ce-l așteptau în România. Doar noaptea tîrziu, înainte să adoarmă, se surprindea gîndindu-se la Cionca și la telegrama acestuia. Uneori își spunea „De ce nu? Ofițerul acela există, o știu doar mai demult. Doar pentru a ajunge la el mă agățasem de Oancea. Știam, de asemenea, că nu prea are bani... De ce n-ar fi posibil ca Cionca să-l fi cunoscut și să-l fi momit cu perspectiva de a cîștiga ceva parale? Doar asta le și cerusem, lui Cionca și lui Dulcescu: să corupă pe unul care are acces la hîrtiile acelea". Dar optimismul nu dura prea mult și Yannis începea să se îndoiască de buna credință a complicelui său: „Dacă securitatea a pus mîna pe Cionca, ăsta e capabil de orice pentru a-și salva pielea. Ce dracu'! Un ofițer superior de marină nu e chiar atît de naiv să creadă că tot ce zboară se mănîncă. Ăștia au absolvit toți cursuri speciale de contrainformații... Altfel nu le-ar da documente secrete pe mînă... Și apoi, cum ar fi putut să îndrăznească lașul ăla de Cionca?" La urmă, gîndul lua contururi precise: „Dacă mă atrage într-o cursă, îl omor ca pe un cîine! Cu orice risc". Această hotărîre îl liniștea și Yannis cădea într-un somn greu, plin de vise, care de care mai fanteziste. Zilele, în schimb, treceau repede cu multă alergătură și muncă istovitoare. Atît de istovitoare încît Yannis ajunsese să dorească ca totul să se termine odată, să se vadă plecat. Machiorul la care-l trimisese Mc. Murphy îi schimbă înfățișarea pe cît

îi fu cu putință, dînd o culoare mai deschisă părului și feței, schimbîndu-i pieptănătura, îmbrăcîndu-i cu aur unul din canini și lăsînd să-i crească o mustață mică. Niște ochelari fără ramă asemenea celor purtați de răposatul președinte Roosevelt și pantofi cu tălpi de grosimi discret diferite care-i deformau vag mersul întregeau gama mijloacelor folosite pentru transformarea lui Yannis Hristopoulos în cetățeanul S.U.A. Jeremiah Stone din statul New—Jersey, reprezentant al firmei „Petroleum Drilling Company" specializată în operații de foraj marin. Îmbrăcămintea lui Mr. Stone, cumpărată de gata dintr-un magazin de confecții din New York era suficient de sobră pentru a nu contraveni vîrstei și profesiei sale onorabile, păstrînd totodată un iz de extravaganță tipic americană. Dacă unul din cunoscuții săi ar fi trecut pe lîngă Hristopoulos, ar fi privit lung în urma lui și și-ar fi spus: „Sigur l-am cunoscut undeva pe individul ăsta, dar nu știu unde și nici nu-mi amintesc cine o fi." În ce privea mașina, cei din Milano trimiseseră la Istanbul un „Renault 16 TS" trucat admirabil, ale cărui ascunzători n-ar fi putut fi descoperite decît demontîndu-l bucată cu bucată. „Treabă de contrabandist" comentă Mc. Murphy plescăind din buze ca după degustarea unei prăjituri bune., „Renaultul" primi un număr din statul New—Jersey și o carte de asigurare emisă de filiala din Viena a unei renumite societăți de asigurări americane. Yannis și Necet aranjară cei șaptezeci de mii de lei în ascunzătoarea construită sub bordul mașinii. Discuția cu Mc. Murphy care avu loc în aceeași seară fu scurtă și constitui mai degrabă o trecere în revistă a felului cum se desfășuraseră pregătirile pentru plecarea în misiune a lui Hristopoulos. Planul rămase în linii

mari cel stabilit acasă la scoţian, cu corectivul că Yannis putea, în funcţie de imprejurările concrete, să ia şi alte iniţiative. Astfel pregătit, Hristopoulos porni la drum, ajungînd la Giurgiu în dimineaţa zilei de 23 septembrie. Vameşul care-i făcu revizia bagajelor se mulţumi să-l întrebe dacă avea ceva de declarat şi, la răspunsul negativ al lui Mr. Stone, îi înapoie paşaportul, urîndu-i şedere plăcută în România. În aceeaşi seară ajunse la Constanţa unde, cu toate că nu-şi rezervase în prealabil, găsi cu uşurinţă o cameră la hotelul „Continental"; sfîrşitul de sezon îndemna turiştii să părăsească litoralul unde soarele devenea din ce în ce mai zgîrcit. Obosit de drum. Mr. Stone se culcă devreme, lăsînd vorbă să fie trezit la ora cinci şi jumătate dimineaţa; voia, explică el, să iasă pe faleză pentru a admira răsăritul. De fapt, îşi făcu de lucru prin cartierul „Tomis II", fixîndu-se pînă la urmă în grădina din preajma spitalului cel nou de unde putea să vadă ieşirea blocului în care locuia Cionca. La ora şapte fără un sfert, acesta ieşi din casă, îndreptîndu-se spre staţia de troleibuze de unde se îmbarcă spre centru. O oră mai tîrziu, Hristopoulos — Stone telefonă la Centrala de turism a litoralului cerînd legătura cu şeful serviciului „programe" şi, cînd auzi vocea lui Cionca, închise fără să vorbească cu el. Evident, omul era liber şi-şi vedea de treburile lui obişnuite. Edificat, Hristopoulos se întoarse la hotel unde îşi luă micul dejun şi apoi se sui în automobilul său, luînd drumul Mangaliei. Înainte să iasă din Constanţa, opri la o staţie „Peco", spălă caroseria prăfuită şi refăcu plinul de benzină. Ajuns la Mangalia, parcă maşina lîngă gară şi se duse întins la poştă; cu o fisă de 25 de bani chemă la telefon Sanatoriul balnear, cerînd să vorbească cu Ştefan

Dulcescu. Înainte de a-i face legătura, centralista îşi manifestă îndoiala că domnul Dulcescu se va fi reîntors din deplasarea de la Arad unde fusese trimis să recepţioneze nişte mobilă pentru instituţie. Faptul că cel căutat se afla într-adevăr în deplasare îi fu confirmat şi de bărbatul necunoscut care ridicase receptorul telefonului de pe biroul lui Dulcescu, precum şi de portarul sanatoriului pe care Yannis îl chestionă o jumătate de oră mai tîrziu, sub un pretext oarecare. Absenţa de la serviciu al celui de-al doilea agent al său îl contrarie oarecum pe Hristopoulos dar nu-l alarmă din cale afară. În cadrul grupului administrativ al sanatoriului, Dulcescu avea, într-adevăr, răspunderea mobilierului şi Yannis mai cunoştea cel puţin trei cazuri în care omul trebuise să se deplaseze la diferite fabrici pentru recepţionarea unor achiziţii. Îi părea rău doar că Dulcescu lipsea tocmai în aceste zile, cînd prezenţa lui la Constanţa i-ar fi fost, fără îndoială, de folos. Oricum, faptul că Cionca se afla în deplină libertate, aparent nesupravegheat, făcea ca de aici, din Constanţa lucrurile să pară mult mai simple decît i se păruseră la Istambul. În consecinţă, Hristopoulos se hotărî să-şi contacteze omul pe neaşteptate, chiar în după-amiaza aceea. Pentru aceasta, se înapoie la Constanţa şi în preajma orei 16 se instală în interiorul magazinului aflat peste drum de intrarea funcţionarilor centralei de turism, pîndindu-i prin vitrină pe toţi cei ce ieşeau pe uşă. Avu de aşteptat aproape o oră, căci Cionca nu plecă odată cu majoritatea funcţionarilor. În sfîrşit, la ora cinci fără un sfert apăru şi el, însoţit de un tînăr care, odată ajuns în stradă, îl salută respectuos şi se despărţi de el, grăbindu-se în direcţia pieţii Ovidiu. Cionca se avîntă voiniceşte spre staţia de troleibuz aflată la

capătul bulevardului Republicii, dar înainte de a ajunge acolo, Hristopoulos îi puse mîna pe braţ şi-l interpelă rîzînd:

— Noroc, Aurică, şi bun găsit din nou la Constanţa! Te grăbeai, se vede, să ajungi la masă . . .

Cionca îl privi descumpănit cîteva momente şi apoi izbucni:

— Ia te uită! Yannis! Dar ştii că te-ai schimbat serios de cînd ne-am văzut ultima oară? Eu, unul, n-aş fi îndrăznit să te opresc pe stradă! Ca să vezi ce poate face vîrsta din om! făcu el pe prostul.

— Fii atent că mi-am schimbat nu numai mutra ci şi identitatea. Ia-o înainte spre *Zorile*, că tot nu-i nimeni acolo la ora asta. Avem de discutat.

— Sigur, Yannis. Te aşteptam şi eram chiar îngrijorat de faptul că nu-mi dai nici un semn, spuse Cionca începînd să se distanţeze.

La *Zorile* cei doi ocupară o masă retrasă şi comandară bere, iar după ce ospătarul desfăcu două sticle şi se îndepărtă, Yannis îi spuse scurt lui Cionca:

— Povesteşte!

Cionca sorbi cu poftă din berea rece şi spuse:

— La drept vorbind, nu prea am multe de povestit peste ce am scris în telegramă. Cred că am avut pur şi simplu inspiraţie şi mai ales mult noroc. Tipul era amărît la culme, fiindcă după o viaţă de muncă nu-şi putea permite nici măcar trei săptămîni de vacanţă în categoria lux. M-am decis să avansez prudent, cu afirmaţii făcute jumătate în glumă jumătate în serios, curios să văd pînă unde au să ţină. Şi au ţinut . . .

— Cum a primit tipul vestea morţii lui Oancea şi a nevesti-sii?

— Nu prea l-a afectat. Am avut impresia că regreta mai mult că odată cu el, dispăruseră şi perspectivele unor locuri cu preţ redus. Cred că am fi dat greş mizînd pe Oancea. În orice caz, ar fi mers mult mai greu.

— Mda, se poate. Ceea ce mă intrigă pe mine, reluă Hristopoulos privindu-l atent pe Cionca, este faptul că unul ca ăsta, ofiţer superior, instruit special să umble cu documente secrete, a acceptat cu atîta uşurinţă să înstrăineze unele din ele. Cum îţi explici tu, care ai discutat cu el, această, hai să-i zicem, anomalie?

— M-am tot gîndit şi eu la asta, Yannis. Adevărul este că tipul nu părea să acorde acestor documente importanţa pe care le-o acordăm noi. Mi-a făcut impresia că este scîrbit să tot întocmească planuri, schiţe şi hărţi. După părerea lui, toate acestea n-au nici o importanţă pentru apărarea României. În epoca actuală, luptele decisive nu se vor da în largul Mangaliei sau a farului Tuzla. „Marea Neagră este un lac închis, domnule“ spunea el. Am înţeles că trebuie să refacă anual tot acest material, în conformitate cu noi instrucţiuni şi norme, şi că s-a săturat de această treabă ca de mere acre. Pe mine, drept să-ţi spun, atitudinea asta blazată m-a pus pe gînduri. Probabil tot aşa de plictisiţi or fi ofiţerii ce au răspunderea materialelor culese de noi, sau cei care trebuie să supravegheze rachetele şi armamentul nuclear . . .

— Blazat, blazat, dar s-a aruncat la un sfert de milion.

— Mai întîi nu-i venea să creadă că există cineva dispus să dea bani pe chestiile astea. La insistenţele mele că e vorba de o firmă importantă, cu multă experienţă, a cărei cointeresare ar fi pînă la urmă

folositoare țării, individul s-a aruncat la preț. Desigur, suma rămîne negociabilă.

— Deci tu excluzi în mod absolut posibilitatea ca acest individ să ne fi fost trimis de securitate...

Cionca rîse cu poftă și exclamă:

— Cine? Țuicarul ăsta? Vezi-ți de treabă, Yannis. Dacă aș lucra la securitate mi-aș alege mai bine colaboratorii. Dealtfel, amintește-ți că individul acesta se află în preocuparea noastră încă din iunie. Noi sîntem cei care am alergat după el și nu invers. De aceea m-am și lansat. Dacă nu-l zgîndăream eu, pleca necăjit că și-a ratat vacanța... Mă rog, pînă la urmă nimic nu e imposibil. Acum că ai venit, fă-ți bine socotelile. Eu pot să-l chem sau să nu-l chem, cum hotărăști.

— Am să-mi fac toate socotelile, nu te teme. Nu cumva știi ce este cu Fane Dulcescu? L-am căutat la sanatoriu și mi-au răspuns că lipsește. Mi s-a părut cam curios. După cîte știu nu prea îi plac deplasările. Preferă să stea ca o cîrtiță în biroul lui.

— A fost trimis după mobilier pe undeva pe lîngă Arad. Treabă de trei săptămîni. Cu recepție, cu ambalare, cu expediție. Mi-a picat și mie destul de prost. Știi și tu cît de puțin mă încîntă manevrarea aparatului de radio. A trebuit în plus să mă duc la Dulcescu acasă, în comuna Cumpăna, să vă trasmit chestia asta cu marinarul. Pe urmă n-am mai făcut nici o transmisie și m-am mulțumit să vă ascult pe voi la „Telefunken"-ul pe care mi l-a dat Necet anul trecut. Strașnică sculă... În orice caz, fără Dulcescu nu mai fac nici o emisie. Nu e deloc plăcut să te duci pe înnoptat într-un sat în care n-ai călcat niciodată și să te încui singur într-o casă străină pentru a lucra cu emițătorul. Noroc că n-a dat nimeni

peste mine. Am făcut toată chestia asta ca să nu-l scăpăm pe marinar. Pînă să vină Dulcescu pleca el în concediu și ajungeam în noiembrie...

— Aurică, îl întrerupse Hristopoulos din tiradă, aș mai vrea să discutăm o problemă, dar știi așa, sincer, ca între doi prieteni vechi: cînd am discutat telegrama ta cu Necet și cu șeful cel mare, unul din noi, nu contează care, a pus întrebarea dacă nu cumva toată povestea asta e un joc al securității montat cu concursul tău. Desigur am garantat pentru tine, dar a trebuit să mă angajez că, în cazul că ne-ai trădat, te voi lichida pe loc. Ce zici de asta?

Cionca își turnă încă un pahar de bere și-l bău pe îndelete:

— Mă mir de voi, Yannis, rosti el mohorît, că nu v-a venit gîndul ăsta mai demult. Bine ar fi fost să vă fi dat prin cap ideea acum trei ani și mai bine, înainte să mă băgați în porcăria voastră. Poate că nici acum, după ce m-ați legat de voi cu sîngele lui Oancea, n-ar fi tîrziu să mă lăsați în pace. Eu nu pot răspunde acestei presupuneri decît într-un singur fel: ia-ți valea și du-te de unde ai venit! Aș fi foarte fericit să nu mai aud niciodată de voi. Ospătar, ce avem de plată aici, strigă el ducînd mîna la buzunar.

Alarmat, Hristopoulos se adresă ospătarului care venea urgent prin sala goală:

— Nu face plata, mai desfă-ne două sticle. Stai, nebunule, nu ți-o lua în cap, îl temperă el pe Cionca, alarmat de posibilitatea unui conflict tocmai într-o asemenea împrejurare. Eu ți-am spus deschis ce s-a discutat acolo la noi despre problema asta. Asta nu înseamnă că trebuie să te superi ca văcarul pe sat. Șeful nici n-a vrut să ia în seamă ipoteza,

mai mult, te-a premiat deocamdată, repet, deocamdată, cu douăzeci de mii de lei.

— Foarte interesant, Yannis. Păi, dacă şeful nu m-a bănuit, înseamnă că cel care a aruncat piatra ai fost, fie tu, fie Necet. Hai, spune că a fost Necet. Aşa-i că nu poţi?

— Înţelege-mă, Aurică, eu mi-am riscat pielea venind încoace. Nu puteam să înlătur total nici o ipoteză...

— I-auzi! Şi eu care credeam că pielea mea e mai aproape de tăbăcar decît a oricăruia! Vom mai vorbi despre asta, Yannis. Mulţumeşte cerului că am şi eu ca şi tine tot interesul să termin cu bine treaba de care m-am apucat. Cînd stai de vorbă cu marinarul? În seara aceasta?

— În nici un caz. Va trebui să mă pregătesc înainte şi mai ales să scot din ascunzătoare banii pe care i-am adus cu mine. În legătură cu banii, va trebui să-i explicăm că nu-i putem da pe primele materiale mai mult de cincizeci de mii de lei. Dacă acestea vor fi găsite bune de specialiştii de la N.A.T.O. îi vom da şi restul, ba poate chiar mai mult. N-avem nici un interes să pierdem găina care face ouă de aur.

— Astea spune-i-le marinarului, nu mie. Eu pot doar să ţi-l aduc acolo unde doreşti. Restul te priveşte.

— Cred că cel mai bun loc rămîne tot acesta de aici. La *Zorile*, mîine seară la ora nouă. Îi spui să vină în civil şi să aibă la el harta aceea a platoului. I-o vom înapoia dimineaţă devreme.

— Ba să mă ierţi, dar eu nu mă duc nici mort în sat la Dulcescu să-ţi fotografiez harta. Te descurci cum ştii.

— Las' că nu te trimit la nici un Dulcescu. Am adus cu mine un aparat japonez bun şi voi fotografia harta în cameră la lumina lămpii de citit, bucată cu bucată. Mai ştiu şi eu cîte ceva despre aptitudinile tale tehnice. N-am poftă să dau cincizeci de mii de lei pe cîteva bucăţi de film alb sau voalat, rîse Yannis.

— În ce mă priveşte, aş fi foarte mulţumit să lipsesc cu totul mîine seară, dar nu va fi posibil, spuse Cionca atins. Tipul vorbeşte numai româneşte, iar tu va trebui să faci pe străinul măcar la început. Eu voi traduce.

— Bine, aşa vom face. Ne vedem tot aici, cu marinarul, mîine seară la ora nouă. Ridică-te tu primul şi lasă-mă pe mine să plătesc. Apropo, unde stă marinarul ăsta al tău?

— Pe Bibescu Vodă nr. 36, telefon 62830. Figurează în carte. Strada începe din bulevardul Lenin, ceva mai sus de spitalul militar, pe partea opusă acestuia. Nu te sfătuiesc să treci pe acolo. Orice trecător străin de cartier e luat imediat la ochi, iar unul care s-ar hazarda să întrebe ceva ar scoate toate cucoanele la poartă. E o stradă dintr-acelea unde toată lumea cunoaşte pe toată lumea. Pe mîine!

— Pe mîine, răspunse Hristopoulos, cu gîndul în altă parte.

Rămas singur, ceru să i se mai desfacă o sticlă cu bere şi îşi aprinse o ţigară, trăgînd gînditor din ea. Discuţia cu Cionca i se părea în general un semn bun! Acesta răspunsese fără să se poticnească tuturor întrebărilor şi problemelor ce-i fuseseră puse. Răspunsurile fuseseră convingătoare, cel puţin pentru Yannis. O notă mai stridentă i se păruse aceea a reacţiei lui Cionca atunci cînd îl suspectase pe faţă

de trădare. De fapt nici nu putea spune cu toată convingerea că fusese o reacție stridentă, căci îi lipseau elementele de comparație. O asemenea discuție nu avuseseră niciodată de cînd se cunoșteau. În rest, totul păruse normal. De la sosirea în Constanța, nu-l urmărise nimeni. Mai rămînea povestea cu deplasarea neașteptată a lui Dulcescu. Era verosimilă, dar în această împrejurare ar fi fost mai bine ca omul să fie aici. Din păcate nu-l putea aștepta. Trebuia să hotărască pentru sau împotriva contactării marinarului. Hotărî pentru. Își consultă ceasul care arăta șase și jumătate, plăti, și se întoarse la hotel unde se urcă în mașină, plecînd cu viteză spre Ostrov. Peste o oră și jumătate se afla între dealurile împădurite dintre Ion Corvin și Adamclisi, unde părăsi șoseaua, pustie la ora aceea, înfundîndu-se în pădure. Cînd fu sigur că nu-l mai putea vedea nimeni, opri mașina și desfăcu ascunzătoarea din spatele bordului. Scoase banii procurați la Beyrut și un aparat mic de emisie dotat cu un manipulator morse. Se chinui apoi să codifice la lumina slabă din mașină o telegramă scurtă pe care o imprimă cu ajutorul manipulatorului pe banda casetofonului aflat la bord. La ora zece fix își lansă telegrama în eter, primind aproape imediat confirmarea recepționării ei. Ascunse apoi emițătorul și manipulatorul morse, șterse banda casetofonului și, cu un suspin de ușurare, porni spre Constanța. Ajunse la hotel cu puțin înainte de miezul nopții, tocmai la timp ca să mai poată comanda o friptură și o sticlă de vin. Mîncă cu poftă, aruncînd din cînd în cînd o privire la servieta așezată pe scaunul alăturat. Acolo erau adăpostiți, în teancuri de cîte zece mii, banii scoși din ascunzătoare.

A doua zi dimineață, la Istambul, Ali Necet și Mc. Murphy citeau, fiecare la el în birou, următoarea telegramă:

„Contactat Cronin. Totul OK. Mîine seară discuție cu Sindbad, apoi raport. Iason“.

Capitolul 11

Așa cum îl învățase Chivu, după discuția cu Hristopoulos, Cionca se duse direct acasă, evitînd întîlnirile întîmplătoare; dacă Yannis l-ar fi verificat urmărindu-l o vreme, orice convorbire între Cionca și un necunoscut i-ar fi dat de bănuit, determinîndu-l să renunțe la scopul vizitei lui. Șeful serviciului „programe“ trebuia deci să-i telefoneze colonelului numai de la el de acasă, dar ajuns acolo, constată că nu mai avea nevoie s-o facă: profitînd de faptul că-l știa pe Hristopoulos la *Zorile* Chivu îl aștepta.

Cionca se așeză epuizat pe un fotoliu și începu să povestească.

Colonelul îl ascultă atent, cerîndu-i să revină asupra întrebărilor puse de Yannis despre marinar, despre buna-credință a lui Cionca și despre absența de la serviciu a lui Dulcescu. Atît Chivu cît și Baciu fuseseră conștienți că scenariul imaginat de ei avea multe părți slabe datorate atît desfășurării precipitate, cît și imposibilității de a reveni asupra faptelor deja consumate, ca de exemplu arestarea lui Dulcescu. Baciu, cel puțin, acceptase continuarea acțiunii doar pentru a-i da satisfacție lui Chivu; oricum, Inspectoratul județean n-avea ce pierde. Acum,

că cei de la Istanbul mușcaseră din momeală și Hristopoulos revenise la Constanța, Baciu devenise tot atît de interesat să-l prindă în flagrant de spionaj, ca și Chivu. Amîndoi cîntăriseră îndelung părțile slabe ale poziției lui Cionca și-l învățaseră ce atitudine trebuia să adopte față de eventualele suspiciuni ale lui Hristopoulos. Comportarea șefului serviciului „programe" în discuția din ziua aceea dovedise că strădania lor nu fusese zadarnică.

— Deci, pînă la urmă, Hristopoulos a acceptat să-l întîlnească pe ofițerul de marină... Te-ai descurcat bine, mai bine decît mă așteptam. Ceea ce ți-a mai rămas de făcut e mult mai simplu. Pînă mîine seară la nouă fără un sfert te ocupi de treburile tale obișnuite. Te duci la serviciu, iei masa de prînz, te întorci acasă, faci un duș și te odihnești puțin. Dacă Hristopoulos îți telefonează sau îți cere să vă întîlniți, îi răspunzi în conformitate cu cele ce le-am stabilit împreună. Despre ofițerul de marină, îi spui că i-ai telefonat acasă încă în seara aceasta și că te vei întîlni cu el mîine seară, la nouă fără un sfert, în apropiere de *Zorile*. Dacă te întreabă, dar numai dacă te întreabă, îi poți indica și locul exact al întîlnirii: la capătul liniei de troleibuze de pe bulevardul Republicii. Seara, după ce vom lua legătura cu el, eu voi vorbi numai românește, iar tu vei traduce cu fidelitate totul în franceză. La un moment dat însă, eu mă voi adresa direct lui, fără intermediul tău, pronunțîndu-i numele de spion: *Iason*. Să fii foarte atent la acest moment care va declanșa răfuiala finală și să dispari dintre noi. Așa cum îl știi și tu, descreieratul ăsta este un individ violent de la care ne putem aștepta la orice. E clar sau mai ai de pus vreo întrebare?

— Numai una, Chivule. Acum, că vi l-am adus pe Hristopoulos vă veți mai ține promisiunea de a mă ajuta, nu la ușurarea situației mele, ci la asigurarea viitorului familiei mele?

— Noi avem un singur cuvînt, Cionca. Am spus și repet că, întrucît ai comis fapte pedepsite de lege, numai justiția e în drept să hotărască asupra gravității lor și a cazului tău. În ce ne privește, vom face tot ce depinde de noi ca sprijinul ce ni l-ai acordat în finalizarea acțiunii să fie cunoscut și de judecătorii tăi, astfel încît ei să-ți acorde circumstanțe atenuante. Un avocat bun poate exploata cu multă eficacitate această împrejurare ca și pe aceea că Hristopoulos se va afla în boxă, împingîndu-te pe planul al doilea sau al treilea.

— Mulțumesc pentru sinceritate și pentru consecvența cu care înțelegeți să vă respectați promisiunile. Vă asigur că și eu mi le voi respecta pînă la capăt, indiferent de riscurile ce le voi avea de suportat. Vei vedea.

Chivu ridică receptorul telefonului și formă numărul din biroul lui Lazăr pe care-l întrebă unde se afla la ora aceea Hristopoulos. Maiorul îi răspunse că individul ieșise din oraș cu mașina pe drumul ce duce la Ostrov, iar colonelul spuse:

— Bine. Mă strecor și eu afară și vin pe la voi. Într-un sfert de oră sper să fiu acolo.

La sediu, Chivu urmări, prin intermediul ofițerilor aflați pe teren, împreună cu Baciu și Lazăr, traseul parcurs de Hristopoulos. Avură, de asemenea, posibilitatea să audă chiar din biroul inspectorului-șef cele cîteva pîrîituri scurte care indicau emisiunea realizată de acesta din păduricea unde oprise mașina. Cunoscînd cele cîteva lungimi de undă fo-

losite de agenţii organizaţiei de la Istambul, Stănoiu şi ai săi le puseseră sub observaţie, trăgînd şi un difuzor la Baciu în birou. Încă înainte ca Hristopoulos să revină la hotel, urmăritorii săi fură în măsură să cunoască şi conţinutul telegramei sale, cifrată cu ajutorul unui dicţionar identic cu cel folosit în acelaşi scop de Cionca.

— Iată şi dovada corectitudinii lui Cionca, spuse Baciu mulţumit. Hristopoulos a rămas convins că totul e în ordine — OK, cum spune el — şi va veni la întîlnire mîine seară... Şi ce nume frumos şi sugestiv ţi-au găsit: Sindbad... De ce nu pasărea Roc sau Aladin?

— Fiindcă ăştia nu sînt marinari, răspunse Chivu.

— Şi ce, tu eşti...

— Fii, măi omule, serios, doar ai îmbătrînit în meserie, îl apostrofă Chivu. În ce-l priveşte pe Cionca, schimbă el vorba, se pare că într-adevăr şi-a făcut bine treaba. Acum trebuie să mi-o fac şi eu cel puţin la fel de bine pe a mea. S-a făcut harta aceea a platformei continentale?

— E gata de ieri. Şi ce hartă, sfinte Sisoe! Ai putea jura că e mai bună decît cea adevărată. Ce altceva îţi mai trebuie?

— Păi, pistol mi-ai dat din prima zi, ochelari fumurii am şi eu, aşa că nu mai am nevoie de nimic. Cionca mi-a garantat că nici Hristopoulos şi nici Dulcescu n-au apucat să-mi vadă bine faţa atunci, în strada Siretului, deci n-am nevoie să mă deghizez. Nu de alta, dar dacă ajungem la păruială risc să-mi las peruca în mîinile lui Hristopoulos.

— Te-ai gîndit la un plan de discuţii sau improvizezi ceva acolo pe loc?

— În ocazii de astea nu improvizez nimic. La început, după prezentările de rigoare şi după ce vom ajunge la scopul întîlnirii, am de gînd să mă lansez într-o tocmeală crîncenă pentru harta asta pregătită de noi. Eu voi pretinde cu tărie sfertul de milion, iar Hristopoulos, care n-are decît cincizeci de mii, nu va putea să-mi ofere mai mult. Sper să-l determin să devină dur, eventual să recurgă la şantaj, dezvăluindu-şi adevărata profesie. Atunci îi voi spune că nu totul se poate cumpăra cu bani şi-i voi reaminti, ca dovadă, refuzul lui Oancea de a se înhăita cu el. Să-ţi fac o prezentare scrisă?

— Nu, te-am întrebat aşa, să mai schimbăm cîteva idei. N-ar fi mai bine să-i dai totuşi harta şi să iei banii? Asta ar face impresie la proces...

— Harta e falsă, iar eu nu sînt ofiţer de marină, aşa că n-avem nimic de prezentat la proces din povestea de mîine seară. Flagrantul acesta are drept scop, după părerea mea, înfrîngerea orgoliului lui Hristopoulos, rostogolirea lui în abis de pe culmea unui triumf iluzoriu. Altfel l-am putea aresta şi acum, cînd va ajunge la hotel.

— Să ştii că n-ar fi rău deloc, se învioră Baciu. M-ar scuti de strîngerea de inimă care mă încearcă de cîte ori mă gîndesc că o să-l înfrunţi singur pe criminalul ăsta.

— Ştii cît ţin la confruntarea asta, George. Mi-ai promis-o şi te rog să nu-mi pui beţe în roate.

— Bine, bine, ziceam şi eu aşa, o vorbă. Hai, la culcare, spuse Baciu repezit.

În cursul dimineţii, Chivu trecu din nou pe la Inspectorat şi află că în ciuda sfatului lui Cionca, Hristopoulos trecuse pe strada Bibescu Vodă.

— A venit cu autobuzul pînă la colţul străzii Maramureş şi a luat-o agale pe jos, intrînd pe Bibescu

Vodă pe partea cu numere fără soț, cum mergi spre bulevardul Lenin. În dreptul casei cu numărul 36 s-a oprit cu aerul unuia care greșise drumul, s-a uitat în toate părțile, a traversat, s-a mai oprit cîteva clipe chiar în fața porții cu numărul 36, citind dintr-o privire numele gravat în dreptul soneriei, s-a întors pe strada Ahilea Mihai, părăsind rapid cartierul. Cred că n-a rămas pe Bibescu Vodă nici trei minute. În curte la numărul 36 nu era bineînțeles nimeni.

— A vrut să se convingă de existența ofițerului la adresa indicată de Cionca. Acum s-a convins. La telefonul 62830 a sunat cineva?

— Nimeni. Telefonul, care a aparținut pînă acum o lună unui ofițer de marină mutat la București, a fost reinstalat chiar aici, în biroul de alături și pus sub paza locotenentului major Angela Georgescu. În cazul că va suna cineva, va răspunde ea, informîndu-și interlocutorul, dacă va întreba, probabil de o persoană oarecare, că a greșit numărul și că telefonul aparține casei Anghelache. Dacă cel care va suna îl va căuta chiar pe Anghelache, tovarășa Georgescu se va recomanda ca fiind soția lui, informîndu-și interlocutorul că cel căutat se află la serviciu și întrebîndu-l cine este și unde poate fi găsit după ora 17,00 cînd se va întoarce bărbatul ei. La oficiul „informații" al telefoanelor se poate căpăta aceeași lămurire, existentă și în carte, respectiv că telefonul aparține lui Anghelache Ion din str. Bibescu Vodă nr. 36. Acest lucru era, dealtfel, adevărat, pînă nu demult.

— Toate par a fi bune. Ce vești mai ai despre Cionca?

— Ofițerul care stă cu el în casă ne-a informat că,

după plecarea dumneavoastră, s-a plimbat multă vreme prin apartament; era gînditor, preocupat de ceva. La șapte și jumătate a dat drumul televizorului pe care însă l-a oprit imediat după difuzarea știrilor. A încercat să citească o carte, „Kim" de Rudyard Kipling, dar nu-i era gîndul la ce citea. A adormit destul de tîrziu. Totuși, cînd a plecat la serviciu părea odihnit.

— Se frămîntă; are de ce. Dar are nervii destul de solizi și sper ca diseară să fie la înălțimea așteptărilor. Eu mă duc o oră-două pe la grăniceri, care au aici un instructor bun de lupte. Am vorbit cu comandantul lor să mă lase să mă antrenez puțin. Cîteva prize, cîteva chei... N-am mai exersat demult. Dacă veți avea nevoie de mine, mă puteți găsi acolo.

— Am înțeles, tovarășe colonel!

Lazăr nu avu însă parte de liniște în dimineața aceea căci, abia plecă Chivu, și în birou intră masiv colonelul Baciu.

— Șezi, Lazăre, îi îngădui inspectorul-șef subalternului său care se ridicase surprins de pe scaun. Am venit aici la tine să discutăm pe îndelete. La mine e un adevărat balamuc: telefoanele sună cîte două odată iar pe ușă intră și iese ca la moară tot efectivul Inspectoratului. Sau, mă rog, o parte din efectiv, adică șefii, rectifică el, surprinzînd surîsul amuzat care mijea în colțul buzelor maiorului. Măi Lazăre, reluă el mai calm, tu știi ce s-ar întîmpla dacă diseară ticălosul ăla de Hristopoulos l-ar ucide sau l-ar răni măcar pe tovarășul colonel Chivu? Nu știi, se miră el, cu toate că maiorul n-avusese timp să spună nimic. Ai auzit tu de generalul Panciu? Aha! De ăsta ai auzit, comentă el satisfăcut mișcarea

aprobatoare făcută de Lazăr cu capul. Dar n-ai aflat încă de faptul că mi-a telefonat adineaori să-mi spună că răspund personal de securitatea colonelului Chivu. Deci vezi ce răspundere apasă asupra Inspectoratului și asupra mea. Ei, dacă vezi, ți-ai făcut bine socotelile? Căci, cred că ți-e clar: echipa de intervenție va fi condusă de tine măi băiete! Pînă să răspund eu în fața șefilor celor mari, răspunzi tu în fața mea! Desigur, am să fiu și eu acolo, că doar n-am să mă duc la cinema în timpul acesta . . . Dar, mai mare și mai tare vei fi tu!

— Vă raportez că am prevăzut toate măsurile ce mi s-au părut necesare, tovarășe colonel. Am reținut la *Zorile* o masă retrasă unde voi instala doi băieți și două fete de-ale noastre.

— Cine sînt aceștia?

— Damian, de la mine, Albescu, de la Ioniță, Ionescu Cristina de la secretariat și Georgescu Angela, tot de la mine.

— Buni! Mai departe!

— Evident, la *Zorile* toate mesele vor fi ocupate. Tovarășul colonel Chivu și cu Cionca vor fi întîmpinați de un ospătar care, în schimbul unei „atenții“, le va aranja o masă chiar lîngă a noastră. Cionca va trebui prevenit să-i dea în mod vizibil un bacșiș și să se laude față de Hristopoulos că ospătarul e omul lui . . .

— Pe asta cum ai mai montat-o?

— Am și eu resursele mele, tovarășe colonel, răspunse evaziv Lazăr. În afară de măsurile de pe terasă, voi plasa cîțiva oameni pe faleză. Cele două mașini aflate permanent în legătură cu mine vor staționa pe strada Mircea cel Bătrîn, peste drum de teatru.

— Într-una din ele mă voi adăposti și eu. Tu unde vei fi?

— Nu mi-am fixat un loc anume; mă voi mișca în întregul dispozitiv, corectînd eventualele erori de plasament și umplînd golurile care s-ar putea ivi. Priviți, așa arată dispozitivul nostru pe planul topografic.

Baciu privi atent pe schița prezentată de maior și apoi spuse:

— Nu e bine, Lazăre. Tu ai organizat totul pornind de la concepția că răfuiala se va consuma pînă la capăt pe terasă la *Zorile*. Să fiu în locul lui Hristopoulos, n-aș accepta să mă bag în îmbulzeala de acolo. Aici, îi poate sfeterisi cineva geanta cu bani cît ai zice *pește*, fără a-i da timp să vadă măcar cine i-a făcut-o. Eu l-aș atrage pe marinar aici, pe faleza pustie aflată la nordul restaurantului. Este singurul loc din apropiere unde Hristopoulos ar avea vederea liberă în toate părțile și unde nu poate fi luat atît de ușor prin surprindere. Spre sud sînt clădiri, colțuri, iar pe Smîrdan la fel. Pe lîngă asta, Smîrdan e luminat ca ziua.Rămîne deci faleza. Cum o asigurăm?

— Să mă mai gîndesc, tovarășe colonel. Naiba s-o ia de faleză. Auzisem că acolo a fost un parc mic pe care l-au desființat în timpul războiului ca să instaleze o baterie de coastă. Ce buni ar fi fost acum cîțiva pomi . . .

— Ce bine ar fi fost ca discuția dintre Chivu și Hristopoulos să fi avut loc aici, în biroul tău. Te scutea de orice osteneală. Eu te sfătuiesc să lași deoparte visele frumoase cu pomi și păsărele cîntătoare și să vezi ce poate fi făcut aici și acum. Și încă ceva: nu te apuca să organizezi pe acolo cine știe

ce bazaconie. Jupîn Hristopoulos şi-a studiat bine terenul şi nu va înghiţi inovaţiile fanteziei tale. Trebuie să lucrăm curat, auzi, curat. Cînd vei avea ceva nou de spus, treci să mă vezi, încheie el ieşind.

Astfel ziua trecuse repede la Inspectorat, cu studierea rapoartelor despre mişcările lui Hristopoulos venite de pe teren şi cu febra pregătirilor ce păreau mereu insuficiente...

Chivu făcu tot ce depinse de el pentru a rămîne în afara acestei agitaţii pe care el unul o socotea cam sterilă; important i se părea să vină Hristopoulos; pe urmă va avea el grijă ca individul să nu mai plece liber de acolo. Pentru a se menţine în formă, prînzi devreme la restaurantul „Delta" din Mamaia, revenind direct la casa de oaspeţi a Inspectoratului unde făcu un duş îndelungat şi se culcă cu intenţia să doarmă cîteva ore. Pînă la urmă trebui să-şi impună acest somn, dar odihna nu-i aduse relaxarea dorită. O visase din nou pe Ketty înspăimîntată, aşa cum o văzuse ultima oară, iar în spatele ei se profila uriaşă, cu un cuţit în mînă, umbra lui Hristopoulos. Se sculă mai agitat decît se culcase, făcu un nou duş şi-şi meşteri o cafea tare în bucătărie, dînd dracului tensiunea arterială. Cafeaua şi mai ales fumul aromat al ţigării greceşti din pachetul cumpărat la restaurantul din Mamaia îl calmară repede şi se apucă să se îmbrace. În timp ce-şi aranja costumul bleumarin, la două rînduri, care-i dădea într-adevăr aerul unui ofiţer de marină îmbrăcat civil, îi veniră pe buze cuvintele şi melodia sprinţară a unui cîntec de Dunaevschi, pe care-l cîntau adesea la şcoala de pescari:

Azi pescarii au ieşit
Cu năvodul la pescuit...

Din hol, o voce formidabilă de bas îi dădu replica:

Străluceşte,
Plin de peşte
Malul mării de argint...

Aşa năvăliră peste el Baciu şi scutierul său fidel, maiorul Lazăr.

— Cînţi, cînţi, Chivule, ce-ţi pasă? Se vede că te duci la întîlnire. Am venit şi noi să-ţi urăm succes şi mai ales să-ţi dăm harta.

— Vă mulţumesc, băieţi. Puneţi servieta aici, pe pat. Ce-aţi spune de o picătură de coniac?

— Muşcă-ţi limba! Pînă la terminare noi nu bem nici măcar apă. Asta e un ordin. Şi acum, ascultă: după socotelile noastre, Hristopoulos nu va discuta cu tine pe terasă, la *Zorile*. E prea mare înghesuiala pentru a-şi permite să rişte. Oricum, tu şi Cionca intraţi pe terasă, fie că v-aţi întîlnit cu Hristopoulos, fie că nu v-aţi întîlnit. Acolo vă apucaţi să căutaţi o masă, iar Cionca se va lăuda faţă de Hristopoulos, în cazul că acesta va fi cu voi, că are el un ospătar cunoscut care vă va face rost de locuri, în ciuda aglomeraţiei. Un asemenea ospătar, tînăr, vă va ieşi înainte spunînd: „Bine aţi venit pe la noi, domnule Cionca. Aşteptaţi un moment, să vă aranjez o masă". Drept răsplată, după ce vă va instala, Cionca va da omului douăzeci şi cinci de lei. Acelaşi scenariu se va juca şi dacă nu va veni Hristopoulos. Nu-i exclus ca tipul să vă pîndească de undeva şi atunci totul trebuie să i se pară cît mai natural. Deci, pe drum de la staţia de troleibuz la restaurant, îl vei învăţa pe Cionca lecţia aceasta. Dar, după cum spunem, nu cred că Hristopoulos va apare pe terasă. Pentru

informarea ta, astăzi s-a învîrtit îndelung pe acolo, studiind atent împrejurimile. Cred că diseară vă lasă să mîncaţi liniştiţi şi, cînd o fi să plecaţi, apare şi vă trage spre faleza unde nu sînt case şi unde poate vedea orice mişcare. Dacă bănuiala mea se va adeveri, caută să-l ţii cît mai departe de mal şi cît mai aproape de stradă. Şi încă ceva: ia cu tine în buzunar jucăria asta. Înainte de momentul adevărului apasă pe acest buton. Receptorul va bîzîi în buzunarul lui Lazăr, care se va repezi spre tine. Bine?

— Să zicem că e bine, dar mie mi se pare prea mare tevatura. Cred că m-aş descurca şi singur.

— Te rog, Vasile, insistă Baciu. Nu-ţi cer toate acestea ca inspector-şef ci prieteneşte, pentru liniştea mea.

— Bine, bine, soacră ce eşti. Dă-mi drăcia aia a voastră, căci trebui să plec. La nouă fără un sfert trebuie să-l iau pe Cionca din staţie, de pe bulevardul Republicii. Am de gînd să merg pe jos.

— Succes, îi urară în cor cei doi constănţeni.

Cionca venise punctual la întîlnire şi aştepta tăcut, retras mai la o parte din mulţime. Chivu îl luă amical de braţ şi porniră împreună spre *Zorile;* pe drum dădu încă o dată toate instrucţiunile, inclusiv pe aceea cu ospătarul. După cum era de aşteptat, pe terasă la *Zorile* nu mai erau de mult locuri libere şi noii veniţi aşteptau răbdători lîngă mesele unde se părea că vechii clienţi sînt gata de plecare pentru a le lua locurile. Întrucît Hristopoulos nu apăruse, cei doi făcură un tur pe terasă pînă le ieşi înainte ospătarul cel tînăr care se oferi să le aranjeze o masă şi pe care Cionca îl răsplăti prompt cu douăzeci şi cinci de lei.

— Cu ce vă servim? întrebă cu inepuzabilă amabilitate tînărul ospătar.

Chivu surîse la gîndul că, în ce priveşte politeţea ospătarului, Lazăr depăşise cu mult limitele naturalului. „Bine că nu e şi Hristopoulos de faţă“, îşi spuse el.

— Cu cîte patru mititei şi o carafă de vin bun, răspunse el în vreme ce Cionca se mulţumi să dea aprobator din cap.

Pînă să le vină comanda mai trecură vreo douăzeci de minute, dar Hristopoulos refuză în continuare să-şi facă apariţia. Mîncînd fără grabă şi sorbind din cînd în cînd din vinul chihlimbariu de Nazarcea, Chivu îi examina atent pe clienţii aflaţi pe terasă şi pe cei ce continuau să sosească. Era lumea obişnuită a portului: marinari, pescari, docheri, marangozi şi alţi muncitori de la Şantierul naval, împestriţaţi cu turişti români şi străini ahtiaţi după „culoarea locală“. Nu departe de masa lor, un grup de marinari voinici şi blonzi, evident scandinavi se îmbătau solemn cu rachiuri tari, iar mai încolo, un turc tînăr bea vin dulce de Murfatlar în compania agreabilă a două fete. Pe estradă, o orchestră de banjouri şi mandoline cînta romanţe vechi greceşti, cunoscute dintotdeauna aici, în vechiul Tomis; consumatorii reluau în cor refrenele cîntecelor atacate de solişti şi voia bună se răspîndea molipsitor la toate mesele. Numai Hristopoulos, pe care Chivu îl studiase îndelung pe stradă cu o zi înainte, refuza cu încăpăţînare să se arate printre figurile necunoscute şi totuşi atît de familiare ale celor de pe terasă. Pe la zece, cei doi fură obligaţi să convină că aşteptau în zadar, plătiră şi se ridicară să plece. Evident, Baciu avusese dreptate, iar întîlnirea, dacă va avea loc, se

va desfăşura undeva pe faleza întunecată, departe de lume şi de zgomot. Într-adevăr, nici nu coborîseră bine de pe terasă şi Hristopoulos apăru lîngă ei ca din pămînt, numai zîmbet şi bună dispoziţie.

— *Bon soir, messieurs,* îi salută el cu o voce joasă. Rog să fiu iertat, continuă el în franceză, dar am fost reţinut la hotel pentru o convorbire telefonică cu sediul nostru central din New York. Cum v-a explicat, probabil domnul Cionca, eu sînt expert al unei firme americane de petrol, iar la noi, în America, este încă ziuă, explică el, volubil. Numele meu este Stone, Jeremiah Stone.

Chivu aşteptă răbdător ca Cionca să termine de tradus cuvîntul falsului Stone şi apoi răspunse:

— Pe mine mă cheamă Anghelache, domnule. Bine ar fi fost să fi venit măcar acum cîteva minute, cînd mai eram încă fericiţii ocupanţi ai unei mese. Acum ne-ar fi mult mai greu să prindem una liberă. Nu credeam că veţi mai veni. Aşa că, spre regretul nostru, aţi rămas flămînd.

— Nu vă faceţi o problemă din asta, domnule Anghelache. Eu am luat o gustare la hotel, în aşteptarea legăturii cu New Yorkul. Dealtfel, n-aş renunţa la plimbarea pe această faleză luminată de lună nici pentru cea mai rafinată masă din lume. Ador marea şi vă invidiez pentru profesia dumneavoastră.

— Oricît de pătimaş aţi iubi marea, eu vă propun să ne ţinem ceva mai departe de malul ei, răspunse Chivu, trăgîndu-i pe ceilalţi doi mai aproape de stradă. Lumina romantică a lunii este prea slabă pentru a ne permite să vedem la timp eventualele gropi sau obstacole care ne-ar putea face să alunecăm în jos, pe rîpă. Cît despre meseria mea, mă invidiaţi

degeaba. Sînt şi eu un şoarece de birou, ca mulţi alţii, în pofida uniformei mele de marinar.

— A, da, mi-a spus domnul Cionca. Lucraţi parcă la Direcţia cartografică . . .

— La Direcţia hidrografică a marinei, domnule Stone. Dar, într-un fel aveţi şi dumneavoastră dreptate; tot noi sîntem cei care întocmim hărţile în specialitatea noastră.

— Apropo de hărţi, reluă nerăbdător Hristopoulos. Probabil domnul Cionca v-a spus că sîntem interesaţi să cumpărăm o hartă a platoului continental românesc. N-am găsit nicăieri. Se spune că aceste hărţi sînt secrete. E adevărat?

— Da, domnule Stone, aceste hărţi sînt secrete, deşi nu cred că Marea Neagră mai poate ascunde taine pentru marinari. Ştiţi, pe aici se naviga încă pe vremea grecilor vechi, acum două mii cinci sute de ani. Dealtfel, n-am înţeles prea bine nici la ce vă trebuie dumneavoastră o hartă a platoului nostru continental . . .

— Compania la care lucrez este specializată în foraje submarine, domnule comandor. România caută un partener pentru asemenea operaţii şi noi dorim să vă facem o ofertă serioasă, avantajoasă atît pentru noi cît şi pentru ţara dumneavoastră. Din păcate însă, partea română nu ne pune la dispoziţie, în acest stadiu, materialul documentar necesar. Eu am primit dispoziţie să fac ce ştiu pentru a procura acest material.

— Bine, dar acest fel de a proceda mi se pare cam incorect, cel puţin faţă de concurenţii dumneavoastră, ca să nu spun mai mult, remarcă Chivu.

— În afaceri ca şi în război, învingătorii nu sînt judecaţi, domnule comandor.

— Mă rog, astea sînt treburile dumneavoastră. Pe mine mă preocupă mai ales treburile mele. Mă gîndesc, bunăoară că atît negociatorii noştri cît şi ceilalţi concurenţi îşi vor da repede seama că oferta dumneavoastră este întocmită pe baza unui material documentar de prima mînă. Aceasta ar putea duce la cercetări pentru descoperirea felului cum v-aţi procurat materialul respectiv. Şi cum singurul loc din România unde se întocmesc şi se păstrează asemenea materiale este instituţia noastră, nu va fi chiar atît de greu să se ajungă la mine. Riscul e mare, domnule Stone!

— Vă pot asigura că în ofertă nu se vor face nici un fel de referiri la datele obţinute de la dumneavoastră. Ne vom mulţumi să alegem soluţii care se vor potrivi cel mai bine specificului platoului românesc.

— La cele spuse de dumneavoastră, domnule Stone, aş putea să vă întreb cu ce-mi puteţi garanta că vă veţi ţine de cuvînt, dar n-o fac. Întîmplarea face să am nevoie de banii dumneavoastră tot atît de mult cît aveţi dumneavoastră de harta mea. I-aţi adus?

— Ce să aduc?

— Banii! Sfertul de milion!

— Am banii aici, domnule Anghelache. Dacă şi dumneavoastră aveţi harta în geanta pe care o purtaţi în mînă, atunci vom face schimb de serviete la despărţire, examinînd în treacăt conţinutul. Dacă harta vă este necesară pentru a o pune la loc, am să v-o înapoiez mîine dimineaţă fie direct, fie prin domnul Cionca, cum doriţi. Eu am asupra mea cinci pachete a zece mii de lei . . .

— Cum aşa, cinci pachete a zece mii? Poate cinci pachete a cincizeci de mii!

— Să fim serioşi domnule Anghelache! Eu nu pot să vă dau un sfert de milion pentru harta dumneavoastră înainte ca experţii noştri să-şi spună părerea despre ea. Nu vreau să vă jignesc, dar de unde pot să ştiu eu că ceea ce-mi daţi astă-seară este chiar materialul promis?

— Dacă aveţi experţi atît de grozavi, atunci să vă facă ei o hartă a platoului nostru continental. Ştim şi noi cum se petrec lucrurile astea, domnule! După ce veţi copia harta, mi-o veţi înapoia, comunicîndu-mi cu regret că ea nu corespunde exigenţelor experţilor dumneavoastră. *Nu se prinde domnule Iason. Dacă ai venit aici după lîna de aur, ia aminte: Nu sîntem în Colhida, ci la Tomis!* — încheie Chivu, apăsînd cu putere pe butonul aparatului dat de Baciu, pe care îl avea în buzunar.

O fracţiune de secundă, Hristopoulos avu impresia că simţurile îi joacă o farsă şi că n-a auzit bine; ca atare, se uită întrebător la Cionca, dar acesta nu mai traduse, ci făcu un pas larg înapoi, eliberînd spaţiul ce-l ocupa între cei doi.

— A! Mocofane! M-ai trădat totuşi pînă la urmă, şuieră Yannis printre dinţii încleştaţi. Dar nu mi-aţi luat încă pielea, nu!

El duse mîna la buzunarul pantalonului de unde scoase grabnic un pistol cu surdină pe care-l îndreptă spre Chivu. Fără a-i lăsa timp să tragă, colonelul se aruncă asupra lui cu un zîmbet rău pe faţa încordată. Dezarmarea lui Hristopoulos nu-i punea nici un fel de probleme . . .

Avîntul îi fu însă retezat pe neaşteptate de un eveniment la care nu se aşteptase: venit din spate, Cionca se insinuă între ei, zădărnicind involuntar săritura colonelului şi dînd astfel timp lui Hristopoulos să apese pe trăgaci şi să-i trimită agentului său un cartuş direct în mijlocul pieptului. Blocat de corpul lui Cionca ce-i căzuse povară în braţe, Chivu devenise neputincios în faţa pistolului armat al lui Hristopoulos şi dacă acesta n-ar fi întîrziat pentru o secundă, savurîndu-şi răzbunarea, colonelul ar fi murit acolo în seara aceea, stupid şi inutil, aşa cum se temuse Baciu. Dar, înainte ca Hristopoulos să apese din nou pe trăgaci, Lazăr, venit ca vîntul de undeva din întuneric, sărise asupra lui, smulgîndu-i pistolul şi aplicîndu-i cu muchea palmei stîngi o lovitură la carotidă. Maiorul se aplecă apoi tacticos asupra lui, înlănţuindu-i mîinile cu nişte cătuşe pe care le purtase prevăzător în buzunar.

Locul, pînă atunci pustiu, se animă brusc, parcă sub bagheta de vrăjitor. Vrăjitorul însuşi, Baciu, sărise dintr-o „Volgă" venită de undeva dinspre strada Smîrdan şi dădea ordine scurte executate prompt de toată lumea. Hristopoulos, care-şi revenise şi care rostogolea asupra tuturora priviri pline de ură, dar şi de spaimă, fu urcat într-o maşină şi trimis în compania lui Lazăr la Inspectorat; dinspre spitalul militar venea cu viteză o ambulanţă dotată cu instalaţie de oxigen, lîngă şoferul căreia se agita important un tînăr chirurg. Nişte miliţieni în uniformă, coborînd dintr-o camionetă organizară un cordon inutil în jurul falezei spre care la ora aceea nu se mai îndrepta nici un trecător. Alţi miliţieni blocaseră strada de acces spre terasa *Zorile*.

Dar Chivu nu mai urmărise ultima fază a luptei lui Lazăr cu Hristopoulos şi nici nu dăduse atenţie la ce se întîmpla în continuare în jurul lui. El se aplecase asupra lui Cionca, luîndu-i capul pe genunchi şi privind alarmat cum în colţul gurii i se întindea tot mai mult o spumă roşiatică, specifică celor răniţi în plămîni. Încă zguduit de gestul fostului său coleg de şcoală, a cărui semnificaţie o înţelesese şi o apreciase chiar dacă lui i-ar fi putut fi fatală, colonelul îl întrebă şoptit:

— De ce ai făcut asta, Aurele, de ce?...

Rănitul zîmbi chinuit şi-şi adună puterile cu un efort pentru a răspunde:

— Este bine aşa, Chivule... ascultă... de mine...

— Cum să fie mai bine aşa? Bine ar fi fost să trăieşti. La proces ai fi scăpat cu o condamnare uşoară Pe urmă dacă te comportai bine, mai venea o amnistie, o graţiere...

— Poate că m-aţi fi graţiat voi... toţi... dar nu copiii mei... ei nu m-ar fi iertat... şi atunci, la ce bun...

Chivu înţelese şi-şi frînse mîinile a neputinţă. Ce-ar mai fi putut spune? Rănitul îi făcu semn să-şi coboare faţa mai aproape de a lui. Începuse să se învineţească şi vorbea cu tot mai multă greutate.

— Promite-mi că băieţii... nu vor şti niciodată... că eu...

— Îţi promit, Aurele. Îţi promit.

Ambulanţa se oprise şi chirurgul cel tînăr veni lîngă ei cu trusa deschisă. O singură privire asupra lui Cionca îi tăie însă tot elanul şi-l făcu să-şi recunoască neputinţa:

— Nimic de făcut. Moare înainte să ajungem la spital.

Cionca auzise și înțelesese. Spre surprinderea medicului se stinse împăcat, cu fața destinsă și luminată de un zîmbet liniștit.

Capitolul 12

Înmormîntarea lui Aurel Cionca avu loc într-o zi de toamnă, cu picături reci de ploaie care pătrundeau pe sub gulerele impermeabilelor și cu un vînt umed ce tăia respirația celor prezenți în jurul gropii. Se părea că toamna, supărată pe vara ce o ținuse departe de meleagurile Dobrogei, se grăbea să recîștige timpul pierdut, intrînd cît mai repede în drepturile ei.

Singurul din afara familiei invitat să participe la funeralii era Vasile Chivu, care venise la cimitir ceva mai devreme, abătîndu-se și pe la mormîntul proaspăt al lui Ketty unde pusese cîțiva trandafiri roșii. Ajuns la locul unde se desfășura ceremonia înmormîntării lui Cionca, colonelul avu surpriza să constate că în timpul vieții fostul său coleg de școală fusese catolic practicant. Locul de veci al familiei Cionca se afla în partea de cimitir rezervată credincioșilor acestui cult, iar ritualul religios fu îndeplinit de preotul paroh al bisericii romano-catolice „Sfîntul Anton".

Sosită în grabă din vacanță împreună cu cei doi băieți, Georgeta Cionca, în mare doliu, străjui permanent sicriul, privind fără încetare chipul soțului ei care împietrise păstrîndu-și întipărită pe el seninătatea ultimelor clipe dinaintea morții. Văduva era măruntă și slabă dar trăsăturile ei, surprinzător de plăcute, respirau o energie de neînfrînt, în contrast cu chipurile băieților care aveau în ele ceva din figura plină de bonomie a lui Aurel. Dealtfel, încremeniți lîngă mama lor, cei doi băieți se căzneau ca măcar acolo, în public, să păstreze o atitudine cît de cît bărbătească, sugrumîndu-și hohotele de plîns și lacrimile care-i înecau.

La terminarea ceremoniei, Chivu o invită pe Georgeta Cionca și pe cei doi băieți în mașina cu care venise, conducîndu-i acasă la ei. Ajunși acolo, copiii se retraseră în camera lor, probabil pentru a plînge în voie, iar femeia, rămasă cu Chivu în sufragerie, plînse și ea puțin și amar, poate pentru prima oară de cînd aflase de moartea soțului ei. Colonelul se întoarse discret cu fața la fereastră, rămînînd așa pînă ce Georgeta Cionca reuși să se stăpînească și să-l întrebe: —

— Tovarășe Chivu, cum a fost cu putință? Să fi știut din timp l-aș fi apărat, l-aș fi împiedicat...

— Nimeni n-a știut nimic, tovarășă Cionca, răspunse Chivu. Astăzi știm, din nenorocire prea tîrziu pentru a mai îndrepta ceva, că soțul dumneavoastră a căzut victimă unor greșeli din trecut. Aceasta a dat posibilitatea unor elemente criminale să-l silească să comită noi fapte pedepsite de lege. Spre cinstea lui însă, în ultimele zile, a găsit forța necesară pentru a se smulge din acest angrenai și pentru a lupta alături de autorități împotriva răufăcătorilor care au putut să fie, și datorită contribuției lui, prinși și puși la dispoziția justiției. Aceștia mai săvîrșiseră, nu demult, alte două crime. Ținînd cont de poziția adop-

tată în ultimele sale zile de Aurel Cionca, la propunerea autorităților, forurile în drept au aprobat ca fiii și soția sa să beneficieze de pensii de urmaș în aceleași condiții cu familiile celor morți în timpul și din cauza serviciului . . .

— Vă mulțumesc mult! Eu și copiii mei vă vom fi recunoscători toată viața.

— În legătură cu aceasta, aș vrea să mai știți ceva, tovarășă Cionca: Ultima dorință a soțului dumneavoastră a fost aceea ca fiii săi să nu cunoască niciodată greșelile făptuite de el în trecut. Aurel își iubea mult băieții și a dorit să rămînă în amintirea lor așa cum l-au cunoscut ei: bun, vesel, generos . . . A preferat să moară decît să fie implicat într-un proces care l-ar fi dezonorat. De aceea și-a căutat moartea și a fost fericit să moară cum a murit. M-a pus să-i promit că nu voi spune nimic copiilor despre trecutul lui. A fost ultima lui dorință și eu i-o voi îndeplini. Vă rog să faceți la fel.

— Fiți sigur că voi respecta cu sfințenie ultima dorință a soțului meu. Nu știu cît rău a făcut altora Aurel, dar a fost bărbatul meu și am fost fericiți împreună. N-am avut și nu voi mai avea alt bărbat și voi face tot ce stă în puterile mele ca băieții să nu-și renege tatăl. Iar dumneavoastră, vă mulțumesc încă o dată pentru toate cîte le-ați făcut spre folosul și alinarea noastră.

— Vă las cu bine, tovarășă Cionca.

— Cu bine, tovarășe colonel.

A doua zi, dimineața, colonelul Chivu se afla din nou în biroul prietenului său George Baciu pentru a-și lua rămas bun. Marea care gemuse toată

noaptea și o durere ascuțită în genunchi care prevestea vîrsta reumatismelor, nu-l lăsaseră să doarmă, iar neodihna îi întinsese pe față o paloare de ceară. Să nu fi fost această paloare, s-ar fi putut spune că omul arăta la fel ca în seara cînd își bea paharul de *Murfatlar* pe terasa hotelului „Palas".

— Înțeleg, Vasile, că vacanța s-a terminat și că te întorci la treabă, zise colonelul Baciu. Numai că n-aș garanta că te simți grozav de odihnit după concediul ăsta. Și nici nu cred că tovarășa Chivu va fi prea mulțumită de înfățișarea ta.

— Las'că mă descurc eu! Nu e nici primul și, probabil, nici ultimul an care trece fără concediu, mormăi oaspetele său. Mai bine spune-mi cum merge ancheta? schimbă el vorba.

— Ca pe roate. La început, Hristopoulos a încercat să facă pe nebunul, dar cu Lazăr nu i-a mers. În plus, probele directe și declarațiile pe care le avem împotriva lui sînt prea categorice ca să-i mai permită să încerce ceva. De fapt, poți să te convingi și singur, spuse inspectorul-șef apăsînd butonul unui difuzor mic așezat pe biroul său.

În cameră se așternură cîteva momente de tăcere apoi se auzi, clară, vocea lui Lazăr. Chivu se așeză cît mai comod în fotoliul din preajma difuzorului și ascultă:

„. . . — Domnule Hristopoulos, spunea maiorul, din cele ce le-ai declarat în scris, pînă acum, rezultă că activai într-un grup particular de spionaj care vindea informațiile obținute atît NATO cît și altora. Șeful grupului — după cîte ni le-ai spus — era un scoțian, Robert Mc. Murphy, pensionat acum cîțiva ani de către *Intelligence Service*, iar colaboratorul său cel

mai apropiat, un anume Ali Necet, directorul firmei turistice „Bogaz“ din Istambul. Ca unul născut în România, dumneata te ocupai cu predilecţie de ţara noastră, storcînd, prin diferite metode, informaţii de la oamenii ce veneau de aici, deplasîndu-te în fiecare an la Constanţa şi folosind doi agenţi pe care îi recrutaseşi în acest oraş: Cionca Aurel şi Dulcescu Ştefan. Este exact?

— Absolut exact, domnule anchetator, confirmă răguşit arestatul.

— Aş dori ca astăzi să discutăm despre împrejurările care au adus în atenţia voastră pe cetăţeanul român Oancea Anton şi despre motivele care v-au determinat să-l ucideţi, atît pe el cît şi pe soţia sa. Înainte de a consemna aceste declaraţii într-un proces-verbal de interogatoriu, vă propun să-mi relataţi verbal, cît mai pe larg, faptele. De acord?

— Cum doriţi, încuviinţă Hristopoulos a cărui voce nu mai păstra nimic din aroganţa ei obişnuită.

— Vă ascult deci!

— Anul acesta, pe la începutul lunii mai, a sosit la Istanbul, într-o scurtă deplasare de serviciu, Richard Stevens, şeful secţiei „informaţii strategice“ a Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud, cu sediul la Neapole, în Italia. Bineînţeles, eu nu l-am văzut la faţă; ca unul care achiziţiona peste 70% din informaţiile strînse de noi, Stevens era principalul nostru client şi nu avea timp de pierdut cu un agent oarecare. De la aeroport, s-a dus direct acasă la Mc. Murphy, o vilă mult prea luxoasă pentru mijloacele unui modest reprezentat al firmei *British Aluminium Ltd.*, cum se recomandă şeful. Cei doi au rămas închişi acolo pînă a doua zi dimineaţa, cînd

Stevens s-a reîmbarcat în avionul militar cu destinaţia Italia, iar Mc. Murphy, reîntors de la aeroport unde-şi condusese oaspetele, a intrat ca o furtună în biroul lui Ali Necet de la „Bogaz“. Secretara lui Necet mi-a spus, după aceea, că discuţia dintre cei doi durase mai mult de o oră şi că fusese extrem de animată, judecînd după strigătele scoţianului, altfel un om calm şi politicos. La plecare, Necet l-a condus pînă la ieşire, iar cei ce i-au întîlnit pe scări jurau că turcul era galben ca o lămîie. Reîntors în birou, ceru un pahar cu apă rece pe care-l duse la gură cu o mînă tremurîndă, sorbindu-l pe nerăsuflate. După ce se linişti puţin, puse să mă caute la telefon la cafeneaua *Pierre Loti*, cartierul meu general, iar cînd fui la capătul firului luă receptorul din mîna secretarei pentru a mă invita imediat la el. Neobişnuit să fiu deranjat cu probleme de serviciu în cursul dimineţii, i-am răspuns în doi peri că voi trece să-l văd mai pe seară. Iritat la culme, Necet mă gratifică cu injuria „cîine şi fiu de cîine“, somîndu-mă să vin imediat. Mai mult curios decît iritat de grosolănia neobişnuită a lui Necet, m-am dus să-l văd, iar el m-a primit imediat, concediindu-şi secretara căreia, după ce se calmase, se apucase să-i dicteze corespondenţă de afaceri.

— *Seleam, Necet efendi!*[1] l-am salutat eu cu o politeţe plină de ironie. Ce necazuri te-au îndemnat să mă cauţi aşa de dimineaţă? Îmi permit să-ţi amintesc faptul că enervările matinale fac mult rău ficatului.

— *Mahraba, Yannis!*[2] mi-a răspuns el, parcă ruşinat de felul cum îmi vorbise la telefon. Lasă-l dracu-

[1] Pace ţie, domnule Necet! (în turceşte)
[2] Salut Yannis! (în turceşte)

lui de ficat şi stai jos să vedem pe unde scoatem cămaşa. Tocmai a plecat de la mine Mc. Murphy.

La auzul acestei veşti, am fluierat a uimire şi am întrebat:

— Patronul? A ieşit în bazar înainte de masă? Ei, nu, că s-a întors lumea pe dos.

— S-a întors, băiete, s-a întors, m-a asigurat Necet. Mc. Murphy vrea să aibă, pînă la sfîrşitul lunii septembrie, date despre litoralul românesc.

— Le va avea, Necet efendi, le va avea, îl liniştii eu. Tot aveam de gînd să dau o raită pe la Constanţa, anul acesta. De vreo doi ani vin regulat la Mamaia nişte scandinave ... Adevărate hurii din raiul lui Allah. Ţi-a lăsat scoţianul vreo listă cu ce-i trebuie?

— Asta e, că mi-a lăsat, nu mi-ar mai fi lăsat. Cînd ai s-o vezi, are să-ţi piară pofta de huriile blonde de la nord. Citeşte!

Mi-am aruncat grăbit ochii pe hîrtia ce mi-o dăduse Necet şi am mai fluierat o dată, lung. De data aceasta a pagubă. Nu trebuia să fii mare specialist ca să-ţi dai seama că datele cerute erau de cea mai mare exactitate. Se cereau hărţi, foarte multe hărţi; planuri şi scheme privind structura şi relieful platformei continentale româneşti, hărţi privind distribuţia elementelor hidrologice, diagrame despre propagarea undelor acustice, electromagnetice şi altele asemenea lor care nu puteau fi culese în nici un caz prin observarea vizuală a litoralului şi nici prin iscodirea unora din autohtoni. Datele cerute erau tot atît de departe de posibilităţile lui „Duncan“ şi „Cronin“ ca pămîntul de soare. Totuşi, pentru a nu avea

aerul că refuz din capul locului însărcinarea, am avansat prudent:

— Unele observaţii privind conformaţia şi relieful litoralului ar putea fi făcute de agenţi specialişti în materie, trimişi la faţa locului ca turişti. Datele privitoare la platoul continental, la bancurile de nisip şi la stîncile submarine şi de suprafaţă s-ar putea găsi, eventual, în documentele capturate de la marina de război germană ...

— Să fim serioşi, Yannis! N-aş vrea să fiu în pielea turistului care s-ar apuca să facă măsurători geodezice sau hidrologice chiar sub nasul românilor. În ce priveşte documentele nemţeşti, de la întocmirea lor au trecut aproape treizeci de ani. De atunci, românii au construit dane, diguri sparge-val, diguri de colmataj; au instalat faruri şi alte lumini de semnalizare pentru uzul exclusiv al navelor lor militare. Ba, au mai construit şi vreo două porturi noi. Toate acestea au influenţat serios caracteristicile apei, salinitatea şi densitatea ei, distribuţia temperaturii, zonele de plancton ... Din cele ce i le-a povestit Stevens lui Mc. Murphy, Comandamentul, mai bine zis secţia „planuri“, are nevoie de date la zi pentru a elabora proiectul unei operaţii, ipotetice desigur, avînd drept obiect debarcarea în zona respectivă. Or, strategii ăştia de hîrtie refuză să se aşeze la masa de lucru dacă serviciul de informaţii nu le furnizează toate datele posibile despre adversarul potenţial. De pildă, ar fi capabili să ceară pînă şi numărul de la caschetă al amiralului român.

— Şi unde ar fi de găsit datele şi documentele acestea?

— Păi, în cazul de față, la Comandamentul marinei militare române. La Constanța există, mi se pare, o direcție hidrografică a acestui comandament. Acolo ar trebui încercat.

— Dacă lucrurile stau așa, atunci mi se pare că va trebui să-l tratăm cu refuz pe amicul nostru comun, scoțianul. Știi bine, Necet efendi, că noi n-avem la îndemînă nici un ofițer român și, cu atît mai puțin, un hidrolog sau oceanograf.

— Știu foarte bine că nu avem un asemenea agent, Yannis, și nu te-am chemat aici ca să mi-o spui, a ripostat Necet. Numai că, nici eu și nici tu nu sîntem în poziția să-l putem refuza pe Mc. Murphy. Fără el, mai bine-zis, fără banii lui, *adio dolce vita* în mediul rafinat al intelectualilor de la *Pierre Loti*, adio firmei „Bogaz" care merge știi tu cum, adio vacanțelor plătite de la Mamaia în compania huriilor blonde.

M-am scărpinat gînditor în ceafă și i-am spus:

— Mda, tot ce spui e adevărat, din păcate. Și atunci, ce facem?

— Bate-ți și tu capul să vedem cum rezolvăm măcar ceva din tot pomelnicul ăsta. Ești doar șeful rețelei din România ... Du-te acolo și discută cu oamenii tăi. Nu-i vorbă, am să te ajut și eu cu ce am să pot, dar, din păcate, românii mi-au reziliat contractul. I-am spus mereu scoțianului că o firmă ca „Bogaz" nu poate trăi doar cu aer.

Așa s-a făcut că în mai, anul acesta eram la Mamaia, ocupat să găsesc, împreună cu Dulcescu și Cionca . . ."

Baciu apăsă pe buton, întrerupînd difuzorul:

— După cum vezi, aceeași poveste știută în bună măsură de la ceilalți doi arestați înainte. Cu ceva clarificări suplimentare privind rolul celor de la Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud. Dealtfel, îți voi trimite curînd la București un set complet din declarațiile tuturor. Așa mi-a ordonat, azi-dimineață, generalul Panciu. Pentru luarea în atenție a grupului de la Istanbul — spunea el. Cred însă că, pentru voi, nici grupul, nici membrii lui nu reprezintă cine știe ce noutăți cu excepția celor doi agenți mai mărunți pe care i-am lăsat nearestați: Leon Daud și unul Mustafa Ahmed, sosit ieri la Constanța special pentru a stabili ce a devenit „Iason". În ce ne privește pe noi, cred că nu-i vom mai revedea prea curînd în Constanța pe oamenii lui Robert Mc. Murphy. Sau, mai știi ... Timpul face și desface multe. Oricum, pe tine te revăd neapărat la anul într-un concediu adevărat, la o veritabilă partidă de pescuit. Vii cu nevasta care te va feri să mai cazi în ispită ...

— Nu știu dacă voi mai veni, George, răspunse Chivu gînditor. În zilele acestea de încordare mi-am dat seama că, pe măsură ce trec anii, mă simt tot mai străin la Constanța. Uite, anul trecut am serbat treizeci de ani de la absolvirea școlii medii de pescari-vînători, desființată de mult. Ne-am adunat doar cîțiva. Mulți erau în Atlantic cu traulerele; altora le-am pierdut urma, pur și simplu. În Constanța de astăzi, pînă și străzile pe care am copilărit arată altfel. Din orășelul de odinioară a apărut aglomerația aceasta de un sfert de milion de oameni în care am adesea sentimentul că mă pierd.

— Dar marea e aceeaşi, bătrîne, il bătu Baciu afectuos pe umeri. Şi restul e aşa cum am visat noi.

Chivu tăcu o vreme adunîndu-şi gîndurile. Apoi, işi aprinse o ţigară, zîmbind unor amintiri vechi:

— Da, George, aşa cum am visat noi.

SFÎRŞIT

Lector: VASILE IGNA
Tehnoredactor: L. HLAVATHY

Apărut: 1978. Bun de tipar: 5. V. 1978
Comanda nr.: 1674. Coli de tipar: 7,5
Hîrtia: tipar înalt B 60 g/mp. Format 32/70×100
Tiraj: 100.000 exemplare broşate.

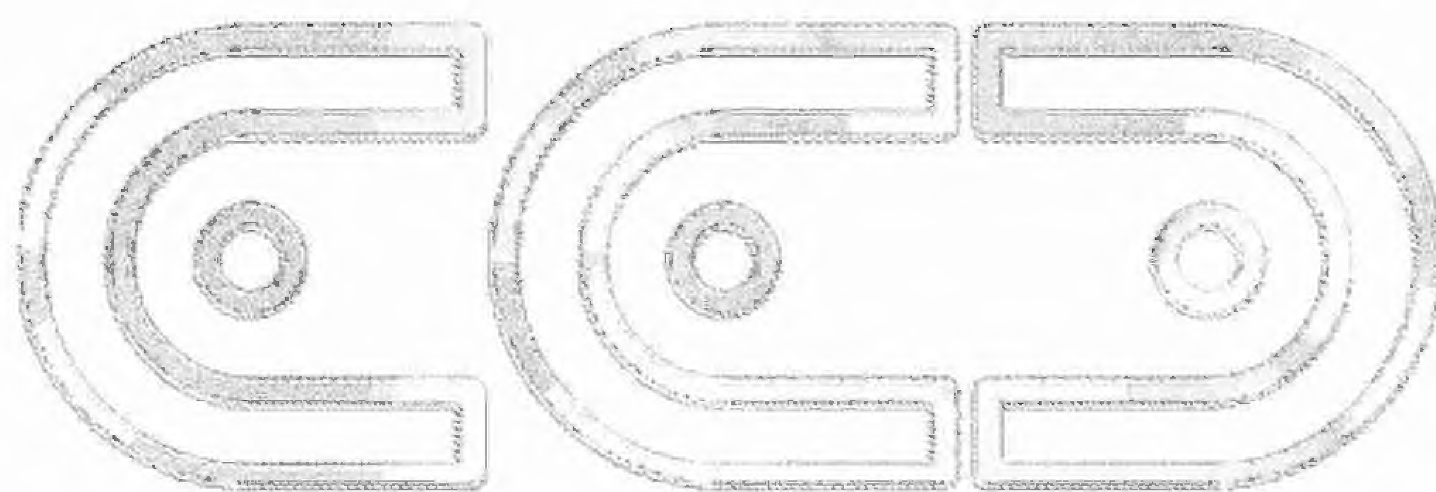
Tiparul executat sub comanda nr. 763/1977
La Întreprinderea poligrafică Cluj,
Municipiul Cluj-Napoca,
Str. Brassai nr. 5—7
Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

de

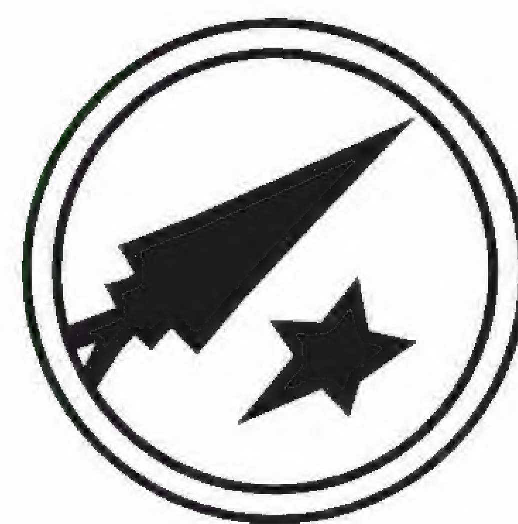
Anonim

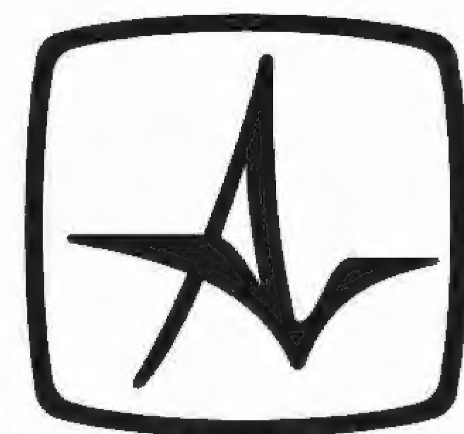

și

CAT Graur

Antwerpen

2023

